

ಸುವರ್ಣ ಕನಾಡ್‌ಪಕ - 2006

ದೊಳ್ಳಿಂಬಳಿಂಗ್ ಗ್ರಾಮ

ಕನಾಡ್‌ಪಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಡಕೇರಿ

ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ರ ಬೀಂಯಣ

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಡಿಕೇರಿ

"BAALOPAATRA BEERYA" - A collection of papers presented in a Seminar; and other writeups, folk songs and also other details regarding conducting a public examination for students and others on Kodava folk songs - Baalo Paat.

Published by the Karnataka Kodava Sahitya Academy, Madikeri, during February - 2006.

First Edition : 2006

ಆದ್ಯ ಮುದ್ರಣ : 2006

All Rights Reserved

ಎಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕೊನ ಕಾತ್ರೋ ಬೆಂಟ್ಟಿತ್ತೋ.

Price : Rs. 20-00

ಕ್ರಯ : ರೂ. 20-00

ಪ್ರಕಟನೆ ಸಮಿತಿ :

ಶ್ರೀಮತಿ ಉಲ್ಲಿಯದ ಡಾಟಿ ಪೂರ್ವಯ್ಯ, ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿ

ಶ್ರೀ ಮುದ್ದಿಯದ ಕುಶ ಪೂನ್ನಪ್ಪ, ಸದಸ್ಯ

ಶ್ರೀಮತಿ ತೀತಿರ ರೇಖಾ ವಸಂತ, ಸದಸ್ಯ

ಶ್ರೀಮತಿ ಪಾಲೆರೆ ರಾಜೀ ಅಪ್ಪಣಿ, ಸದಸ್ಯ

ಚೋಳಿ ಪದ್ರೋನವು :

ರಿಚೆಸ್ಟರ್

ಕನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಸ್ಟೂಡ್ಟೋ ಭವನ, ಮ್ಯಾನ್‌ ಕಾಂಪೌಂಡ್, ಮುದಿಕೇರಿ - 571 201

ಅಬ್ಜ್ಞ ಕಾರೆ :

ರಾಜೇಶ್ ಪವರ್ ಪ್ರೈಸ್

ದರ್ಬರ್, ಪುತ್ತೂರ್, ದ. ಕ.

ಪೋನ್ : (08251) 231696, 231697

ಅಧ್ಯಕ್ಷೀ ಇರ ತಕ್ಕ

ಕೊಡವ ಜಾನಪದತ್ವ ಪೆರ್ಮೆ ಮುಖ್ಯಪಟ್ಟ ಒರ್ ಭಾಗ ಎಣ್ಣು ಕೆ
“ಬಾಳೋಪಾಟ್”. ಬಾಳೋಪಾಟ್ಲ್ ಎಂಥ ಉಂಡ್ರೋಂದ್ ಕೇಪಾಂಗ್ರೋಂಜಿ,
ಎಂಥ ಇಲ್ಲೇಂದ್ ಕೇಕಂಡ್ಹಾಂದ್ ಪೆರಿಯವ್ ಎಣ್ಣು ಮದುಂಡ್. ಹಂಡೇತ ಕೊಡಗ್ಲ್
ಬಾಳೋಪಾಟ್, ಮನ್ಷ್ಯ ಪುಟ್ಟೊನಲ್ಲಿಂಜಿ ಚಾವಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತನೆ ಕೊಡೇ ಇಪ್ಪಯಿಂಜತ್.
ಪ್ರೋನಲ್ಲಿ -ಬಂದಲ್ಲಿ, ಅಳ್ಳತಲ್ಲಿ -ನಿಂದಲ್ಲಿ... ಎಲ್ಲಲ್ಲಿಯೂ ಪಾಟೇ. ಅತ್ತ ಮೇಪಕ್
ಹುಂಡ್ -ಕಾಡ್, ಬಾಣ -ಬರಿಯ ಪ್ರೋನಕೋ, ನಿಪ್ಪುಲ್ ದುಡಿ ತೂಕಿಯಂಡ್,
ಕೊಟ್ಟಿಯಂಡೂ, ಪಾಡಿಯಂಡೂ ಪ್ರೋಪಯಿಂಜವ್ ಎಚ್ಚು ಕೋ ಜನ.

ಪಂಡ್ ಕಾಲತ್ ಬೋರೆ ಜಂಬಾರ - ವ್ಯವಹಾರ, ಕಾರ್ಯ - ಕಾರ್ಬಾರ್
ಸುಮಾರ್ಕ್ ಕಮ್ಮು ಇಂಜಿತ್, “ಕೊಡಗ್ ದೇಶ್” ಎಣ್ಣು ವದೇ ಅಂದೇತಯಿಂಡ
ಲೋಕ ಆಯಿತಿಂಜಲ್ಲಿ, ಚೈಟುಡಿ ದುಡಿ ಕೊಟ್ಟಿಯಂಡ್, ಬಾಳೋಪಾಟ್ ಪಾಡವ
ಯಿಂಜ ದೃಶ್ಯ ಮಾಮೂಲ್ ಆಯಿತಿಂಜತ್.

ಬಾಳೋಪಾಟ್ಲ್ ಬಲ್ಯಮಟ್ಟತ್ರೋರ ಸಾಹಿತ್ಯಸಿರಿ ಉಂಡ್, ಅಧ್ರ್ ಉಂಡ್,
ನೀತಿ ಉಂಡ್, ಧರ್ಮ ಉಂಡ್, ಬುದ್ಧಿ ವಾದ ಉಂಡ್, ನಲ್ಲಿರಿಕೆ ಉಂಡ್,
ಬಟ್ಟೆಬೋಳಿ ಉಂಡ್, ಚಾಯಿ ಬೋಜ ಉಂಡ್, ಪಡಿಪಕ್ ವಿಷಯ ಉಂಡ್,
ಸಮಾಲ್ ಉಂಡ್, ಕಥೆ ಉಂಡ್, ಕವನ ಉಂಡ್, ಶಬ್ದ ಬೋಜ ಉಂಡ್, ಸಾಹಿತ್ಯ
ಚಿಂಗಾರ ಉಂಡ್... ಇನ್ನನೇ, ಎಚ್ಚು ಕೋ ವಿಶೇಷತೆ ಉಂಡೇ ಉಂಡ್. ಏದೇ
ಭಾಷೆರ ಜಾನಪದ ಕವನ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ ಕಮ್ಮು ಇಲ್ಲತ ಬೀರ್ಯ ಬಾಳೋಪಾಟ್ಕ್
ಉಂಡ್. ಕೊಡವಡ - ಕೊಡವ ಭಾಷಿಕಂಗಡ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಿಂಜಾ ಸಾಮಾಜಿಕ
ಬದ್ರೋಲ್ ಬಾಳೋಪಾಟ್ರೋರ ಪ್ರಭಾವ ಪೆರ್ಮೆ ಬಿಲ್ರೋಂಜನೆ ಉಂಡ್.

ಇಚ್ಚು ಕೆಲ್ಲ್ ಬೀರ್ಯ - ಬರ್ಕತ್ ಕ್, ಚಾಯ್ - ಚರ್ದಕ್ ಒಳಪಟ್ಟ
ಬಾಳೋಪಾಟ್, ಇಕ್ಕು ಕಾಲ ಕಯಿಂಜನಕೇ, ಮತಿಮೀರಾನ ನಾಗರಿಕತೆ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕತೆ,
ತ್ವಾಂತಿಕತೆರ ಘಲತ್ ಕ್ಕೋಣ ಸ್ಥಿತಿಕ್ ಇತ್ತೆ ಪ್ರೋಯ್ಯಿತ್, ಪಳೆಯ ತಲೆಮಾರ್ರ
ಉಂಡ್.

ಚೆನ್ನ ಜನ ಪಿಂಜಾ ಪ್ರದಿಯ ಪೀಠಿಗೆರ ಏರ ಚೆರಿಯ ಸಂಶೇರ ಜನಳ ಬುಟ್ಟಿಕೆ, ಬಾಕಿ ದಾರ್ಶಕೊ ಇದತ್ತೋ ಮುತುವಜ್ಞ ಇಲ್ಲ ತಾಯಿ ಪೋಯಿತ್ತೋ. ಪಂಡ್ ಪ್ರತೀ ಮಂಗಲತ್ತೋ, ನಮ್ಮೆ-ನಾಳ್ ಲ್ ನಿತ್ಯ ಬರ್ದಾಕೊಲ್ ಇಂಜದ್ ಇಂದ್ ದುಂಬ ಅಪರೂಪ ಅಯಂದುಂಡ್. ಇದೊನ್ ಇನ್ನನೇ ಬುಟ್ಟಿಟಕೆ, ಇದ್ ಇಂಜಾಚ್ಚುಕೂ ಕ್ಷೇತ್ರಾಯಿತ್ತೋ, ಭವಿಷ್ಯತ್ತೊ ಕಣ್ಣಿರೆ ಆಯಿ ಪ್ರೋಪಕೂ ಮದಿ. ಅಕ್ಕ ಈ ನಾಡ್ ರೆ ಜಾನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಕ್ ಬಲ್ಲ ಪ್ರಾಯಿತಾಪ ಸರಂದಭ್ರ ಬಂದ್ ಪ್ರೋಪ ಎಣ್ಣುವಾನ ಅರಿಂಜಿತ್ತೋ, ಕನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಇದೊಂಗಾಯಿತ್ತೇ ಒರ್ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆನ ರೂಪೋಚಿಟ್ಟುತ್ತೋ.

ಆದ್ಯಮೋಟ್ಟೊಲ್, ಇದೊಂಡದೇ ಒರ್ “ವಿಶೇಷ ಮೋಪೊಕೂಟ್” ನಡ್ ತಿತ್ತೋ, ವಾಟ್ ಕಾರಡ, ಅನುಭವಕಾರಡ, ತಜ್ಜಂಗಡ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅರಿವೋ; ಅಲ್ಲಿಂದಿ, ಅದೊಂಡ ತೀಮಾನತ್ತೋ ಓರ್ನೋರಂದಾನೇ ಎಡ್ ತಂಡ್, ಪ್ರಯೋಗ ರೂಪತ್ತೋ ಕಾರ್ಬಾರ್ ಮಾಡುವೋ; ಅದೊಂಡ ಫಲ - ಹರಿಣಾಮ ನೋಟಿಯಂಡ್ ಮಿಂಜಾಕ್ ಅಗತ್ಯಪಟ್ಟು ಮೋಟ್ಟ್ ಇಡುವೋ... ಇನ್ನನೇ.

ಈ ಪೋಲೆ, 2005ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್ ಲ್, ಕನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿನ ಉಳಿಯಡ ಡಾಟಿ ಪ್ರಾವಯ್ಯಂಡ ಅಧ್ಯಕ್ಷತ್ತೊ ಸರಕಾರ ಪ್ರಸ್ತರಾರಿಜನೆ ಮಾಡಿತಾನದು, ಆದ್ಯ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆ ಎಣ್ಣೆತ್ತೋ, ಕಯಿಂಜ ತಾರಿಕ್ 19-5-2005 ಲ್, ಮಡಿಕೆರಿಲ್, ಬಾಳೋಪಾಟ್ ಒರ್ ಮೋಪೊಕೂಟ್ ನಡ್ ತಿಚಿ. ಅಲ್ಲಿ ಆಖಿರಿಕ್, ಸುಮಾರ್ ನಲ್ಲ ನಲ್ಲ ತೀಮಾನ ಎಡ್ ತಂಡತ್ತೋ. ಅದತ್ತೋ, ಅದಿಲ್, ಪ್ರಯೋಗ ರೂಪತ್ತೋ ಬಾಳೋಪಾಟ್ ರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡ್ ತಂಡು ಎಣ್ಣುವದೂ ಬಂದ್.

ಎಣ್ಣುನಕೆ, ಬೋರೆ ಕೆಲವು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಕಾರ - ಮಹಾಭಾರತ, ರಾಮಾಯಣ, ಹಿಂದಿಭಾಷೆ, ಪ್ರಂಥಾನೆ ವಿಜ್ಞಾನ... ಇನ್ನತ ಪರೀಕ್ಷೆನ ಮಕ್ಕೆ-ಮರಿ-ಬಲ್ಲಯಿಂಗೆಲ್ಲ ನಡ್ ತುವನೆಕೆ, ಬಾಳೋಪಾಟ್ಲೂ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬೆಕ್ಕಂಡು ಎಣ್ಣುವದ್. ಇದೊನ್ ಈ ಕುರಿ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾದರಿಲ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ನಡ್ ತಿತ್ತೋ ನೋಟ್ ವರ್ಕ್ ಕ್ಷೇತ್ರಿತ್ತೋ. ಅದೊಂಡ ಫಲವೇ ಈ ಪ್ರಸ್ತುತೆ.

ಕಯ್ಯುವಚ್ಚೆಕ್ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಪ್ರಸ್ತುತೆತ್ತೋ ಬಾಳೋಪಾಟ್ ರ ಪರಿಚಯ, ಹಿನ್ನಲೆ, ಪಾಟ್, ವಿಧಿ, ವಿಧಾನ, ವಿವರ, ವಿಶೇಷತ್ತೆ... ಇನ್ನತಾನೆಲ್ಲ ಕೂಟತ್ತೋ. ಮಿಂಜಾಕ್ ಇದೊನ್ ಇಂಜಾಚ್ಚುಕೂ ಚಾಯಿ ಕೂಟತ್ತೋ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಯೋಜನೆ ಲಂಡ್.

ಒಟ್ಟಾರೆ, ಪದ್ದತಿರ ಕ್ರಮಕ್ ಒತ್ತಿತ್ತೋ, ದುಡಿ ಕೊಟ್ಟಿಯಂಡ್, ಕವಿತ್ವ ಕೂಟಿಯಂಡ್, ನಲ್ಲೊಣ ಪಾಟ್ ನ ಪಾದುವರ್ ಸಮ್ಮಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾರೂ

ಪಡಿಪಾಂಡ ಮೂಲಕ, ಶ್ರೀಜಾನ ಬಾಳೋಪಾಟ್ ಪುನಾದಿಯ ಬಲ ಕೊಡ್ವಾವನೆಕೆ ಮಾಡಿತ್ತೋ, ಕೊಡವ ಜಾನಪದತ್ತಾನ ಒರ್ಪೊಚಿಡಂಡು ಎಣ್ಣುಮದೇ ನಂಗಡ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ.

ಕೃತಪ್ರೌಲೋ, ಕಣ್ಣ ತಪ್ಪೋಲೋ, ಈ ಪ್ರಸ್ತುತತ್ವ ಎನ್ನೇಂಗಿ ಲೋಪ - ದೋಪ ಇಂಡಕ, ಅರಿಂಡಪ್ - ಪೆರಿಯಪ್ ಅನ್ನತಾನ ಕಾಟಿತ್ತೋ, ತಿದ್ದಿ ತರಂಡಳಂದ್ ಕೇಟವೆ.

ಈ ಪ್ರಸ್ತುತತ್ವ : ಮೋಪೊಕೊಟ್ಟೋ ಅಭಿಮಾನಿಯಿ ಓದೊನ ಪ್ರಬಂಧ, ಉದಿಚ ಅಭಿಪೂರ್ಯ, ಕೊಡವ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೋಜ, ಬಾಳೋಪಾಟ್, ಬಾಳೋಪಾಟ್ರ ವಿಧಿ - ವಿಧಾನ, ನೀತಿ - ನೇಮ, ಪರೀಕ್ಷೆರ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿವರಣೆ... ಇನ್ನತದೆಲ್ಲಾ ಕೂಡಿತುಂಡ್.

ಮನಮಿ : ಈ ಪ್ರಸ್ತುತತ್ವ ನ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆ ಸಮಾಜಕಾರಜ್ಞ, ಅಭಿಮಾನಿಯಿಳೂ ಬೆಳ್ಳುಂಡ್, ಅವು ಉಳ್ಳ ಜಾಗತ್ತೊ ತಂಗಳೂ ಪಡಿಪಾಂಡ ಕೊಟ್ಟೋಕ್ಕೊ, ಬೋರೆ ಅಭಿಮಾನಿಯಕೂ ಪಡೊಪೊಚಿಡ್ವಾವಕ್ಕೊ ಪೇಚಾಡಂಡಳಂದ್ ಕೇಟವ. ಸದ್ಗೃಹ್, ಇಕ್ಕೆ ಕಾಲಕೊಮ್ಮೆ ಈ ಪರೀಕ್ಷೆನ ನಡ್ವಾತುವ. ಪರೀಕ್ಷೆರ ದಿನ-ಜಾಗ-ವಿವರತ್ವನೆಲ್ಲ ಪತ್ತಿಕೆರ ಮೂಲಕ ಬೋಳಿ ಪಡ್ವಾತುವ.. ಎನ್ನನೆಯೂ, ಪುದಿಯ ಅಭಿಮಾನಿಯ ಇಕ್ಕುಂಬಿಕ್ಕುಲೇ, ಈ ಪ್ರಸ್ತುತತ್ವ ನ ಬೋರೀ ಒರ್ ಉದಾರಣೆಕ್ಕೊ ಬೆಳ್ಳುಂಡ್, ಹೆಮ್ಮೇಲೆ ಪಳಮೆ ಬೀಂಜ್ಬಾ ಬೋರೆ ಬಾಳೋಪಾಟ್ ಅಡ್ವಾಂಗಿತ್ತಳ್ಳ ಪ್ರಸ್ತುತತ್ವನೆಲ್ಲ ಓದಿತ್ತೋ, ಪಾಟೊನ ಪಡೊಚವಂಡು. ಅನ್ನನೇ ದುಡಿನ ಕ್ರಮಪೂರ್ವೆ ಕೊಟ್ಟೊವಕೂ ಅನುಭವ ಕಾರಡ ಸಹಾಯತ್ವ ಪಡೊಚವಂಡು. ಮಿಂಜಾಕ್ಕೊ ನಲ್ಲಿ ಬಾಳೋಪಾಟ್ಕಾರಕ್ಕೊ ಸಮಾಜತ್ವ ಎಂದೂ ನಲ್ಲಿ ಬೆಲೆ ಉಂಡ್ ಎಣ್ಣುವಾನ ಮರ್ಪಕಾಗ್.

ಅಂದೇತ್ತೋರ ಮೋಪೊಕೊಟ್ಟೋ ಕೂಡಿಯಾಡ್ವಾನಯಿಂಗೆಕೂ; ಈ ಪ್ರಸ್ತುತತ್ವ ರ ಎಳ್ಳುಕ್ಕೊ ಸಹಾಯ ಮಾಡ್ವಾನಯಿಂಗೆಕೂ ಅಕಾಡೆಮಿರ ಪರ ವಂದನೆ.

ಬಾಳೋಪಾಟ್ ಬಾಳಿತ್ತೋ
ಕೊಡವ ಜಾನಪದ ಎಲ್ಲಾಂಗಡ್

ಮೋಪ್‌ಕೂಟ ಸಂದರ್ಭತ್ವಾ...

ಕೊಡವ ಜಾನಪದ ಕೋವಾಲ್ ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ಕ್ ತಾಂಡದೇ ಆನ ಬೀಯ್ ಉಂಡ್. ಪಂಡ್, ಮನೆ-ಮತ್, ಮಂದ್ - ಮಾನಿಲ್ ಎಲಂಗಿಯಂಡಿಂಜ ಈ ಬಾಳೋಪಾಟ್, ಇಂದ್ ಸುಮಾರ್ ಮಟ್ಟಿಗೆರ್ ಕ್ಷೇಣ ಆಯಿ ಪೋಯಿತ್. ಪಳೆಯ ತಲೆಮಾರ್ ರ ಅನುಭವಕಾರ ಪಿಂಜ್ ಇಕ್ಕತ್ ಕೆಲವು ಕಮ್ಮಿ ಸಂಶೇರ ಅಭಿಮಾನಿಯಳ ಬುಟ್ಟಿಕ, ಪುದಿಯ ತಲೆಮಾರ್ ರ ಬಾಲೆಕಾರಕ್ ಇದತ್ ಮುತುವಚ್ಚಿಯಾಡ್, ಅಭಿಮಾನ ಆಡ್, ಆರ್ಕಣ ಆಡ್, ಅವಕಾಶ ಆಡ್, ಸುಮಾರ್ಕ್ ಇಲ್ಲತ್ ಆಯಿ ಪೋಯಿತ್. ಇದೊನ ಇನ್ನನೇ ಬುಟ್ಟಾಟಕ, ಭವಿಷ್ಯತ್ ಇದ್ ಇಂಜ್‌ಕೂ ಕ್ಷೇಣ ಆಯಿತ್, ಬಯ್ಯಂಜಿ ಬಲ್ಲ ಪೋಯಿತಾಪ ಸಂದರ್ಭವ್ ಬರತಿರ್.

ಇನ್ನನುಳ್ಳಲ್ಲಿ, ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿನ ಚಾಯಿ ಕೂಟುವರ್ಕ್ ಹೇಜಾಡಂಡಿಯದ್ ಸಂಫ್ರೆ-ಸಂಸ್ಕೃತಿ-ಸಮಾಜ ಪಿಂಜ್ ಅರಿಯವು - ಪರಿಯವು ಆಯಿಂಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಆಯಿತುಂಡ್. ಇನ್ನನಾಯಿತ್, ಈ ವಿಷಯತ್ ಒರ್ ವಿಶೇಷಪಟ್ಟ ಮೋಪ್‌ಕೂಟ ನಡ್‌ತುವಾಂಡ ಮೂಲಕ ಆಗತ್ತೆ ಬಟ್ಟೆ ಬೋಳಿ ಪಡೆಯಂಡು ಎನ್ನವ ಇರಾದೆ ನಂಗಡೆದ್ರ. ಈ ಉದ್ದೇಶತ್ ಅನುಭವಸ್ಥಾಂಗಡ ಒರ್ ಸಭೆ ಕಾರ್ಕಿತ್ ಮೋಪ್‌ಕೂಟ ನಡ್‌ತುವರ್ಕ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟತ್.

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಲ್ಲ್, ಇದೇ ತಾರೀಕ್ 19-5-05ನೇ ಬೇಳಾಚೆ ಪೂಲಾಕ್ 10-00 ಗಂಟೆಕ್ ಕನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿರ ನೆಲ್ಲಕ್ಕೆ ಬಾಡೆಲ್ ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ರ ವಿಷಯತ್ ಒರ್ ವಿಶೇಷ ಮೋಪ್‌ಕೂಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡ್‌ತಾನದಾಟಿ. ಜನಪದಕ್ ಕೂಡೊನ ಈ ಬಾಳೋಪಾಟ್ ಪಂಡ್ರಂಜಿ ಇಲ್ಲಿಕೆತ್ತನೆ ನಡ್‌ಂದ್ ಬಂದ ಬಟ್ಟೆ, ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ರ ಬಗೆ, ಅದೊಲ್ಲಿಳ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೋಜ, ಕವಿತ್ಯ, ಪಾಡುವ ವಿಧಾನ, ಪದಿಪ ಕ್ರಮ... - ಇನ್ನತಾನೆಲ್ಲ ಚಚೆಕ್ ಬೆಂಡಿತ್, ಅಪ್ಪರಿಪ್ಪರ ಅರಿವಕೂ - ತಿರಿವಕೂ ಅವಕಾಶ ಆಕಂಡು ಎನ್ನವರ್ದ್ ಅಕಾಡೆಮಿರ ಆಸ್.

ಈ ಪ್ರೋಲೆ, ಅಭಿಮಾನಿಯ ಬಾಳೋಪಾಟ್ - ದೇಶ ಕೆಟ್ಟು ಪಾಟ್, ಬಟ್ಟೆ ಪಾಟ್, ಪುತ್ತರಿ ಪಾಟ್, ದೇವಡ ಪಾಟ್... ಈ ವಿಷಯಕ್ ಸಮ್ಮಂಧಪಟ್ಟನೆಕೆ, ದುಡಿ ಹೊಟ್ಟಿಯಂದ್, ಕ್ರಮಪ್ರೋಲೆ ಪಾಟ್ ಪಾಡುವಕೂ ಹಿಂಜಾ ಅದೊಂದ ಅಥ್ವ, ಸುದರ್ಭತ್ವಾನ ವಿವರಣೆ ಮಾಡುವಕೂ ಒಟ್ಟು 30 ನಿಮಿಷತ್ವರೇ ಸಮಯತ್ವ ಆಗ್ಕೆ ಕಾಬಾರ್ ಮಾಡಂಡೂಂದ್ ಕೇಟಂಡಿಂಜ ಪ್ರೋಲೆ, ಮೋಪ್ ಕೊಟ ನಡೊಂದತ್.

ವಿಷಯ : ಕೊಡವ ಬಾಳೋಪಾಟ್ :

- (1) ಕೊಡವ ಬಾಳೋಪಾಟ್ರ ಪಳೆಯಾಮೆ ಹಿಂಜಾ ನಡೊಂದ್ ಬಂದ ಬಟ್ಟೆ... ಎನ್ನುವ ವಿಷಯಕ್ ಸಮ್ಮಂಧಪಟ್ಟನೆಕೆ ಪುಲ್ಸೈಪ್ ಕಾಗದತ್ ಅಂದಾಚ್ 6 ಪಾಳೆರ ಒರ್ ನಲ್ಲ ಪ್ರಬಂಧತ್ನಾನ 10 ನಿಮಿಷತ್ವರೊಳ್ಳಾಲ್ ಕ್ರಮಪ್ರೋಲೆ ಓದುವನೆಕೆ ಎಳ್ಳಾದಿಯಂದ್ ಬಪ್ಪದಲ್ಲತೆ, ಓದ್ದನ ಎಳ್ಳಾತ್ವಕ್ ಸಮ್ಮಂಧಪಟ್ಟನೆಕೆ, ಕೇಪಯಿಂಗ ಎನ್ನೇಂಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಟಕ ಅದೊಂಗ್ ಸರಿಯಾನ ಜವಾಬ್ ಕೊಡ್ದಪಕೂ ತಯಾರಾಯಿತ್ ಬರಂಡೂಂದ್ ಇಂಜತ್.
- (2) ಕೊಡವ ಬಾಳೋಪಾಟ್ಲುಳ್ಳ ಶಾಹಿತ್ಯ ಚೋಡ... ಎನ್ನುವ ವಿಷಯಕ್ ಸಮ್ಮಂಧಪಟ್ಟನೆಕೆ, ಪುಲ್ಸೈಪ್ ಕಾಗದತ್ ಅಂದಾಚ್ 6 ಪಾಳೆರ ಒರ್ ನಲ್ಲ ಪ್ರಬಂಧತ್ನಾನ 10 ನಿಮಿಷತ್ವರೊಳ್ಳಾಲ್ ಕ್ರಮಪ್ರೋಲೆ ಓದುವನೆಕೆ ಎಳ್ಳಾದಿಯಂದ್ ಬಪ್ಪದಲ್ಲತೆ, ಓದ್ದನ ಎಳ್ಳಾತ್ವಕ್ ಸಮ್ಮಂಧಪಟ್ಟನೆಕೆ ಕೇಪಯಿಂಗ ಎನ್ನೇಂಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಟಕ, ಅದೊಂಗ್ ಸರಿಯಾನ ಜವಾಬ್ ಕೊಡ್ದಪಕೂ ತಯಾರಾಯಿತ್ ಬರಂಡೂಂದ್ ಇಂಜತ್.
- (3) ಕೊಡವ ಬಾಳೋಪಾಟ್ ಹಿಂಜಾ ಚೋರೆ ಭಾಷೆರ ಜಾನಪದ ಪಾಟ್ಕೂ ಉಳ್ಳ ಹೋಲಿಕೆ... ಎನ್ನುವ ವಿಷಯಕ್ ಸಮ್ಮಂಧಪಟ್ಟನೆಕೆ, ಪುಲ್ಸೈಪ್ ಕಾಗದತ್, ಅಂದಾಚ್ 6 ಪಾಳೆರ ಒರ್ ನಲ್ಲ ಪ್ರಬಂಧತ್ನಾನ 10 ನಿಮಿಷತ್ವರೊಳ್ಳಾಲ್ ಕ್ರಮ ಪ್ರೋಲೆ ಓದುವನೆಕೆ ಎಳ್ಳಾದಿಯಂದ್ ಬಪ್ಪದಲ್ಲತೆ, ಓದ್ದನ ಎಳ್ಳಾತ್ವಕ್ ಸಮ್ಮಂಧಪಟ್ಟನೆಕೆ ಕೇಪಯಿಂಗ ಎನ್ನೇಂಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಟಕ ಅದೊಂಗ್ ಸರಿಯಾನ ಜವಾಬ್ ಕೊಡ್ದಪಕೂ ತಯಾರಾಯಿತ್ ಬರಂಡೂಂದ್ ಇಂಜತ್.

ಇನ್ನನೆ ಇಂಜಲ್ಲಿ, ಮೂಂದ್ ಅನುಭವಸ್ತು ಅಭಿಮಾನಿಯ ಅಂದ್ ಪ್ರಬಂಧ ಓದಿತ್, ಚಚೆಲ್ಲ್ ಭಾಗಿ ಆಚಿ. ಚೋರೆ ಕೆಲವು ಅಭಿಮಾನಿಯಳೂ ಅನ್ನನೇ ತಂಗಡ ಅಖಿಪ್ರಾಯ ಪರ್ರಂದತ್. ಸುಮಾರ್ ಸಭೆಕಾರಳೂ ಮೋಪ್ಕೊಟತ್ ಕೊಡಿಯಾಡಿತ್, ಅಪ್ಪರಿಪ್ಪರ ಪ್ರಶ್ನೆ - ಜವಾಬ್ ನಡೊಂದತ್. (ಕೊಡಿಯತ್ರ ಮೂಂದ್ ಪ್ರಬಂಧ ಈ ಪುಸ್ತಕತ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಉಂಡ್.)

ಇಟ್ಟೀರ ಬಿದ್ದಪ್ಪ : ಬಾಳೋಪಾಟ್ ಪಟ್ಟೆದಾರನಾಡೇಂದಿ, ಬೋರೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಚಾರ ಕೂರ್ಮಕ್ಕೆ. ನಲ್ಲಾಂಗ್ - ತೀಯಾಂಗ್ ಪಾಡುವನ್ನತ್ತೆ ಬಾಳೋಪಾಟ್. ಕೊಡವ ಜನಪದ ಪಾಟ್ನ ಮೂಂದ್ ರೀತಿಲ್ ಗುರ್ತಾ ಮಾಡೋಲು:

- (1) ಪ್ರತ್ತರಿ, ಚಂಗಾಂದಿ... ಇನ್ನತ ನಮ್ಮೆನಾಳ್.
- (2) ಬಾವು ಪಾಟ್, ಪ್ರೋಲಚಿ ಪಾಟ್... ಇನ್ನತ ದುಃಖಿ ಸಂದರ್ಭ.
- (3) ಅಗೆ, ಬೋಳಿ... ಇನ್ನತ ಪಣಿಪಲಕ್ ಸಮ್ಮಂಧಪಟ್ಟದ್.

ಸಮಸ್ತ ಅಲಂಕಾರಶಾಸ್ತ್ರ, ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಅಂಶ ಎಲ್ಲ ಬಾಳೋಪಾಟ್ಲೂ ಉಂಡ್. ಬೋರೆ ಬೋರೆ ಭಾಷೆರ ಪಾಟ್ಕೂ, ಬಾಳೋಪಾಟ್ಕೂ ಹೋಲಿಕೆ ಉಂಡ್. ಬಾವು ಪಾಟ್ ಪಾಡುವಕ, ಮನಕಾರದ ದುಃಖಿ ಪ್ರೋರಬುವದ್ ಆ ಪಾಟ್ರ ಬೀಯ್ ಆಯಿತುಂಡ್. ಅಲ್ಲತೆ, ದುಃಖಿ ಪ್ರೋರಬುಕುವ ಈ ವಿಧಾನ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಶೇಷತೆಯೂ ಆಕ್ಷ್ಯ. ಇದೋರ್ “ಸ್ವೇಕೋ ತರಪಿ” ಉಳ್ಳನೇಕೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ನೋಟಿಕಾಂಬಕ, ಒರ್ ಜನಾಂಗತ್ತಾರ ಒಟ್ಟು ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯತ್ತಾರ ಸಾರವೇ ಬಾಳೋಪಾಟ್ ಆಯಿತುಂಡ್. ಬಾಳೋಪಾಟ್ಕ್ ಒರ್ “ಸ್ಥಿತಿ ಸ್ಥಾಪಕ ಗುಣ” ಉಂಡ್. ಇದ್ದಾನ ಚುರ್ಕಿತೂ ಪಾಡೋಲು - ಏಳ್ ಇಲ್ಲಾ ಏಳ್ ಪ್ರೋಪ್ಲಾ ಬಲ್ಲಾಚಿತೂ ಪಾಡೋಲು.

ಸಭೆಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ...

ವರದಂಡ ಚಂಗಪ್ಪ : ಪದ್ಧತಿ ಪರಂಪರೆನ ಉಳಿಕೆ ಮಾಡಿಯವಂತು.

ಅಯ್ಯಲಪಂಡ ಉತ್ತಪ್ಪ : ಬಾಳೋಪಾಟೇ ಆದ್, ಬೋರೆ ಏದೇ ಜನಪದ ಪಾಟೇ ಆನಕಲೂ, ಅದ್ದಾನ ಅದ್ದಂಗೋತ್ತ ರೀತಿಲ್ ಪಾಡೋಂಡು. ಅದ್ದಂಡ ಪಳೆಯಾಮ್ಕ್ ಧಕ್ಕೆ ಬಕ್ಕತನೆಕೆ ಪಾಡಿತ್ ಉಳಿಕೆ ಮಾಡಿಯವಂತು.

ಕೋಟೇರ ಕುಟ್ಟಿಯ್ : ಹಾಕಿ ನಮ್ಮೆ ಮಾಡುವನೆಕೆ “ಬಾಳೋಪಾಟ್ ನಮ್ಮೇ”ಂದ್ ಮಾಡಿತ್. ಇದ್ದಾನ ಜನಪ್ರಿಯ ಪಡ್ಡಾತೋಂಡು.

ಚೀಯಕಪೂರ್ವಂಡ ದೇವಯ್ : ಪ್ರತಿ ಉರ್ಬಾಲೂ ಅಯಿಂಡಯಿಂಡ ದೇವದ ಪಾಟ್ನ ಪಾಡೋಂಡು. ಅದದ್ ಉರ್ಬಾಲ್ ಅದದ್ ದೇವದ ಬೀಯ್ತಾನ ಪಾಡಿತೂ, ಎಳ್ಳಾದಿತೂ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಂಡು. ಮಂಗಲತ್ ಮಂಗಲ ಪಾಟ್ ಪಾಡುವಾನ ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಂಡು.

ಕೊಟ್ಟಿಂಗಡ ಅಮೃತ್ಯು ಪ್ರಾವಯ್ಯ : ಪ್ರತಿ ಉರ್ಬಾಲೂ ಉಮ್ಮೆತ್ತುಟ್ಟು, ಬೋಳಿಕಾಟ್ನ ಪಡ್‌ಪೌಚಿದುವನೇಕೆ, ಬಾಳೋಪಾಟ್ನೋ ಪಡ್‌ಪೌಚಿದುವದ್ ನಲ್ಲಿದ್.

ಮೇಚಂಡ ಅಚ್ಚ್ಯಯ್ : ಕೊಡವಡ ಅಂದೋಳತ ಪಾಟ್‌ಎಂದ್ ಕೇಳಿ ಪಡ್‌ಎದಿತುಳ್ಳ ಬಾಳೋಪಾಟ್ನ ಮಂಗಲಪಾಟ್, ಕೋಂಬರೆ ಕೊಟ್ಟಿವ ಪಾಟ್ ಏದೊಂದಾನೋ ಬುಡತೆ ಪಂಡೇತನೇಕೆ ಪಾಡೊಂಡು.

ಕಾಳಂಡ ಪಳಂಗಪ್ಪು : ಅದದ್ ಉರ್ಬಾಕಾರ ತಂಗ ತಂಗಡ ಆಯಿಮೆ - ಕೋಯಿಮನ ಉಳಿಕೆ ಮಾಡಿಯಂಡ್ ಬೋಳ್ತಂಡು. ಅಕಾಡೆಮಿರ ಮೂಲಕ ಬಾಳೋಪಾಟ್ನ ಪಡ್‌ಪೌಚಿದುವಕ್ ಅದದ್ ಉರ್ಬಾಲ್ ಮೋಳಿ ಇಡಂಡು.

ಪ್ರತ್ಯಿಚಂಡ ಅಯ್ಯಣ್ಣ : ಪಾಟ್‌ಕಾರಳ ಕೋಳಿರಿಮೆಲ್ಲ್ ಕಾಂಬಾನಗುಂಡ್, ಬಾಳೋಪಾಟ್ ಪರಂಪರೆ ಕ್ಷೀಣ ಆಯಿ. ಜಾನಪದ ವಿದ್ವಾಂಸಂಗ ಉರ್ಬಾ ಉರ್ಬಾಕ್ ಪ್ರೋಯಿತ್ ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ರ ಬೀರ್ಯತ್ನೋನ ಜನಡ ಅರಿವಿಕೆಕ್ ಕೊಂಡ ಬಂದಿತ್ ಅದ್ನ ಮೋಳಾ ಕೇತೊಂಡು. ಎಲ್ಲಾಡೊ ಒತ್ತಾಸೆ ಉಂಡೇಂಗಿ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಂಡ ಉಳಿಕೆ ಸಾಧ್ಯ.

ಚೆಂದಿಮಾಡ ಗ. ಮುತ್ತಪ್ಪು : ಸದಾ ಬಾವನ್ನತ ಪಾಟ್ ಬಾಳೋಪಾಟ್. ಇದ್ಗಾ ಚಾವಿಲ್ಲ್. ಇದತ್ ಮೂಲಂದ್ ಅಂಶ ಮುಖ್ಯ. ಕೊಟ್ಟ್-ಆಟ್‌-ಪಾಟ್. ಚೆರಿಯ ಮಕ್ಕುಕ್ ಇದ್ನನ ಚಾಯೋಡೆ ಪಡ್‌ಪೌಚಿರಂಡು. ಅದ್ದಂಡ ಅಧ್ಯ ಅರ್ಬಂಜಂಡ್ ತಾಂಡ ತಾಂಡ ಒಕ್ಕ ಮಕ್ಕುಕ್ ಪಡ್‌ಪೌಚಿರಂಡು.

ಕಲಿಯಂಡ ಹಿ. ಅಯ್ಯಣ್ಣ : ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ರ ಕರೆನ ಪಡ್‌ಚಂಡಕ ಪಾಟ್ನ ಪಾದಿ ಪಡ್‌ಚನೇಕೆ. ಪ್ರತಿ ಕೊಡವ ಸಮಾಜತೂ ಕೊಡವ ಪದ್ದತಿಲೇ ಮಂಗಲ ಕರಿಕೊಂಡು. ಅದದ್ ನಾಡ್‌ರ ನಡ್‌ಪ್ರಕ್ ಒತ್ತಿತ್ ಆಡೊಂಡು - ಪಾಡೊಂಡು. ಅಂದಕ ಮಾತ್ರ ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ರ ಉಳಿಕೆ ಆಕು.

ಮುಕ್ಕಾಟಿರ ಹಿ. ಮುದ್ದಪ್ಪು : ಬಾಳೋಪಾಟ್ನ ಚೆರಿಯ ಚೆರಿಯ ಪ್ರಸ್ತುತ ರೂಪತ್ ಬೋಳಿ ಪಡ್‌ತಿತ್, ಮನೆ ಮನೆಕ್ ಕೊಟ್ಟುವನೇಕೆ ಮಾಡಂಡು. ಇನ್ನನೆ ಮಾಡೊನಕ ಪಡಿಪಯಿಂಗಕ್ ಸುಲಭ ಆಪ.

ಉಳ್ಳಿಯಡ ಎಂ. ಪೂರ್ವಯ್ : ಬಲ್ಯಮಟ್ಟತ್ ರಾಮಾಯಣ, ಮಾಧಾರತ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬೆಪ್ಪನೇಕೆ, ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ಕೂ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬೆಂಟಿತ್, ಬಲ್ಯಮಟ್ಟತ್ ಇನಾಂ ಕೊಡೊತಕ ಮಕ್ಕುಕ್ ಪಡಿಪ ಪುರ್ಣಾದ್ ಬಪ್ಪು. ಉಮ್ಮೆತ್ತುಟ್ಟು - ಬೋಳಿಕಾಟ್‌ಕ್ ಪ್ಯಾಪ್ರೋಚೆ ಬೆಪ್ಪನೇಕೆ ಇದ್ಗಾಂಗೂ ಚೆಕ್ಕೊಲು. ಸ್ವಲರ್ಶಿಪ್, ಫ್ಲೆರೋಶಿಪ್... ಇನ್ನುತ್ತಾನೋ ಏಪಾಡ್ ಮಾಡಲು.

ಅಂಜಪರವಂಡ ಉಷಾ ಉತ್ತರಯ್ಯ : ಚೆರಿಯ ಮಕ್ಕಳು ಪದೋಪ್ಯಾಚಿಡುವದ್ದು ನಲ್ಲಿದ್ದು. ಚೆರ್ನಪ್ಪಸ್ತುಕೆ, ಕ್ಯಾಸೆಟ್ ರೂಪತ್ರೊ ಬೊಳಿ ಪದ್ದತ್ತೊಲ್ಲು. ಬಾಳೋಪಾಟ್ ಪದೋಪ್ಯಾಚಿಡುವ ಶಿಬಿರ ಏಷಾಡ್ ಮಾಡೊಂಡು.

ಪಾಲಂದಿರ ಹಿ. ದೇವಯ್ಯ : ಬಾಳೋಪಾಟ್ ಪದಿಪಕ್ಕು ನೇರೆ ಒಟ್ಟೆ ಏದ್ದೀಂದ್ಲ್ಲಿಕೆ ಪಡಿಚಯಿಂಗಡ ಕೂಡೆ ಕೂಡಿತ್ತೊ ಪದಿಪದ್ದ. ತಂಗ ತಂಗಡ ಒಕ್ಕುಕಾರ ಮಕ್ಕಳು ಪೆರಿಯವು ಎಣ್ಣೆ ಕೊಡೊಪ್ಪೊ.

ಮೋಪ್ಯಾಕೊಟ್ ಒಟ್ಟುರೆ ಎದ್ದ್ದು ಬಂದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ :

- (1) ಚೆರಿಯ ಪ್ಪಸ್ತುಕೆ ರೂಪತ್ರೊ ಬಾಳೋಪಾಟ್ನ ಅಚ್ಚು ಮಾಡಿತ್ತೊ ಜನಡ ಕ್ಯಾಕ್ಕೊ ಎತ್ತೊ ಚಿಡುವೋ.
- (2) ಬಲ್ಯು ಇನಾಂ - ಪ್ರಶಸ್ತಿ - ಸ್ವಾಲರ್ಶಿಪ್ ಕೊಡೊಪಾಂಡ ಮೂಲಕ ಬಾಳೋಪಾಟ್ ಪದಿಪಕ್ಕು ಪುರ್ಣಾದ್ರೊ ಪುಟ್ಟೊ ಚಿಡುವೋ.
- (3) ಸ್ವಾಲ್ ಮಕ್ಕಳು ಪದೋಪ್ಯಾಚಿಡುವಕ್ಕೊ ಕಾರ್ಯಾಯೋಜನೆ.
- (4) ಉರ್ಬಾನಾಡೊಲ್ ಪದೋಪ್ಯಾಚಿಡುವಕ್ಕೊ ಕಾರ್ಯಾಯೋಜನೆ.
- (5) ಬಾಳೋಪಾಟ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬೆಂಚ್‌ತ್ರೊ ಇನಾಂ-ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಕೊಡೊಪ್ಪೊ.

*

*

*

ಮೋಪ್ಯಾಕೊಟ್ ಒಟ್ಟುರೆ ಉದಿಚ ಅಭಿಪ್ರಾಯತ್ವಾರ ಮುಖ್ಯಾಂಶತ್ವಾನ, ಸದ್ಯಕ್ಕೊ ಪ್ರಯೋಗರೂಪತ್ರೊ ಕೊಂಡ ಬಷ್ಟಕ್ಕೊ, ಆದ್ಯ ಮೋಟ್ಪ್ರೊಲ್ ಈ ಪ್ಪಸ್ತುಕ್ತತ್ವಾನ ಬೊಳಿ ಪದ್ದತ್ತಿಯಂಡುಂಡ್.

- ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿ

ಕನಾಟಕ ಕೂಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಡಿಕೇರಿ

ಬಾಳೋಪಾಟ್ - ಮೋಹಕಾಟ್...

ಮುಕ್ಕೊಡ್ಲು ಕೋಟೆಬೆಳ್ಟ್ಯು ಈಶ್ವರ ಕಲಾಸಂಘ ಕಾರಡ ಬಾಳೋಪಾಟ್...

• ಕರ್ನಾಟಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಕಾಡೆಮಿ ಉದ್ಘಾಟನೆ

ಅಕಾಡೆಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಳೆ ಉಳಿಯದ ಡಾಟಿ ಪೂವಯ್ಯ ತಕ್ಕು ಪರೀಂದಂಡ್ಲಿದ್ದೇ;
ಬರಿಲ್ ಅಳ್ಳತವು - ಜಾನಪದ ತಜ್ಞ ಪಾಲಂದಿರ ಪಿ. ದೇವಯ್ಯ

ಸಭೆಲ್ ಕೊಡಿತಿಂಜ ಅಭಿಮಾನಿಯ...

ಒಳ್ಳೊ ಪಾಠೀಲ್...

(1)	ಬಾಳೋಪಾಠ್ಯರ ಸಂದರ್ಭ - ಒರ್ನ ವಿವರಣೆ	-	1
(2)	ಬಾಳೋಪಾಠ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆ...	-	4
(3)	ಕೊಡವ ಕವನ ಸಾಹಿತ್ಯ...	-	6
(4)	ಬಾಳೋಪಾಠ್ಯರ ಪಳೆಯಾಮೆ ಪಿಂಜಾ ನಡ್ಡಾಂದ್ ಬಂದ ಒಟ್ಟೆ	-	12
(5)	ಪನ್ನೆರಂಡ್ ಕೊಂಬ್	-	18
(6)	ಸೀಮೆ ತಕ್ಕಂಗ	-	18
(7)	ನಾಡ್ ತಕ್ಕಂಗ ಅಳ್ಪ ಪಟ್ಟಿ	-	19
(8)	ಬಾಳೋಪಾಠ್ಯಲ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚೋಜ	-	20
(9)	ಬಾಳೋಪಾಠ್ಯಕೂ, ಚೋರೆ ಭಾಷೆರ ಚಾನಪದ ಪಾಠ್ಯಕೂ ಉಳ್ಳ ಹೋಲಿಕೆ	-	34
(10)	ಬಾಳೋಪಾಠ್ಯಲ್ ಬಗೆ...		
	ದೇಶ ಕೆಟ್ಟು ಪಾಠ್ಯ	-	39
	ಪುತ್ತರಿ ಪಾಠ್ಯ	-	40
	ಮಂಗಲ ಪಾಠ್ಯ	-	41
	ಯವ್ವೆ ಮಕ್ಕೆ ದೇಖುವ	-	42
	ಒಟ್ಟೆ ಪಾಠ್ಯ	-	44
	ಪುಂಲ್ಜಿ ಪಾಠ್ಯ	-	44
(11)	ಬಾಳೋಪಾಠ್ಯ - ಮಾದರಿ		
	ಕಾವೇರಿ ಪಾಠ್ಯ	-	46
	ದೇಶ ಕೆಟ್ಟು ಪಾಠ್ಯ	-	49
	ಮಂಗಲ ಪಾಠ್ಯ	-	52
	ಒಟ್ಟೆ ಪಾಠ್ಯ	-	56
	ಚೊವ್ವ ಪಾಠ್ಯ	-	60
	ಪುಂಲ್ಜಿ ಪಾಠ್ಯ	-	65
	ಪುತ್ತರಿ ಪಾಠ್ಯ	-	69
	ದೇವತೆಯಡ ಪಾಠ್ಯ	-	72
	ಕಲಿಯಾಟಂಡ ಪ್ರೇನ್ ಪ್ರೂಢ ಪಾಠ್ಯ	-	76

ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ರ ಸಂದರ್ಭ - ಒರ್ನ್ ವಿವರಣೆ

ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ರ ಸಂದರ್ಭ - ಒರ್ನ್ ವಿವರಣೆ

- (1) ಬಾಳೋಪಾಟ್ ಪಾಡುವಕ ನಾಲ್ಕು ಪಾಟ್‌ಕಾರೆ ಇರಂಡು.
 - (2) ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ಕಾರಡ ಉಡ್‌ಪು-ತೊಡ್‌ಪು ಇನ್ನನೆ ಇರಂಡು : ಮಂಗಲ, ಮಂದ್ರ-ಮಾನಿ, ನಮ್ಮೆ-ನಾಳ್, ಪ್ರತ್ಯು-ರಿ-ಪ್ರೇರ್ಪು... ಇನ್ನತ ಸಂದರ್ಭತ್ವ ಪಾಟ್‌ಕಾರ ಕುಪ್ಪುಚೀಲೆ, ಮಂಡೆತುಣಿಯಾಯಿತ್ವ ಇರಂಡು. ಬೋಳ್ತ ಕುಪ್ಪುವೂ ಆಕು, ಕರ್ತೆದೂ ಆಕು. ಮಂಡೆಕ್ಕೆ ಮಂಡೆತುಣಿಯೂ ಆಕು, ಚೆಕ್ಕೆವಸ್ತುವೂ ಆಕು. ನಾಲಾಳೂ ಒರೇತರ ಪ್ರೋರಪಾಡ್‌ಲ್ಲಾ ಉಂಡೇಂಗಿ ಜಾಯಿ. ಪಂಡೇತವು ಸುರಾಲ್ಲೂ ಇಡತೆ ಚೆಡ್ಡಿ ಇಟ್ಟಿತ್ತ್ವೆ ಮೊಣ್ಣೆ ಕಾಲ್ ಕಾಂಬನೆಕೆ ಕುಪ್ಪು ಇಡುವಯಿಂಜತ್ತ್ವೆ.
 - (3) ಮಾದತ್ತೆ ಮನೆಲ್ಲ ಪಾಡುವಕ, ಕುಪ್ಪುಚೀಲೆರನ್ನತ ಉಡ್‌ಪು ಬೋಂಡೊಂದೊಂದಿಲ್ಲೆ.
 - (4) ಪಾಟ್‌ಕಾರ ದುಡಿನ ನಿಪ್ಪುಕ್ಕೆ ತೊಕ್ಕನ ಹಿಂಜಾ ಬೋರಿಕಾಲ್‌ಲ್ಲೂ ಇರಂಡು.
 - (5) ಪಾಟ್‌ಕಾರ ಸೂತಕತ್ತೆ (ಮನೆಲ್ಲ ಹರಿಗೆ, ಚಾವು...) ಉಂಡೇಂದಾಚೇಂಗಿ, ದೇವಸ್ಥಾನ, ಮಂದ್ರ-ಮಾನಿ, ಮಂಗಲತ್ವ ಪಾಡುವಕ್ಕೆ ಪ್ರೋಪಕಾಗ. (ಮಂಗಲತ್ವ ಸೂತಕಕಾರ ಕುಪ್ಪುಚೀಲೆ ಇಡುವ ಕಯ್ಯಾತಾಂಗಾ)
 - (6) ಪದ್ಧತಿರ ಪಾಟ್‌ರ ಸಂದರ್ಭತ್ವ, ನಾಲ್ಕು ಜನಕ್ಕೊಂಬಿ ಕಮ್ಮಿ ದುಡಿ ಎಡ್‌ಪ ಕಯ್ಯಾ.
 - (7) ದುಡಿ ಎಡ್‌ಪ್ರೋ ಎಲ್ಲಿ, ಎಕ್ಕು...? :
- I. ಮಂಗಲ ಮನೆಲ್ಲ :
- (i) ಉರ್ಕೊಡುವಂದ್ರ ಮಂಗಲಕಾರಕ್ಕೆ ಮಾಲೆ ಇಡುವ ನೇರತ್ವ ಮಂಗಲಪಾಟ್. (ಮಂಗಲಕಾರ ಪ್ರಟ್ಟಿ, ಪರ್ಷಾಂದಾನ ಕೊಂಡಾಡಿ ಪಾಡುವ್ವೋ)

- (ii) ಮಂಗಲಕಾರ ಕುಳಾಚಿತ್‌, ಮೂರ್ಕೆ ಅಳಾಪಕ್ ಪೋಯಂಡಿಪ್ಪಕ ಮಂಗಲಪಾಟ್‌ಲ್ ಬಟ್ಟೆಪಾಟ್ (ಪಟ್ಟಿರ ಬೋಜ, ಓಣಿ ಬೋಜ, ಮಂಟಪ ಬೋಜ... ಕೊಂಡಾಡಿ ಪಾಡುವೋ)
- (iii) ಮೂರ್ಕೆ ಅಳ್ತ ಪಿಂಜಾ ಮಂಗಲಪಾಟ್, ಮಂಗಲಕಾರಂಗಳ ಮೆಚ್ಚಿತ್‌, ಮಿಂಜಾಕ್ ಮಕ್ಕೆ ಮರಿಯಾಯಿತ್ ಬಾಳ್‌ಎಂದ್ ಪಾಡುವೋ.
- (iv) ಮುಡಿ ಚಾಣ ನೀರ್ಕೆ ಪೋಪಕ, ಮಂಗಲಪಾಟ್‌ಲ್ ಬಟ್ಟೆ ಪಾಟ್.

II. ಚಾಪು ಮನೆಲ್ : (ಚಾಪು ಪಾಟ್ - ದುಡಿ ಇಲ್ಲುತೆ ಪಾಡುವಕ್)

- (i) ಚಾಪು ಒಳಿವದಾಚೇಂಗಿ ಬೈಟ್ ಇಡೀ ಚಾಪು ಪಾಟ್.
- (ii) ಚಾಪು ಕೂಟಿತ್ ಚೆನ್ನೆ ನೇರತ್ ಚಾಪು ಪಾಟ್ ಸುರು ಮಾಡಿತ್ ಚಾಪು ಎಡ್‌ಕಣ್ಣಕ್.
- (iii) ಕೇಕೊಳ್ಳಿತ್ ಕೊಡ ಎಡ್‌ತೆಯಿಂಗ ಚಾಪುರ ಸುತ್ತು ಬಪ್ಪಕ್.

III. ಮಾದ ಮನೆಲ್ :

- (i) ಕಾಕೆಕ್ ಕೂಳ್ ಬೆಚ್ಚಿತ್, ಮೀದಿ ಬೆಚ್ಚಿತ್, ಅರುವ ಕೊಡಿಯಲ್ ಕೊಡ್‌ತಿತ್, ಉಂಡ್ ಕುಡ್‌ಚಿತ್, ಮನೆ ಶುದ್ದ ಮಾಡಿತ್, ನೆಲ್ಲುಕ್ಕೆಲ್ ಬೊಳ್ಳಿಚ ಬೆಚ್ಚಿತ್, ಬಟ್ಟೆ ಮಯಾದಿ ಕೊಡ್‌ಪಕ ದುಡಿ ಎಡ್‌ಪ.
- (ii) ಮಾದತ್‌ರಂದ್ ಬೈಟಾಪಕ ದುಡಿ ಎಡ್‌ತಿತ್ ಪಾಡಿತ್ ಓಣಿ ಉಳ್ಳಾಪ್ಪವ (ಬತ್ತೆವಂಡ ನಲ್ಲಾನ ಪಾಡಿಯಂಡ್).

IV. ಮಂದ್ - ಮಾನಿ - ದೇವಸ್ಥಾನತ್ : (ಬಟ್ಟೆ ಪಾಟ್ - ದೇವಡ ನಡೆ ಪಾಟ್) : ದೇವಸ್ಥಾನ, ಮಂದ್ ಮಾನಿಕ್ ಪೋಪಕ, ಬಟ್ಟೆಲ್ ಕಾಂಬನ್ನತ ಪ್ರಕೃತಿನ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡಿಯಂಡ್, ಬಟ್ಟೆ ಪಾಡಿಯಂಡ್ ಪೋಪ. ದೇವ ನೆಲೆಕ್ ಎತ್ತೊನ ಪಿಂಜಾ ದೇವಳ ತುದ್‌ಚಂಡ್, ದೇವನೆಲೆನ ಕೊಡ್‌ಚಂಡ್ ಪಾಡುವ. ದೇವ ನೆಲೆಗೊಂಡ ಚರಿತ್ರೆನ ಪಾಡುವ.

V. ಪುತ್ತರಿ ಪಾಟ್ : ಪುತ್ತರಿ ಪ್ರೋವ್ಯಾರಂದ್ರ ಕದ್ದ ಎಡ್‌ಪಾಂಗ್ ಮಿಂಜಾ ನೆಲ್ಲುಕ್ಕೀಲ್ ಕುತ್ತಿ ಬೆಚ್ಚಿತ್, ಕಳಕ್ ಪ್ರೋಯಿತ್, ದುಡಿ ಕೊಟ್ಟಿಯಂಡ್, ಪುತ್ತರಿ ಪಾಟ್ ಪಾಡಿಯಂಡ್, ನೇರೆ ತಯಾರ್ ಮಾಡುವ. ನೆಲ್ಲುಕ್ಕೀಕ್ ಬಂದಿತ್ ಕುತ್ತಿ ಎಡ್‌ತಂಡ್, ಕುತ್ತಿಕಾರಂಡ ಕೂಡೆ ಪುತ್ತರಿ ಪಾಟೋಡೆ ಬೇಲ್‌ಕ್ ಪ್ರೋಪ್. (ಪುತ್ತರಿ ಎನ್ನನೆ ಬಾತ್‌ಂದ್ರ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡುವ ಪಾಟ್) ಕದ್ದ ಎಡ್‌ತಂಡ್ ಬಪ್ಪುಕಲೂ ಪಾಟೋಡೆ ಬಂದಿತ್, ಬಾಡೆಲ್ ನೇರೆ ಕೆಟ್ಟಿವಕ್ ಸುರು ಮಾಡುವಕ ಪಾಟ್ ನಿಪ್ಪುಂಡಿದುವ.

(8) ಎಲ್ಲಾ ಪಾಟ್‌ಕೂ ಮೊಳಿ ಇನ್ನನೇ...

ಬಾಳೋ ಬಾಳೋ ನಂಗಡ
ದೇವ ಬಾಳೋ ಮಾದೇವ
ದೇವಿ ಬಾಳೋ ಮಾದೇವಿ
ಪಟ್ಟೋ ಬಾಳೋ ಸೂರಿಯ
ಕೂಡ ಬಾಳೋ ಚೊಳ್ಳಿರ...

(9) ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ಲ್ ಪ್ರೋಲಜೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬಳಸುವ ಕಯ್.

(10) ಮಂಗಲ, ನಮ್ಮೆ ನಾಳ್, ಎಲ್ಲಲ್ಲಿಯೂ ಬಟ್ಟೆ ಪಾಟ್ ಉಂಡ್, ಚಾವುಲ್ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲೆ.

(11) ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ಲ್ ಸುಮಾರ್ ತರ್ ಉಂಡ್. ಉದಾರಣೆಕ್ :

- (1) ದೇಶಕೆಟ್ಟೆ ಪಾಟ್
- (2) ಕಾವೇರಮೈ ರ ಪಾಟ್
- (3) ಪುತ್ತರಿ ಪಾಟ್
- (4) ಮನೆ ಪಾಟ್ (ಮನೆ, ಮನೆಜನ, ಕಾರೋಣನ ತೊಟ್ಟಿತ್, ವಂಶಾವಳಿನ ಪಾಡುವ)
- (5) ಮಂಗಲ ಪಾಟ್
- (6) ಚಾವು ಪಾಟ್
- (7) ಬಟ್ಟೆ ಪಾಟ್
- (8) ದೇವಡ ನಡೆ ಪಾಟ್
- (9) ಎತ್ತ್ ಪಾಟ್
- (10) ಒರ್ನ್ ಪಾಟ್....

ಬಾಳೋಪಾಟ್ ಪರೀಕ್ಷೆ...

ಕೆಲ್ಲಿಂಜ ತಾರೀಕ್ 19-5-05 ಲ್, ಕನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿರ ನೆಲ್ಲಕ್ಕೆ ನಡುಬಾಡೆಲ್ “ಬಾಳೋಪಾಟ್”ರ ವಿಷಯತ್ವ ಒರ್ ವಿಶೇಷ “ಮೋಪ್ ಕೊಟ್” ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡ್ದಾಂದತ್. ನಾಡ್ರ ಮೂಲೆಮೂಲೆಂಜಿ ಬಾಳೋಪಾಟ್ ಕಾರಳ್ಲೂ, ಸಾಹಿತ್ಯಭಿಮಾನಿಯಳ್ಲೂ, ಅನುಭವಸ್ಥ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಳ್ಲೂ ಇದತ್ ಹಾಜರಾಯಿತಿಂಜತ್. ತಕ್ಕು - ಬಾಕ್, ಪ್ರಬಂಧ ಓದುವೋ, ಪಾಟ್ ಪಾಡೋವೋ... ಚೆಚೆ ಎಲ್ಲಾ ಆಚಿ. ಅಖೀರಿಕ್ ಸುಮಾರೆಲ್ಲ ತೀಮಾರ್ಣನ ಮಾಡೋನಾತ್ ಮುಖ್ಯಪಟ್ಟದ್ - ಸ್ಮಾಲ್, ಬೋರೆ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆ ಕಾರ ಮಹಾಭಾರತ, ರಾಮಾಯಣ... ಇನ್ನತಾನ ಪರೀಕ್ಷೆ ರೂಪತ್ ವಿರ್ಜಾತೀತ್, ಜನಜಾಗೃತಿ ಮಾಡಿಯಂಡುಳ್ಳ ಯೋಜನೆ ಪೋಲೆ, ಬಾಳೋಪಾಟ್ ರ ಪರೀಕ್ಷೆ ವಿರ್ಜಾತೀತ್, ಆ ಮೂಲಕ ಅದ್ದನ ಪ್ರನಾದಿಯ ಚಿಗ್ರಾವಕ್ ಎಡ ಮಾಡಂಡು ಎಣ್ಣುವದ್.

ಈ ವಿಷಯತ್ನನ ಕುಯ್ಯೋಡೆ ಕಿಕ್ಕೆ ನೋಟೆತ್, ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮ ಎಡಾತೀತಾನದು, ಇದ್ದಾಂಗೋರ್ ಅಖೀರಿ ರೂಪ್ ಕೊಡೋಪ ಉದ್ದೇಶತ್, ತಾರೀಕ್ 15-11-05 ಲ್ ಅಕಾಡೆಮಿಲ್, ತಜ್ಞಂಗಡ ಒರ್ ಚೆರಿಯ ಸಭೆ ನಡ್ದಾಂದತ್. ಈ ಸಂದರ್ಭತ್ ಹಾಜರಿಂಜವು: (1) ಉಳಿಯಡ ಡಾಟೆ ಪ್ರಾವಯ್ಯ, ಅಧ್ಯಕ್ಷಣೆ (2) ಕೆ. ದಾಮೋದರ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ (3) ಬಾಚರಣೀಯಂಡ ಪಿ. ಅಷ್ಟಣ್ಣ, ಮಾಜಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ (4) ಉಳಿಯಡ ಎಂ. ಪ್ರಾವಯ್ಯ, ಅಧ್ಯತ ಅಧ್ಯಕ್ಷ. ಇವು ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯತ್ನನ ತಕ್ಕು-ಬಾಕ್ ಪರೋಂದಿತ್, ಅಖೀರಿಕ್, ಈ ಕೋದಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ ಬಾತ್.

- (1) ಬಾಳೋಪಾಟ್ ವಿಷಯತ್ ಆದ್ ಪರೀಕ್ಷೆನ 2006ನೇ ಇಸವಿಲ್, ಅನುಕೂಲಾಪ ಸಂದರ್ಭತ್, ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟತ್ ನಡ್ದಾತುವೋ.
- (2) ಈ ಬಾಳೋಪಾಟ್ ಪರೀಕ್ಷೆಲ್ : (i) ಪಾಟ್ ರೂಪತ್ ವಾದುವ ವಿಷಯಕ್ - 75 ಮಾಕ್ಸ್ (ii) ಎಲ್ಲೋರೂಪತ್ ಎಲ್ಲಾದುವ ವಿಷಯಕ್ - 25 ಮಾಕ್ಸ್ ಎಣ್ಣೆತ್, ಒಟ್ಟು 100 ಮಾಕ್ಸ್ ಬೆಪ್ಪೋಪ್.
- (3) ಎಲ್ಲೋರೂಪತ್ ಪರೀಕ್ಷೆಕ್, ಬಾಳೋಪಾಟ್ ಕ್ ಅಡಂಗ್ ನ ವಿಧಿ - ವಿಧಾನ, ನೀತಿ-ನೇಮ, ವಿವರ-ವಿಶೇಷತೆ... ಇನ್ನತಾಂಡ ಮೀದ ಸರಳ ಪ್ರಶ್ನೆಕ್ ಒಟ್ಟು 15 ನಿಮಿಷ ಸಮಯ ಬೆಪ್ಪೋಪ್.

- (4) ಪಾಟ್ ರೂಪತ್ವದ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಪದ್ಧತಿಕೊಶ್ತಲೆ ಮಾಡುವುದು, ಆದ್ಯ ಸುತ್ತುಲ್ಲಾಸ್ 5 ನಿಮಿಷ; ಅಶೀರಿ ಸುತ್ತುಲ್ಲಾಸ್ 10 ನಿಮಿಷ ಸಮಯ ಗೊತ್ತು ಮಾಡುವು.
- (5) ಇದೊಂಗ್ ಅನುಭವಸ್ಥೆ ತೀವ್ರಾಕಾರಂಗದ ಮೂಲಕ ಒಟ್ಟು 100ಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿತ್ತು ಮಾರ್ಕ್ ಇಡುವನೆಕೆಯೂ; ಕನಿಷ್ಠ 35% ಎಡಾತಿತ್ತಾ ಪಾಸ್ ಆಪಯಿಂಗ್ ಕೆಲ್ಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿಕ ವಾನ್ಯತೆ ಕಾಗದ ಕೊಡುಪನೆಕೆಯೂ; ರ್ಯಾಂಕ್ ಲ್ಯಾಂಕ್, 1ನೇ 2ನೇ, 3ನೇ ಸ್ಥಾನತ್ವ ಪಾಸ್ ಆಪನ್ನತೆ : (1) ಒದುವ ಮಕ್ಕಳ (ಏಡೇ ಸ್ಕೂಲ್ - ಕಾಲೇಜ್ - ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಲ್ಲಾರ್ ಖಾಯಂ ಒದಿಯಂಡುಳ್ಳವು) (2) 25 ಲಿಂಜ 40 ಬಯತ್ತೊಳೆಪಟ್ಟು ಆಮಕ್ಕಳ (3) 40 ಬಯತ್ತೊಳೆ ಮೇಲ್ರಾಷ್ಟ್ರೀ ಆಮಕ್ಕಳ - ಇನ್ನನೇ 3 ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿತ್ತೋ, ಪ್ರತೀ ವಿಭಾಗತ್ತೋ 1ನೇ ರ್ಯಾಂಕ್ ಕಾರಂಗ್ ಉ. 2000, 2ನೇ ರ್ಯಾಂಕ್ ಕಾರಂಗ್ ಉ. 1500 3ನೇ ರ್ಯಾಂಕ್ ಕಾರಂಗ್ ಉ. 1000 ನಗದ್ ಇನಾಂ, ಕೂಟ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನೆಪ್ಪಾರೆ ಕಾಣಿಕೆ, ಮಾನ್ಯತೆ ಪತ್ರ, ಪುಸ್ತಕ.... ಕೊಡುಪ್ಪೊ.
- (4) ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟತ್ವದ ಈ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕ್ಷೇತ್ರ : ಕೊಡಗ್ ಉತ್ತರಭಾಗಕ್ಕೆ, ಮಡಿಕೆರಿಲುಳ್ಳ ಕನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಕಟ್ಟಡತ್ವನೋ; ಕೊಡಗ್ ಉತ್ತರದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗಕ್ಕೆ, ಪೂನ್ಯಂಪೇಟೆಲುಳ್ಳ ಕೊಡವ ಸಮಾಜ ಕಟ್ಟಡತ್ವನೋ ಕೇಂಡಂಡ್, ಕೇಂದ್ರಸ್ಥಾನ ಆಯಿತ್ತು ಒಳಗೊಂಡಿರುವು.
- (5) ಎಳ್ಳೂಪರೀಕ್ಷೆ ರೀತಿಗೆ ಪ್ರತಿಕೆ ಹಿಂಜಾ ಮಾರ್ಕ್ ಪಟ್ಟಿ, ವಿವರತ್ವನೆಲ್ಲ ಸಮೃಂಧಪಟ್ಟಿವು ಅಂದೇ ಅಕಾಡೆಮಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಎತ್ತು ಚಿಡುವನೆಕೆಯೂ; ಅಲ್ಲಿಂದಿ ಒರ್ರೆ ವಾರತ್ವರೋಳಳ್ಲಾಲ್ ಇದೊಂಡ ಫಲಿತಾಂಶ ಪ್ರಕಟ ಪಡ್ಡಾತ್ಮವೋ.
- (6) ಪರೀಕ್ಷೆ ರೀತಿಗೆ ಕಾರ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ, ಅವಶ್ಯಕ ಬುದ್ಧಿಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಮೆಂಜಿ ತಜ್ಞಂಗದ ಸಹಾಯ ಪಡ್ಡಾಂದವೋ.
- (7) ಸುರಳಿ, ಇದೊಂದು ಪ್ರಯೋಗ ರೂಪತ್ವ ನಡ್ಡತಿತ್ತೋ, ಕ್ರಮೇಣ ಕೊಡಗ್ ಪೂರ್ಣಮೆಂಜಿ ಬಲ್ಯಮಟ್ಟತ್ವದ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡ್ಡತುವು. ಏಷಾದ್ಯ ಮಾಡುವೋ... □

ಕೊಡವ ಕವನ ಸಾಹಿತ್ಯ...

ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ನ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪಿಂಜಾ ಗ್ರಂಥಸ್ತ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂದ್ರ ದಂಡ್ ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿಯವಲು.

I) ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ : ನಾಲ್ಕು ವೇದಗಳನ್ನು ಎಕ್ಕು, ದಾರ್ಶಾ ಎಳ್ಳಾದ್ವಾಚಿ ಎಣ್ಣುಮಾಂಗ್ ಅಥಾರ ಇಲ್ಲ. ಅದೇ ಪ್ರೋಲೆ, ಕೊಡವ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಕಾಲ-ನೇರ ಎಣ್ಣುವರ್ಕಾಗಳೇ. ಅದ್ವ, ಕಾಕೆ ಎಕ್ಕು ಕಾವಕ್ ಸುರು ಮಾಡ್ಚಿ...; ಕೋಳಿ ಎಕ್ಕು ಕೂವಕ್ ಸುರು ಮಾಡ್ಚೀಂದ್ರ ಕೇಣಿನೆಕೆ ಆಯಿಪ್ರೋಪ್.

ಮನಸ್ಸಿರ ಆನಂದಕೂ, ಜ್ಞಾನ ಪ್ರಸಾರಕೂ, ನೀತಿ ತತ್ವ ಬೋಧನಕೂ, ಆತ್ಮ ಪರಮಾತ್ಮಾಂಡ ಸಮ್ಮಂಧ ಅರಿವಕೂ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಗೇನಕೂ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಧ್ಯಮ ಆಯಿತೂ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೋಳಾಂದ್ರ ಬಾತ್ರ. ಕೊಡಗ್ ರ ಮೂಲನಿವಾಸಿಯಿಳ ನೀತಿವಂತಂಗಳಾಯಿತೂ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುಣಕಾರಳಾಯಿತೂ, ಮಾಮೇಧಾವಿಯ ಖಾಯಿತೂ, ಸಾಸಮ್ರಿಯ ಪಿಂಜಾ ತಮಾಸಿಪ್ರಿಯಂಗಳಾಯಿತೂ ರೂಪ್ ಚಿಟ್ಟದೇ ಈ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ.

ಕೊಡವ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳನ್ನು (1) ಪದ್ಯ (2) ಗಢ್ (3) ಕಥನ ಕವನ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂದ್ರ ಮೂಲಂದ್ರ ಭಾಗ ಮಾಡಿಯವಲು.

(1) ಪದ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ : ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ್ಲೋ ಪದ್ಯ ಪಿಂಜಾ ಗದ್ಯಗಳನ್ನೂ ಹೊಳೆಲಿಕೆ ಮಾಡಾನಕ 90% ಪದ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಗುಣಮಟ್ಟಗಳ್ಲೋ ನೋಟಾನಕ, ಪದ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆ ಪಡ್ಡಾಂದ್ರದ್. ಬೋರೆ ಏದೇ ಭಾಷೆರ ಸಾಹಿತ್ಯಕೂ ಕಮ್ಮಿ ಇಲ್ಲತದ್. ಈ ಪದ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳನ್ನು (1) ಬಾಳೋಪಾಟ್ (2) ಬಟ್ಟೆಪಾಟ್ (3) ಭಾವುಪಾಟ್ (4) ಪೂಲೋಚಿಪಾಟ್ (5) ಜೋಯಿಪಾಟ್ (6) ಕೊಡೊಚಿಪಾಟ್ (7) ಒಯ್ಯಪಾಟ್ (8) ತಾಲಿಪಾಟ್ - ಇನ್ನನೆ ತಿರ್ಜುಚವಲು.

ಬಾಳೋಪಾಟ್ : “ಬಾಳೋ ಬಾಳೋ”ಂದ್ರ ಮೊಳಿ ಎಡೊತ್ತಿತ್ರ ಪಾಡುವ ಪಾಟೆಲ್ಲ ಬಾಳೋಪಾಟ್ ಗುಂಪುಕ್ ಕೊಡುವ. ಇದೊಲ್ಲ ಮಂಗಲಪಾಟ್, ಪ್ರತ್ತಿರಿಪಾಟ್, ಕಾವೇರಿ ಪ್ರರಾಣ, ದೇವತೆಯಡ ಪಾಟ್, ಜಾನಪದ ವೀರಂಗಡ ಪಾಟ್.... ಇನ್ನತದೆಲ್ಲ ಉಂಡ್.

ಬಾಳೋಪಾಟ್ ರಚನಾ ವಿಧಾನ : ಪ್ರತಿ ಸಾಲ್ಲಾಲ್ ಏಳಕ್ಕೂರ ಇರಂಡು. ಪನ್ನೋಂದ್ರ ಮಾತ್ರ, ಇರಂಡು. ಸಾಧಾರಣ ಅಂಜಿ ಗುರು, ದಂಡ್ ಲಘು ಇರಂಡು.

ಒಂದ್ ದಂಡ್ ಅಕ್ಕರ ಜಾಸ್ತಿ ಪಿಂಜಾ ಒಂದ್ ದಂಡ್ ಮಾತ್ರ ಜಾಸ್ತಿ ಆನಕಲೂ, ತಾಳ, ಲಯ, ರಾಗ ತಪ್ಪತನೆಕೆ ಪಾಡುವಕಲೇ ಪಾಟ್‌ಕಾರ ಪಂಗಲ್‌ಲ್ ಸೆರಿ ಪಡ್‌ತಿಯಂಡ್, “ಅಪಸ್ಸರ್” ಬರತನೆಕೆ ಮಾಡಿಯವದ್ ನಲ್ಲೋಣ ತೇಂಜ ಪಾಟ್‌ಕಾರ್ಕ್ ಗೊತ್ತಿಪ್ಪೆ. ಪ್ರತಿ ಉರ್ಬಾ-ನಾಡಾರ ಪೆದ, ಆಳಾಪೆದ, ಒಕ್ಕ ಪೆದ ಪಿಂಜಾ ಮುಖ್ಯ ಸಂಗತಿನೆಲ್ಲ ಪಾಡುವಕ, ಒತ್ತನ್ನತ ರೂಪಕಾಲಂಕಾರ, ಧೃಷ್ಟಾಂತಾಲಂಕಾರ, ನಾಮ ವಿಶೇಷಣಾ, ಕೀರ್ತಾ ವಿಶೇಷಣಾ ಜೋಡಣೆ ಮಾಡಿಯವದೇ ವಿದ್ಯಾಂಸಂಗಳೂ ಬೆರ್ಗಾಯಿ ಪೂರ್ವನ್ನತ ವಿಶೇಷ. ನೂಯಿಟೆಟ್‌ಕಾಲಕ್ ಬಯ್ಯ ಈ ಮಲೆಕಾಡಾರ ಜನಕ್ ಭಂದಸ್ಸ್ ಶಾಸ್ತ್ರ, ವ್ಯಾಕರಣ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಅಲಂಕಾರ ಶಾಸ್ತ್ರಾನೆಲ್ಲ ಕೊಡವ ತಕ್ಕುಲ್ ಪಡ್‌ಪ್ರಾಚಿಟ್ಪ್ರವು ದಾರ್? ಪೂರ್ವಾಮೆ ರಾಜ್ಯತ್ರಂಜಿ ವಿದ್ಯಾಂಸಂಗಳ ಕಾರ್ಕ್ ಚಿಟ್ಪ್ರತಿಲ್ಲೆ. ಕೊಡವ ಪೂರ್ವಾಮೆ ಪೂರ್ವಾಯಿತ್ತ್ ಪಡ್‌ಚಿತ್ತ್ ಬಂದದೂ ಅಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರತ್ರಾಲ್ ಸಂಶೋಧಕಂಗಳೂ, ವಿಮರ್ಶಕಂಗಳೂ ಮಂಡೆ ಕೆಡ್‌ತಿಯಂಡಿತಿಲ್ಲೆ! ಇನ್ನತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಿರಿರ ಪತ್ತಾಯ ಚೋರೆ ಏದೇ ಜನಾಗತ್ತಾಲಿಂಜಿತಿಂಜಕ, ಅದ್ದಾನ ಬಲ್ಲ ತರಕ್ ಕೋಂಡ ಪೂರ್ವಾಯಿತ್, ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿಯವಕಿಂಜತ್.

ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ರ ಕವಿಯ ದಾರ್? : ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಕ್ ಜವಾಬ್ ಇಲ್ಲೆ. ಜನ ನಾಗರೀಕಂಗಳೂ, ಸುಸಂಸ್ಕೃತಂಗಳೂ ಆನನ್ನಕೆ ಬೋಳತಿಯಂಡ್ ಬಂದ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಜನದ ಬಾಯಿಂಬಿ ಬಾಯಿಕ್ ಸಾಗಿ ಬಾತ್. ಸಂದರ್ಭಕೊಪ್ಪವನ್ನತ ಪಾಟ್ ಕೂಡಿಯಂಡೂ, ಬೋಳಂದಂಡೂ ಬಾತ್. ಒರ್ ಬರಿ ಬೋಳ್‌ಂದನೆಕೆ, ಇಂಜೋರ್ ಬರಿ ಮರ್‌ಂದಂಡೂ ಬಾತ್.

ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ಲ್ ನಾಮವಿಶೇಷಣ ಪಿಂಜಾ ಅಲಂಕಾರ ಬಳಕೆ: ಉರ್ಬಾಪೆದ, ಒಕ್ಕಪೆದ, ಆಳಾಪೆದ ಪಿಂಜಾ ಸಂಗತಿರ ವಣಾನೆಲ್ ಬಳಸ್‌ನ ವಿಶೇಷಣ ಪಿಂಜಾ ಅಲಂಕಾರಕ್ ಓರಂದೀರಂಡ್ ಉದಾರಣೆ :

ಉರ್ಬಾಪೆದ: ಬೋಲ್ಕಾಳ ಬೇತ್, ಘಾಂಬ್‌ಕಣ್ಣ್ ಪಾಲೇರಿ, ಉಕ್ಕಂಬ್ ಮಡಿಕೇರಿ, ಬಿಟ್‌ವೈತ್ ಬಾವಲಿ, ತೂಂಗಾನ ತುಳುನಾಡ್, ಕಾರೆಪ್‌ಳ್ ಮೈಸೂರ್, ಇಟ್‌ಕುತ್ತಿ ಅಮ್ಮತ್ತಿ, ಪ್ರೋಂಬೋಳೆ ಬಯತೂರ್, ಪಾಬೋಳಿಯ ಮೇಂದಲೆ, ಕಂಗಳಮೆ ಕೌಗ್‌ಟ್ ಉದ್ದಕೊಡ ತಾವೂರ್, ಕೋಲಿ ಕೊಣಂಜೇರಿ... ಇನ್ನನೆ ಬಳಸ್‌ನ ಪ್ರತಿಯೋರ್ ವಿಶೇಷಣಕೂ, ಅಲಂಕಾರಕೂ ಅದ್ದಂಡದೇ ಅಥ್ ಉಂಡ್.

ಆಳಾಪೆದ: ಪಟ್ಟತಾನ ಪ್ಪೊನ್‌ಪ್ಪೆ, ಕೆಂಗುದರೆ ಅಪ್ಪಯ್ಯ, ಮಾಂಜವರಿ ಮಾಚಮ್ಮೆ, ನೀಲಕೊಡಿ ನೀಲಮ್ಮೆ... ಇನ್ನನೆ ರೂಪಕಾಲಂಕಾರ ಬಳಕೆರ ಬೋಜತ್ತಾನ ಪರ್‌ಂದಚ್ಚುಕೂ ಉಂಡ್.

ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಿಯಾಲಂಕಾರ: ಪೊಂಬೋಲೆ ಪೊಲವಕ, ಪೊಂಬಡಿ ತೊರ್ಹಂದಿತ್ತಾ, ಕ್ಯೇಮುರುವೆಳೆ ಬಾಲ, ಕನ್ನಡಿಯ ನೇಕತ್ತೊ, ಕಾಳಿತೆಡ್‌ ಪೊಜ್ಜ್‌ತ್ತೊ, ಮುಲ್ಲೆ ಪೂವೆಳೆ ಪೊಂಗ, ಪಟ್ಟೊಪೋಲೆ ಉರೋನ್‌, ಮೂಪೋಯಂದ ತಕ್ಕಂಡ, ಪೂನ್ನಾದರೆ ತಿಂಗತ್ತೊ... ಇನ್ನನೇ ಪ್ರತಿ ಶಬ್ದಕೂ ಒತ್ತೆ ಅಲಂಕಾರ ಹಿಂಜಾ ವಿಶೇಷಣ ಜೋಡನೆ ಬೋರೆ ಭಾಷೆರ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತೊಲ್‌ ಕಾಂಬಕ್ಕೊಟ್ಟುವದ್ದೊ ಅವರೂಪ.

ಕೊಡ್‌ಚಿ ಪಾಟ್‌ಲ್‌ ಕಂಡ್‌ ಬಪ್ಪು ತಡಿರ ಭಾಗತ್ತೊರ ವಣನೆ, ಕೊಡ್‌ಚಿರ ನಡತೆ, ಪೊರಪಾಡ್... ಇದೆಲ್ಲ ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿಕರ ಭರತೀಶ ವೈಭವ ಕಾವ್ಯಕ್‌ಂಚಿ ಏದ್ದೊ ತರತ್ತೊಲ್‌ ಕಮ್ಮೀಂದ್ದೊ ಬಲ್ಲು ಬಲ್ಲು ವಿದ್ವಾಂಸಂಗಳೇ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ತೋಣ್ಣಂಡು.

ನವರಸ ದುಂಬಾನ ಕಾವ್ಯ : ದೇವಾನುದೇವತೆಯ ಕೊಡಗ್‌ಲ್‌ ದೇವನೆಲೆನ ಅಂಜವಕ, ಆ ನೆಲೆರ ಗುಣ ವಿವರ, ಮಂಗಲತ್ತೊರ ಕಾಲ ಬಪ್ಪುಕ ಕೊಣ್ಣು, ತಾಂಡವ್ಯಂಗ್‌ ತಾಂಡ ಇಚ್ಛೆನ ಪ್ರಕಟಪದ್ದೊತುವ ವಿಧಾನ, ಕೊಣ್ಣುಮೂಡಿರ ಪರೀಕ್ಷೆ, ಅಯಿಂಡ ತಕ್ಕು-ಭಾಕ್‌ರ ವಣನೆ, ಮನೆಪಾಡುವಕ್‌ ಬಂದವು ಮನೆರ ವಣನೆ ಮಾಡುವದ್ದೊ, ಅಪಾಯತ್ತೊರ ಬಟ್ಟೆ ನಡ್‌ಪಕ ಏದೇದ್ ತರತ್ತೊರ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಬೋಂಡೂಂದಣ್ಣುವದ್ದೊ, ಪಡೆಕ್‌ ಪೊರದುವ ವಣನೆ, ನರಿಬೋಣೆಲ್‌ ಪಾಪತ ನರಿ ಮನ್ಯಂಡ ಚದಿನ ಎಣ್ಣುವದ್ದೊ, ಬಾವಾಂಗ್‌ ಮಿಂಜಾ ಮರಣ ಕಡಿಕೆಲ್ಲಾಳ್ಳು ಒಕ್ಕೆ ಪೆರಿಯಂಪ್ರೊ ಎಳಿಯಯಿಂಗ್‌ಕ್ ಎಣ್ಣುಪ್ರೊ ನೀತಿ, ಚಾವು ಪಾಟ್‌ಲ್‌ ಬಪ್ಪನ್ನತ ಅದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತ... ಇನ್ನತದೆಲ್ಲ ನವರಸತ್ತೊರ ಬೋರೆ ಬೋರೆ ರಸಬಳಕೆಕ್‌ ಚರಿಯ ಚರಿಯ ಉದಾರನೆ ಮಾತ್ರ. ಅದ್ದಂಡೆಲ್ಲ ನೇರಾನ ಅಧ್ಯ ಹಿಂಜಾ ಬೋದ್ ಅರಿಯಂಡುವೇಂಗಿ, ಒತ್ತೆ ವೇದಿಕೆ ಸ್ವಷ್ಟಿ ಮಾಡಿತ್ತೊ, ಮೋಪೊಕೂಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡ್‌ತಂಡು. ಅಲ್ಲತೆ, ಭಾರತ ವಾಚನತ್ತೊರ ಮಾದರಿ “ವಾಚನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ” ನಡ್‌ತಾನಕ ಮಾತ್ರ ಅಧ್ಯ ಆಪ.

ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಧ್ಯಮ : ಕೊಡಗ್‌ಲ್‌ ಪಂಡ್‌ ಅಕ್ಕರ ಜ್ಞಾನ ಇಂಜ್‌ಲೆ. ವಿದ್ಯ ಪಡಿಪಕ್‌ ಸ್ವಂತ್ತೊ ಇಂಜ್‌ಲೆ. ಆನಕಲೂ, ಕೊಡಗ್‌ರ ನಿವಾಸಿಯ ಅಜ್ಞಾನಿಯ ಅಯಿತಿಂಜ್‌ಲೆ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ, ಪಾರಮಾಧಿಕ, ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರ, ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ, ರಾಜಧರ್ಮ, ಪ್ರಜಾಧರ್ಮ, ಭಾಗೋಳಿಕ ಜ್ಞಾನ, ಚರಿತ್ರೆ, ಗಣಿತ, ರಾಜಕೀಯ... ಇನ್ನತ ಪ್ರತಿಯೋರ್ ವಿಷಯತ್ತೊಲೂ ಆಳವಾನ ಅರಿವಿಕೆ ಇಂಜತ್ತೊ. ಇನ್ನತ ಜ್ಞಾನ ಪ್ರಸಾರತ್ತೊರ ಸ್ವಂತ್ತೊ ಬಾಳೋಪಾಟ್‌. ಸಮಧಿ ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ಕಾರಳೇ ಉಪಾದಿಯ.

ಮನೆ ಮನೆಲೂ, ಉರೂರೂಲೂ, ನಾಡ್ ಮಟ್ಟತ್ತಾಲೂ ಬಾಳೋಪಾಟ್ತಾಲ್ ಮೋಪ್ಪೊಕೂಟಿ - ಚಚೆಂ ಪಾಟ್ ನಡ್ ಪಯಿಂಜತ್ತ್. ಅದ್ದಾನ ಕೇಪಕ್ ಪ್ರತಿ ಆಣೂ ಪ್ರೋಣ್ಣೂ ಇರ್ ಪ್ರೋಲಣೆ ಅಳ್ಳಾಪಯಿಂಜತ್ತ್. ಒರ್ ಜಾಗತ್ತಾಲ್ ಪಡ್ ಚಂಡ ಪ್ರದಿಯ ವಿಷಯತ್ತ್ನಾನ ಇಂಳಾಳೀರ್ ಉರ್ಲಾ ಪಾಟ್ಲೇ ಪ್ರಶ್ನೆ - ಉತ್ತರ ವಿಧಾನತ್ತಾಲ್ ಜ್ಞಾನ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುವದಿಂಜತ್ತ್. ಇನ್ನನೆ ಪ್ರದಿಯ ವಿಚಾರ ಅರ್ಚಿರಂಡಿಕ್ ಬಾಯಿಪಾಠ ಮಾಡಿಯಂಡ ಪಳೆಯ ಪಾಟೊಂದೂ ಪ್ರೋರ. ಸಂದರ್ಭಕ್ ತಕ್ಷಂತ “ಅಶು ಕವಿತೆ” (Extempor Composition of folk songs) ಕೆಟ್ಟಿಯಂಡ್ ಮಾಡುವಯಿಂಜತ್ತ್. ಅನ್ನತಯಿನ ಸಮಧಾ ಪಾಟ್ಕಾರಂದ್ ತಿರ್ಜಿಚಿತ್, ಸಮಾಜತ್ತ್ಲಾ ಬಲ್ಲ್ ಗೌರವ ಇಂಜತ್ತ್. ಉರೂರೂರ ಗಟ್ಟಿಗ ಪಾಟ್ಕಾರಂಡ ಅಶೀರಿ ಪ್ರೋಪ್ರೋಚಿ ಶಿವರಾತ್ರಿರಂದ್ ಭಾಗಮುಂಡಲತ್ತ್ ಇರ್ ಪ್ರೋಪ್ಲಾ ನಡ್ ಪಯಿಂಜತ್ತ್. ಈ ಪಾಟ್ನ ಕೇಟಿತ್ ಭಂದಸ್ಸ್, ವ್ಯಾಕರಣ, ಅಲಂಕಾರ ಶಾಸ್ತ್ರ ಎಲ್ಲ ಕೇಟಳ್ ತಪ್ಪ ಪಡ್ ಚವಯಿಂಜತ್ತ್. ಅದ್ದಾಂಗಾಯಿತ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸ್ನಾಲ್ರಾರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಂಜಿತಿಲ್ಲ್.

ಅಂದ್ ಕೊಡವ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯಾರ ವಸ್ತು-ಪ್ರಕೃತಿ. ಇಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ತಪ್ಪೊನಾನಗುಂಡ್, ಪಂಡೇತ ಮಾದರಿ ಕಾವ್ಯಸ್ವಾಷ್ಟ್ವ ಆಯಂಡಿಲ್ಲ್. ಕಾವ್ಯ ರಚನೆ ಮಾಡ್ನ ನಕಲೂ, ಪಂಡೇತ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕಾಪಾಡಿಯವಕ್ ಕಯ್ಯತಾಯಿತ್. ಇಕ್ಕೆ ಪ್ರದಿಯ ವಿಷಯತ್ತ್ನಾನ ಅಂಡಿತ್ ಬಾಳೋಪಾಟ್ ರಚನೆ ಮಾಡ್ನ ನಕಲೂ, ಅದ್ ಗಮನ ಇಲ್ಲತ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಪ್ರೂವಾರನೆಕೆ ಆಯಪ್ರೋಪದೇ ಚಹಾಸ್ತಿ.

ಕ್ಷೀಣಾಸ್ಥಿತಿ: ಕೊಡವ ಜಾನಪದ ಸಿರಿರ ಕ್ಷೀಣತ್ತಾನ ಮೂಂದ್ ಮೊಟ್ಟೊ ಮಾಡಲು.
 (1) 1855 (2) 1927-37 (3) 1956.

(1) **1855 :** ಬಿಟಿಷ್ ಆಡಳಿತ ಪ್ರಡಿಗೊಡ್ಡಾಚಿ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿದ್ಯ ಜನಪ್ರಿಯ ಆಚಿ. ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ಗ ನಗರವಾಸಿಯಾಚಿ. ನಗರವಾಸಿಯ ಹಲ್ಲ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ ದೂರ ಮಾಡ್ಚಿ. ಹಲ್ಲಿಲುಳ್ಳವು ಅನಾಗೀರಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿರವ್ವಾಂದ್ ತಿರಿಪ ಕಾಲ ಬಾತ್. ಹಲ್ಲಿಕಾರಕೂ ಕೋಳರಿಮೆ ಸುರುವಾಚಿ. ಅಂದಕಲೂ, ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟತ್ತಾಲ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಯಂಡೇ ಬಾತ್.

(2) **1927** ಲಿಂಜಿ ಸಮಾಜತ್ತಾಲೀರ್ ಜಾತೀಯ ಸಂಘರ್ಷ ಪ್ರೋಯಂದಂಡೇ ಬಾತ್. ಅನ್ನತ ಭೇದ ಪ್ರಟ್ಟವಕ್ ಕಾರಣ ಎಂತ, ಹಿನ್ನಲೆ ಎಂತಂದ್ ಇಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಬೋಂಡ. 1927-37 ಈ ಪತ್ರ್ ಕಾಲತ್ತಾರ ಸಮಯತ್ತ್ ಕೊಡವ ಜಾನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಿಂಜಾ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ ಬಲ್ಲ ಪ್ರೋಯಿತಾಚಿ.

(3) 1956 ಲ್ ಕೊಡಗ್ ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರ್‌ಕ್ ಕೂಡ್ನ ಹಿಂಜ್ ಕೊಡವಾದೆ, ಕೊಡವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಲೆಯೆಲ್ಲ ಮೂಲೆ ಕೂಡಿಯಂಡೇ ಬಂದ್ರೋತ್.

ಪಂಡ್, ಪ್ರತೀ ಮಂಗಲತ್ವಲೂ, ಮಾದತ್ವಲೂ, ಚಾವ್ಲು, ಉರ್ರೋ ನಮ್ಮೆ ನಾಳ್‌ಲೂ, ಪ್ರತ್ಯೇ ನಮ್ಮೆ ರ ಸಂದರ್ಭತ್ವ ಬಾಳೋಪಾಟ್, ತಾಲಿಪಾಟ್, ಜೋಯಿಪಾಟ್, ಬಟ್ಟೆಪಾಟ್, ಬೆಂದು ತಕ್ಕಾರ ಪಾಟ್, ಪ್ರತ್ಯೇ ಪಾಟ್, ಬಕ್ಕಡ ಕಾರಣಂಡ ಪಾಟ್, ಜಚ್ಚೆ ಪಾಟ್... ತಪ್ಪತೇ ಇಂಜತ್. ಪ್ರತಿ ಬಾವುಲೂ ಆಣಾಳೂ ಪ್ರೊಣ್ಣಾಳೂ ಬಾವು ಪಾಟ್ ಪಾಡುವಯಿಂಜತ್. ಪ್ರತಿ ಮಾದಂದ್ ಪ್ರೋಲಿಚಿ ಪಾಟ್ ಇಂಜತ್. ಇದೊನೆಲ್ಲ ಕೇಟಳ್‌ಪದೇ ಜನಪದ ಮನರಂಜನೆ. ಈ ಪಾಟ್‌ಲುಳ್ಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಸ ಪ್ರತಿ ವ್ಯಕ್ತಿನೋ ಆಕಷಣೆ ಮಾಡಿತ್ ಪಡಿಪ ಪುರ್ಣಾ ಪುಟ್ಟೊಬಿರುವಯಿಂಜತ್.

(2) ಗಡ್ ಸಾಹಿತ್ಯ : ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ ಅಡಂಗ್ನನ ಗಡ್ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ವಲ್ ಕೊಡಗ್‌ರ ಜಾನಪದ ಕಥೆಯ ಪೆತ್ರೋ ಉಂಡ್. “ಕನಾಟಕದ ಜನಪದ ಕಥೆಗಳು”, “ಜಗತ್ತಿನ ಜನಪದ ಕಥೆಗಳು”... ಇನ್ನನೆ ಬೋರೆ ಬೋರೆ ದೇಶತ್ವರ ಜನಪದ ಕಥೆಯಳ ಕೂಟತ್ತೊ ಎಳ್ಳಾದ್ನನ ಬಲ್ಲ ಬಲ್ಲ ಪ್ರಸ್ತುತ ಉಂಡ್. ಇದೊನೆಲ್ಲ ಓದಿ ನೋಟ್‌ನಕ, ನಂಗಡ ಅವ್ವಂಗ ತಾಯವ್ವಂಗ ಕೊಡವ ತಕ್ಕಾಲ್ ಎಣ್ಣೆ ತಂದ “ಅಜ್ಞ ಕಥೆ”ಯ ಒಂದೂ ಕಂಡ್ ಬಪ್ಪಾಲೆ. ಕೊಡವ ಜನಪದ ಕಥೆಯಳೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಉಂಡ್. ಸಂಗ್ರಹ ಕಾರ್ಯ ನಡ್ಂದದೇ ಇಲ್ಲೆ. ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿ ವಾರಪತ್ರಿಕೆಲ್ ಬಾಚರಣೆಯಂಡ ಅವ್ವಣ್ಣ ಎಳ್ಳಾದಿಯಂಡಂಜ 18 ಕತೆಯಳ 1996 ಲ್, ಉಳಿಯಡ ಪೂರವಯ್ಯಂಡ ಕಾಲತ್ವಲ್, ಕನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ರೂಪತ್ವಲ್ ಬೋಳಿ ಪಡ್ತೊಚಿ. ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡತೇ ಬುಟ್ಟೊ ಪ್ರೋನ ಪೆತ್ರೋ ಕಥೆಯ ಉಂಡ್.

(3) ಕಥನ ಕವನ ರೂಪಕ : ಈ ಗುಂಪ್‌ಕ್ ಪ್ರತ್ಯೇ ಈಡ್‌ಲ್ ನಾಡೆಕಾಕುವ ಪೆತ್ರೋ ಕಥನ ರೂಪಕ ಉಂಡ್. ನಮ್ಮೆ ನಾಳ್‌ಲೂ, ಕಾರಣಂಗ್ ಕೊಡ್‌ಪಕಲೂ ಹಿಂಜ್ ಬೋರೆ ಬೋರೆ ಸಂದರ್ಭತ್ವಲ್ “ತಪ್ಪಡಕ” ಕೆಟ್ಟಿವದೂ ಜೋದಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರ. ಮಂಗಲತ್ವಲ್ ಸಮ್ಮಂಧ ಅಡಕುವದೂ, ನಾಟಕ್ ಬಯ್ಯ ಕಾಕುವದೂ, ಜೂವಪಾಟ್ (ಜೋಗುಳ್) - ಇದೆಲ್ಲ ನಲ್ಲ ಕಥನರೂಪಕ. ಇದೊಲ್ ಸುಮಾರೆಲ್ಲ ಪಟ್ಟೋಲೆ ಪಳಮೆಲ್ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿತ್. ಆಚೇಂಗಿ, ಸಂಗ್ರಹ ಆಪಕುಳ್ಳದೂ ಪೆತ್ರೋ ಉಂಡ್.

ಪೌರ್ಣ ಸಾಹಿತ್ಯ (ಗ್ರಂಥಸ್ತ ಸಾಹಿತ್ಯ) : ಗ್ರಂಥಸ್ತ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ವನ (1) ಸಂಗ್ರಹ ಸಾಹಿತ್ಯ (2) ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ (3) ಪದ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ (4) ಗದ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ (5) ತಜುರ್ಮಲ ಸಾಹಿತ್ಯ (6) ಚುಟುಕ ಸಾಹಿತ್ಯ (7) ವಿಮುಶಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಣ್ಣೀತ್ವ ಶಿರ್ಜನೆಯಲು.

ದಿವಂಗತ ನಡಿಕೇರಿಯಂಡ ಚಿಣ್ಣಾಪ್ಪ ಕೊಡವ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ವನ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿತ್ತೀ ಪ್ರಸ್ತುತ ರೂಪತ್ವಾಲ್ಕಾ ಬೋಳಿ ಪಡೋತ್ವಾನದ್ದೀ ಕೊಡಗ್ಗಾರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಲೋರ್ ಮೈಲ್ ಕಲ್ಲೂ. ಕ್ರಿ.ಶ. 1924 ಲ್ 515 ಪಾಳೆರ ಈ ಪ್ರಸ್ತುತ ಬೋಳಿ ಕಂಡತ್ತೀ. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತತ್ವಾರ ಆದ್ಯ ಜಾನಪದ ಗ್ರಂಥಾಂದ್ರ ವಿದ್ಯಾಂಜನಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈ ಪ್ರಸ್ತುತತ್ವಾಲ್ಕಾ ವಿವರಣೆಯೆಲ್ಲ ಕನ್ನಡತ್ವಾಲ್ಕಾ ಉಂಡ್ರ. ಜಾನಪದ ಪಾಟ್, ಶಿಶುಗಿಂತೆ, ಕಥನ ರೂಪಕ, ಗಾದೆ ಸಂಗ್ರಹ - ಇನ್ನುತ್ತ ಪ್ರತಿಯೋರ್ ವಿಷಯವೂ ಮೂಲತ್ವಾರ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಧಕ್ಕೆ ಬರತನ್ನಕೇ ಉಂಡ್ರ. ಇದೋರ್ ಮಾಕಾರ್ಯ ಆಗತೇ ಪೋಯಿತಿಂಜಕ, ಕೊಡವಾಮೆಯಾಡ್ರ, ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯವೇ ಆಡ್ರ, ಇಕ್ಕುಣಿ ಕಣ್ಣಾರೆ ಅಯಿ ಪೋಪಕಿಂಜತ್ತೀ.

ಪುಮ್ಮೋಲೆ ಪಳಕಮೆಲ್ಲೀ ಕೊಡವ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಅಡಂಗುವೊ ಸುಮಾರ್ 75% ಉಂಡ್ರ. ಬಾಕಿ ಉಳಿಣಿನ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವೊ ಪ್ರಯತ್ನ ಕಯಿಂಜ 90 ಕಾಲತ್ವಾಂಜಿ ಇಪ್ಪರ ಸೆರಿಯಾನ ರೀತಿಲ್ಲೋ ಆಯಿತಿಲ್ಲೆ.

ಕೊಡವನಾನಕೋ, ಸಾಹಿತ್ಯತ್ವ “ಕೊಡಗ್ಗಾರ ಕಾಳಿದಾಸ” ಎಣ್ಣೀತ್ವ ಪೆದ ಮಾಡ್ರನ ಹರದಾಸ ಅಪ್ಪನೆರವಂಡ ಅಪ್ಪಚ್ಚ್ಚು ಕವಿ ಬರ್ ಕ್ರಾಂತಿನೇ ಮಾಡಿತ್ತೀ.

ಶಾಂಭವಾನಂದ ಸ್ವಾಮಿರ, 1933 ಲ್ ಪ್ರಕಟ ಆನ “ಸೋಳ್ಳೆ ಪಾಟ್” ಸುರೂತ್ವಾರ ಪದ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂದ್ರ ಎಣ್ಣಾಲು (ನಡಿಕೇರಿಯಂಡ ಚಿಣ್ಣಾಪ್ಪ ಅಯಿಂಡದ್ರ ತಜುರ್ಮಲ್ ಬಪ್ಪು) ಅಧ್ಯನಿಕ ಕವನ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಮೋಳಿ ಇಟ್ಟುವು ದಿ ಬಂಚೆಟ್ಟಿರ ಮುತ್ತಣ್ಣು. 1946 ಲ್ ಪ್ರಕಟ ಆನ “ಪೂಮಾಲೆ” ಕೊಡವದಲ್ಲಿ ಬರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ರಾಂತಿ ಮಾಡ್ರಾಚಿ. ಅಲ್ಲಿಂಜಿ ರಾಗಮಾಲೆ, ಮಣಿಮಾಲೆ, ಚೆಡಿಮಾಲೆ ಎಣ್ಣಾವೊ ಕವನ ಗೂಡಾನ ಓದಾನ ಜನ, ಅದೇ ಧಾಟಿಲ್ ಕವನ ಎಳಾದುವಕ್ಕೂ ಸುರು ಮಾಡ್ರಾಚಿ. ಬಾಳೋಪಾಟ್ವಾರ ಧಾಟಿಲ್ ಅವು ಎಳಾದ್ರಾನ “ಪುಣ್ಯ ಕೋಟಿದ ಪುಣ್ಯ ಕಥ್ತೆ” ಪೆತ್ರ್ ಮೇಲ್ಲಿಟ್ಟುತ್ತೋರದ್ರ.

ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ರ ಪಳೆಯಾಮೆ

ಪಿಂಜಾ ನಡ್‌ಂದ್ ಬಂದ ಬಟ್ಟೆ

ಕೊಡವ ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ರ ಪಳೆಯಾಮೆ ಪಿಂಜಾ ನಡ್‌ಂದ್ ಬಂದ ಬಟ್ಟೆ ಎಣ್ಣುವದ್ ನೇರಾಯಿತ್ತೂ ತಲ್ಲಿಚೇರ್ನ ಕಲ್ಲಾಕಿ ಬೆಪ್ಪ ವಿಷಯವೆ. ಅನ್ನನೇ ಸಾಕ್ಷಿಯೋಡ್ ಮೂಲತ್ತೊನ ಕೆದಕಿತ್ತೊ ಎಡ್‌ತ್ತೊ ಪರಿವದೂ ಎಣ್ಣುವಟ್ಟೆಕ್ ಸುಲಭ ಅಲ್ಲ. ಈ ಪಾಟೆಲ್ಲ ನಿನ್ನಾಂದ್ ಮೊನಿಯಾಂದ್ ಪುಟ್ಟೆ ಬಂದದಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಶೈಲೀಕ ಏದ್ ತರತ್ತೊ ಬಾಯಿಂಜ ಬಾಯಿಕ್ ಒಕ್ಕಿ ಬಂದಂಡಿಂಜತ್ತೋ, ಅದೇ ಪೋಲೆ ಬಾಳೋಪಾಟ್ ಕೂಡಾ ಆ ಕಾಲತ್ತೊಂಜೇ ಬಾಯಿಂಜಿ ಬಾಯಿಕ್ ಒಕ್ಕಿ ಬಂದದ್. ಆ ಕಾಲತ್ತೊ ಎಳ್ಳೊತ್ತೊ - ಕುತ್ತ್ರ್ ಇಲ್ಲತಿಂಜಾನಗುಂಡ್, ಬಾಳೋಪಾಟ್ ಎಳ್ಳ್ ರೂಪತ್ತೊ ಬಂದಾಲೆ. ತಲೆತಲಾಂತರತ್ತೊಂಜ ಬಾಯಿಂಜ ಬಾಯಿಕ್ ಪಾಡಿಯಂಡ್ ಬಂದಂಡುಳ್ಳದೇ ಆಧಾರ ಪಿಂಜಾ ಸಾಕ್ಷಿ. ನಡಿಕೇರಿಯಂಡ ಚೆಣ್ಣುಪ್ಪ ಅಯಿಂಗ ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ನ ಕೋಮೇರಂಗಳುಂಡ್ ಪಾಡೊಚೆಟ್ಟೊ, ಎಳ್ಳೊದಿ ಬೆಚ್ಚಾನಗುಂಡ್, ಇಂದ್ ಬಾಳೋಪಾಟ್ ಎಳ್ಳ್ ರೂಪತ್ತೊ ಉಂಡ್. ಈ ಪಾಟೆಲ್ಲ ಖಿಗೋಳಿಶಾಸ್ತ್ರ, ಭೂಗೋಳಿಶಾಸ್ತ್ರ, ಚರಿತ್ರೆಕ್ ಕೂಡಾನದ್. ಸುಮಾರೆಲ್ಲ ಭೂತಕಾಲಕ್ ಅಡಂಗ್‌ನದ್. ಚೆನ್ನಂಗೆಲ್ಲ ವರ್ತಮಾನ ಕಾಲಕ್ ಕೂಡಿತುಂಡೇಂಗಿ, ಅದ್ ಕೇವಲ ಒಕ್ಕಡ ಮನೆ ಪಾಡುವಕ ಪಿಂಜಾ ಮಂಗಲತ್ತೊ ಪಾಡುವದ್. ಈ ಬಾಳೋಪಾಟ್ ಒಕ್ಕಕ್, ಉರ್ಜಾಕ್, ನಾಡೊಕ್, ದೇಶಕ್, ದೇವಕ್, ವೃಕ್ಷಿಕ್... ಇನ್ನನೇ ತರಾವರಿ ಕೊಯ್ಯಂಬೆಕ್ ಸಮ್ಮಂಧಪಟ್ಟದ್. ಎಂತದೇ ಇರುತ್ತೊ, ಈ ಪಾಟೆಲ್ಲ ಜಾಸ್ತಿ ಪೋರಾಣಿಕ ಪಿಂಜಾ ಧಾರ್ಮಿಕ.

ಪಂಡ್ ಕಾಲತ್ತೊ, ಕೇರಳಕಾರ, ಕೊಡವ ಬೈತೂರಪ್ಪಂಡಲ್ಲಿ, ಪೂನ್ನೊ ಮುತ್ತಪ್ಪಂಡಲ್ಲಿ, ಪಾಡಿಯಂಡಿಂಜಾನ ಅರಿಂಜಂಡತ್ತೊ. ಇದ್ ಸುಮಾರ್ 14ನೇ ಶತಮಾನತ್ತೊ. ಅಲ್ಲಿಂಜಿ ಕಾಲ ಮರ್ಗಂಜನಕೆ, 16ನೇ ಶತಮಾನತ್ತೊ ರಾಮಾಯಣ-ಮಹಾಭಾರತ ಕಥನ ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ರ ಮಾದರಿಲೇ ಪದ್ಯ ರೂಪತ್ತೊ ಎಳ್ಳೊದಿ ಬೆಚ್ಚಿತ್ತೊ. ಇದೇ ಮಣಿ ಪ್ರವಾಳ. ಪಂಡ್ ಕಾಲತ್ತೊ ಕೇರಳತ್ತೊರ ಇರ್ಜಾಕ್ಷೂರ್ಕ್ ನೆಲ್ಲೊ, ಯಾಲ, ಪುಳಿ, ನಲ್ಲಮಳು... ಇನ್ನತಾನೆಲ್ಲ ಎತ್ತಡ ಬೆನ್ನೊಕ್ ಪೋರ್ ಚಿಟ್ಟುಂಡ್, ಗುಡ್ಡೆ ಗುಡ್ಡೆಯಾಯಿತ್ತೊ ಪೋಯಿತ್ತೊ, ಅದ್ನೆಲ್ಲ ಮಾರಿತ್ತೊ ಬೋಂಡಿಯಾನ ಮನೆ ಸಾಮಾನ್ ಕೊಂಡ್ ಬಪ್ಪಯಿಂಜತ್ತೊ. ಅಕ್ಕೆ ಇರ್ಜಾಕ್ಷೂರ್ಲೊ ಕೊಡವಳೆಲ್ಲ ಒತ್ತೋಮ್ರೊಗೆಂಡಿತ್ತೊ, ತಿತ್ತೊಗುಡ್ಡೆ ಇಟ್ಟಿತ್ತೊ, ಬೈಟಾಪಕ ದುಡಿಕೊಟ್ಟಿ

ಪಾಡಿ ಆಡುವದಿಂಜತ್ತೊ. ಇದ್, ಲೀಂಗಾಯತ ರಾಜಂಗಡ ಆಳುವಿಕೆಕ್ಕೊ ಮಿಂಜಾಲೇ ಬಾಳೋಪಾಟ್ ಇಂಜತ್ತೊಂದ್ ಗೂತ್ತಾಪೆ.

ಪಂಡ್ ಕಾಲತ್ತೊ ಒಕ್ಕತ್ತೊ ಆಟ್‌ಪಟ್ಟೆ, ಉರ್ಭಾಕ್ ಉರ್ಭಾಮಂದ್, ನಾಡ್‌ಕ್ಕೊ ನಾಡ್‌ಮಂದ್ ಇಂಜತ್ತೊ. ಅನ್ನನೇ ತಿರ್ಕೊಕೆ, ದೇವಸ್ಥಾನತ್ತೊ ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ಚಾಗಕೊತ್ತೊ ತಾಂಡದೇ ಆನ ಬೀಯುಗುಂಡ್ ಎಲಂಗಿ ನಿಂದಿತಿಂಜತ್ತೊ. ಪಂಡ್ ಕಾಲತ್ತೊ ಕೊಡಗ್‌ಲ್ಲೊ ಪ್ರತಿಯೋರ್ ಒಕ್ಕತ್ತೊ ಒತ್ತೇಶ್‌ಮೆರ್ ಇಂಜತ್ತೊ. ಅನ್ನನೇ ಆಟ್‌ಒಂಬಾಟ್‌ಮೂ ಇಂಜತ್ತೊ. ಪ್ರತೀಯೋರ್ ಒಕ್ಕತ್ತೊ ಆಟ್‌ಂಗಳ್ ಇಂಜತ್ತೊ. ಅಂಡ ಮಧ್ಯತ್ತೊ ಕೆಲ್ಲಾರ ಬೋಟೆಯೂ ಇಂಜತ್ತೊ. ಅಂದಿ ಮುಂದಿ ನೇರತ್ತೊ, ಪುರಸ್ಮೋತ್ತೊ ಕಾಲತ್ತೊ ಬೋಟೆರ ಪಕ್ಕ ಬೋಳ್‌ಕ್ಕೊ ಬೆಚ್ಚೆತ್ತೊ, ನಾಲ್ ಕೋಮೆರಂಗ ನಿವ್ವ್‌ಕ್ಕೊ ದುಡಿ ಕೊಯ್‌ತ್ತೊ, ದುಡಿಕೊಟ್ಟೆ ಪಾಡುವಯಿಂಜತ್ತೊ. ಅಕ್ಕಣೆ ಒಕ್ಕತ್ತೊರ ಗಟ್ಟಿಗ ಕಿಕ್ಕರಂಗ ಎಲ್ಲಾರೂ ಆಡುವಯಿಂಜತ್ತೊ. ಇದ್ ಟಿಪ್ಪುರ ಕಾಲತ್ತೊ ಮದ್‌ಲೆ ಪ್ರೋಯಂಡಿಪ್ಪೆಕ, ನಿಂದ್ ಪ್ರೋಚೀಂದೂ ಎಣ್ಣುವ. ಬಯ್ಯಂಬಿ ಈ ಆಟ್‌ಂಗಳ್ ಎಲ್ಲ ಒಕ್ಕರೆ ಆಯಿ ಪ್ರೋಚೀಂದೂ ಎಣ್ಣುವ. ದೇವಸ್ಥಾನತ್ತೊ, ಮಂದ್‌ಲ್ ಆಡುವದೆಲ್ಲೊ ಇಂದ್ ಕಂಡಂಡುಳ್ಳದ್. ಆಚೇರಿಗಿ, ಇಂದ್ ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ಪಾಡುವದ್ ಬರ್ ತರ ಪರ್ಕೆ ಒಪ್ಪ್‌ಚಿಡ್‌ವನೆಕೆ ಆಯಿ ಪ್ರೋಯಿತ್ತೊ.

ಚೆನ್ನಂಗ್ ಕಾಲ ಬಯ್ಯಿಕೆತ್ತುತ್ತೆ, ತೆಳ್ ಕೊಡವಪಾಜೆರ ಶಬ್ದತ್ತೊನ ತಲ್ಲಾಚೀರ್ಲೊ ಅಡ್‌ಕಿ ಬೆಚ್ಚೆಂಡಿಂಜಯಿಂಗ ತಕ್ಕುಲ್ ಕಾವೇರಿಪ್ರೋಳೆ ಒಕ್ಕುವ ಪ್ರೋಲೆ ತೆಳ್ ಕೊಡವ ಶಬ್ದತ್ತೊನ ಪ್ರೋರ ಬೂಕಿಯಿಂಡ್ ಇಂಜಯಿಂಗ, ದಿನಾ ಒಕ್ಕ, ಕೇರಿ, ಉರ್ಭಾ, ನಾಡ್‌ಲ್ ನಲ್ಲಾಂಗೂ ತೀಯಾಗೂ ಕೂಡಿಯಾಡಿಂಜಯಿಂಗ ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ನ ಏದೇ ಕೊಯಂಬ್‌ಕ್ಕೊ ಅಡ್‌ಂಗಿತುಂಡೆಂಗಿಯೂ, ಪೂಮಾಲೆ ಕೊಯಿಪೆ. ನೂಲ್‌ಕ್ಕೊ ಓರ್ಮೋರಂದೇ ಪ್ರಾವಾನ ಕೂಟಿ ಕೆಟ್ಟಾಟ್‌ಪ್ಪೆ ಕೊಯ್‌ತಂಡ್ ಪ್ರೂಪ್ರೋಲೆ, ಏಳ್‌ಎಲ್ಲೊ ಅಕ್ಕರ್‌ಕ್ಕೊ ಅಡಂಗ್‌ನ 2-2-3 ಇಲ್ಲೆ 3-2-2 ಇಲ್ಲೆ 3-4 ಇನ್ನನೇ ಶಬ್ದತ್ತೊನ ಕೂಟಿತ್ತೊ ಸಾಲ್‌ಕ್ಕೆಟ್ಟಿ ಜೋಡ್‌ಚಿಟ್ಟೆ ಪಾಡುವಯಿಂಜಾಂಡ ಬೋಜ ಬೋರೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭ್‌ತ್ರೊಲ್ ಬರ್ ಪಾಟ್‌ರ ಸಾಲ್‌ಲ್ ಎಟ್ಟ್ ಇಲ್ಲೆ ಒಯಿಂಬದ್ ಅಕ್ಕರ ಬಪ್ಪದೂ ಇಲ್ಲಿತಿಲ್ಲೆ. ಈ ತರ ಸಾಲ್ ಕೆಟ್ಟಿ ಪಾಡುವಕೆ ಎಡಕೆಡೆಕ್ಕೊ ಉಪಮಾನ, ಉಪಮೇಯ, ಉತ್ತೇಷ್ಣೆ, ರಬಕ, ದೃಷ್ಟಾಂತ... ಇನ್ನನೇ ತರಾವರಿ ಅಲಂಕಾರ ಕೂಟಿತ್ತೊ, ಪಾಟ್‌ಕೆಟ್ಟಿ ಕೋಮೆರಂಗ ಪಾಡುವಾನ ಕೂಡಾನಯಿಂಗಲ್ಲು ಬೇರಗೊಂಡ್ ಕೇಟ್ ಅಳ್ಳಾತಂಡದೂ ನೇರ್. ಅಂದ್ ಕಾಲತ್ತೊ ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ನ ಕೋಮೆರಂಗ ಪಾಟ್‌ರ ಸಾಲ್‌ನ ಕಾಲಕೊತ್ತೊ, ಜಾಗಕೊತ್ತೊ, ಆಳ್‌ಕೊತ್ತೊ ತರಾವರಿ ಶಬ್ದತ್ತೊನ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿಯಿಂಡ್, ಕೂಟ್ ಪಾಟ್‌ಕಾರದತ್

ಕೂಡೆ ಸಾಲ್‌ಕೊತ್ತು ಪಾಟ್ ಪಾಡುವಯಿಂಜತ್ತು. ಅನ್ನನೆ ಕೂಟಾಳಿಯ ಪಾಡಿಯಂಡಿಪ್ಪಕೆ, ಅಯಿಂಡೆ ಬಾಯಿಂಡಿ ಪಾಟ್‌ರ ಸಾಲ್‌ನ ಬಲ್‌ಚಿತ್ತು, ಚೋದ್ಯೇ ಇಟ್ಟು, ಮಂಡೆ ತಿರ್ಕಿ ಬೆಂಟ್ಟಿ ಪಾಡುವಯಿಂಜಾಂಡ ಬಿಂದುವೇ ಬೋರೆ. ಈ ಪಾಟೆಲ್ಲು ಬಾಯಿಪಾಟ ಪರ್ಡೆಚದಂತು ಅಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲ. ಇದೆಲ್ಲ ಪ್ರಕೃತಿರ ವರದಾನತ್ತು ಬಪ್ಪಬುದ್ದಿಶಕ್ತಿ. ಪಂಡ್ ಕಾಲತ್ತು ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ನ ಕಾಲಮಾನಕೊತ್ತು ಬದ್ದಾಲಾವಣೆ ಮಾಡಿತ್ತು ಕೆಟ್ಟು ಪಾಡೋನದೂ ಉಂಡ್. ಇದ್ದಂಗ್ ಸಾಕ್ಷಿದೇಶಕಾಯಿತ್ತು ಕೆಟ್ಟಿ ಪಾಡೋನ “ದೇಶ ಕೆಟ್ಟು ಪಾಟ್” -

ಬಾಳೋ ಬಾಳೋ ನಂಗಡ
ದೇವ ಬಾಳೋ ಮಾದೇವ
ಪೆಟ್ಟು ಬಾಳೋ ಸೂರಿಯ
ಕೂಡೆ ಬಾಳೋ ಚೋನ್ನಿರ
ಭೂಮಿ ಬಾಳೋ ಜಬ್ಬುಮಿ
ಜಬ್ಬುರಂಡ ಭೂಮಿಲ್
ಈ ಭೂಮಿರ ಮೀದಲ್
ವಿದ್ ದೇಶ ಕೊಲ್ಲು ಲೈನ್
ಪಾಡಿ ನೋಟಿ ಕಾಂಬಕ
ಪ್ರೋಮ್‌ಲೆ ಕೊಡವಾಪ
ಪ್ರೋಮ್‌ಲೆ ಕೊಡವನ
ಎನ್ನನೆ ಪವ್ತತದೋ?
ಅಲ್ಲತೊಂದು ಅಲ್ಲಲ್
ಪನ್ನರಂಡ್ ಕೊಂಬಾಯಿ
ಈ ದೇಶ ಪವ್ತತತ್ತು
ಎನ್ನತಾಂಡ ಕೊಂಬಾಪ?
ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ಬೆಂದುವೆ
ಕೈ ಬೈರಿ ಕೊಂಬಲ್

ಚೋವ್ವಾಯಿರಿ ಕೊಂಬಲ್
ಪಾಪಲಚಿ ಕೊಂಬಲ್
ಚಿತ್ತಾಲ್‌ಡ ಕೊಂಬಲ್
ಕೆಂಗಡ್‌ಮ ಕೊಂಬಲ್
ಪೆಗ್ಗಾಟರ ಕೊಂಬಲ್
ಚೋಳಾನರ ಕೊಂಬಲ್
ಇಂದ್ ಬಾಪ್ರೋಡ್‌ವೋಂಡ
ಪಲ್ಲಕ್ಕಿರ ಕೊಂಬಲ್
ಪಾಲೇರಿ ಒಡೆ ವೋಂಡ
ಕಚ್ಚಿ ಕೊಂಬ್‌ನಲ್ಲಾಲ್
ಕೊಡುಮಲೆ ಕೊರ್‌ತ್ತೋರ
ಚೋಮ ಕೊಂಬ್‌ರೋಪ್ರೋನ
ಚೋಮ ಕೊಂಬ್‌ರೋಪ್ರೆ
ಪನ್ನೇರಂಡ್ ಕೊಂಬಾನ
ಎನ್ನನೇಂದ್ ಅರಿವೀರಾ
ಪಾಲೇರಿ ಒಡೆವೋಂಡ
ಪ್ರೋಂದೇವಡಿ ಪಟ್ಟೀಲ್
ಚೋಮ ಕೊಂಬ್ ಉರ್‌ಪೊನ

ಲಿಂಗಾಯತ ರಾಜಂಗಡ ಕಾಲತ್ತು ದೇಶಕ್ ಕೆಟ್ಟಿ ಪಾಡೋನ ನಂಗಡ ಅಜ್ಞಪ್ಪಂಗಡ ಪಾಟ್‌ನ ನಂಗ ಬರ್ ಚೋರೂ ಬದ್ದಾಲಾವಣೆ ಮಾಡತೆ, ಬಾಯಿಪಾಟ ಮಾಡಿಯಂಡ್ ಪಾಡಿಯಂಡುಂಡ್ ಎನ್ನುವಾಂಗ್ ಇದ್ ಸಾಕ್ಷಿ. ಇಂದ್ ನಂಗಡ ಬಾಳೆಲ್ಲ ಪ್ರತಾಪುಭುತ್ವತ್ತಾರ ಚೌಕಟ್ಟುಕೊತ್ತು, ನಂಗ ದಾಡ ಗುಲಾಮಂಗಳೂ ಅಲ್ಲ,

ದೇಶಕೆಟ್ಟು ಪಾಟ್ ಇಂದ್ರ ಬದ್ರಲಾವಣ ಅಂಡೊಂದ್ರ್ ನಾಕ್ ತೋಂದ್ರ್ವೆ. ಆ ಪ್ರೋಲೆ, ನಾನ್ ಭೀಲ್ ಮಾಷ್‌ಲ್ ಕೊಡಂದೇರ ಕಾಯ್‌ಪ್ಪೆಜ್ಜ್ ಒಡ ಬಾಳ್ ಬದ್ರಕ್‌ರ ಪಾಟ್‌ನ ಎಳ್ಳಾದ್ರವಕ, ದೇಶ ಕೆಟ್ಟುಪಾಟ್‌ನ ಬದ್ರಲಾವಣ ಮಾಡಿತ್ತ್ ಎಳ್ಳಾದಿಯೆ. ನಾಕ್‌ಂಚಿ ಮಿಂಜಾ ಮೇಜರ್ ಪ್ರಗ್ರೇರ ಪಿ. ಬಿದ್ದಪ್ಪು, ಡಾ. ಐಚ್ಚೆರ ಮ್ಯಾ. ಮುತ್ತಣ್ಣು, ಬಾಳಮಾಡ ಗಣಪತಿ, ಪೇರಿಯಂಡ ಚಂಗಪ್ಪು, ಪರದಂಡ ಚಂಗಪ್ಪು... ಇನ್ನನೆ ಸುಮಾರ್ ಕೋಮೆರಂಗ ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ನ ಕಾಲಮಾನಕೊತ್ತ್ ಎಳ್ಳಾದಿತ್ತ್. ಆಚೇಂಗಿ, ನಂಗ ದಾರೂ ಆತರತ್ರ್‌ರ ಪಾಟ್‌ನ ರೂಡಿಲ್ ಕೊಂಡಾಪ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡ್‌ನಡೇ ಇಲ್ಲೆ. ಒತ್ತಾಸೆ ಕೊಡೊಪ ಪ್ರಯತ್ನನೂ ಮಾಡ್‌ಲೆ.

ಕಾಯ್‌ಪ್ಪೆಜ್ಜ್ ಒಡ ಪಾಟ್ :

ಬಾಳೋ ಬಾಳೋ ನಂಗಡ	ಅಲ್ಲುತ್ತೊಂದು ಅಲ್ಲುಲ್ಲಾ
ದೇವ ಬಾಳೋ ಮಾದೇವ	ಭೂಮಿಕೆಲ್ಲೊಲ್ಲಿಯಂಜದ್ರ್
ಪಟ್ಟು ಬಾಳೋ ಸೂರಿಯ	ಮಾಮೇರು ಪರುವತ್
ಕೂಡ ಬಾಳೋ ಚೆಣ್ಣೊಲ್ಲಿರ್	ಪೂಮರ ಕೊಯಿಂಜದ್ರ್
ಭೂಮಿ ಬಾಳೋ ಜಬ್ಬೊಮಿ	ಮಾಂಜಪ್ಪೆಯ ಪೂಮರ
ಜಬ್ಬೊರಂಡ ಭೂಮಿಲ್ಲ್	ದೇಶಕೆಲ್ಲೊಲ್ಲಿಯಂಜದ್ರ್
ಎಚ್ಚುಕುಳ್ಳ ದೇಶಾಪ?	ಪ್ರೋಮಾತ್ತುಲೆ ಕೊಡವಾಪ
ತೇಡಿ ನೋಟಿ ಕಾಂಬಕ	ಕೇಳೋ ಕೇಳೋ ಚಂಬಾದಿ
ಇರ್ನಾನೂಯಿಟ ನುಪ್ಪದ್ರ್	ಪ್ರೋಮಾತ್ತುಲೆ ಕೊಡು ಭೂಮಿ
ಕೇಳಿ ಕಂಡ ರಾಷ್ಟ್ರಪ	ಕಾವೇರಮೈ ದೇವಿರ
ಇಚ್ಚುಕುಳ್ಳ ರಾಷ್ಟ್ರತ್ತೊ	ಪ್ರಟ್ಟಿ ನಿಂದ ತಾಮನೆ
ಪದ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರ ಚೊಲ್ಲಾಪ?	ಇಗ್ಗಾ ತಪ್ಪ ದೇವಡ
ಪಾಡಿ ನೋಟಿ ಕಾಂಬಕ	ಆದಿ ನೆಲೆ ಜಾಗ್‌ಲಾ
ಭರತಂಡ ರಾಷ್ಟ್ರಪ	ಪದ್ರ ದಿಕ್ಕ್ ನೋಟಿನೊ
ಭರತಂಡ ರಾಷ್ಟ್ರತ್ತೊ	ಸಾಲ್ ಸಾಲ್ ಹುಂದಾಯಿ
ಎಚ್ಚುಕುಳ್ಳ ದೇಶಾಪ?	ಹುಂದ್ರ ಸಾಲ್ ಮಧ್ಯತ್ರ್
ಎನ್ನೆ ನೋಟಿ ಕಾಂಬಕ	ಒಕ್ಕೆ ಬಪ್ಪ ಪ್ರೋಳೆಯೋ
ಚಪ್ಪನೂರ್ ದೇಶಾಪ	ಆಂಡ ಬರಿಕೊತ್ತೊಯಿ
ಇಚ್ಚುಕುಳ್ಳ ದೇಶತ್ತೊ	ಪಟ್ಟೆಕಾಡ್ ದುಂಬಿತ್ತ್
ಪದ್ರ ದೇಶ ಚೊಲ್ಲಾಪ?	ಭರತಂಡ ದೇಶೋಡ

ಸ್ವಿಜರ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಂದ್
ಕೇಳಿ ಪ್ರೋನ ನಾಡ್‌ಲ್
ಪಣ್ಣ್ ಫಲ ದುಂಬಿತ್
ಉಂಬಕೂ ಕುಡಿಪಕೂ
ನೆಲ್ಲ್ ಕಾಫಿಂದೆಸ್ಸ್‌ತ್
ಒಂದ್‌ತೊಟ್‌ನೂರೋಳ್
ಭಾಗ್ ಬಂದ್ ನಿಂದಿತ್
ದೇಶ ಸ್ಪುರ್ಗಡಾಯಿತ್
ಅನಗೊಂಡ್ ಬೆಂದುವೆ
ಬ್ರಹ್ಮದೇವ ತೊಟ್‌ಂಜ
ಎಲ್ಲ್ ದೇವ ಬಂದಿತ್
ನೆಲೆ ಕಂಡ್ ನಿಂದಲ್ಲ್
ಅಂದ್ ತೊಟ್‌ಇಂದೋಳ್
ಕಷ್ಟ್ ನಷ್ಟ್ ಕಾಂಗತ್
ನೆಮ್ಮೆ ದಿಯೆ ದುಂಬಿತ್
ಪ್ರೋನ್‌ಭೂಮಿಡಾಯಿತ್
ಪ್ರೋನ್‌ಭೂಮಿ ಕೇಳುಳ್
ಪ್ರೋಮ್‌ಲೆ ಕೊಡಗ್‌ಲ್
ದೇಶಕೊತ್ತ್ ಕೊಡವೆ

ಬೀಯ್‌ಗೊಂಡ್ ಬಾಳ್‌ವ
ಪಂಡ್ ಕಾಲ ತೊಟ್‌ಂಚೆ
ನೇಮು ನಿಷ್ಟ್ ನಲ್ಲ್‌ಲ್
ಧರ್ಮ್ ನೀತಿ ಬಂಕ್‌ಲ್
ವೀರ ಧೀರ ಸೊಲ್ಲ್‌ಲ್
ದೇವಂಗೊತ್ತ್ ಪ್ರೋಲ್ಲೀಂತ್
ಪ್ರುಟ್‌ನೋರ್ ದೇಶತೊ
ಚೋರೆ ನೀರ್ ಚೆಲ್ಲ್‌ತ್
ಎದೆ ತಟ್ಟೆ ನಿಂದಿತ್
ಶತ್ರುವಳ ಅಡ್‌ಕಿತ್
ದೇಶ ರಕ್ಷೆ ಮಾಡಿತ್
ಅಂದ್ ತೊಟ್‌ಇಂದೋಳ್
ದೇಶದ ಜನಕೆಲ್ಲ್
ರಕ್ಷೆ ಕೊಡ್‌ತ್ ಬಾಕಿತ್
ತಕ್ಕುಂಗಳಾಯಿತ್
ದೇಶಕೊತ್ತ್ ಶೂರಂಗ್
ಬೀವತೆತ್‌ನಿಂದಿತ್
ಬೀಯ್‌ತೊಂಡೆ ಬಾಳುವ

*

*

*

ಎನ್ನ್ ಮೋಳಿಗೊಂಡ್ ಬಾಳೋಪಾಟ್ ಮಂಗಿಯಂಡ್ ಬಾತ್ :

- 1) ಒಕ್ಕುಮನೆಲ್, ಕೇರಿ - ಉರ್ಬಾಲ್ ಪಾಟ್‌ನ ದಾರೂ ಪಡಿಪ್‌ಚಿಟ್‌ಲ್.
- 2) ಪಾಟ್ ಪಡಿಪಕ್ ಪುರ್ಣ್‌ಡ್ - ಪುರ್ಣ್‌ಕ ಇಲ್ಲ್‌ತಾನದ್.
- 3) ಪ್ರೋರಸೀಮೆರ ಭಾಷೆನ ಪ್ರೋಪ್‌ಚಿಟ್ಟ್‌ಡ್.
- 4) ಕೆಲವು ಜನಕ್ ಬಾಳೋಪಾಟ್ ಪಾಡ್‌ವಕ್ ತ್ಲೋಲೀಯಕೇಂದ್ ಅನದ್.
- 5) ಪ್ರೋರಸೀಮೆರ ಭಾಷೆನ ನಂಗ ಕೊಡ್‌ಚಿ ತೆಕ್ಕುನಡ್‌ಂದ್ದ್ರ್.
- 6) ನಂಗಡ ಪ್ರಾಚೆನ ನಂಗಳೇ ಮೂಲೆಕ್ ಕೊಟ್‌ನಡ್.

ಬಾಲೆಕಾರಡ ಮಂಡೆಲ್‌ ಕೊಡವಪಾಚೆರ ಶಭ್ದ ಮಾರ್ ಕೂಡ್‌ಚಿ. ಕೂಟ್‌ಕ್ ಬಾಳೋಪಾಟ್ ಪಡಿಪ ಪುರ್‌ದ್ - ಪುರ್‌ಕ ದಂಡೂ ಇಲ್ಲ ತಾಚಿ. ಬಾಳೋಪಾಟ್ ಮಾರ್ ಕೂಡಿ ಪ್ರೋಚಿ, ಎನ್ನುವ ಕಾಲಕ್ ನಂಗಡ ಏಳಜ್ಞಂಗಡ ಸ್ವೇರ ಫಲ, ಎನ್ನೋ ಪ್ರೋ ಎನ್ನೋ 1994ನೇ ಇಸ್ಮಿಲ್‌ ಕನ್ನಾಡಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಆನದ್. ಅಲ್ಲಿಂಜಿಪ್ಪರ ದುಡಿಕೊಟ್ ಪಾಟ್‌ನೋ, ಆಟ್‌ನೋ ಪ್ರೈಪ್ರೋಟಿ ರೂಪತೂ, ಪ್ರದರ್ಶನ ರೂಪತೂ ಬೆಚ್ಚ್‌ದ್ ಮಂಗಿಯಂಡಿಂಜ ಬೋಳ್‌ಚರ್ ಎಣ್ಣೆ ಬೂಕ್‌ನನೆಕೆ ಆಚಿ. ಆನಗುಂಡ್, ಬಾಳೋಪಾಟ್ ಚತ್ರ್‌ ಸ್ವೀಗ್ ಸೇರ್‌ಲೆ. ಜೀವತ್‌ಲ್ ಉಂಡ್. ಅಂದಕಲೂ, ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ನ ಸ್ವಷ್ಟಿ ಮಾಡಿತ್ ಪಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಪೆತ್‌ ಜನಕಿಲ್ಲೆ. ಅಯಿರಕ್ ಒರ್ ಬಾಲೆಕಾರನ ಕೊಟ್ ಚೇಂಗಿ ನಂಗಡ ಪ್ರೋ. ಸುಮಾರೆಲ್ಲ ವಯಸ್ಸೆಪಟ್ಟ್ ಬಾಳೋಪಾಟ್ ಕೋಮೇರಂಗಕ್ ಅಂದಿ-ಮುಂದಿ ನೇರ ದಾಟಿತ್, ಇರ್ರಿಕ್ ಕವುಂಗಲ್ಲಿಕ್ ಎತ್ತಿ ಪೋಯಿತ್. ಇಕ್ಕೆ ಹುಯಿನ್ ಇರ್ರಿತ್‌ಕ್ ಕೂಡಿ ಪ್ರೋಪಾಂಡ್ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲೆ.

ಕೊಟ್‌ಕ್ ಎಲ್ಲಾನೋ ಪಡ್‌ಚಯಿಂಗ್ ಇಲ್ಲೆ. ಪಡ್‌ಚಯಿಂಗ್ ಏರ್ ಇಲ್ಲೆ. ಪಡ್‌ಚಯಿಂಗ್ ಇಂಜಿತೂ ಫಲ ಇಲ್ಲೆ ಎನ್ನುವ ಮಟ್ಟುಕ್ ಕೂಡಾ ನಂಗ ಎತ್ತಿ ಪೋಯಿತ್. ಇಂದ್ ಬಾಳೋಪಾಟ್ ಚೆನ್ನಂಗ್ ಸುಳಿ ಬುಟ್ಟ್ ಬೋಳ್‌ಂಡ್ ಬಂದಂಡುಂಡೇಂಗಿ, ಅದ್ ಮಾನೆ ಮಾನೆ ಬಂದಿತ್, ಮೋಪ್‌ಕೂಟ ನಡ್‌ತಿತ್, ಕಣ್ಣ್, ಕೈ, ಕಾಲ್ ಕೂಟಿತ್, ಪ್ರೈಪ್ರೋಟಿಲ್ ಬೆಚ್ಚ್ ಒತ್ತುಸೆ ಕೊಡೆತ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿರನ್ನತ ಸಂಸ್ಥೆರ ಎಲ್ಲ ಕಿಕ್ಕರಂಗ ಒತ್ತೋಮ್‌ಲ್ ನಿಂದ್ ಸ್ವೇಚಂಡ ಫಲ ಎಣ್ಣೆ ಚೇಂಗಿ ತಪ್ಪಾಪಕಿಲ್ಲೆಂದ್ ಕಾಂಬ.

ಮಿಂಜಾ ಬಪ್ಪ ಕಾಲತ್ ಬಾಳೋಪಾಟ್ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿರ ಆದನೆಲ್, ತಕ್ಕುಮೆಲ್ ಅರೆಮೊಯ್ ಅಗತೆ, ಮೊಯ್‌ಗೊಂಡ್ ಮೋಳ್‌ಕೇರಡ್. ಇಕ್ಕೆ ಉಳಿಯಡ ಡಾಟಿ ಪೂವಯ್ಯ ಅಯಿಂಗಡ ಎಯ್ಯಿಚೆಲ್, ಅಕಾಡೆಮಿರ ಕಿಕ್ಕರಂಗಡ ಒತ್ತೋಮ್‌ಲ್, ಸ್ವೇರ್‌ಲ್ ಬಾಳೋಪಾಟ್ ಎಲಂಗಿ ನಿಕ್ಕಡ್. ಎಲ್ಲಾ ಒಕ್ಕಡ ಗುರು ಕಾರಣಂಗಡ, ಉರ್ ದೇವಡ, ಇಗ್ನೆತಪ್ಪ, ಕಾವೇರಮ್ಮೆರ ದಯ ನಂಗಕಿರಡ್‌ಂದ್ ಕೈಮಲಂಗಿ ದೇವಳ ಬೋಡಿಯಂಡ್, ಈ ವಿಷಯತ್ ತಕ್ಕೆ ಪರೆವ ಅವಕಾಶ ತಂದ ಎಲ್ಲಾರ್ ಕೂ, ತಕ್ಕುನ ಕೇಟ್‌ಳ್‌ತ ಎಲ್ಲ ಕೋಮೇರಂಗಕೂ ಕ್ಕೆಮಲಂಗಿ ತೋತ್ತಂಡ್ ಈ ತಕ್ಕುನ ನಿಪ್ಪಾಚಿಡ್‌ವಿ. ಜ್ಯೆ ಕೊಡವ ಪಾಚೆ.

ಪ್ರೋ | ಪ್ರೋಂಜಾಂಡ ಎಸ್. ಅಪ್ಪಯ್ಯ, ಬೆಂಗಳೂರ್

ಪನ್ನೆ ರಂಡ್ ಕೊಂಬ್

(1) ಕುಟ್ಟತ್ ಮಲೆಯಿಂಜಿ	ಬೋಟ್ಟತ್ ಮಲೆಯೋಳ
(2) ಬೋಟ್ಟತ್ ಮಲೆಯಿಂಜಿ	ಕಾನಂಗಡಿ ಬಕ್ಕೋಳ
(3) ಕಾನಂಗಡಿ ಬಕ್ಕೋಳಿ	ಪೀಲಿಬೆಟ್ಟ ಕುಂದೋಳ
(4) ಪೀಲಿಬೆಟ್ಟ ಕುಂದ್ರೋಳಿ	ಪೆಗ್ಗಳತ್ ಕುಂದೋಳ
(5) ಪೆಗ್ಗಳತ್ ಕಂಡಿಂಜಿ	ಚೋಮಗಿರಿ ಕುಂದೋಳ
(6) ಚೋಮಗಿರಿ ಕುಂದ್ರೋಳಿ	ಇಗ್ಗಾತಪ್ಪ ಕುಂದೋಳ
(7) ಇಗ್ಗಾತಪ್ಪ ಕುಂದ್ರೋಳಿ	ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿ ಕುಂದೋಳ
(8) ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿ ಮೋಳ್ ಓಳಿ	ಚೆಂಬಳನ ಪೆರಾಜೆಕ್
(9) ಪೆರಾಜೆರ ಉಟ್ಟಿಂಜಿ	ಕಡ್ಡಂಗಲ್ಲ ಕುಂದೋಳ
(10) ಕಡ್ಡಂಗಲ್ಲ ಕುಂದ್ರೋಳಿ	ಕಾಟಿ ಪಾರೆ ಬಕ್ಕೋಳ
(11) ಕಾಟಿ ಪಾರೆ ಉಟ್ಟಿಂಜಿ	ಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ಗದ್ದಿಗೆ
(12) ಅಲ್ಲಿಂಜಿ ಉರ್ಬಾಪ್ಪಕ್	ಬೂಟಿ ಪಾರೆ ಕುಯೋಳ

ಸೀಮೆ ತಕ್ಕಂಗ

(1) ನೇರೋ ಬಯಂದಲ್ಲಿ
ಕೆಂಗಳಮೈ ಕೋಗ್ಗಟ್ಪ
ಕೋಗ್ಗಟ್ಪ ನಡ್ವಾಪುಲ್
ಚೋಡರಂಡ್ ತಕ್ಕಂಗ
ಕಾಜುಮಲೆ ಕಳ್ಳನೂ
ಬೀರ ಕಟ್ಟಿ ಬೋಳ್ಯಿಯೋ	(3) ನೇರ ಪ್ರೋಯಿ ತಾವಲ್ಲಿ
ಮೇಂದಲೆ ಬರಿಯತ್ತಾಲ್
ಪಾಡಿ ತೋರ ಕಂಡಿಲ್
ಚೋಡರಂಡ್ ತಕ್ಕಂಗ
ಪಾಂಡಿಯೂ ಪರದನೂ
(2) ನೇರೋ ಮಜ್ಜಾಪಾಪಲ್ಲಿ
ಪಾಚೋಯ ಮೇಂದಲೆ
ಆನೆ ಬೆಪ್ಪೆ ನಾಡ್ಲಾ
ಆ ನಾಡ್ ನಡುಪುಲ್
ಮಾತನೂ ಕುಡುವನೂ
ಚೋಡರಂಡ್ ತಕ್ಕಂಗ	(4) ಅನ್ನತೋಲೆ ಹಿಂಜೋಂದ್
ಉದ್ದ ಕೊಡೆ ತಾಪುಲ್
ನಾಡ್ರೋಳ್ಲಾಲ್
ಚೋಡರಂಡ್ ತಕ್ಕಂಗ
ಪ್ರೋರೆಯೂ ಪರುವನೂ
ಸೀಮೆ ತಕ್ಕಂಗೆಟ್ಪಾಡಿ

ನಾಡ್ ತಕ್ಕಂಗ ಅಳಾಪ ಪಟ್ಟಿ

(1) ಕುಯ್ಯಂಗೇರಿ ನಾಡ್ಲ್ರ್	ಕಾರುಗುಂದ
ಕಾರುಂದ ಪಟ್ಟಿ	
(2) ಕಡಿಯತ್ತ್ ನಾಡ್ಲೋ	ಬಾವಲಿ
ಪೂಂಬಾವರಿ ಪಟ್ಟಿ	
(3) ತಾಳೇರಿ ನಾಡ್ಲೋ	ಶ್ರೀಮಂಗಲ
ಪರ್ಮಾಮಾಳ್ ಪಟ್ಟಿ	
(4) ಪತ್ತ್ರಾಗೆಟ್ಟ್ ನಾಡ್ಲ್ರ್	
ಮೂವಟ್ಟಿ ಪಟ್ಟಿ	
(5) ಮೂಡಾಗೇರಿ ನಾಡ್ಲೋ	
ಚೇರಳೆ ಪಟ್ಟಿ	
(6) ಆರ್ಕೇರಿ ನಾಡ್ಲ್ರ್	
ಆರಾಟ್ ಪಟ್ಟಿ	
(7) ತಾಪು ನಾಡ್ ನಡೇಲ್ರ್	
ಪಾಂಡತ್ ಪಟ್ಟಿ	

ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ಲ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚೋಜ

ಮೊಳಿ: ಮಾಭಾರತ ಎಣ್ಣೋನಕೆ, ಒಂದೂ ಅರಿಯತಂಪಂಗ್ ಅದೋರ್ ಬಣ್ಣತ್ವಾರ ಪುಸ್ತಕ ಮಾತ್ರ. ಚೆನ್ನ ಅರ್ಥಂಜವಂಗ್ ಪಾಂಡವ ಕೌರವಂಗಡ ಪಡೆ. ಓದುವ ಕರ್ಂಜವಂಗ್ ಮನಸ್ಸೋಕ್ ಯದು ಆಪ ಕಥೆ. ಪಂಡಿತಂಗಕ್ ತತ್ತ್ವ, ನೀತಿ, ನೇಮ, ಧರ್ಮ, ಕರ್ಮ, ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ವಿಷಯ ದುಂಬ್ರಾನ ಪತ್ತಾಯ.

ಇದೇ ತರ ಕೊಡುವ ಬಾಳೋಪಾಟ್. ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ಲ್ ಎಂತ ಉಂಡ್ರೋಂದ್ ಕೇಟಕ ಅದ್ರ ಅಜ್ಞಾನ, ಎಂತ ಇಲ್ಲೋಂದ್ ಕೇಕಂಡಿಯದ ಸೆರಿ.

ಬಾಳೋಪಾಟ್ ಎಣ್ಣೋನಕ ಎಂತ? : ಕೊಡಗ್ಗಾರ ನಮ್ಮೆ ನಾಳ್‌ಲ್, ಮಂಗಲತ್ ರನ್ನತ ಶುಭ ಸಮಾರಂಭತ್ವಾರ್ ಈರಂಡಾಳ್ರ ದಂಡ್ ಗುಂಪ್ ಮಾಡಿಯಂಡ್ ದುಡಿಕೊಟ್ಟ್‌ಕೊತ್ತ್ ಪಾಡುವದ್. ಸುರು ಮಾಡುವಕ “ಬಾಳೋ ಬಾಳೋ”ಂದ್ ಮೊಳಿ ಎಡ್‌ಪಾನಗುಂಡ್, ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ಂದ್ ಪೆದ. ಪಾಡಂಡಿಯ ವಿಷಯಕ್ ಬಪ್ಪುಂಗ್ ಮಿಂಜಾ ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ, ಭೂಮಿ, ಗಂಗ್, ಕಾವೇರಿರನ್ನತ ತೀರ್ಥ, ಪ್ರತ್ಯೇಕರಾಜ...- ಇನ್ನುತ್ತೇಲ್ಲ ಬಾಳಿ ಪ್ರೋಲಡ್‌ಂದ್ ಬೋಡಿತ್, ಅಂದೇತ ಪಾಟ್‌ರ ವಿಷಯಕ್ ಮೊಳಿ ಇದುವ.

ಮುಖ್ಯಪಟ್ಟೆ ಪಾಟ್ : ಮಂಗಲ ಪಾಟ್, ಪ್ರತ್ತರಿ ಪಾಟ್, ಉರ್ ದೇವಡ ಪಾಟ್, ಕಾವೇರಿ ಪುರಾಣ, ಎವ್ವ ಮಕ್ಕ ದೇಖುವ, ಬವ ಮಕ್ಕ ದೇಖುವ, ಮೂವ ಮಕ್ಕ ದೇಖುವ, ಇಬ್ಬ ಮಕ್ಕ ದೇಖುವ, ಸಾತರ್ವ, ಕೇತಪ್ಪ, ಚೋಲಿ ಪ್ರೋವ್ವದಿ, ಓ ಮಾಲೆ ಪ್ರದಿಯೋದಿ, ಉರೂರ್ ಪ್ರೋವ್ವದಿ - ಇನ್ನುತ ದೇವಡ ಪ್ರಟ್ಟ್, ಬೀರ್ಯ, ಕ್ಕೀತನೆಲೆ ಪ್ರೋಂದ ಪುರಾಣ, ಹೌರಾಣಿಕ ಕಢಿಯಡ ಪಾಟೇಲ್ಲ ಕೂಡಿಯವ ಇದಲ್ಲತೆ, ಜಾನಪದ ವೀರಂಗಡ ಪಾಟ್, ನಂಗ ಬಟ್ಟೆ ನರ್ದಾಪಕ ಬಪ್ಪನ್ನತ ಅಡೆ - ತಡೆನ ನೀಕಿ ನರ್ದಾಪಕ್ ಬುದ್ದಿವಾದ್, ಮನೆಕ್ ಬಂದಯಿಂಡ ಬೆಂದು ತಕ್ಕಾರ ವಿಧಾನ, ಬೆಂದುನ ಅಯಿವ ವಿಧಾನ, ಅಲ್ಲತೆ ಪ್ರತಿಯೋರ್ ಸಂದರ್ಭತ್ವಾಲ್ಲಾ ಪಾಡಂಡಿಯ ಬೋರೆ ಬೋರೆ ವಿಧಾನ ಉಂಡ್.

ಭಾವು ಪಾಟ್‌ಲ್ ದಂಡ್ ತರ. ಭಾವು ಚುಡುವಾಂಗ್ ಮಿಂಜಾ ಭಾವುರೆದಿಕೆ ದುಡಿ ಬಳಸತೆ ಆಣಾಳ್, ಪ್ರೋಣ್ಣಳ್ ಪಾಡುವದ್. ಇಂಜ್‌ಎಂದ್ ಮಾದ ಕಯಿಂಜ ಹಿಂಜಾ ದುಡಿಲ್ ಪಾಡುವೊ ಪ್ರೋಚಿ ಪಾಟ್. ಈ ದಂಡ್ ಪಾಟೊ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ವಿಚಾರ, ತಡಿ ಹಿಂಜಾ ಜೀವತ್ವಾರ ಸಮ್ಮಂಧ, ಜೀವಾತ್ಮೆ ಹಿಂಜಾ

ಪರಮಾತ್ಮೆ ಸಮ್ಮಂಧ, ಪುನರ್ಜನ್ಮ ವಿಚಾರ... ಇದೆಲ್ಲ ಅದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕ ಒಳಪಟ್ಟಿರುಂಡೋ.

ಬಾಳೋಪಾಟ್ ರಚನೆರ ವಿಧಾನ : ಪ್ರತಿ ಸಾಲ್‌ಲ್ ಏಳಕ್ಕೂರ ಇರಂಡು. ಪೆನ್ನೊಂದ್ ಮಾತ್ರ ಇರಂಡು. ಸಾಧಾರಣ ಅಂಜಿಗುರು, ದಂಡ್ ಲಗು ಇರಂಡು. ಒಂದ್ ದಂಡ್ ಮಾತ್ರ ಜಾಸ್ತಿ ಆನಕ, ಪಾಟ್‌ಕಾರ ರಾಗತ್‌ಲ್ ಸೆರಿ ಕೊಟಿಯವಂಡು. ಈ ಕ್ರಮ ತಪ್ಪಿಟಕ ರಸ ಕೇಟ್‌ಪ್ರೋಪ್‌ಪ್ರೋಪ್. ಪ್ರತಿ ಉರ್ಭಾಪೆದ, ಆಳ್‌ಪೆದ ಪಿಂಜಾ ಮುಖ್ಯ ಸಂಗತಿಕೆಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಾಂತಲಂಕಾರ, ರೂಪಕಾಲಂಕಾರತ್‌ನ ಅರ್ಥಕ್ಕ ಸೆರಿಯಾಯಿತ್ತಾ ಕೊಟಿಯವತೆ ಪೋನಕ ಕಾವ್ಯರಸ ಇಲ್ಲಾತಾಪ.

ಬಾಳೋಪಾಟ್ ಕವಿಯ ದಾರ್ : ಇದೊಂಗ್ ಜವಾಬ್ ಇಲ್ಲೆ. ಹಂಡೊಂಜೇ ಬಾಯಿಂಜಿ ಬಾಯಿಕ್ ಸಾಗಿ ಬಂದದ್. ಎಡೆಲೆಡೆಲ್ ಕಾಲ, ಸಂದರ್ಭಕೊನ್ನಿಷ್ಟಪ್ರಾಘನ್ತ ಪಾಟ್ ಕೊಡಿಯಂಡೇ ಬಾತ್.

ಚೊಳ್ಳಂದ್ ಬಂದ ಬಟ್ಟೆ : ಇಂದ್ ಕೇಳಿಪೆಟ್ಟು ಕೀಡಾ ಕೋವ್‌ಕಾರ, ಕಲಾವಿದಂಗ್, ಸಾಹಿತಿಯಳೆಲ್ಲ ಸಮಾಜ ಕೊಂಡಾಡುವ್ವೊ ತರತ್‌ಲ್, ಸುಮಾರ್ 70-80 ಕಾಲಕ್ ಬಯ್ಕೆತ್ತನ್, ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ಕಾರತ್ ಪರ ಮಯಾದಿ ಇಂಜತ್. ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ “ಅಶು ಕವಿತೆ” ಕೆಟ್ಟಿತ್ ಪಾಡುವವು ದುಂಬ ಕೇಳಿ ಎಡೊಪಯಿಂಜತ್. ಉರೂರ್ ಪಾಟ್‌ಕಾರಕೊಳ್ಳಾಲ್ ಪ್ಯೆಪ್ರೋಟಿ ನಡೊಪಯಿಂಜತ್. ನಾಡೊಮಟ್ಟಾರ ಪ್ಯೆಪ್ರೋಟಿಯೂ ಇಂಜತ್. ಆಶೀರಿ ಪ್ಯೆಪ್ರೋಟಿ ಶಿವರಾತ್ರಿರಂದ್ ಭಾಗಮುಂಡಲತ್‌ಲ್ ನಡೊಪಯಿಂಜತ್. ಆಶೀರಿ ಗೆದ್ದಯಿಂಗ್‌ಕ್ ಬಂದ್ ಪ್ರಾವ್ ಕೊಡ್ ತಿತ್ ತಕ್ಕಾರ ಇಂಜತ್. ಆಚೇಂಗಿ, ಕಾವೇರಿಲ್ ಮಾತ್ರ, ಕಾವೇರಿ ಪುರಾಣ, ಸ್ವಾಂದ ಪುರಾಣ ಪಿಂಜಾ ಉಪಕರ್ತೆಯಳಿ ಮಾತ್ರ, ಪಾಡಂಡೊಂದ್ ನೇಮು ಇಂಜತ್. ಶಿವರಾತ್ರಿ ಪಾಟ್‌ಲ್ ಭಾಗವಹಿಸ್‌ನವಂಗ್ ಒಲಿಂಪಿಕ್‌ಲ್ ಭಾಗವಹಿಸ್‌ನವಂಗ್ಲ್ ಗೌರವ ಇಂಜತ್.

ಮನೆ ಮನೆಲ್, ಸಮಾರಂಭತ್‌ಲೆಲ್ಲ ಪಾಡುವಕ ಪ್ಯೆಪ್ರೋಟಿ ಇಂಜತ್. ತಾಂಗಿಪಾಟ್, ಕಡತಿ ಪಾಟ್ ಅಲ್ಲೇಂಗಿ ಜಾಟ್‌ಮನೀಪಾಟ್ ಪಿಂಜಾ ಕೆಟ್ಟಿಪಾಟ್ (ಚಿಟ್ಟೆ)ಂದ್ ಮೂಂದ್ ತರ ಇಂಜತ್. ಕೆಟ್ಟಿಪಾಟ್‌ಲ್ “ಪಾಟಿ ಸಮಾಲ್” ಇಟ್ಟಿತ್ ಎದೊಪಾಳ್‌ನ ಜಯಿಸುವ್ವೊ ವಿಧಾನ ಪೆತ್ರ್ ರಸ ಇಪ್ಪಯಿಂಜತ್.

ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಧ್ಯಮ ಬಾಳೋಪಾಟ್ : ಹಂಡೊಂಜೇ ಬಾಳೋಪಾಟ್ ನಲ್ಲೊಂಗ್ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಧ್ಯಮ ಆಯಿತಿಂಜತ್. ಪಾಟ್‌ಕಾರದ ಸುತ್ತ ಕೇಟ್‌ಳಾಪ ಜನದ ನಂಬೆ ದುಂಬ ಇಪ್ಪಯಿಂಜತ್.

ಅಲಂಕಾರ ಒಳಕೆ

ಶೊರ್ : ಪ್ರೋನ್‌ರಿಜ ಪಾಡಿ, ಬೋಳ್ಣಿ ಕಾಳೆ ಬೇತ್‌, ಚೆಂಡೋಲೆ, ಕಡೆಯೋಂಡ ಕೆಂಗಣ್ಣು ಕೋಕೇರಿ, ಕೇಚಿ ಕೆರ್ರೊಂದಾಡ್, ಬಿಂಬೊತ್ತೆ ಬಾವಲಿ, ಕೋಲ ಕೊಣಂಜೇರಿ, ಕಣ್ಣು ಬಲಂಬೇರಿ, ಬಾಳೆ ನೂರಂಬಡ, ಬಟ್ಟೆ ನೆಲಚೋಂಡ, ಬಲ್ಲುತ್ತೊ ಹೇರೋಂಡ, ತೂಂಗ್‌ನ ತುಳುನಾಡ್, ಬೋಳ್ಣಿ ಕೊಂಬ್‌ ಬೇರಣಿ, ಕೋವೆ ಕಾಂಜೆಡೆ ನಾಡ್, ಕೈಬೋಳಕ್‌ ಬಾಡಾತ್, ಪ್ರೋಮ್‌ಲ್ ಪ್ರೋರಮಲ್, ಪ್ರಾಂಚೆರ್‌ತ ಹೇರೂರ್, ನೂರೋಕ್ಕು ನೆಲಚೋನ್‌, ಕೆಂಗಡಂಗ್‌ ಕಗ್ನ್‌ಡ್ರೊ, ಇಟ್ಟಿಮುತ್ತಿ ಅಮ್ಮುತ್ತಿ, ಕಾರೆಷ್ಳಿ ಮ್ಯುಸೂರ್, ಕೆಂಗಳಮೆ ಕ್‌ಗ್ರ್ಹಿಟ್‌ಪ್ರ್‌ ಪಾಚೋಳಿಯ ಮೇಂದಲೆ, ನೀಲ ಕೋಡಿ ಪಟ್ಟಣ್ಟ್, ಆನೆ ಬೆಪ್ಪೊನಾಡ್, ಪ್ರೋಂಬಳೆ ಬಯತೂರ್, ಬೋಳ್ಣಾನೆ ಬೋಳಿಯೂರ್ (ಚೆಂಬ ಬೆಳ್ಳೂರ್) ಬೇರಂಗಾಯಿರ ನಾಡ್‌ಲ್, ಕ್‌ಟ್ರೂರ್‌ಪ್ರ್ ಕಾರುಂದ, ಉದ್ದ ಕೊಡೆ ತಾಪೂರ್, ಪಾಂಬೊಕಣ್ಣು ಪಾಲೇರಿ, ಉಕ್ಕೊಂಬ್‌ ಮಡಿಕೇರಿ, ಕಾಜಾಮಾಲೆ ಪಾಕತ್...
ಆಳ್‌ಪೆದ : ಪಟ್ಟುತನೆ ಪ್ರೋನ್‌ಪ್ರ್, ಕೆಂಗುದರೆ ಪ್ರೋವಯ್‌, ಮಾಂಜಪ್ಪೆಯ ಮಾಯಮ್ಮು, ನೀಲಕೋಡಿ ನೀಲಮ್ಮು, ಮಾಂಜಪ್ಪರಿ ಮಾಚಮ್ಮು, ಬೇರಕಾರ ದೇವಯ್ಯಂ...

ಶಬ್ದ : ಪ್ರೋಂಚೋಲೆ ಪ್ರೋಲವಕ, ಪ್ರೋಂಬಡಿ ತೊರ್‌ಂದಿತ್‌, ಕ್ಯೆಮುರುವೆಳಿಬಾಲ, ಕನ್ನಡಿಯ ನೇಕತ್‌, ಕಾಳೆ ತೆಡ್‌ ಪ್ರೋಜ್ಜ್‌ತ್‌, ಮುಲ್ಲೆ ಪ್ರೋವೆಳೆ ಪ್ರೋಂಗ್, ಪಟ್ಟೊಪ್ರೋಲೆ ಉರೋನ್‌ನ್‌, ಮೂಪ್ರೋಯಂದ ತಕ್ಕುಂಡ, ಪ್ರೋನ್ನಾದರೆ ತಿಂಗತ್‌, ದೇವಮ್ಮು ಬಿರ್ಬ್‌ಚ್ಯುತ್‌, ಮ್ಮೆ ಕೆರ್ರೊ ಪ್ರೋಲವಕ, ಚಕ್ಕೆ ಕೊತ್ತಿ ಪ್ರೋಂಬಳೆ, ನೆತ್ತಿ ಕಣ್ಣು ಸೂರಿಯ.

ಕೊಡ್‌ಚಿರ ಚೋಡ (ಕೊಣ್ಣಾಚಿ) : ತದಿರ ಅಂಗಾಂಗ್‌ ಹೋಲಿಕೆ ಇನ್ನನೆ - ಕಾಲ್‌ಬರ - ಇಂಟಿಡೊ ಮಂಜಡೊ ಬೇರಿಂಜ ಪ್ರೋಲೆ; ಕಾಲ್‌ - ಕುಟ್ಟುಕ ಮೊಹ್ನ್‌ ಕುಲ್‌ಂಗಿ ನಡೊಪೆ; ಮೂಳೆಚರಣೆ - ನಂದಿಮರತ್‌ರ ಮೋರಗನಕೆ, ಮುಯ್ಯೂರಿ ಪ್ರೋಜ್ಜ್‌ ಪ್ರೋಯಿತ್‌ಗನಕೆ; ತೊಡೆ - ಮಂಡೊಳಿ ಪಾಂಬ್‌ ಕೊರ್‌ಚಣ ಪ್ರೋಲೆ, ಕೆಂದ ತೊಡೆಕಲ್ಲೊ ಪನ್ನೆರಂಡಚ್ಚಿ?; ನಡು - ಕೇರ್ರೊಟ್ಟೆ ಚಕ್ಕೆ ಪಣ್ಣ್‌ರನಕೆ; ಕೆಲ - ಮೂಳಬಟ್ಟೆಕಾರಂಡ ಕೊಮ್ಮೆರನಕೆ; ಹೊಲೆ - ಕಬ್ಬು ಮರತ್‌ರ ಕಾಯಿರನಕೆ; ಕ್ಯೆ - ಕ್ಯೆಯೆರಂಡ್ಯೆ ಕೊಕ್ಕೆ ಬಾಯಕೆ ಪ್ರೋಲೆ; ಬೆನ್ನ್‌ - ಮೂಪಾನಿ ನೆಲ್ಲೊಟ್ಟೊಣಿಕಲು ಬೆನ್ನ್‌; ಕೊರ - ಕೇರ್ರೊಟ್ಟೆ ಚೆಂಬ್‌ ದುಡಿರನಕೆ; ಬಾಯಿ - ಕಾಕೆ ಕರಿಬೆಚ್ಚೆ ಚಟ್ಟೆರನಕೆ; ಬಾಯಿ - ನಂಬಿಮ ಉರುಳಿ ಬಡ್‌ಚನಾ ಪ್ರೋಲೆ; ಪಲ್ಲ್ - ದಾಟ್ಟೆಕ್‌ ಗುದ್ದಲಿ ಓಂಗ್‌ನ ಪ್ರೋಲೆ, ಚತ್ತೆಲ್‌ ಮುತ್ತೊ ನೆರತ್‌ನ ಪ್ರೋಲೆ; ಮೂಕ್ - ನಾಯಕ್ ನೀಕೆಂಜಿ ಬೂಕುಪ್ರೋ ಮೂಕ್; ಕಣ್ಣು - ಉಕಾಡ್‌ ಚಕ್ಕೆಕ್‌ ಚೊಕ್ಕೆಟ್ಟೆ ಪ್ರೋಲೆ;

ಕೆಮಿ-ನಾಯಿಕ್ ನೆಯಿತಪ್ಪೆ ಕೆಟ್‌ನ ಪೋಲೆ; ನೆತ್ತಿ-ಕಾಕೆಳ್ಳಾಕಲು ತೂರಲು ನೆತ್ತಿ, ಮಂಡे - ಮಂಡಕೊಡೆಯಾಣ ಏಕೆಲಿಬ್ದು, ಏಕೆಲಿ ತಿಂಬಕ್ ಒಯಿಂಬದ್ದು ಪೂರ್ಣಾಜ್ಞಿ.

ಇದೇ ತರ ಕೊಡ್‌ಚಿರ ಚರಿತ್ರೆ, ನಡತೆ, ಇತ್ಸಾಡ್, ಪೂರಪಾಡ್‌ನ ನಲ್ಲೋರ್ ಪ್ರೋಂಗಡ ಕೂಡೆ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿತ್ ರಚನೆ ಮಾಡ್‌ನ ಪಾಟಳೆಲ್ಲು ಇಂದೇತ ಕಾಲೇಜ್ ಮಕ್ಕಳ್ ದುಂಬ ಮನರಂಜನೆರ ಸಾಹಿತ್ಯ.

ದೇವನೆಲೆರ ವಣಾನೆ : ದೇವಾಂದೇವತೆಯ ಪೋಮ್ಮಾಲೆ ಕೊಡವಾರ ಚೋಜ ಅರ್ಬಂಜಿತ್, ನೆಲೆ ತೇದಿತ್, ತಾಂಗೊತ್ತ ನೆಲೆಲ್ ತಾಗಿ ನಿಪ್ಪಾಂಗ್ ಮಿಂಜಾ ಮಾಡುವ ತಯಾರಿನ ನಂಗಡ ಕವಿಯ ವಣಾನೆ ಮಾಡ್‌ನಾಂಡ ಚೋಜ...

ಕೂಟ್‌ಲ್ ತಲೆದೇವ	ನಾಡ್‌ಡ ಮನಕಂಡ್
ನಾಲೂ ದಿಕ್ಕ್‌ನೋಟಿತ್	ನೆಲ್ಲಿ ಕೆ ನೆಳಕಂಡ್
ಪ್ರಾಮ್ಮಾಲೆ ಮಲೆಮೀದ	ಪಚಿರ ತಣಪುಂಡ್
ಬಟ್ಟೊತ್ತ ನೆಲೆಕಂಡ್	ಚಿತ್ತ್‌ಲ್ ಮಧುಪುಂಡ್
ತಟ್‌ಮೊತ್ತ ಸಫೆಕಂಡ್	ಚಬ್ಬಿ ಮರಕಂಡ್
ನೀಲ ಕೊಡಿ ನೀಕಂಡ್	ಚಾಂದರ್‌ಪ ಕಲ್ಲುಂಡ್
ಚಾತಿ ನಲ್ಲ ಪ್ರಾಕಂಡ್	ಚಿಂಗಬಾಳ ಹಣ್ಣುಂಡ್
ಪಟ್ಟೊಮ ಮರಕಂಡ್	ಚೊಲ್ಲಿಗೆರ ಪಾಲುಂಡ್
ಮುಕ್ಕಾಟಿ ಪ್ರೋರಕಂಡ್	ಎಲ್ಲ ಜೋಡೂ ಕಂಡಿತ್
ಮಾರಾಯ ಕುಡಿಕಂಡ್	ಒಂದಾಂಡೂ ಕೊರುವಿಲ್ಲೆ
ತಕ್ಕಂಡ ಮನಕಂಡ್	ಅಲ್ಲ ನೆಲೆ ಕೊಂಡತ್
ಉರ್ಬಾಡ ಗುಣಕಂಡ್	

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವಿ ವಡ್‌ವರ್ತ್‌ರದಾಡ್, ಕನ್ನಡ ಕವಿಯಡದಾಡ್, ಪ್ರಕೃತಿ ವಣಾನೆಕ್‌ಂಜಿ ಏದ್‌ಲ್ ಕಮ್ಮೀಂದ್ ವಿಮರ್ಶಕಂಗ ಎಣ್ಣಂಡು.

ಮಂಗಲ ಮೊಳಿ : ಕಾಣ್ಣ ಆಳ್‌ಕಾಳ್ ತೇಂದತ್

ಮುಂಗಯಿ ಓರಿಯುವ
ಕೆಂದತೊಡೆ ತಟ್ಟುವ
ಕೆಂಗಣ್ಣ ಮರಿಪಲ
ಕೊಂಬ ಮೀಸೆ ತಿದ್ದುವ
ಇಂದ್ ನಾನ್‌ಂದೆಣ್ಣುವ

ಇಕ್ಕೆ ಬಾಲೆಕಾರಂಗ್ ಪ್ರಕೃತಿಕೊತ್ತ ಆಸೆ ಪುಟ್ಟುವ. ಅದೇ ಪ್ರೋಣ್ಣು ಚೋಂಡೊಂದ್ ಆಪ. ಇದೊಂಗ್ ಪೆತ್ತೆವ್ವಂಡ ಬಟ್ಟಿಗೆಯೂ, ಆಶೀರ್ವಾದವೂ ಚೋಂಡು. ತಾಂಡ ಆಸೆನ ಅವ್ವಂಡ ಕೂಡೆ ನೇರೆ ಎಣ್ಣುವಾಂಡ ಬದ್ದಾಲ್, ಅವಂಡ ಕೆಂಬ ಚಾಲಾಕಾರ ತಕ್ಕುನ ಕವಿಯಡ ಕಲ್ಪನೆಲೇ ಕೇಳನ.

ಉಯ್ಯೆನ್ನಡ ಪೆತ್ತೆವ್ವ
ಹುಟ್ಟುವತ್ತೊ ಚಿಂಗಾರ
ಇಟ್ಟುವಕಾಳಿಲ್ಲೆ
ಪೊಟ್ಟಿಲ್ಲಭ ಪಟ್ಟೋಳಿ
ಬೀಜದುವಕಾಳಿಲ್ಲೆ
ಪ್ರೋಂಬತ್ತಾಯ ಸೆಲ್ಲಾನ
ಉಂಡೊಯಿಪಕಾಳಿಲ್ಲೆ
ಚಂದುಕತ್ತೊ ಪ್ರೋಂಬಣ
ಎಣ್ಣು ನೋಮೊರಾಳಿಲ್ಲೆ
ಪಾಲಿಲ್ಲತಕೊಕ್ಕಚ್ಚಿ
ಕೊಂಡಿನೊ ಫಲವಿಲ್ಲೆ
ಮೋರಿಲ್ಲತ ತಂಗೊಳ್ಳಾ
ಉಂಡಿನೊ ಫಲವಿಲ್ಲೆ
ಪೂರಿಲ್ಲತ ಚಪ್ಪಯ್ಯ
ನಟ್ಟಿನೊ ಫಲವಿಲ್ಲೆ
ನೀರಿಲ್ಲತ ನೀಕೆರೆ

ತೋಡಿನೊ ಫಲವಿಲ್ಲೆ
ಚೆಂಡಿಲ್ಲತ ಚೇಲೆನ
ಕೆಟ್ಟಿನೊ ಫಲವಿಲ್ಲೆ
ಕೊಂಬಿಲ್ಲತ ಜೋಮನ
ಪ್ರೋರಿನೊ ಫಲವಿಲ್ಲೆ
ಪೊಣ್ಣೆಲ್ಲತ ಮಂಬಾಚೆ
ಬದ್ದಿನೊ ಫಲವಿಲ್ಲೆ
ತನ್ನ ಪ್ರೋಲೆ ಬಾಲಂಗ
ಪ್ರೋಗೆಟ್ಟಿ ನಲಿವಲ್ಲು
ಉರ್ಬಾ ಮಿಂಜಾ ಅಂಬಲ
ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಯಳ್ಳತಕ
ನನ್ನ ಸೆರಿ ಬಾಲಂಗ
ಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿ ತೇಪಲ
ನಾನಿನ್ನನೆ ಬದ್ದುಕ
ಒಕ್ಕಕ್ ಮೋಡಾಗ

ಮೋಂವಂಡ ತಕ್ಕುರ ಒಳಾಧ್ರ ಅರ್ಬಂಜಂಡ ಅವ್ವ, ಮಿಂಜಾಕುಳ್ಳ ವಿರೂದ್ ಮಾಡುವ.

ಕೊಣ್ಣಿ - ಮೂಡಿ ನೋಟಲ್ : ನಂಗಡ ಜಾನಪದ ಕವಿಯಡ ಕಲ್ಪನಾ ಸಾಮಧ್ಯ ಪಿಂಜಾ ಕವಿತಾ ಸಾಮಧ್ಯ ನೋಟ -

ಕೊಣ್ಣಿ, ಪ್ರೋಮ್ಮಾಲೆ ಹೊಡಗೊಕ್ ಓರ್ ತೋರೆ ಕೆಂಬಕ್ಕಿ ಕೂರ್ ಹೊಟ್ಟೆ ಬಣಾಸುತ್ತಿ ಬಂದೋಲೆ ಬಂದಿತ್, ಅವೀರಿಕ್ ಓರ್ ಮೂಡಿರ ಮನೆಕ್ ಪ್ರೋಪ. ಮೂಡಿ ಅನ್ನತಿನ್ನತ ಮೂಡಿಯಲ್ಲ - ಮೈನೆರಂದಿ ತೀರಾಂಡ್, ಕೋಪ್ರೋಕ್ ಎಂದ್ ಮೂವಾಂಡ್, ಬಯ್ಯಾಂಡ್ ಮನೆಬೆಚ್ಚೆವ - ಕಟ್ಟೋಳಿ ಕಡೆಯತೆ - ಎಚ್ಚಿ ಜೀಪ್ ತೋಂಡತೆ, ಎಚ್ಚಿ ಬಟ್ಟೋಲಂಬತೆ - ಇಟ್ಟೋಳಿ ಮರಿಯತೆ, ನೇರ ಮೋಗ ನೋಟತೆ-

ಬಂದ ಬಂದ ಬಾಲಂಡ ಮೈಪೆಚ್ಚುಡ ಹೊವ್ವತೆ, ಕೂಡ ಬಂದ ಬಾಲಂಗ್‌ - ಕಲ್ಲೆಡ್‌ಡ್ರೆಟಿವಲ - ಕಲ್ಲೆಡ್‌ ತೆರ್‌ಂಜದ್‌ ಕಲ್ಲೆಡ್‌ಡ್ರೆಡ ಮಕ್ಕೆಕ್‌ ಕಕ್ಕಟ್‌ಕ್ರೋಕ್‌ ಕಲ್ಲಾಚಿ. ತಂಡೆಡ್‌ ತೆರ್‌ಂಜದ್‌ ಕಾಜೂ ಬೇಲಿ ತೀನಾಚಿ.

ಇನ್ನನೇ, ತಾಂಡ ಗುಣ ನಲ್ಲಿರಿಕೆನ ಕಾಪಾಡಿಯಂಡ ಕನ್ನಿರ ಪಕ್ಕ ಪೋಪದೂ ಸುಲಭ ಅಲ್ಲ.

ಕೊಣ್ಣ ಮನೆರ ಓಟೆ ಪತ್ತುವರಕ, ಗೆಜ್ಜೆ ತಂಡ್‌ರ ಸದ್ದ್ ಕೇವದು, ಮೂಡಿ ಕೆತ್ತುಂಗಲ್ಲ್ ಗುಡ್‌ತ್‌ ತಾಂಡ ಅಣ್ಣ್ ಕೆಟ್ಟಿತ್‌ಟ್ರೆಟ್‌ ಏಳುಳ್ಳ್ ಕಡಿ ನಾಯಿಯಡ ಕೊಟೊಲ್‌ ಚಂಗ್‌ ಪಲ್ಲ್ ಬೊಳ್ಳುನ ಚಂಜೋಲೆ ತಳ್‌ತಿತ್‌ - ಕೇಳ್‌ ಕೇಳ್‌ ಬೊಳ್ಳುವೆ, ಇಕ್ಕೆ ಬಂದ ಬಾಲನೊ ನಾಕಾಯಿತ್‌ ಬಂದಿನೊ, ನೀ ಕಡಿಪಕಾಗಲ; ನಾಟಚಾರನಾಚೇಂಗಿ ಪಾರಿತೆ ಕಡ್‌ಚೋಳೋ... ಎಣ್ಣುವರಕ ಬೊಳ್ಳ್ ಪಾರಿಯಂಡ್ ಪೋಪ.

ಕೊಣ್ಣ ಬೊತ್ತುಲ್‌, ಬೊರ್‌ಂಡ್‌ಲ್‌. ಜಬ್ಬುಮಿಕ್‌ ಬಗ್ಗಿತ್‌, ಕಪ್ಪರ ಪೊರ್‌ಕಿತ್‌, ಮಂತ್ರ್‌ರ ಎಣ್ಣೀತ್‌, ನಾಯಿ ಮಿಂಜಾ ಭಾಡಣೆ, ಚಂಗ್‌ಪಲ್ಲ್ ಬೊಳ್ಳುವೊ ಪೂಬಾಲ್‌ ಕೊಯತಂಡ್‌ ಕಾಲ್‌ಕ್ ತೊರೆಬುದ್ದ್ ಕೊಟಿಯಂಡ್ ಬಾತ್‌.

ಕೊಣ್ಣ ಮಚ್ಚೆಮನೆ ಕೇರಿತ್‌, ಕೆಂಬಲಚಯಿಮಾರ ಚಿತ್ತುರತ್‌ ಕಂಬ್‌ಕ್ ಬೆಂಜಾಂಬಿ ತಳ್‌ಕಣೆ, ಬುದ್ದಿ ನಲ್ಲ ಕನ್ನಿಯೊ ಮೇಮಾಡಿ ಕೊಡಿಯಿಂಜಿ, ಕನ್ನಡಿ ಕ್ರೊಡ್‌ಕೆಲ್‌ ಬಾಲ ಬೋಜ ನೋಟೆತ್‌, ಕೇಟೆತೇಂಗಿ ಕೊಡಲುಂದ್‌ ಮನಸ್ಸುಯಿತ್‌, ದುಂಬೊನ ಕಲತ್‌ಂಜಿ ಬೊಳ್ಳ್ ಚೆಂಬ್‌ ನೀಕೋತ್ತಿ, ಇಗ್ಗುತಪ್ಪ ದೇವಂಡ ಹೀಲಿಯಡ ಮೃತೋಲೆ, ಆಡಿಲಾಡಿ ಬಂದಿತ್‌, ಬಾಲ ಮಿಂಜಾ ಬೆಚ್ಚೆತ್‌, ಕ್ಯಾಮಲಂಗಿ ತೊತ್ತುತ್‌.

ಕೊಣ್ಣ, ಬೆಚ್ಚೆ ನೀರೆಡ್‌ತಾಲೆ, ಮೇಲೆ ನೀರ್‌ ಕೇಟ್‌ಲೆ. ಅಕ್ಕೆ ಮೂಡಿರ ಪ್ರಶ್ನೆ : ಎನ್ನಂಡ ಮೋಳಿಗೊಂಡ್‌ ಬೆಚ್ಚೆ ನೀರೆಡ್‌ತಾಲೆ, ಮೇಲೆ ನೀರ್‌ ಕೇಟ್‌ಲೆಂದ್‌ ಕೇಪ. ಅಕ್ಕೆ ಮೂಡಿರ ಒಳ್ಳೆಮನತ್ತಾನ ಅರಿವಕ್‌ ಕೊಣ್ಣ್ - ಇಂದ್‌ ನೀರ್‌ ಬೆಚ್ಚೆತ್‌ ಎಂದೂ ನೀರ್‌ ಬೆಪ್ಪೇಂಗಿ, ಬೆಚ್ಚೆ ನೀರೆಡ್‌ಪಿನೊ ಎಣ್ಣುವ. ಮೂಡಿ ಕಮ್ಮು ಬುದ್ದಿಕತ್ತಿ ಅಲ್ಲ. ಇಂದ್‌ ಬಂದ ನಿಂಗಳೋ, ಎಂದೂ ನಿಂಗ ಬಪ್ಪೇಂಗಿ, ಎಂದೂ ನೀರ್‌ ಬೆಪ್ಪಿನೊ. ಮೂಡಿರ ಒಳ್ಳೆಮನ್ ಅರಿಂಜದು, ಮೂಡಿರ ಪರೀಕ್ಕೆ ನಡ್‌ಂದೇ ಪೋಚಿ. ಇದೆಲ್ಲ ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರೋರ ಪರಮಾವಧಿ.

ಬಟ್ಟೆಪಾಟ್‌ : ಬಟ್ಟೆಪಾಟೊಲ್‌ ಇರ್‌ಲೂ ಪೋಲೂ ಬಟ್ಟೆ ನಡ್‌ಪರಕ, ಏದೇದ್ ತರತ್‌ರ ಅಡೆ-ತಡೆ-ಕಪ್ಪೆ ಬಪ್ಪೆ, ಅದೊನೆಲ್ಲ ನೀಸಿಯಂಡ್‌, ಎನ್ನನೆ ಎಚ್ಚರ ಎಡ್‌ತಮಂಡುಂದ್ ಉಂಡ್‌. ಮುಟ್ಟಿಟ್‌ ಬಟ್ಟೆಲ್‌ ಎನ್ನನೆ ಪೋಪ್ತ್‌? ಅಂಗಲ್ಲೂ

ಎಂಗಕ್ ಬೂಟಿರ ತೊಡ್‌! ಅಲಿ ಮಳೆ ಪೋಯ್ಯು, ಎನ್ನನೆ ಪೋಪ್ತೋ? ಅಂಗಲ್ಲ್ಯಾ
ಎಂಗಕ್ ಓಲಿ ಕೊಡೆಯೋ...

ಪೂ ಮಂಜಿ ಬೂವಕ ಎನ್ನನೆ ಪೋಪ್ತೋ - ಅಂಗಲ್ಲ್ಯಾ ಎಂಗಕ್ ಮೇದ
ಹೊಡೆಯೋ...?

ಜಾರಿಕೆ ಪಾರೆಲ್ ಎನ್ನನೆ ಪೋಪ್ತೋ? - ಅಂಗಲ್ಲ್ಯಾ ಎಂಗಕ್ ತಂಡ್‌ದರಿಯೋ...-
ಇನ್ನನೆ ಪ್ರತಿ ಅಡೆ - ತಡೆ ನಿವಾರಣೆಕ್ ಬಳಕ್ಕೆಚೋಳಿ ಉಂಡ್.

ಮನೆರ ವಣಿನೆ: ಪ್ರತ್ಯುತ್ತಿರ ಮನೆಪಾಟ್‌ಕ್ ಬಂದೆಯಿನ ಮನೆಕಾರ ತಕ್ಕುರ ಮಾಡುವ.
ಆ ಮನೆಕಾರದ ತಕ್ಕುರ ಮೆಚ್ಚುವದೂ, ಮನೆರ ಭಾಯಿಚೋಜತ್ತಾನ ವಣಿನೆ
ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಕಂಡ್ ಬಪ್ಪ. ಶೃಂಗಾರ ರಸ ದುಂಬ್‌ನ ಪಾಟ್‌ರ ಚೋಜ ಚೆನ್ನ
ನೋಟನ -

ಐಯ್ಯೋರ್ ಬಕ್ಕಡ ಮನೆಡ ಚೋಜ
ಅಂಜಾರ್ ತಚ್ಚೈರಿ ಅಯ್ಯಾಂಡೆ ಕೆಚ್ಚ
ಪ್ರೋನ್ನಾಗ್ಗೆಂಡುತ್ತರ ಚೋಳಿರ ಬುಟ್ಟು
ಸಾಲ್‌ಕೆಟ್ಟೈ ಮರ ಚಿತ್ತ್‌ರಕಂಬ್
ಚಿತ್ತ್‌ರ ಕಂಬ್‌ಲ್ ಎನ್ನೆಲ್ಲ್ ಖಾತ್‌?
ಪಕ್ಕೆ ಎಳ್ಳಾತುಂಡ್ ವಾಂಬೆಳ್ಳಾತುಂಡ್
ವಾಮನ ದೇವಂಡ ರೂಪ ಬರಂದ
ಕಲ್ಲುಳಿ ದೇವಂಡ ರೂಪ ಬರಂದ
ಕಾಡ್‌ಲ್ ಪೆಗ್ಗಾಟಿ ರೂಪ ಬರಂದ
ಕೂವಳೆ ಕೋಳಿರ ರೂಪ ಬರಂದ
ಕಾವಳೆ ಪ್ರೂಂಜಾರ ರೂಪ ಬರಂದ
ನಾಲ್ ತರ ಮಣ್ಣ್ ತೇಕಪಣೆಯೋ
ಪಾಪೋಲೆ ಚೋಳ್‌ಲ್ಲೊರ್ ಚೋಳ್ ಮಣ್ಣುಂಡೋ
ಮಂಜ ನರತ್‌ಲ್ ಮಂಜ ಮಣ್ಣುಂಡ್
ಅಳ್ಳಾ ಪ್ರೋಲೆ ಕರ್ತ ಮಣ್ಣುಂಡ್
ಚೋರೆ ತುಳಿಪ್ಪೋಲೆ ಚೋಂದ ಮಣ್ಣುಂಡ್

ಇನ್ನನೆ, ಪ್ರಾಣೆ ಪಕ್ಕಿಯಡ ರೂಪ, ಪೂರ್ವ, ಮರಕಾಡ್‌ರ ರೂಪ, ವಾಂಬ್
ಪಲ್ಲಿರ ರೂಪ; ಅದ್‌ನೆಲ್ಲ ಬುಡ್‌ತ್ರಾನ ಪ್ರೋಂಗಡ ಪೆದತ್ರಾನೆಲ್ಲ ಅಲಂಕಾರೋಡೆ
ಕವಿತೆ ಕೆಟ್ಟುವಕ್ ಸಾಧಾರಣ ಕಲ್ಪನಾ ಸಾಮಧ್ಯ ಪ್ಪೋರೆ.

ಪಡೆ ತಯಾರಿ :

ಮೇಲಟ್ಟೆ ಕೊಡಿಯಂಚಿ
ಆನೆಸೊಂಗ ಬಿಲ್ಲೊನ
ಪುಗೆತ್ತಪ್ಪೆಡ್‌ತಿತ್ರ್
ಎಳ್ಳೊ ತುಟ್ಟೆ ಉಕ್ಕಂಬ್ರ್
ಉಕ್ಕಂಬ್ರ್ ಕೊಣಿಯಂಬ್ರ್
ಕೊಕ್ಕಂಬ್ರ್ ಕೊಯಿಲಂಬ್ರ್
ಬಾಣ ಕದ ಬಾಲಂಬ್ರ್
ಪಾತಾಳಕ್ಕ್ ಪಾಂಬಂಬ್ರ್
ತಿತ್ತಂಬ್ರ್ ತಿರಿಯಂಬ್ರ್
ಒಂದ್ರ್ ಬುಟ್ಟೆಕೊವ್ವೆಕ್

ನೂರಾಯಿ ತಿರಿಯವ
ಚೊದಂಬ್ರ್ ದರಿಯಂಬ್ರ್
ಆಂಜೆಡ್‌ತ ಪ್ರೋಂಜರ
ಆನೆಸೊಂಗ ಬಿಲ್ಲೊಕ್ಕ್
ಮುಟ್ಟೊರಿ ಕೊಲ್ಲತಿತ್ರ್
ಎಂದೆನ್ನ್ ಪರ್ರೋಂದಿತ್ರ್
ಪ್ರೋಂಜರ ತೊಡತಿತ್ರ್
ಮಾರುದ್ದೆ ಬಲ್ಲಾಚಿತ್ರ್
ಒಯ್ಯನೆ ತೊಡ್‌ಬುಟ್ಟೆ

ಪಡೆಕ್ ಪೂರದುವ ಕ್ರಮ... :

ಎಳ್ಳೊಕೊಂಬ್ರ್ ಕೆಂಬುತ್ತ್ತ್
ಕೆಂಬುತ್ತ್ತ್ ಮರೆಯಿಲ್
ಒಡೆನ್ನಲಿ ಸಮಂದಿತ್ರ್
ತೋಲೊಳಿಲೊಳಾಚಿತ್ರ್
ಮಾರ್ಚ್‌ಪ್ಪೆ ಬಲ್ಲಾಚಿತ್ರ್
ಗಂಟೆನಾದ ಕೆಜ್ಜೀತ್ರ್
ಬಾಯಡಕ ಕೆಟ್ಟೆಚಿ
“ಅಂಬ್ರ್ ಬುಟ್ಟೆ ಕೊವ್ವೆಲ್ಲ್

ನೋಟ್ ತಪ್ಪಿ ಪ್ರೋನಕ್
ಕಂಗುತ್ತಿ ಕಳೆವಿನೊ
ಕ್ಕೆಯೆಳಿತ್ರ್ ಪ್ರೋಚೇಂಗಿ
ಕ್ಕೆಕೆತ್ತಿ ಕನಿಪಿನೊ
ಕಾಲಳಿತ್ರ್ ಪ್ರೋಚೇಂಗಿ
ಕಾಕೆತ್ತಿ ಕನಿಪಿನೊ
ನೆಳ್ಳಾ ತಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಚೇಂಗಿ
ನೆಳ್ಳಾ ಕುತ್ತಿಕೋರುವಿ”

ಇಲ್ಲಿ ಬಪ್ಪನ್ನತೆ “ವೀರ ರಸ್” ಕರ್ಕಪ್ಪಾಹತ್ತಾಲ್ ಪಡೆಕ್ ಪ್ರೋಟ್ ಅಭಿಮನ್ಯುರ
ತಯಾರಿಕೆರ ವಣಿನೆಕ್ ಕಮ್ಮಿ ಉಂಡಾ?

ನರಿಚೋಟೆ : ಇದೊಲ್ ಬಪ್ಪನ್ನತೆ ವೀರರಸ “ಭೀಬತ್ಪುರಸ್” ತಾರೆ ವಣಿನೆನೊಮ್ಮೆ
ಕೇಳಿ -

ಐಯ್ಯಾಯಿರ ನಾಡೋನ್
ನಾಯರಪಿ ಕೂಟಣ್
ಬಾಯಲಂಡ ಪೆಟ್ಟುಲ್ಲಿ

ಕಲ್ಲೊಮೊಳಿಪ್ಪೆಪ್ಪಾಲ್
ಪ್ರೋಪ್ರೋರ ಕೊರುವಕ
ನಾಯಿಡ್‌ಡ್ ಕೇಳಿತ್ರ್

ಮೈನೆಟ್ಟಿ ತೊರಕೆದ್ದ
ಇಂದಿಯ ದಿನತ್ತಾಲ್
ನಲ್ಲಿದೊಂದು ಕಾಂಬಾಲೆ
ಒಂದಿಕನೊ ಬಾಲಂಡ
ತೋಕ್ ಕೋಜ ಕೆಟ್ಟಿಂಡು
ಇಲ್ಲೆಗಿನೊ ಬಾಲಂಡ
ಪ್ರಾಂಗಪ್ರಯ್ಯ ಕೇಕಂಡು
ಎಂದೆಣ್ಣಿ ನೆನತಿತ್ತಾ

ತಿತ್ತ್ ಪೂರ್ಲೆ ಕಣ್ಣಾಯಿ
ತಾಳಪೂರ್ಲೆ ಕೆಮಿಯಾಯಿ
ತೋಕ್‌ಪೂರ್ಲೆ ಬಾಲಾಯಿ
ಕಾಳ ತೆಡ್‌ಪೂರ್ಜೆನ್ನ್‌ಲೆ
ವಲ್ಲಾನ ಕಡ್‌ಚಿತ್ರ್
ಪಾರಿಗೊಂಡ್‌ ಬಾತ್‌ಲ

ಚಾವು ಪಾಟ್ : ಇದ್ದಾಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷತೆ ಪೆತ್ತೋ ಬಲ್ಲದ್. ಚಾವಾಂಗ್ ಚಿನ್ನೆ ಮಿಂಜ್ ಸಂಸಾರತ್ನನ ಸುತ್ತು ಅಳ್ಳಾಪ್‌ಚಿಟ್ಟೊಂಡ್ ಎಣ್ಣಾವಾನ ಕವಿತೆ ಕೆಟ್ಟಿನ ಬೋಜ ನೋಟಿ - ಪ್ರತಿ ಗರೆರ ಆಶೀರಿಕ್ “ಕುಂಜ್ಞಳ್ಳೆ”ಂದ್ ಕೂಟಿಯವಂಡು.

ಕಣ್ಣ್ ನೀರ್ ಕಾಟಿ ಕುಂಜ್ಞಳ್ಳೆ
ನೂರ್ ಕಾಲ ಬದ್ದಿನೊ ಕುಂಜ್ಞಳ್ಳೆ
ಚಾವದೊಂದು ತಪ್ಪ್ಲೆ ಕುಂಜ್ಞಳ್ಳೆ
ನಾಕೊಬ್ಬಂಗದಿಯಲ್ಲ ಕುಂಜ್ಞಳ್ಳೆ
ಸ್ವಾಮಿ ವಾದ ಸೇರುವಿ ಕುಂಜ್ಞಳ್ಳೆ
ನಲ್ಲೊಳೆ ಬದ್ದಾಕೆರೊ ಕುಂಜ್ಞಳ್ಳೆ
ಅನ್ನಾಯಕ್ ಪೋಗತಿ ಕುಂಜ್ಞಳ್ಳೆ
ಆಗತಾನ ಮಾಡತಿ ಕುಂಜ್ಞಳ್ಳೆ
ಬೋಂಡತಾಂಗ್ ಸೇರತಿ ಕುಂಜ್ಞಳ್ಳೆ
ಪಾಪಕ್ ಗುರಿಯಾತಿ ಕುಂಜ್ಞಳ್ಳೆ
ಶತ್ತುರುನೆಣಂಗತಿ ಕುಂಜ್ಞಳ್ಳೆ
ಮಿತ್ತುರುನ ದೂರತಿ ಕುಂಜ್ಞಳ್ಳೆ
ಚಂಜಾದಿ ಚದಿಯತಿ ಕುಂಜ್ಞಳ್ಳೆ
ಪ್ರಾಂಬಣ ಕೋದ್‌ಚಿತ್ರ್ ಕುಂಜ್ಞಳ್ಳೆ

ಒಬ್ಬರೊಕೆಡ್‌ತತ್ತಿ ಕುಂಜ್ಞಳ್ಳೆ
ನಿಂಗಕೆದ್‌ರಾನೊನ ಕುಂಜ್ಞಳ್ಳೆ
ಕೇರಿಲ್ಲತೆ ಕೆಟ್ಟಿತ್ರ್ ಕುಂಜ್ಞಳ್ಳೆ
ಕೋಲಿಲ್ಲತೆ ಪೂಜ್ಜಿತ್ರ್ ಕುಂಜ್ಞಳ್ಳೆ
ನೂತನ ತಡೆಕಿರೊ ಕುಂಜ್ಞಳ್ಳೆ
ಆಯಂಕ್ ಮಿನಿಯತಿ ಕುಂಜ್ಞಳ್ಳೆ
ದೇವರ ಮರೆಯತಿ ಕುಂಜ್ಞಳ್ಳೆ
ಕೊಳಿನ ಕೊದಿಯತಿ ಕುಂಜ್ಞಳ್ಳೆ
ಪತ್ತೆಪ್ಪನ ಬಯ್ಯತಿ ಕುಂಜ್ಞಳ್ಳೆ
ಒಕ್ಕಳೆ ಕಳೆಯತಿ ಕುಂಜ್ಞಳ್ಳೆ
ಉರೊನ ಪಳೆಯತಿ ಕುಂಜ್ಞಳ್ಳೆ
ನಿಂಗಪ್ಪನು ಮಕ್ಕಳು ಕುಂಜ್ಞಳ್ಳೆ
ಪೂಪೂರ್ಲೆ ಪೂಲಂಡೋಳಿ ಕುಂಜ್ಞಳ್ಳೆ

ಚಾವ್‌ಕ್ ಬುದ್ದಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವೋ ನೀತಿ ಇದ್ :

ಚಾವಾಂಗ್ ಮಿಂಜಾ ನಾರಾಯಣದೇವ, ತಾಂಡ ಜಮ್ಮುತ್ ಶನಿನ
ಕೊಬ್ಬಾಮಿಕ್ ಅಯಿಪಕ ಕಂಡೊಬಪ್ಪಂತ ಅವಲಕ್ಷಣತ್ವನ ಪಾಡುವ -

ನಾರಾಯಣ ದೇವಯ್ಯ	ಅಯಿರಣ್ ಪುಂಡತ್ತು
ಜಮ್ಮುತ್ ಶನಿ ದೇವಳ	ಚತ್ತದಂಜಿ ಪೋಚಿಲ
ಕೊಬ್ಬಾಮಿ ಕರ್ನಿಚತ್ತು	ಬೋಜ್ಞನೆ ಅದಿಂಜತ್ತು
ಅದ್ ಅಂಡ ಮೋಳಿಗೊಂಡ್	ಕೆಂಗುದರೆ ಚತ್ತತ್ತು
ಕಾಲಲ್ಲತ್ ಕಾಲತ್ತು	ಬತ್ತೇರಿ ಪೋಳಿಂಜತ್ತು
ಕಾಳಿ ತೆಡ್ ಪೋಜ್ಞತ್ತು	ಮುಂಡೇರಿ ಇಡ್ ಅಂಜತ್ತು
ಬೇಂಗತ ಮಳಿ ಪೋಜ್ಞ	ಅಂಬಲ ತರ್ರೀಂಜತ್ತು
ಕಾಯತ ಬೋದ್ ಕಾಂಜ	ಮುಕ್ಕೇರ್ತು ಪೋರ್ ಅಂಜತ್ತು
ಪಾಕಡೆಲ್ಲ ಬತ್ತ್ರೋಚಿ	ಆಕಡೇರಿ ತುಂಡ್ ಚಿ

ಈ ತರ ನೂರಿಂಜಿಕ್ಕ್ವೆ “ಅಪತ್ತಹನ್” ಕಂಡಾನ ಕಲಿ ಕೂಟಿ ಪಾಡುವ ವಣಾನೆನ
ಎನ್ನೆ ತೋಪ ಕಯ್ಯುಲೆ.

ಪೋಲಿಚಿ ಪಾಟ್ : ಪಾಡುವಕಳಿಪ ನಾಲಾಳ ಪಾಟ್ ಕಾರಡ ಪರಿಚಯ ಮಾಡುವಕ್
ಎಡ್ ಪ ಮೋಳಿರ ಭಾಯಿ ನೋಟಿ -

ಚೆಲ್ಲ್ ಪೋಲೆ ಚೆರೋಡೆ	ಕನ್ನಡಿ ನಳಿ ಪೋಲೆ
ಚಕ್ಕೆಳ್ತುತ್ತು ಸರಂಬೋಲೆ	ವಚ್ಚ್ ರ ಪರಪೋಲೆ
ಒಪ್ಪೋಽದೆ ಪೋರ್ ಲೋಡೆ	ಮುತ್ತುರ ನುರಿಪೋಲೆ
ಒಪ್ಪ್ ಕೊಟ್ಟುಳಿ ಪೋಲೆ	ಬಾನದುಂಬ ಮೀಪೋಲೆ
ಚಾಲಿಯಂಡ ನೂಪೋಲೆ	ತೋಟ ದುಂಬ ಪೂಪೋಲೆ
ಮಾಲಿಟ್ಟೆ ನರಪೋಲೆ	ಒಕ್ಕ ದುಂಬ ಮಕ್ಕಳೊ
ಕೆಂಬಿಟ್ಟೆ ಮಡಿ ಪೋಲೆ	ಈ ಮಕ್ಕಡ ಕೂಟ್‌ಲ್
ಪಟ್ಟೆ ಪಟ್ಟೆ ಮೈಪೋಲೆ	ನಾವೆರುಳ್ ಎಂಗಳೊ...
ಬೀರಾಳಿ ಕುರಿಪೋಲೆ	

ಇದೆಲ್ಲ ಪಾಡಿತಾನ ಪಿಂಜಾ “ಅದ್ದ್ವೆತ ಸಿದ್ಧಾಂತ” ತ್ವನ ಪಾಡಿತ್, ಜೀವಾತ್ಮನ
ಪರಮಾತ್ಮಂಡ ಕೂಡೆ ಬಕ್ಕ ಮಾಡುವದ್ ಕೊಡುವ ಪಾಟ್ ಲಲ್ಲತ್ ಬೋರೆಲ್ಲಿಯೂ
ಕಾಂಬೊಲೆ.

ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾರ್ಧಮು :

ಸುಮಾರ್ ತೊಂಬಡ್ ಕಾಲಕ್ ಮಿಂಜಾ (ಎಣ್ಣು ಕ 1915 - 20 ಕ್ ಮುಪ್ಪಡೆ) ಬಾಳೋಪಾಟ್ ಕೊಡಗ್‌ರ ದುಂಬ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾರ್ಧಮು ಆಯಿತಿಂಜತ್. ಅದ್ದಂಗ್ ಚಚೆಂಪಾಟ್, ಅಲ್ಲೇಂಗಿ “ಕೆಟ್ಟಿಪಾಡುವೋ”ಂದ್ ಎಣ್ಣುವಯಿಂಜತ್. ಭೂಗೋಳ, ಚರಿತ್ರೆ, ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರ, ಗಣಿತ, ರಾಜಕೀಯ, ರಾಜಧರ್ಮ, ದೇಶ ಪಾಲಾಡುವೋ, ಪ್ರಜೆಯಡ ಕರ್ತವ್ಯ, ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ... ಇನ್ನು ತೆ ಪಲತರ ವಿಷಯ ಬೋಧನೆ ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ಲ್ ನಡ್ದಾಪಯಿಂಜತ್. ಪಾಟ್‌ಕಾರ ಪಾಟ್‌ರ ಮೂಲಕ ವಿಷಯ ಕೂಟಿತ್, ಉರೂರ್‌ಕ್ ಪೋಯಿತ್ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ವಿಧಾನತ್‌ಲ್ ಪಾಡುವಕ ಜ್ಞಾನ ಪ್ರಸಾರ ಆಪಯಿಂಜತ್. ಉದಾರಣೆ: ಗೌತ್ತೆತ್‌ಲ್, ಉರ್‌ಪಿಯಕೆಚ್ಚೆಕ್ ಹೆಣ್ಣ, ಎಚ್ಚೆಕ್ ಮುಪ್ಪಾಗ್, ಎಚ್ಚೆಕ್ ಇಪ್ಪುಹಾಗ್, ಅದೇಲ್, ಪಾವಲಿ, ಚಪಲ, ಆಣ, ಅರೆಯಾಣ, ದುಡ್ಲ್, ಮುಕ್ಕುಸ್, ಚಿಕ್ಕುಸ್... ಇದ್ದಾನೆಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆರ ರೂಪತ್‌ಲ್ ಕೇವಕ, ಪಾಟ್‌ಲೇ ಉತ್ತರ ಬರಂಡು. ಹರದಾರಿ, ಯೋಜನ, ಗಾವುದ, ಮೈಲ್, ಫಲಾಂಗ್, ಗೆಜ್, ಮೋಳೆ, ಅಡಿ, ಚಾಣ್... ಎಚ್ಚೆಕ್, ಇನ್ನನೆ ಕೇವನ್ನತ ಚಚೆಂಪಾಟ್‌ಕ್ ಪೆತ್ತೋ ಜನ ಕೇಳಿಳ್ಳಾಪಯಿಂಜತ್‌ಲೋ. ಚಪ್ಪನ್ನಾರ್ ದೇಶ ಏದೇದ್? ಅದ್ ಏದೇದ್ ದಿಕ್ಕ್‌ಲುಂಡ್, ಅಲ್ಲಿ ಆಳ್ನನ ಕೇಳಿಪೆಟ್ಟೆ ರಾಜಂಗಡ ಹೆದ...; ಇನ್ನನೆ ಇರ್ ಪೋಲಣ ಪಾಡುವಯಿಂಜತ್‌ಲೋ.

1943ನೇ ಇಸವಿಲ್ ಓರ್ ಅಜ್ಞ ಎಣ್ಣುನ ಸಂಗತಿ ಇನ್ನನೆ. 1936ನೇ ಇಸವಿಲ್ ಕೆದಮುಳ್ಳೂರ್‌ರ ಕುಡಿಯ ಪೋಣ್ಣುಳ್ಳ ಬೆಟ್ಟಿತ್ತೂರ್‌ರ ಕುಯಿನಾಲ್ ಮಲೆಕ್ ಬಾತ್. ಕಾಳಪ್ಪಜ್ಞ ಮಲೆಕ್ ಬೋಳ್ಳೆಕಳ್ಳು ಕುಡಿಪಕ್ ಪೋಚಿ. ಆ ಪೋಣ್ಣುಳ್ಳ ಅಜ್ಞಂಡ ಮಿಂಜಾ ದುಡಿ ಬೆಚ್ಚಿತ್, ದುಡಿ ಮುಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿತ್ ಪಾಟ್‌ಕ್ ಕಾಕ್ಚಿ. ಪಾಟ್‌ಕಾರ ಕಾಳಪ್ಪ, ಈ ಕುಡಿಯತಿಕೆಲ್ಲ ಎಂತ ಗೊತ್ತುಳ್ಳೋಂದ್ ಅಹಂಕಾರತ್‌ಲ್ ಪಾಟ್‌ಕೊಳ್ಳಂಜತ್.

ಕಾಳಪ್ಪಜ್ಞ : ನಾಟಕಾರ ಪೋಂಗಳೆ

ಪಾಟ್‌ರ ಮೋಳಿಯೇದ್?

ಜಬ್ಬುಮಿರ ಬೇರಲ್ಲಿ?

ಕುಪ್ಪಂಬ್‌ರ ಕುಂಜಾಂಕ್

ಎಚ್ಚೆಕುಳ್ಳ ಚೆಳ್ಳಾಪ...?

ಕುಡಿಯತಿ : ಪಾಟರ್‌ಂಡ ಪಾಟಾಳಿ
 ಚಕ್ಕೊಳ್ಳೆತಂಡ ಚೆಂಡ್‌ರ
 ಬೇರೆಲ್ಲೀಂದ್ ಎಣೆಳ್ಳಿಮ್ಮು
 ಕುಪ್ಪಾಂಬ್‌ರ ಕುಂಜ್‌ಯ
 ಆತಾತ್ ಚೋಳ್‌ಂದೋಲೆ
 ಚುಳ್ಳೇರಿತ್ ಮಿನ್ನುಲ
 ಪಾಟಾಳಿ ನೀ ಬೈಂಬನೆ
 ಪೆಟ್‌ಮ್ಯೋಳಿ ಮೊದೆಚಿಟ್ಟೆ
 ಪಾರಿಗೊಂಡ್ ಬಂದಿತ್
 ಪಾಪ್ಯಂಡ ತೆಳ್‌ತೆಕ
 ಪಾಪ್ಯಂಡ ಕುಲ್‌ಂಗಲ

ಕಾಳಷ್ಟ್ : ಜಬ್ಬಾಮಿರ ಮೀದಲ್
 ಪಂಚ ವಿಂಡ ಭೂಕಂಡ
 ವದೇದ್‌ಂದರಿಯಂಡು

ಕುಡಿಯತಿ : ಈ ಭೂಮಿರ ಮೀದಲ್
 ತೆಕ್ಕೊಯಂದ ಕಡತ್‌ಲ್
 ಮಾಲವ ನೆಲಸತೆ
 ಮಂಡಿಕಂಡಲೊಂದುಂಡ್
 ನೀನ್ರ್‌ಂಜಿತುಳ್ಳಿಯ?

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಏಳ್‌ಕಡ ಪಾಕಡ
 ಏಳ್‌ ಕಡ ನೀ ಕಡ
 ವದೇದ್‌ಂದರಿಯಂಡು

ಉತ್ತರ : ನೀಕಡತ್ ನೀರುಂಡ್
 ಪಾಕಡತ್ ಪಾಲಿಲ್ಲೆ
 ಚಣ್ಣಾರಂಡ ಬಾಚೆಲ್
 ನೀಕಡಮ್ಮೆಕ್ಕೆ ಬಪ್ಪರೆ
 ಕಾಳಿತೆರೆ ಪ್ರೊಯ್ಯಣೆ
 ಪಾಲುಕ್ಕಿ ಮರ್‌ಂಜೋಲೆ
 ಚೋಳ್ ತೆರೆ ಕಂಡಿತ್

ಪಾಕಡಂದ್ರ್ ನಂಬ್ರ್ಚಿ
 ಏಳ್ ಕಡೆ ನೀಕಡ
 ನೀಕಡತ್ತೆ ದೆಯುಲ್
 ನೆತ್ತು ಕಡಲೊಂದುಂಡ್
 ನೆತ್ತು ಕಡೆ ಕಾವರ
 ಚತ್ತು ಕಡಲೊಂದುಂಡ್
 ನೀನರ್ಂಜಿತುಳ್ಳಿಯ?

ಇಲ್ಲಿ, ಆ ಮಲೆಕುಡಿಯತಿ - ಅಂಟಾಕೆಟಿಕ ಭೂಖಿಂಡ, ಚೋಪ್ ಸಮುದ್ರ ಪಿಂಜಾ ಮೃತ ಸರೋವರತ್ವನ ತೊಟ್ಟಿತ್ ಪಾಡುವ. ಅಂಟಾಕೆಟಿಕ ವಿಂಡತ್ರ್ ರ ಶೋಧನೆ ಆಯೆ 1910ನೇ ಇಸವಿಲ್. 1936ನೇ ಇಸವಿಲ್ ಕೆದಮುಳ್ಳುರ್ ಮಲೆರ ಅವಿದ್ಯಾವಂತಕ್ ಅದ್ರ್ ಗೊತ್ತಾಯಿತ್. ಈ ಸತ್ಯತ್ತಾನ ಇಂದ್ರ್ ನಂಬುವದೇ ಕಷ್ಟ. ಆ ಕುಡಿಯತಿಕ್ ಚೋತ್ ಕಾಳಿಪ್ಪಜ್ಜ್, ಅವಳಿಗುಂಡ್ರ್ ಪಡ್ರೆಚ ಜ್ಞಾನತ್ವನ ನಂಗಡ ಉರ್ಬಾರ ಪಾಟ್ ಕಾರಳ ಕಾಕಿ ಕೂಟಿತ್ ಪಾಡಿತ್ ಬಂಬೊನಾಚಿ. ಇದ್ರ್ ನಾನ್ ಸ್ಪೃತ್ ಕೇಟ್ ಮೋಹ್ರೊಕೂಟ ಕಾಯ್ ಕ್ರಮ.

ಸ್ವೀತ ಪಾಟ್-ಆಶುಕವಿತೆ : ಇದ್ರ್ಲೆ ಪಾಟ್ ಕಾರಡ ಸಾಮಧ್ಯ್ ಅರಿವಯಿಂಜಿಯೆ. ದಾರೋ ಪಂಡ್ ರಚನೆ ಮಾಡ್ನ ಪಾಟ್ನ ಪಡ್ರೆಚಂಡ್ ಪಾಡುವದ್ರ್ ಬಲ್ಲುದಲ್ಲ. ಸಂದರ್ಭಕ್ ಸರಿಯಾಯಿತ್, ಒಗ್ಗ್ ರೂಪತ್ಲ್, ಪಾಟ್ ಕೆಟ್ಟಿ ಪಾಡ್ನ ನಂಪ್ರೊ ಭಾರೀ ಬಾಳೇಪಾಟ್ ಕಾರಂಡ್ ಪೆದ ಪ್ರೋಪಯಿಂಜತ್.

ಇದ್ರ್ಂಗೋರ್ ಉದಾರಣೆ : 1944ನೇ ಇಸವಿರ ಸಂಗತಿ. ಮನೆ ಪಾಟೆಲ್ಲು ಆಚಿ. ಅಶೀರಿಕ್ ಬಂದ ಬೆಂಡ್ ಕಳ ಪಾಡುವ ಕ್ರಮ - ಪೆಬ್ಬಿಟ್ಟಿರ ಅಯ್ಯಣ್ಣ ಸುರು ಮಾಡ್ರೆಚಿ -

ಕೂಡಳ್ಳಾತೆ ಜಂಡಾದಿ	ಚೋಮ ತೇಡಿ ಪ್ರೋಪಕ
ಕೊಟ್ಟೊಂದ್ರ್ ಮರ್ಚಿತ್	ತಕ್ಕೊಯಂದ ಮೊಟ್ಟೆಲ್
ಪಾಟೊಂದ್ರ್ ತಿರ್ಚೆವಿ	ಚೋಬಯಿರಿ ಕೊಂಬಾರ
ನೆತ್ತಿಕ್ಣ್ಣ ಸೂರಿಯ	ಮುಮ್ಮುಡಕ ಮೋರೆಲ್
ಕೆಂಗುಂಡ್ರ್ ಪ್ರೋಡೆ ಬರಿ	ತಿಜ್ಞೆನೆ ಪ್ರುಡ್ರೆತೋತೋರ್
ಕೆಂಚೋಪ್ ಮರಿವಕ	ತೇಂಬಾಡೊಂದ್ರ್ ನಾಕಂಡ
ಕೆಂಗುಂಡ್ರ್ ಪ್ರೋಡೆಕಾಲೆ	ತೇನರ್ಂಜಿ ಕೊಂಡಿನೊ
ಕೆಂಗುಂಡ್ರ್ ಮ ತರಿಕಾಲೆ	ಕೈನಕ್ಕಿ ತಳಕಲು

ಕೊಟ್‌ಕಾರ -

ಈ ಪಾಟ್‌ರ ಚೋದಿಯ
ನಾನರ್‌ಂಚಿ ಕೋಂಡ್‌ಲೆ
ಎನ್‌ಂದ್ ಅರಿಯಂಡು
ಅಯ್ಯಣ್ -
ಅಲ್ಲುತೊಂದು ಅಲ್ಲಲ್ಲ
ಈ ನಾಡ್ ಕೆಡೆ ನಾಡ್
ಕಾವೇರಿ ಕಂಡಾಬರಿ
ನೂರೊಕ್ಕು ನೆಲಚಿಲ್
ಇಗ್ಗ್ ತಪ್ಪುದೇವಂಡ
ಒಂದನೆ ತಲೆ ತಕ್ಕು
ಬದ್ದಂಚಿಟ್ಟಿರೊಕ್ಕುಡೆ

ಕೆಂಗುದರೆ ಕಾಳಪ್ಪು

ಬೆಂದುವರ್‌ಂಚಿ ಬಂದಿತ್ರ್
ಈ ಒಕ್ಕು ಮನೆಯಿಲ್
ಕೆಂಬಲಚಯಿಮಾರ
ಚಿತ್ರ್‌ರತ್ರ್ ಕಂಬ್‌ಕ್
ಬೆಂಜಾಂಚಿ ತಳ್‌ತಿತ್ರ್
ಬೆಂದುಕೊತ್ತೆ ಆಜಾರ
ನಾಲ್‌ಮೊಳಿ ಪಾಡನ
ಬೆಂದುರ ಮರಿಯಾದಿ
ಪ್ರೊಂಬಣ ತಳತುಲ
ಕಕ್ಕುಡಿಕ್ ಕಳ್ಳಾಮೆ

ಒಟ್ಟುಧ್ವನಿ : ಒಯಿವತ್ರ್ ನೇರತ್ರ್‌ಲ್, ಕುಂದ್‌ಲ್ ಚೋಮ ತೇಡಿ ಪೋಪಕ, ನಲ್ಲಿ
ತೇನ್ ದುಂಬ್‌ನ ಪ್ರೊಂದೇನ್ ಪಾಡ್ ಕಂಡನೆಕೆ, ನೆಲಚಿರ ಓರ್ ಅನುಕೂಲಸ್ತ
ಬೆಂದುನ ಕಾಂಬ. ಅಯಿನ ಪಾಡ್‌ಚೇಂಗಿ ಹಣ ಬೆಪ್ಪು, ಅದ್‌ಲ್ ಕಳ್ಳ್ ಮುದ್‌ಚವಲು.

ಇನ್ನುತ್ತ ಒಡೊಪ ಕಥನೆ, ಅದ್ದ್ ಸಂದಭ್‌ಕ್ ಒತ್ತುನೆಕೆ, ಪಾಟ್‌ ರಚನೆ
ಮಾಡಿತ್ರ್ ಪಾಡುವವನ ಸಮಧ್ ಪಾಟ್‌ಕಾರಂದ್ ಉರ್ ನಾಡ್‌ರ ಜನ ತಿರ್‌ಚಿತ್ರ್
ಮಯಾದಿ ಕೊಡ್ ಪಯಿಂಜತ್ರ್. ಒಬ್ಬ ರಚನೆ ಮಾಡ್‌ನ ಪಾಟ್‌ನೇ
ಇಂಜೊಚೆಷ್ಟ್ ಮಾಡಿತ್ರ್ ಪುನರಾವರ್ತನೆ ಮಾಡ್‌ನಕ, ಅವನ ಬಲ್ಯ ಪಾಟ್‌ಕಾರಂದ್
ಎಣ್ಣುಪಯಿಂಜ್‌ಲೆ.

ಇನ್ನುತ್ತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪತ್ತಾಯ ಕಯಿಂಜ 70 ಕಾಲತ್ರೊಂಚಿ ಖಾಲಿ ಆಯಂಡ್
ಬಂದದ್ ಕೊಡವ ಜಾನಪದ ಲೋಕ ಕ್ಕೀಣಾಪಕ್ ಮೊಳಿಯಾಚಿ. ಇಕ್ಕು ಚಿನ್ನ
ಕಾಲತ್ರೊಂಚಿ ಮಾಚಿ ಮರೆಯಾಯಿಂಡಿಂಜ ಚಾನಪದ ಸಿರಿ ಚಿಗ್‌ರೊಡಂದಂಡ್ಲ್ಳದ್
ಶುಭ ಸೂಚನೆ.

- ಬಾಚರಣೆಯಂಡ ಪಿ. ಅಪ್ಪುಣ್
ಕುಶಾಲನಗರ

ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ಕೂ, ಬೋರೆ ಭಾಷೆರ ಜಾನಪದ ಪಾಟ್‌ಕೂ ಉಳ್ಳ ಹೋಲಿಕೆ

ಕೊಡವ ಸಂಸ್ಕೃತಿರ ಕೋಪುಲ್, ಕೊಡವ ಜಾನಪದಕ್ ಬಲ್ಯ ಸ್ಥಾನ ಉಂಡ್. ಇದ್ ಕೋಬ್ಬಾಮಿರ ಪದೇ ಸಂಸ್ಕೃತಿಕ್ ಪದುವನ್ನತ ತಕ್ಕು. ಒರ್ ಕಾಲತ್ ಮನಾರ ಬೀಯ್ - ಬರಕತ್ತುಲ್, ಸ್ವತಂತ್ರಾಯಿತ್ ಬೋಳ್ಳಂದ ಎಂಗಡ ಕುಡುಮಲೆ ನಾಡ್ರ ಕೇಳಿಪಟ್ಟಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿರ ಪರಿಚಯ ಕೊಡವ ಜಾನಪದತ್ ಕಾಂಬ ಕಾಟ್ಪುವ. ಕೊಡವ ಜಾನಪದತ್ ಬಾಳೋಪಾಟ್ ಪಟ್ಟೆದಾರನಾಡೇಂಗಿ, ಬಾಕಿ ಉಳ್ಳ ಜಾನಪದ ಮಕ್ಕು, ಮರಿಮಕ್ಕು, ಕೋರೊಮಕ್ಕುಡನೆಕೆ.

ಇಂದೇತ್ತೋರ ಕಾಲತ್ ನಾಗರೀಕತೆ, ಎಳ್ಳಾತ್ ಕುತ್ತ್, ಪಣಕಾಸ್, ಕಾಕರಿರನ್ನತ ಎತ್ತಿನುಂಡ್, ಕಮ್ಮಿ ಜಾನಸಂಖೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಗೋಳಿಕ ಪ್ರದೇಶ ಇಲ್ಲತೆ, ಅನ್ನನೇ ಅಭಿಮಾನತ್ತಾರ ಕೊರವನುಂಡ್, ಪಂಡ್ ಬಾಯಿಂಜಿ ಬಾಯಿಕ್ ಬಂದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆಯಿತ್ ಪ್ರತ್ಯೇ ಬೋಳ್ಳಂದ ಬಾಳೋಪಾಟ್ ಮರ್ಬಂದಿತ್ ಮರೆ ಆಯಂಡುಂಡ್. ಈ ಕವ್ಯ ಕಾಲತ್ ಆ ವೋಳಿನ ಮುಂಬೊಲ್ ಬೆಚ್ಚಿತ್, ಮೋಪ್‌ಕೋಟಿ ನಡ್ರೆತಿಯಂಡ್ ಉಳ್ಳದ್ರ ಏರ ಕುಸಿ ಪದುವನ್ನತದ್. ಅಂಗಾಯಿತ್ ಅಕಾಡೆಮಿರ ಕೊರವುಕಾರತಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಉಳ್ಳಿಯಡ ಡಾಟಿ ಪ್ರಾವಯ್ಯ ಕೂಡ್ರಾನನೆಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯಂಗಕ್ ಬಾಂಗಿತ್, ಅಭಿಮಾನತ್ ಅಭಿನಂದನೆ ಒಪ್ಪೊಚಿಡುವಿ.

ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ್ಜೀವನತ್ತಾರ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ. ಮನ್ಷಾಷ್ಯಂಡ ಬದ್ರಾಕ್ಷಾಲ್ ಪ್ರಟ್ಯಿತ್, ಅದ್ರಂಡ ಕೂಡೇ ಬೋಳಿವ. ಜನರ್ಜೀವನತ್ ಸುಖಿ-ದುಖಿ, ದೂರ್-ದುಮ್ಮಾನ, ಆಸೆ-ಅತ್ಯಿ, ನಮ್ಮೆ-ನಾಳ್, ತಕ್ಕು-ಬಾಕ್, ಆಯಿಮೆ-ಕೋಯಿಮೆ, ಪಣೀ-ಪಾಲ್, ಉಣಣ್-ಉಡ್ರೊಪ್, ಭಾವು-ಭಾವು, ಪದ್ದತಿ-ಪರಂಪರೆ, ನೇಮು-ನಿಷ್ಟೆ, ಭಕ್ತಿ-ಭಾವ... ಇನ್ನತದೆಲ್ಲಾ ತಾನ್ ತಾನೇ ಪ್ರಟ್ಯಿತ್, ಆ ರೂಪ್ ಎಡಾತಿತ್, ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆಚಿ. ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬಾಯಿಂಜಿ ಬಾಯಿಕ್ ಬಂದದಾಯಿತಿಪ್ಪಂಜಿ, ಬಯ್ಯಂಜಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ರೂಪ ಪಡ್ರಂದಂಡತ್. ಕೊಡವ ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ರ ಮೂಲ - ನಂಗಡ ವಿದ್ಯ ಇಲ್ಲತ ನಾಡ್ರ ಜಾನಡ ಒಳೆಮನಸ್ಸ್-ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ಕ್ ಪ್ರಟ್ಯಾನ ಪರಿಸರವೇ ಕ್ಷೇಮಡತ, ಇಲ್ಲೇಂಗಿ ಸ್ವಾಲ್. ಪಟ್ಟ ಅನುಭವವೇ ಗುರು.

ಕೊಡವ ಸಂಸ್ಕೃತಿರ ಒರ್ ನೇವಾನ ಬಲ್ಯರಿಕೆ ಎಣ್ಣೊಚೇಂಗಿ - ಒರ್ ಚೆರಿಯ ಸಂಖೆರ ಜನಾಂಗ ಲಾಗಾಯಿತಿಂಜಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾನ, ವಿಶೇಷತಾರ ಚೋದುಉಳ್ಳ

ಸಾಹಿತ್ಯತ್ವರ, ಬಲ್ಯ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯತ್ವರ, ಒಗ್ಗಟ್ಟು - ಒತ್ತೋಮೇರ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಆಯಿತ್, ಪೊರಾಣಕೆ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಉಳ್ಳ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆರ ಬೊಳಿಲ್‌ ಪೆತ್ತೋ ನಲ್ಲ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ತತ್ವತ್ವನ ಬೆಜ್ಜುಂಡುಳ್ಳ ಕೊಡವ ಜಾನಪದ ಸಂಪತ್ತ್.

ಕೊಡವಡ ನಲ್ಲಾಂಗ್, ತೀಯಾಂಗ್ ದುಡಿಕೊಟ್ಟು ಪಾಟ್‌ ಪಾಡುವಕ, “ಬಾಳೋ ಬಾಳೋ” ಎಣ್ಣೀತ್ ಆದ್ಯ ಮೋಳಿ ಪಾಡ್‌ವಾನಗುಂಡ್, ಈ ಪಾಟ್‌ಕ್ ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ಂಡ್ ಪೆದ ಬಂದಿತಿಕ್ಕೂಂಡ್ ಗೇನ ಮಾಡಿಯವಲು. ಕೊಡವ ಜಾನಪದ ಪಾಟ್‌ನ ಮೂಂಡ್ ಗುಡ್ಡೆ ಕೂಟಲು. (1) ನಲ್ಲಾಂಗ್, ಸುಖ ಸಂತೋಷಕ್, ನಮ್ಮ ನಾಳ್‌ಲ್ ಪುಟ್ಟಿತ್ ಪೂರ ಬುದ್ದುದ್. ಉದಾರಣೆಕ್ - ಪ್ರತ್ಯೇಕಿ, ಚಂಗ್ರಾಂದಿ, ಆಂಬಲ, ಮಂದ್‌ಮಾನಿ... ಇನ್ನುತ್ತಲ್ಲಿ ಪಾಡುವದ್. (2) ದುಃಖ ದುಮ್ಮಾನತ್, ಕವ್ವನವ್ವತ್, ಭಾವು ಮಾದತ್ ಕಾಂಬಕ್ಕೊಟ್ಟುವ ಜನಪದ ಪಾಟ್‌. ಉದಾರಣೆಕ್ - ಕಾಕಿ ಮೋರಡುಪ್ರೋ, ಬಾಯಿ ಕಾಟುಪ್ರೋ, ಪ್ರೋಲಿಚಿ ಪಾಟ್‌... ಇನ್ನುತ್ತದ್. (3) ಪರೀಪಾಲ್‌ರ ಸಂದರ್ಭತ್ ಮನಶಾಂತಿಕ್, ನಮ್ಮ ದಿಕ್ ಪುಟ್ಟುನ ಪಾಟ್‌ ಆಟ್. ಉದಾರಣೆಕ್ : ಅಗೆ ಪರೀಲ್, ಬೊಳಿ ಪರೀಲ್, ಒಕ್ಕೆಲ್ ಕಾಂಬ ಕ್ಕೊಟ್ಟುವನ್ನತ್ ಒಯ್ಯ ಪಾಟ್‌... ಇನ್ನುತ್ತದ್ ಕೂಡಾನನೆಕೆ.

ದುಡಿ ಎಡ್‌ತಿತ್, ಸೂರ್ಯ, ಜ್ಯೋತಿಃ, ಜಬ್ಲುಂ, ಗುರುಕಾರೋಣಂಗಳ ಬಾಂಗಿತ್ ತುದಿಪಂಚಿ, ಶುಭ ಸುಂದರ್ಭತ್ ಬಾಳೋ ಬಾಳೋಂಡ್ ಸುರು ಮಾಡುವ ಪಾಟ್‌ನೆಲ್ಲಾ ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ಂಡ್ ನಂಗ ಅಧ್ರ ಮಾಡಿಯಂಡಿತ್. ಭಾವು ಪಾಟ್‌ನ, ಪ್ರೋಲಿಚಿ ಪಾಟ್‌ನ, ಒಯ್ಯ ಕಾಕುವಾನ, ಜೋಯಿ ಪಾಟ್‌ನ, ತಾಲಿ ಪಾಟ್‌ನ, ಬಾಯಿ ಕಾಟುವಾನ ಈ ಗುಡ್ಡೆರ ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ಂಡ್ ಕಾಕುವ ಕರ್ಮ್ಯಲೆ. ಕೊಡವ ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ರ ಕವಿ ದಾರ್ಂಂಡ್ ಎಣ್ಣುವಕಾಪೋಲೆ. ಎಕ್ಕು ಪುಟ್ಟುಚಿ, ಆಧಾರ ಇಲ್ಲೆ. ಬಾಯಿಂಡಿ ಬಾಯಿಕ್, ಒರ್ ಕರ್ರಂದಲೆಂಡಿ ಇಂಜ್‌ಹೋರ್ ಕರ್ರಂದಲೆಕ್ ಬಂದ ಇದ್ರಂಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪೆತ್ತೋ ಅಧ್ರ ದುಂಬಿತುಂಡ್. ಅನುಭವ ಸಾರತ್ನನ ತೊರಂಡ್ ಕಾಟುವ. ಬೋರೆ ಭಾಷರೆ ಶಬ್ದ ಬಳ್ಳಾಸತೆ, ತಾಂಡ ಸ್ವಂತಿಕೆಲೇ ಪುಟ್ಟುನ ಕೊಡವ ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ರ ವಿಷಯತ್ ನಲ್ಲೋಣ ಸಂತೋಧನೆ ಮಾಡೆಚೇಂಗಿ, ಅದ್ರಂಡ ಚೋದ್ ಗೊತ್ತಾವ.

ಈ ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ಲುಳ್ಳ ಭಕ್ತಿರಸ, ಕರುಣಾರಸ, ವೀರರಸ, ಶೃಂಗಾರ ರಸ, ಉಪಮೆ, ಅಲಂಕಾರ, ಸಂಧಿ ಸಮಾನ... ಇನ್ನುತ್ತದ್ ಏರ ಮೇಲ್‌ಮಟ್ಟತ್ರೋರ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ ಕೂಡಾನದ್ರಂಡ್ ಗುರ್ತಾತ್ ಪ್ರದಿಪಕ್ ಮದಿಯಾಕು.

ಕೊಡವ ಜಾನಪದ ಪಾಟ್‌ರ ಸ್ವಷ್ಟಿ ಮಾಡೆನವ್, ಬೊಳ್ಳಿತಿತ್ ಪ್ರೋಲಿತ್ ನವ್ ಎಳ್ಳಾತ್ ಪಡಿಕತೆ, ವ್ಯಾಕರಣ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲತೆ, ಡಿಗ್ರಿ ಪದವಿ ಇಲ್ಲತ... ನಂಗಡ

ಅಜ್ಞಪ್ಪಂಗ. ಅಚೇಂಗಿ, ಅದೇ ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ನ ಕೊದಿಲ್, ಆಸೆ, ಅಭಿಮಾನತ್ವ ಕೊಂಡಾಡತೆ, ಚಚ್ಚೆ, ವಿಮಶೆ, ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡತೆ, ಕೋಳಾಯಿ ಕಂಡಂಡ್ ಕುತ್ತ ತಾತಿಯಂಡುಳ್ಳವು ಇಕ್ಕತ್ತಾರ ಎಳ್ಳಾತ್ ಪದಿಚ, ದಿಗಿ, ಪದ್ದಾಂದ ಬುದ್ದಿಜೀವಿಯಾನ ಜನ!

ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ನ, ನಾಲ್ ಬಂಬಂಗ, ದುಡಿ ಕೊಟ್ಟಿಯಂಡ್, ಸಂದಭ್ ಕೊತ್ತ ಬಗೆಲ್, ಕ್ರಮಪೂಲೇ ಹಾಡುಹೆಮಂಡ್. ಪ್ರರಾಣ, ಚರಿತ್, ದೇವ, ಗುರುಕಾರೋಣ, ಬೀಯ್, ವೀರಂಗ, ಮಂಗಲ, ನಮ್ಮೆ ನಾಳ್.... ಇನ್ನತಾಂಡ ವಿಷಯ - ವಿಶೇಷತೆ, ಬೀಯ್ - ಬರ್ಕತ್ ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ರ ವಸ್ತು ಆಯಿತುಳ್ಳನ ನಂಗ ಕಾಂಗಲು.

ಉದಾರಣೆಕ್ - ದೇಶಕೆಟ್ಟು ಪಾಟ್, ಪ್ರತ್ತರಿ ಪಾಟ್, ಮಂಗಲ ಪಾಟ್, ಒಟ್ಟೆ ಪಾಟ್... ಇನ್ನತದ್ದ್. ಸಾಹಿತ್ಯ ಇದ್ದ್ ಬಲ್ಲ್ ವಿಶೇಷ ಅನದ್. ಉದಾರಣೆಕ್-ಪಟ್ಟೆ ಬಾಳೋ ಸೂರಿಯ, ಕೂಡೋ ಬಾಳೋ ಭವ್ಲೂರ; ಏಳ್ ಕಡ ಆ ಬರಿ..., ಏಳ್ ಕಡ ಈ ಬರಿ; ಜಂಬೂ ದ್ವೀಪ, ಮಾನೀಕ ಮಲೆನಾಡ್, ನೀಲ ಕೊಡಿ, ಕೆಂಗುದುರೆ, ಚೋಳಿಯಾನ... ಇನ್ನತದ್ದ್ ಆ ಕಾಲತ್ತಾರ ಜನಡ ಮನೋಮಟ್ಟತ್ವನ, ಗೇನಶಕ್ತಿನ ಎದ್ದ್ ಕಾಟುವ.

ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ರ ಮೂಲಕ ದೇವಾನುದೇವತೆಯಡ, ಗುರುಕಾರೋಣಂಡ, ವೀರ ಪ್ರರುಷಂಗಡ, ಪ್ರಕೃತಿನ, ನಮ್ಮೆ ನಾಳ್ನ ಬಾಕಿ ಉಳ್ಳ ಜನಕ್ ಅರಿಚಿಡುಹೆದೇ ಭರ್ ತರತ್ತಾರ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಯಿತುಂಡ್. ಇದ್ ಎಲ್ಲಾ ಜಾನಪದ ಪಾಟ್‌ಕೂ ಸೆರಿಯಾಪ ತಕ್ಕು.

ಪಕ್ಕತ್ತಾರ ತುಳುನಾಡ್‌ಂಜ, ಮಾನೀಕ ಮಲೆನಾಡ್‌ಂಜ, ದೂರತ್ತಾರ ಗ್ರೀಕ್ ಕೂಡಾನನೆಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಜಾನಾಗತ್ತಾರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಲ್ ಜಾನಪದ ಆಟ್-ಪಾಟ್‌ನ ಕಾಂಗಲು. ತುಳು ಪಾಡ್‌ದನ, ಕೊಂಕಣಿ ಗೀತೆ, ಹಂತಿಯ ಹಾಡು, ಸುಗ್ರಿ ಹಾಡು, ಗೀಗಿ ಹಾಡು, ಶೋಭಾನೆ ಪದ, ಕರಡಿ ಮುಜಲು, ಕರಪಾಲ ಮೇಳ, ಗಣೀಪದ, ತಂಬೂರಿಯ, ತಾಳ ಮದ್ದಲೆ, ಪಂಡರಿ ಭಜನೆ, ಪ್ರಗಡಿ ಹಾಡು, ಪುರವಂತಿಕೆ ಬುಡ್‌ಬುಡಿಕೆ, ಬಾಗವಂತಿಕೆ ಮೇಳ, ಭೂತಾರಾಧನೆ, ಮಂಡಲ ಕುಣಿತೆ, ಮರಕಾಲು ಕುಣಿತೆ, ಲಾಪನೆ... ಕೂಡಾನನೆಕೆ ಎಚ್ಚುಕೊ ತರತ್ತಾರ ಜಾನಪದ ಪಾಟ್‌ ಉಂಡ್. ಈ ಚೋರೆ ಚೋರೆ ಭಾಷೆರ ಪಾಟ್‌ಕೂ, ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ಕೂ ವ್ಯತ್ಸಾಸ ಉಂಡ್. ಲೆವಿಸ್ ರೈಸ್ (Levis Rais) 1878 ಲ್ ಕೂಗ್ರ್ ಗೆಚೆಟಿಯರ್ (Coorg Gazettieer) ಎನ್ನುವ ಪ್ರಸ್ತುತತ್ವ "The Coorg funeral song is most pathetic and touches a kindred chord in every sorrowing

heart”ಂದ್ರ ಎಣ್ಣೀತ್. ಇನ್ನು ತತ್ಕಾನ ಏಡೇ ಪ್ರೋರದೇಶತ್ವಾರ ವಿದ್ಯಾಂಸಂಗ ಬಾಕಿ ಉಳ್ಳ ಜಾನಪದ ಪಾಟ್‌ಕೂ ಎಣ್ಣೀತಿಪ್ಪತಿಲ್ಲ.

ಚೋರೆ ಭಾಷೆರ ಜಾನಪದ ಪಾಟ್‌ರನೆಕೇ ಕೊಡವ ಜಾನಪದತ್ವಾರ ಬಾಳೋಪಾಟೂ ಪ್ರಸ್ತೀಯೆ - ವಿದ್ಯೇ ಇಲ್ಲತ ಜನಡ, ನಾಡ್‌ಕಾರಡ ಮನಸ್ಸಿನ್ನು ರೊಳ್ಳಿಂಡಿ, ಜಾನಪದ ಪಾಟ್‌ರ ಮೂಲ ರಚನೆಕಾರ ದಾರ್, ಎಕ್ಕೆ ರಚನೆ ಆಚೀಂದ್ರ ಅರಿಂಬಿ ಒಪ್ಪಾಲ್ತೆ.

ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಏಡೇ ಜನಾಂಗತೂ ಗ್ರಂಥಸ್ಥ ಆಯಿತಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾಂಸಂಗದ ಕ್ರಾಂತಿಮೆಲೇ ಇದ್ರನ ಮೂಲಕ್ಕೆಟ್ಟಿತ್ತುತ್ತೇ.

ಚೋರೆ ಭಾಷೆರ ಜಾನಪದ ಮನರಂಜನೆಯೂ, ಅನ್ನನೇ ಆದಾಯತ್ವಾರ ಮೂಲವೂ ಆಯಿತ್ತೂ ಬೋಳಿಂದತ್ತಾ. ಆಚೀಂಗಿ, ಬಾಳೋಪಾಟ್ ಒರ್ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಡ್ಯಾಮ ಆಯಿತ್ತೂ, ಹವ್ಯಾಸಿ ಕಲೆ ಆಯಿತೇ ಬೋಳಿಂದತ್ತಾ. ಬಾಳೋಪಾಟ್ ಆದಾಯತ್ವಾರ ಮೂಲ ಆನದಿಲ್ಲ.

ಚೋರೆ ಭಾಷೆರ ಜಾನಪದ ಕಲಾವಿದಂಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕುಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಂಬ್ರೋ, ಒತ್ತಾಸೆ, ರಾಜಾಶ್ರಯ... ಇಂಜತ್ತ್. ಆಚೀಂಗಿ, ಕೊಡವ ಜಾನಪದ ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ಕೂ ಜನಾಂಗತಿಂಜ, ಸರಕಾರತಿಂಜ ತಕ್ಕಾರ, ಇಂಬ್ರೋ ಕ್ರಾಟ್ಟಿತೇ ಇಲ್ಲ.

ಚೋರೆ ಜಾನಪದ ಸಂಪತ್ತ್ತಾರ ವಿಷಯತ್ವ ಸಂಶೋಧನೆ, ವಿಮರ್ಶೆ ಏರ ಕೆಂಕಾಲ್ರ ಆಯಿತ್ತ್. 18ನೇ ಶತಮಾನತ್ತ್ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ರ ಬಿಷಪ್ ಪರ್ಶಿ (Bishop Pershi) “Reliquiac of English Poetry” ಎಣ್ಣುವ ಗ್ರಂಥ ಎಣ್ಣೀದ್ದಾಚಿ. ಮಹಾನ್ ಕವಿಯಳಾನ ವರ್ಡ್‌ವರ್ತ್‌ (Wordsworth), ಶೆಲ್ಲಿ (Shelly), ಕೀಟ್ಸ್ (Keats)ರ ಚಿನ್ನ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಮೂಲ ಜನಪದವೇ ಆಚಿ. ಆಚೀಂಗಿ, ನಡಿಕೇರಿಯಂಡ ಚಿಣ್ಣಾವ್ಯ ಪಟ್ಟೋಲ್ಲಿ ಪಳಮೆಲ್ರೋ ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ರ ಚಿನ್ನಂಗ್ ಭಾಗತ್ವನ ಕೂಟಿ ಬೆಳ್ಳುದ್ರೋ ಬುಟ್ಟಿತೇಂಗಿ, ಚೋರೆ ಬಲ್ಯ ಕೆಲಸ ನಡ್ರಾಂದಿತಿಲ್ಲ.

ತುಳು ಪಾಡ್‌ದನ, ಯಕ್ಕಾನ, ಭೂತಾರಾಧನೆ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟಿತ್ತೂ ಪ್ರಚಾರ ಅಪಕ್ಕೆ ಮೋಳಿ- ಡಾ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ, ಕು. ಶಿ. ಹರಿದಾಸ ಭಟ್ಪ್ತು, ಡಾ ಅಮೃತ್ ಸೋಮೇಶ್ವರ, ಕರೆಮನೆ ಶಂಭು ಹೆಗ್ಗೆ.... ಕೂಡೊನನಕೆ ಬಾಕಿ ಉಳ್ಳ ವಿದ್ಯಾಂಸಂಗ ಮಾಡೊನ ಸೇವೆ. ಆಚೀಂಗಿ, ಕೊಡವ ಜಾನಪದಕ್ಕೂ ವಿದ್ಯಾಂಸಂಗ, ಬುದ್ದಿಜೀವಿಯ ದಾರೂ ಎಣ್ಣುವನ್ನುತ್ತ ಕಾರ್ಬಾರ್ ಮಾಡಿತಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಜಾನಪದ ಲೋಕಕ್ಕೂ ಸಿಂಪಿ ಲಿಂಗಣ್ಣ, ಕುವೆಂಪು, ಬೇಂದ್ರೆ, ಜಿ. ಶಂ. ಪರಮಶಿವಯ್ಯ, ಡಾ. ನಾಗೇಗೌಡ...

ಇನ್ನತೆ ಪೆತ್ತೋ ಜನ ನಯಿಚಿತ್ತೋ. ಕೊಡವ ಜಾನಪದ ಕಲಾವಿದಂಗಕ್ಕೂ ಸಮಾಜತ್ವ ಕೋಟೀಯಂಡಿಂಜ ಮಯಾದಿ ಎಲ್ಲಾ ಕುತ್ತ ತಾಂದೂ ಪೂರ್ಣಿ. ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ರ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ವಾರೆ ವಿಷಯತ್ವ ಸಂಶೋಧನೆ, ವಿಚಾರ - ವಿಮರ್ಶೆ ನಡ್ಡಾಂದಿತಿಲ್ಲೇ.

ಕೊಡವ ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ಕ್ಕೂ “ಸ್ಥಿತಿ ಸ್ಥಾಪಕತ್ವ” ಗುಣ ಏರ ಉಂಡ್ಡು. ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೂ ಸೆರಿಯಾಯಿತ್ತೋ ದಿನಗಟ್ಟಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾನ ಪಾಡಲು.

ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ರ ಉಳಿಕೆ ಪಿಂಜಾ ಬೊಳಿಚಿಕ್ಕೋ ಮಾಡಂಡಿಯ ಕಾರ್ಬಾಬಾರ್ ಇನ್ನನೇ ಉಂಡ್ಡು :

- (1) ಕೊಡವ ಜಾನಪದ ನಿಧಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಆಕಂಡು. ಬಲ್ಲು ಪೆನ ಕೂಟಿತ್ತೋ, ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ರ ವಿಷಯತ್ವ ಸಂಶೋಧನೆ, ವಿಚಾರ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವಕ್ಕೂ ಪೆನಾಕಾಸ್ ಸಹಾಯ ಮಾಡಂಡು.
- (2) ಕಾರ್ಯೋದಿ ಕೊಡಗ್ಗಾರ ನುಪ್ಪತ್ತಂಜಿ ನಾಡ್‌ರ ನಲ್ಲಿ ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ಕಾರಳ ಅಂಜಿತ್ತೋ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಇನಾಂ ಪಿಂಜಾ ತಿಂಗಸಂಬಳ (ಪೆನೋಶನ್) ಕೊಡ್ಡಾಪನೆಕೆ ಆಕಂಡು.
- (3) ಬಾಳೋಪಾಟ್‌ನ ಚರಿಯ ಮಕ್ಕಳ್ಕೂ ಪದ್ದೋಪ್ಪಾಚಿಡುವಕ್ಕೂ ಏವಾದ್ದು ಮಾಡಂಡು.
- (4) ಸಂಶೋಧನೆಕ್ಕೂ ಬಲ್ಲುಮಟ್ಟತ್ವಾರ ಪೆನ ಸಹಾಯ ಮಾಡಂಡು. ಕೊಡವ ಜಾನಪದ ಲೋಕತ್ವಾರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪರಿಚಯ ಮಾಡುವ ಕೊಡವ ಮೃದ್ಘಾಸಿಯಂ ಸ್ಥಾಪನೆ ಆಕಂಡು.
- (5) ಜಾನಪದ ಕಲಾವಿದಂಗಕ್ಕೂ ಡಾಕ್ಟರ್ಲ್ ರಿಸರ್ಚೇಶನ್ ಕೌಟ್ರೂವನೆಕೆ ಆಕಂಡು. ಕಲಾವಿದಂಗಕ್ಕೂ ಏಂಸಹಾಯ ಶಾಶ್ವತ ಕೌಟ್ರೂವನೆಕೆ ಆಕಂಡು.
- (6) ಇಕ್ಕತ್ತಾರ ಪರಿಸರಕ್ಕೂ ಸರಿ ಆಪನೆಕೆ, ಕೊಡವ ಜಾನಪದತ್ವಾರ ಎಲ್ಲಾ ಆಟ್‌ಪಾಟ್‌ನ ವೈಜ್ಞಾನಿಕಾಯಿತ್ತೋ ದಾಖಿಲೆ ಮಾಡುವಂಜಿ, ಪ್ರದಿಯ ಮಾದರಿಲ್ಲ, ಇಕ್ಕತ್ತಾರ ಯುವಜನಾಂಗತ್ವಾರ ಇರಾದೆಕ್ಕೂ ಒತ್ತಿತ್ತೋ ಬಳಸುವನೆಕೆ ಮಾಡಂಡು.

ಎಲ್ಲಾರೂ ಆಸೆ - ಅಭಿಮಾನ ಬೆಳ್ಳಂಡ್ ಕಾರ್ಬಾಬಾರ್ ಮಾಡಾಚೇಂಗಿ, ಕೊಡವ ಜಾನಪದ ಕಲಾವಿದಂಗಕ್ಕೂ ಗೌರವ ಕೊಡ್ಡಾತೆಂಗಿ, ನಂಗಡ ಎಲ್ಲಾ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಳ್ಳಾಂದಿತ್ತೋ ಎಲಂಗತಿರೆ.

- ಪ್ರೌಢಪರ್ ಇಟ್ಟೀರ ಕೆ. ಬಿದ್ದುಪ್ಪು, ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪು

ಭಾಷ್ಯೋಪಾಟ್‌ಲ್ಯಾ ಬಗೆ...

ದೇಶ ಕೆಟ್‌ಪ್ರೋ ಪಾಟ್

(1) ಈ ಪಾಟ್‌ಕ್ಷೆ “ದೇಶ ಕೆಟ್‌ಪ್ರೋ ಪಾಟ್”ಂದ್ರ ಎನ್ನಂಗ್ರ ಪೆದ ಬಾತ್?

ಉತ್ತರ : ಪಂಡ್ ಕಾಲತ್, ಎಣ್ಣಿಕ ಪಾಲೇರಿ ರಾಜಂಡ ಕಾಲತ್, ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಪಾಲೇರಿ ರಾಜಂಡ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಅಯಿತಿಂಜತ್. ಅಕ್ಕ ಅವಂಗ್ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುವಕ್ ಕವ್ಯ ಆಪಾಂದೇಖ್ ತ್, ಕೊಡಗ್‌ರ ಕೇಕ್‌ಂಜಿ ಪಡಿಳಾರ್, ತಕ್ಕ್‌ಂಜಿ ಬಡ್‌ಕ್ ಕೆತ್ತತ್ ಹದ್ರ ಗುರ್ರಾತ್ ಮಾಡ್ಚಿ. ಕೊಡಗ್‌ನ ಪನ್ನೆರಂಡ್ ಕೊಂಬಾಯಿತ್ಲೂ, 35 ನಾಡಾಯಿತ್ಲೂ, 4 ಮುಖ್ಯ ಪಟ್ಟಿಯಾಯಿತ್ಲೂ ತಿರ್ಚಿತ್ತ್. ನುಪ್ಪತ್ತ್‌ಂಜಿ ನಾಡ್‌ಕ್ ಎಟ್‌ಪ್ರೋ ದೇಶ ತಕ್ಕ್‌ಂಗಳಾಯಿತ್ಲೂ, ಆಡಳಿತ್ತ್ ಸುಲಭ ಆಪಸ್ಸನೆ ಪ್ರತೀ ನಾಡ್‌ಕ್ ನಾಡ್ ತಕ್ಕ್‌ಂಗ್, ಉರ್ರಾಕ್ ಉರ್ರಾ ತಕ್ಕ್‌ಂಗಳ್ಲೋ ಗೊತ್ತ್ ಮಾಡ್ಚಿ. ಅದ್ರಂಡ ಕಥ್ ರೂಪತ್ ನ ಪಾಟಾಯಿತ್ ಮಾಡಿತ್, ಪಾಡುವ ಪಾಟ್‌ನ “ದೇಶ ಕೆಟ್‌ಪ್ರೋ ಪಾಟ್”ಂದ್ರ ಎಣ್ಣಿವ್ದಾಯಿತ್ತುಂಡ್.

(2) ಕೊಡಗ್‌ನ ನುಪ್ಪತ್ತ್‌ಂಜಿ ನಾಡ್‌ಂದ್ರ ಎನ್ನನೆ ಪಾಲ್ ಮಾಡ್ಚಿ?

ಉತ್ತರ : ಕಾವೇರಿಪ್ರೇಳೆರ ಆಕರೆನ ಕಿಂಗಳಮೆ ಕ್ರಿಗ್‌ಟ್ಪ್ರೋ ಪದಿನಾಲ್ ನಾಡ್‌ಂದ್ರೂ, ಕಾವೇರಿಪ್ರೇಳೆರ ಈಕರೆನ ಮೇಂದಲೆ ಪದಿನಾಲ್‌ಂದ್ರೂ; ಸೂಲ್‌ಬ್ಜಿನ ಏಳ್ ನಾಡ್‌ಂದ್ರೂ ಕೂಟಿತ್ ಒಟ್ಟು ನುಪ್ಪತ್ತ್‌ಂಜಿ ನಾಡ್ ಮಾಡಿತ್.

(3) ದೇಶತಕ್ಕ್‌ಂಗ ಧಾರ್ ಧಾರ್...?

ಉತ್ತರ : ತಾವಳಿಗೇರಿಲ್ ಕಳ್ಳಿಯೂ ಚೊಳ್ಳಿಯೂ (ಕಳ್ಳುಂಗಡ, ಚೊಳ್ಳೆರ); ಬೆಪ್ಪೊನಾಡ್‌ಲ್ ಕುಡುವನೂ ಬುಡುವನೂ (ಕುಡುವಂಡ, ಬುಡುವಂಡ), (ಇಕ್ಕ ಬುಡುವಂಡ ಬ್ರಾಲ್ ಮಾತಂಡ ಒಕ್ಕಕ್ ತಕ್ಕ್‌ಮೆ ಕ್ರಿಟ್‌ತ್.); ನಾಲ್ ನಾಡ್‌ಲ್ ಪಾಂಡಿಯೂ ಪರದನೂ (ಪಾಂಡಿರ, ಪರದಂಡ); ತಾವುನಾಡ್‌ಲ್ ಪ್ರೋರೆಯೂ, ಪರುವನೂ (ಪ್ರೋರೆರ, ಪರುವಂಡ) ದೇಶ ತಕ್ಕ್‌ಂಗಳಾಯಿತ್.

(4) ಪ್ರೊಮ್ಮಾಲೆ ಕೊಡವಲ್ ನಾಲ್ ಮುಖ್ಯಪಟ್ಟೆ ಪರ್...? ಈ ಮುಖ್ಯಪಟ್ಟೆನೆ ಎನ್ನಂಗ್ ಗುರ್ರಾತ್ಚಿತ್ತ್ತ್ತ್?

ಉತ್ತರ : (1) ಕಡಿಯತ್ ನಾಡ್‌ರ ಬಾವಲಿಲ್ ಒರ್ ಪಟ್ಟೆ. (2) ಕುಯ್ಯಂಗೇರಿ ನಾಡ್‌ಲ್ ಕಾಗುಂಡ ಪಟ್ಟೆ. (3) ತಾವುನಾಡ್‌ಲ್ ಪಾಂಡತ್ ಪಟ್ಟೆ. (4) ಪಾಲೇರಿ ರಾಜಂಡ ಅರಮನೆಲ್ (ಪಾಲೇರಿಲ್) ಪ್ರೊಂದೇವಡಿ ಪಟ್ಟೆ.

ಅಂದ್ರ ಕಾಲತ್ವ ನಾಡ್‌ಲ್, ಉರ್ಜ್‌-ಕೇರಿಲ್ ನ್ಯಾಯ ತೋಪಕ್ ಸುಲಭ ಆಪನ್ನನೇ ಈ ನಾಲ್ ಪಟ್ಟಿಲ್ ನಾಡ್‌ಕಾರ ಕೂಡಿತ್, ಅದ್ದ್ರ ನಾಡ್‌ರ ಜನಡ ತೊಂದರೆ - ತಾಪತ್, ಜಗಳ - ಬಕ್ಕಣತ್‌ನೆಲ್ಲಾನೋ ತೀಮಾನ ಮಾಡಿತ್, ರಾಜಂಗ್ ಅರಿವಿಕೆ ಕೊಡ್‌ಪ ಇಂಜತ್. ಕೂಟ್ ನ್ಯಾಯ ಅಲ್ಲೇಂಗಿ ಬುದ್ದ ನ್ಯಾಯ ತೋಪಾಂಗ್ ನಾಲ್ ಮುಖ್ಯ ಪಟ್ಟಿ, ಅಲ್ಲೇಂಗಿ ಜಾಗ ಗುರ್ತ್ ಮಾಡಿ ಬೆಚ್ಚಿತ್.

ಪ್ರತ್ತರಿ ಪಾಟ್

(1) ಪ್ರತ್ತರಿ ಪಾಟ್‌ರ ವಿಶೇಷತೆ ಎಂಧ್?

ಉತ್ತರ : ಬೇಲ್ನ ಉತ್ತಿತ್, ಬಿತ್ತಾನೆಲ್ಲ ಕನ್ಚಿತ್, ಅಗೆ ಬಂದಲ್ಲಿ ಉತ್ತೋಳಿಮೆ ಮಾಡಿತ್, ನಾಟಿ ಪಣ್ ತೋತಿತ್, ನಟ್ಟು ನಾಟಿಲ್ ಕದ್ ಕದ್ದಾಂದಿತ್ ಕೊಯ್ಯಿ ಪಣ್ ಸುರು ಮಾಡುವಕ್ ಮಿಂಜ್ ನಲ್ಲ ನಾಳ್ - ನಕ್ಕತ್ ನೋಟಿತ್, ಲಕ್ಷ್ಮೀ ದೇವಿನ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿತ್, ಕುಸೀಲ್ ಮನೆಕ್ ಕೊಂಡ ಬಂದಿತ್ ಪ್ರದಿಯ ಕೂಳ್ ಉಂಬದ್ ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಅಮೃಂಗ್‌, ಕೊಡವಂಗ್‌, ನಾಡ್ ಮುಪ್ಪತ್ತೆಟ್ಟಾಂಗ್ ಉಳ್ಳೋರ್ ಪದ್ಧತಿ. ಕೂಟ್‌ಕ್ ಮಂದ್-ಮಾನಿಲ್ ಕೂಡಿತ್, ಆಟ್-ಪಾಟ್ ಕಯಿಂಜಿತ್, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬಂಡ ಮನೆಲೂ ಉರ್ಜ್‌-ಕೇರಿಕಾರ ಕೂಡಿತ್, ಮನೆ ಪಾಟ್ ಪಾಡಿತ್, ಕುಸಿಪಟ್ಟಂಡ್ ಹಿರಿವನ್ನತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ್. ಏಳಜ್ಞಂಗ್ ಮುಪ್ಪಡೆ ಬಂದ ನಂಗಡ ನಡ್‌ಪ್ರ ಮನೆ ಪಾಡುವಲ್ಲಿ ಚತ್ತಾನೋ, ಹೆತ್ತಾನೋ, ಬಾವಾನೋ, ಕೋಂದಾನೋ, ಕೊಡ್‌ತಾನೋ ವಿವರೋಡೆ ಪಾಡುವದ್ ವಾರಾಂಡೆಕೋರಮ್ ನಡ್‌ತಾವ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರತ್ತರಿ ಪಾಟ್‌ಲ್ ಅಡ್‌ಂಗಿತುಂಡ್. ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಜನಡ ಒತ್ತೋಮ್ರೆರ ಬೋಳಚೆಕಾಯಿತ್ ನಡ್‌ಪನ್ನತ ಬರ್ ಸಂಗತಿ.

(2) ಪ್ರತ್ತರಿ ಕೊಡಗ್‌ಕ್ ಎನ್ನನೆ ಬಾತ್? ಇದ್ದಾಂಡ ಮೂಲ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ ದಾರ್?

ಉತ್ತರ : ಪಂಡ್, ಪ್ರೋಮಾಲ್ ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ನಟ್ಟು ಬೋಳ ಪಣ್ಣಾಯಿತ್, ಕೊಯ್ಯಿವಕ್ ನಲ್ಲ ನಾಳ್ ಮೂರ್ತ್ ಇಲ್ಲತೆ, ಪ್ರದಿಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ನ ಮನೆಕ್ ಕೇತ್ತೋವಕ್ ನಾಳ್ ಮೂರ್ತ್ ಬೋಂಡೊಂದ್ ಮಾಗುರು ಇಗ್ನತಪ್ಪಂಗ್ ತೋಂದ್ಚಿ. ಮಾಂಕ ಮಲೆನಾಡ್‌ಲ್ (ಕೇರಳ) ನಟ್ಟು ಬೋಳ ಕೊಯ್ಯಿವಕ್ ಓಣತಮ್ಮೆರ ಮುಂಬಾಪನೆಕೆ ಕೊಡಗ್‌ಲೂ ನಟ್ಟು ಬೋಳ ಕೊಯ್ಯಿವಕ್ ನಾಳ್ ಮೂರ್ತ್ ಬೋಂಡೊಂದ್ ಮಾಂಕಮಲ್ (ಕೇರಳ)ಕ್ ಪ್ರೋಯಿತ್, ಕಣ್ಣೂರ್ ನಗರತ್‌ಲುಳ್ಳ ತಾಂಡ ಅಣ್ಣ ಬಂದುಕೋಲಪ್ಪನ ಬೋಡಿತ್, ಓಣತಮ್ಮೆರ ಮುಂಬ್‌ಲ್ ಪ್ರತ್ತರಿ ಬಂದಿತೋಂದ್

ಎಣ್ಣುವದ್ದ ಪಾಟ್‌ಲ್ ಕೊಟ್ಟುವಾನಗುಂಡ್, ಮಾಗುರು ಇಗ್ನುತ್ಪನ್ನೇ ಇದ್ದೀಂಡ
ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆನಾಯಿತ್ ಕಾಂಬ್.

(3) ಒಣತಮ್ಮೆ ಕೊಡಗ್‌ಕ್ ಪ್ರತ್ತರಿನ ಎನ್ನನೆ ಕೊಂಡ ಬಾತ್?

ಉತ್ತರ : ಕಿಂಡಿಪಾಲ್, ಬೋಳೈನ್ಹೇರ ಕುತ್ತಿ, ಕೊಯ್‌ಕತ್ತಿ, ಅಲ್‌ತೊಪ್ಪ್,
ಗೇರ್‌ತೊಪ್ಪ್, ಮುಖ್ಯ ಚಪ್ಪಲೆ, ಇಂಜೋಳಿ ಬಳ್ಳಿ, ಅಚ್ಚಿನಾರೂ ಕೊಡಿ ಒಣತಮ್ಮೆ
ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಪ್ರತ್ತರಿಕ್ ಬಾತ್.

ಮಂಗಲ ಪಾಟ್

(1) ಮಂಗಲ ಪಾಟ್ ಎನ್ನನೆ ಸುರು ಆಪ್?

ಉತ್ತರ : ಕೊಣ್ಣುನೇ ಆಡ್, ಮೂಡಿಯೇ ಆಡ್, ಮಂಗಲಾಪ ವಯಸ್ಸುಪಕ
ಕೊಣ್ಣುಂಗ್ ಮೂಡಿ, ಮೂಡಿಕ್ ಕೊಣ್ಣನ ತೇಡ್‌ವದ್ ಹಂಡ್‌ಂಜೇ ಬಂದ ನಡ್‌ಪ್ರ.
ಪೆರಿಯಯಿಂಡ ಆಸೆಪೋಲೆ, ಕೊಣ್ಣ ಕೊಡಗ್‌ರ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆ, ಎಣ್ಣ ಕ ಕುಟ್ಟತ್
ಮಲೆಂಜಿ ಬೋಟ್ಟುತ್ತಾಮಲೆ, ಬೋಟ್ಟುತ್ತಾಮಲೆಂಜಿ ಕಾನಕಂಡಿಕೆತ್ತನೆ, ಕಾನಕಂಡಿಂಡ
ಬೋಕ್ಕೆಮಾನಿ ಪಟ್ಟಿಕೆತ್ತನೆ, ಕೆಂಬಕ್ಕಿ ಕಿರ್‌ಕೊಳ್ಟ ಬಾನ ಸುತ್ತಿ ಪೋನೋಲೆ,
ಕಂಗೋರ್ ಕವಿತೆನ ಕೂಟಿತ್ ರಸಕೂಟಿ ಪಾದುವ. ಅನ್ನನೆ ತಾಂಡಪ್ಪವ್ವನ
ತೊಟ್ಟದ್, ಪೂಣ್ಣ ತೇಡಿತ್ ತಂದ್ ಬೆಂದು ನಡ್‌ತಿತ್ ಚಪ್ಪರಂದ್ (ಲಾರ್‌ಕೊಡು
ಹಂದ್) ಲಾರ್ ಬೆಂದುವಳ ಕಾಕಿ ಕೂಟಿತ್, ಲಾರ್ ಪತ್ತಿ ಕೊಡಾಪಲ್ಲಿಕೆತ್ತನೆ
ಪಾಡೋವ.

(2) ಒರ್ ಕೊಣ್ಣ ಮಂಗಲಾಕಂಡಿಕೆ, ತಾಂಡ ಅಪ್ಪಂಡ ಕೂಡೆ ಎಂತೆಲ್ಲ ನೆವನ
ಪರೆಯುವ...?

ಉತ್ತರ : ತನ್ನ ಪೋಲೆ ಬಾಲೆಕಾರ ಪೂಣ್ಣ ಕಟ್ಟಿ ನಲಿಪಕ, ನಾನಿನ್ನನೆ ಇಂಡಕ
ನಂಗಡ ಒಕ್ಕಕ್ ಮೋರ್‌ಡ್ ಆಪ್ಲೆ. ಮಂಗಲಾಯಿತ್ ಒಕ್ಕ ಕೇಳಿ ಪೋಯಿತ್
ಸಂಸಾರ ಬೋಳಾತಂಡು. ಅನಗುಂಡ್ ಅಪ್ಪಯ್ಯ, ಪೂಣ್ಣೆಲ್ಲತ ಮುಂಬಾಚೆ ಬದ್ದನೋ
ಫಲವಿಲ್ಲ; ನೀರಿಲ್ಲತ ನೀಕೆರೆ ತೋಡಿನೋ ಫಲವಿಲ್ಲ; ಚಂಡಿಲ್ಲತ ಚೇಲನ ಕೆಟ್ಟನೋ
ಫಲವಿಲ್ಲ, ಪಾಲಿಲ್ಲತ ಕೊಕ್ಕಬ್ಜ್ಜ್ ಇಂಡಿನೋ ಫಲವಿಲ್ಲೇಂದ್... ನೆವನ ಪರೆಯುವ.

(3) ಮಂಗಲ ಕಯಿಪ ಮುಪ್ಪಡೆ ಕೊಣ್ಣುಂಡ ಮನಸ್ಸ್‌ಕ್ ಬೇಜಾರ ಪುಡೊಚಿತ್
ಎಂತ ಗೇನ ಮಾದುವ?

ಉತ್ತರ : ಬೋಳ್ಳ ತಂಗೆಲ್ ನೀರ್ ಪೋಲೆ, ಚೊದ್ದಾಡ ಮೊನ ಪೋಲೆ, ಒಳ್ಳಲ್
ಬೇರ ಕೊಂಡಿತ್ ಈ ತರ ಗ್ಯಾನ ಮಾದುವ. ತನ್ನೋರಡಿ ಮಕ್ಕ ಪೂಣ್ಣ ಕೆಟ್ಟಿ

ನಲಿವಕ ನಾನಿನ್ನನೇ ಬದ್ದಿನೋ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲ. ಪತ್ರಾಯ್ತಾ ನೆಲ್ಲಾನ ಉಂಡ್ರ ಶ್ರೀಪತ್ರ ಅಳಿಲ್ಲ. ಚಂದೂಕತ್ರ ಚಿಂಗಾರ ಇಟ್ಟ್ರ್ ಮೆರೆವಕೋರ್ ಅಳಾಂಡು. ಪ್ರೌಢ್ಯೆಲ್ಲಳ್ ಬೀರಾಳಿ (ಬಟ್ಟೆ) ಬೀಜುಡ್‌ಪತ್ರ ಒರ್ ಅಳಾಂಡು. ಅನಗುಂಡ್ ಪ್ರೊಟ್ ಕೆಟ್ಟೆ ನಲಿಂಜಕ, ಬಂದ ಪ್ರೊಮ್ಮೆಕ್ಕೆ ಇದ್ದನ್ನಲ್ಲ ಇಟ್ಟುಡ್‌ತ್ರ್ ಸುವಿ ಪಡಲೂಂದ್ ಗೇನ ಮಾಡುವ.

(4) ಚಿಪ್ಪುಕೊತ್ತ ಮುಚ್ಚಿ, ಕೀಲ್ರುಕೊತ್ತ ಮಾಲೆ, ನೀಕೊತ್ತ ಕೈನ... ದಾರ್ ದಾಕ್ ಎಣ್ಣುವಾ?

ಉತ್ತರ : ಅಯ್ಯರಪ್ಪ ಮಾಡೋಗಿ, ಮೂಡಿ ತೆಡಿಯಂಡ್ ಪ್ರೊಟ್ ಕೊಣ್ಣೀಗ್ ಈ ತಕ್ಕುನ ಪರೆವ. ತಾಂಡ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿತ್ರ, ಪ್ರೊಮ್ಮೆಲೆ ಕೊಡಗ್ರ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆ ಸುತ್ತಿತ್ರ್, ನಾಕೊತ್ತೋರ್ ಕನ್ನಿನ ಕೊಟ್ಟ್ರಲೆ. ಅನಗುಂಡ್, ಮಾಡೋಗಿ, ನಾಡ್ ಸುತ್ತಿ ಬಪ್ಪಕ, ನೀನೆಲ್ಲೇಂಗಿ ನಾಕೊತ್ತೋರ್ ಕನ್ನಿನ ಕಂಡಿತುಂಡೇಂಗಿ, ಎಣ್ಣೆಮ್ಮೆ ಎಣ್ಣೆತ್ರ್ ಕೇಪಕ ಜೋಗಿ ಈ ತರ ಪರೆವ.

(5) ಅಯ್ಯರಪ್ಪ ಮಾಡೋಗಿ ಮೂಡಿರ ಗುಣನಡತನೆ ಎನ್ನನೆ ವಿವರ್ಚಿಡುವ?

ಉತ್ತರ : ಕಟ್ಟೋಳೆ ಕಡ್‌ಕತೆ, ಎಚ್ಚಿ ಚೀಪ ಮುಟ್ಟತೆ, ಎಚ್ಚಿ ಬಟ್ಟ ಬಲ್ರೋಪತೆ, ಕನ್ನಿಮೂಲೆ ಕೋಂಬರಲ್ರ ಪ್ರಾವ್ ಕುರಿ ಪ್ರೊಲ್ಲುವ. ಪರಿಚಯ ಇಲ್ಲತ ಬಾಲೆಕಾರ ಮಕ್ಕೆ ಎನ್ನೇಂಗಿ ಚೆಷ್ಟೆ ಮಾಡುವಕ್ಕೆ ಬಯ್ಯ ಬಂದಕ, ಕಲ್ಲ್ ಬಡಿಯ ಎಡ್‌ತ್ರ್ ಏರಿವ! ಎಣ್ಣುಕ, ಅಳ್ಳುಕ್ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆರ ಮೂಡಿ ಕುಂಜೀಂದ್ ವಿವರ್ಚಿಡುವ.

ಯವ್ವು ಮಕ್ಕೆ ದೇಖುವ

(1) ವಿವ್ವ (ಯವ್ವು) ಮಕ್ಕೆ ದೇವತೆಯ ದಾರ್ ದಾರ್?

ಉತ್ತರ : ಎವ್ವ ಮಕ್ಕೆ ಪಳಾಳ್ : (1) ಬೆಂದ್ರ ಕೋಲಪ್ಪ (2) ಇಗ್ನುತಪ್ಪ
(3) ಹಾಲೂರಪ್ಪ (4) ತಿರುಚಂಬರಪ್ಪ (ತಿರುಚಂದೂರಪ್ಪ) (5) ಕಾಂಜಾರಾಟಪ್ಪ
(6) ತಿರ್ಣನೆಲ್ಲಿ ಪೆಮ್ಮೆಯ್ಯ (7) ಪನ್ನಂಗಾಲತಮ್ಮೆ.

(2) ಇಗ್ನುತಪ್ಪ ಆದ್ಯ ಎಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ಎಡ್‌ಪ್ರೊ?

ಉತ್ತರ : ಇಗ್ನುತಪ್ಪ ನಾಲ್ರೊನಾಡ್‌ತ್ರ್ ಅಡಂಗ್ರನ, ಅಮ್ಮೆಂಗೇರಿ ಉರ್ಲೊ (ಇಗ್ನುತಪ್ಪ) ಕುಂದ್ರಾರ ಮೀದ ಬಂದಿತ್ರ್ ನೆಲೆ ಎಡ್‌ಪ.

(3) ಪಾಲೂರಪ್ಪ ಇಗ್ನೆತಪ್ಪಂಗ್ ಎನ್ನಾಂದು? ಪಾಲೂರಪ್ಪ ದಾರ್?

ಉತ್ತರ: ಪಾಲೂರಪ್ಪ ಇಗ್ನೆತಪ್ಪಂಗ್ ತಮ್ಮ ಜೀವನಾಂದು. (ಪಾಲೂರಪ್ಪ ಇಗ್ನೆತಪ್ಪಂಡ ತಮ್ಮಣ.)

(4) ಪನ್ನಂಗಾಲ ಉರೋಲ್ ನೆಲೆ ಎಡ್‌ತೆದ್ ದಾರ್? ಇಗ್ನೆತಪ್ಪಂಗ್ ಇವು ಎನ್ನಾಂದು?

ಉತ್ತರ: ಎವ್ವ ಮಹ್ಕೆ ದೇಖುವದೆ ಪಾಟ್‌ಲ್ ಆರಾಳ್‌ಭ್ ಅಣ್ಣ್‌ಂಗ್‌ಕ್ ಒರ್ ತಂಗ್ ಕುಂಜ್‌ಯೀ ಪನ್ನಂಗಾಲತಮ್ಮೆ. ಯವಕಪಾಡಿ ಕರ್ತ್‌ಂಡ, ಅಂಜಪರವಂದ ಮನೆರ ಪಕ್ಕತ್‌ಲ್ ನೆಲೆ ಎಡ್‌ತಾನುಂಡ್ ಆ ಜಾಗ್‌ಕ್ “ಪನ್ನಂಗಾಲ”ಂದ್ ಪೆದ ಆಚಿ. ಆ ಪನ್ನಂಗಾಲತಮ್ಮೆ ಇಗ್ನೆತಪ್ಪಂಡ ತಂಗೆ.

(5) ಪನ್ನಂಗಾಲತಮ್ಮೆ ನ ಜಾತಿಕೆಟ್ಟವಾಂದ್ ಅಣ್ಣ್‌ಂಗ್ ಎನ್ನಾಂಗ್ ದೂರ ಬೆಪ್ಪೆ?

ಉತ್ತರ: ಪರದಂಡ ಒಕ್ಕತಿಂಜಿ ಅಣ್ಣ್‌ಂಗ್ ಕೋಂದ ಅಕ್ಕಿನ ಪನ್ನಂಗಾಲತಮ್ಮೆ ಕೊಡ್‌ಪಕ, ಅವ ಈ ತಕ್ಕು ಪರೆವ - “ಕೇಳಿರೂ ಅಣ್ಣ್‌ಂಗಳೇ, ಉಪ್ಪಿಲ್ಲತೆ ಕೂಳ್ ಉಂಬೇಂಗಿ, ತಿತ್ತಿಲ್ಲತೆ ಕೂಳ್ ಮಾಡುವಿ” ಎಣ್ಣ್‌ತ್ರ್ ಕಾಂಜ ಮಣತ್‌ರ ಮೀದ ಪಾಲ್ ಪಾತ್ರ ಬೆಚ್ಚಿತ್ರ್, ಅಕ್ಕಿ ಬೇವುಚಿಟ್ಟಿತ್ರ್, ಕೂಳ್ ಮಾಡುವಂಚಿ, ಅಣ್ಣ್‌ಂಗಳ ಕಾಕಿತ್ರ್ ಉಂಬಕ್ ಕೊಡ್‌ಪ. ಅಣ್ಣ್‌ಂಗ್ ಕೂಳ್ ಉಂಬಕ ಬಾಯಿಕ್ ಚಪ್ಪೆ ಆನಾನಗುಂಡ್, ಕೂಳ್ ಎಡ್‌ತ್ರ್ ಕನಿಪಂಚಿ, ಮಳೆಗಾಲತ್ ಆಲಿಮಳೆ ಇನ್ನನೆ ಪೋಯ್ಯವಾಂದ್ ತಮಾಸಿ ಮಾಡುವಾನ ಕಂಡಿತ್ರ್ ಪನ್ನಂಗಾಲತಮ್ಮೆ ಕ್ ಚಡ್ಡಿ ಬಪ್ಪೆ. ಪಕ್ಕತಿಂಜ ಚಟ್ಟಿವ ಎಡ್‌ತೆಂಡ್, ಮಳೆಗಾಲತ್ ಆಲಿಮಳೆ ಪೋಯ್ಯಪಕ, ಕಾಲೆ ತೆದ್ರ್ ಇನ್ನನೆ ಬಡಿಪಾಂದ್ ಅಣ್ಣ್‌ಂಗ್‌ಡ ಬೆನ್ನಾಮರಿಯ ಚಟ್ಟಿವತ್ ಬೆಚ್ಚಿ ಕೊಡ್‌ಪ. ಪೋಯಿತ್ರ್ ಕೇಟಂಡ ಅಣ್ಣ್‌ಂಗ್ ಇಾಣ ಕೆಟ್ಟಿತ್ರ್, ಇವಳೆ ಏದೇಂಗೋರ್ ಬಟ್ಟೆಲ್ ಚೋಪ್‌ಚಿಡಂಡೊಂದ್ ಒರ್ ಉಪಾಯ ಮಾಡುವ. ಉಂಡಿತಾಪದು, ಕೊಡಿಯಲಡಿಕೆ ತಿಂಬಕ, ದಾಡದ್ ತಿಂದದ್ ಏರ ಚೋಂದಿತಾಯೀಂದ್ ನೋಟಂಡೊಂದ್, ತಾಂಡ ತಾಂಡಕ್ಕೆಕ್ ತುಪ್ಪಿಯಂಡ್ ನೋಟಣೆ, ಅಲ್ಲಿಯೂ ಅಣ್ಣ್‌ಂಗ್ ಚೋಪ. ಕೈಕ್ ತುಪ್ಪಿಯಂಡ ತಾಂಬೂಲತ್ನ ಅಣ್ಣ್‌ಂಗ್ ಉಯಿಂಬಿತ್ ನಿಪ್ಪರ ಕೊಡಿಯ ಬಯಕ್ ಚಾಡಿರುವ. ಇದ್ರಾನರಿಯತ ಪನ್ನಂಗಾಲತಮ್ಮೆ, ಕೈಕ್ ತುಪ್ಪಿನಾನ ಪುನಃ ಬಾಯಿಕ್ ಇಟ್ಟಿತ್ರ್ ಚಯಿಂವಾನ ಕಂಡ ಅಣ್ಣ್‌ಂಗ್‌ಕ್ ಚಡ್ಡಿ ಬಂದಿತ್ರ್, ನೀನ್ ಎಂಬಿನ ತಿಂದಿತ್ರ್ ಜಾತಿಕೆಟ್ಟ್ ಪೋನಾನುಂಡ್, ಬೋರೇ ಇರಂಡೊಂದೆನ್ನುವ. ಅದೇ ಪೋಲೆ, ಪನ್ನಂಗಾಲತಮ್ಮೆ ರ ಅಂಬ್ ಬುದ್ದಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ಎಡ್‌ಪ. ಅನ್ನನೆ ಜಾತಿ ಕೆಟ್ಟಿವಾಂದ್ ಅಣ್ಣ್‌ಂಗ್ ದೂರ ಬೆಚ್ಚಾನುಂಡ್, ಅಂದೇತ್ರ್‌ರ ಕೋಳ್ ಜಾತಿಕಾರದ ದೇವತೇಂದ್ ಇಂದೂ ಕೊಂಡಾಡಿಯಂದುಂಡ್.

ಒಟ್ಟೆ ಪಾಟ್

(1) ಒಟ್ಟೆ ಪಾಟ್‌ನ ಎಕ್ಕೆಕ್ಕೆ ಪಾಡುವ? ಈ ಪಾಟ್‌ರ ಮೊಳಿಲ್‌ ಮುಖ್ಯ ಸಾರಾಂಶ ಎಂತ?

ಉತ್ತರ : ಒಟ್ಟೆ ಪಾಟ್ ಸಾಧಾರಣ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಮಯತ್ವ, ಉರ್ಬಾಮಂದ್ ನಾಡ್‌ಮಂದ್, ಕೇರಿಲ್‌ - ಮಂದ್‌ಮಾನಿ ಮರಿವಕೋ (ಬಯ್ಕೊ ಬಪ್ಪಕೋ ಅಲ್ಲತೆ ಕೇರಿಲ್‌ ಮನೆ ಪಾಡುವರ್ಕ ಪೂರ್ವಕ ಒಟ್ಟೆ ಪಾಟ್ ಪಾಡಿಯಂಡ್ ಮನೆ ಮರಿವ. ಅನ್ನನೇ ಮನೆಪಾಟ್ ಕಯಿಂಜ ಹಿಂಜಾ ಮನೆ ಇಳಿಯೋಕೂ ಈ ಪಾಟ್ ಪಾಡುವ. ಮಂದ್ - ಮಾನಿ ಮರಿವಕ, ಮಂದ್‌ಕೋತ್ತ ಪಾಟ್ ಒಟ್ಟೆಲ್ ಕಾಂಬನ್ನತ ದ್ಯುತ್ತಾನ ವಿವರಣೆ ಮಾಡಿಯಂಡ್ ಪಾಡಿಯಂಡ್ ಪೂರ್ವ. ಅನ್ನನೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಮಯತ್ವ ಕೇರಿಕಾರ ಓಣ ಮರ್ಬಂಚಿತ್ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ಬಾಡೆಕೆತ್ತುತ್ತಣೆ, ಓಣಿರ್, ಪಟ್ಟಿರ ವಿವರಣೆ; ಮೊಟ್ಟೊ, ಕಯಾಳ್‌ಲೆರ ವಿವರಣೆ ಮಾಡಿತ್ ನಡುಬಾಡೆಕೆತ್ತುವಕ ಇಡೀ ಮನರೆ ಬೋಜತ್ತಾರ ವಿವರಣೆ ಮಾಡಿಯಂಡ್ ಪಾಡಿತ್ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿರ ನಡುಲ್ ಬಿರ್ಬಾಚ ಪಲಂಬು, ಮುಕ್ಕಾಲಿ, ಕತ್ತುವ ಬೋಳಾಚತ್ತಾನ ಬುದ್ದಾಕಿ ಪಾಡುವ. ಅನ್ನನೇ ಬಯ್ಕೊ ಡಿರಿವಕ, ಉಂಡಾನೋ, ಹುಡೊಳಾನೋ ಹೊಗಳಿಯಂಡ್, ಮನೆಲುಳ್ಳ ಪೊಮ್ಮೆಕ್ಕಳ ಮೆಚ್ಚಿತ್ ಮನೆಮೊಟ್ಟೊ ಇಳಿವಕ ಪಾಡುವನ್ನತ ಒಟ್ಟೆ ಪಾಟ್.

ಉದಾ : ನಾ ಪೂರ್ವಿ ನಾ ಪೂರ್ವಿ ಪೆತ್ತಪ್ಪ ತಾಯೋ...

ಎನ್ನಾತೆ ಪೂರ್ವಿಚೀಂದ್ ಬಯ್ಕಿತ್ತಿ ತಾಯೋ...

ಪೂರ್ಲಾಚಿ ಪಾಟ್

(1) ಪೂರ್ಲಾಚಿ ಪಾಟ್ ಎನ್ನಾವದ್ ಎಂತ?

ಉತ್ತರ : ಸಂಸಾರ ಹಿಂಜಾ ಸ್ವಂತ ಬೆಂದುವ ಚತ್ತ್ರ ಪೂರ್ವನಲ್ಲಿ, ಎಳಿಯವು ಚತ್ತೆಯಿಂಗಡ ಗೇನತ್ತೊ ಹನ್ನೊಂದ್ ದಿನ ಕುಳಿಕೊ ನಿಂದಿತ್ತೂ, ಮೇಂಗತೆ ಇಂಜಿತ್ತೂ, ಪನ್ನರಂಡನೇ ದಿನ ಮಾದ ಕಯಿವ. ಅಂದ್ ತಾಂಡ ಉರೋಂಗಳ್, ಇಲ್ಲವನ, ಬೆಂದುವಳ, ಚಾತಿ ನುಪ್ಪತ್ತೆಟ್ಯಾನೋ ಕಾಕಿ ಕೂಟಿತ್, ಕೂಳಾದಾನ ಕೊಡೊತ್ತಿತ್, ತೀಕೆ ನೋಂಬ್ ಕಯಿಚಿತ್, ಚತ್ತೆವನ, ಅಲ್ಲೆಂಗಿ ಚತ್ತೆವಳ ಅಂದಿ ಮುಂದಿ

ನೇರತ್ವ ಪಾಡಿತ್ರ್, ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಕೊಟುವ ಪದ್ಧತಿ ಕೊಡಗ್ಗಳ್ ಅಮೃತಂಗ್ಲ, ಕೊಡವಕೂ ಉಳ್ಳದ್ರೋ. ಹಂಡ್ ಈ ಪಾಟ್ನ ಬ್ಯೆಟ್ ಇಡೀ ಪಾಡಿತ್ರ್, ಪ್ರೋಲುವಕಾಪಕ ಓಣಕ್ಕೆ ಕೊಟಿತ್ರ್ ಪಾಟ್ ನಿಪ್ಪಾಚಿದುವ ಇಂಜತ್ರ್. ಈ ಪಾಟ್ಕ್ ಪ್ರೋಜೆಕ್ಟ್ ಎನ್ನುವ.

(2) ಪ್ರೋಜೆಕ್ಟ್ ಪಾಟ್ನ ಎನ್ನನೆ ಸುರು ಮಾಡುವ?

ಉತ್ತರ : ಚೆಲ್ಲ್ ಪ್ಲೋಲೆ ಚೇರೊಡೆ

ಒಕೆಕ್ಕೊತ್ತ ಸರ ಪ್ರೋಲೆ

ಒಪ್ಪೊಡೆ ಪ್ರೋರೊಲೊಡೆ

ಒಪ್ಪಾಕ್ಕೊಟ್ಟೆ ಎಳೆ ಪ್ರೋಲೆ... ಇನ್ನನೆ ಸುರು ಮಾಡುವ.

(3) ಪ್ರೋಜೆಕ್ಟ್ ಪಾಡುವಕ ಪಾಟ್ಲ್ ಮುಖ್ಯಾಯಿತ್ರ್ ಏದೆಲ್ಲ ವಿಷಯತ್ನನ ಕಳಿತ್ತೆ ಪಾಡುವ?

ಉತ್ತರ : ಪ್ರೋಜೆಕ್ಟ್ ಪಾಡುವಕ ಸುರು ಮಾಡುವಕ, ಆ ಮನ್ಯಾಷ್ಟ್ ಪ್ರಣ್ಯಿತ್ರ್ ಬೊಳ್ಳಂದಲ್ಲಿಂಜ ಅವಂಡ ಸಾಸ ಕಾಯ್ದ್ತಾನೆಲ್ಲ ಹೊಗ್ಗಳಿತ್ರ್, ಮಂಗಲಾಯಿತ್ರ್ ಸಂಸಾರ ತಾಂಗ್ನಾನೆನೋ ವಿವರೊಡೆ ಪಾಡಿತ್ರ್, ಭಾವಕಾಪ ಸಮಯತ್ ಅವಂಗ್ ಎನ್ನತೆಲ್ಲ ಅಪಶ್ಯಕನ ಕಾಂಬಿ. ಅಲ್ಲಿಂಜ ಚತ್ತೊಪ್ಪೊನಲ್ಲಿ, ತಾಂಡ ಉರ್ಬಾ ಕೇರಿಕಾರ ಎನ್ನನೆ ಭಾವನ ದಫನ ಮಾಡುವ ಎನ್ನುವಾನ ಬುಡ್ತಾತಿ ಪಾಡಿತ್ರ್, ಕಡೇಕ್ ದೇವಳ ತೊತ್ತಿತ್ರ್ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಕೊಟುವ.

(4) ಭಾವನ ದಫನ ಮಾಡುವಕ, ಏದೇದ್ ಮೂಂದ್ ತರತ್ವರ ಕೊಡ ಎಡ್ಪ?

ಉತ್ತರ : ಕಿಂಡಿ ಕೊಡ, ತೆಂಗೆ ಕೊಡ ಬಿಂಜ ಮಂಗೊಡ - ಎನ್ನುವ ಮೂಂದ್ ತರತ್ವರ ಕೊಡ ಎಡ್ಪ.

- ಪಾಲಂದಿರ ಪಿ. ದೇವಯ್ಯ, ಬಲಂಬೇರಿ

ಪ್ರೋಗ ತಂದೆಲೆ ಭೋಗ
 ತಿಂದಿನೊ ಕೊಡಿ ಪ್ರೋಗ
 ಅಪ್ಪ ತಂದ ತಂಗೂಳಾ
 ಉಂಡಿನೊ ಕೊಡಿ ಪ್ರೋಗ
 ಅಪ್ಪತಂದ ಮುಪ್ಪಿಯ
 ಇಟ್ಟಿನೊ ಕೊಡಿ ಪ್ರೋಗ
 ಕಾವೇರ್ಯಮೈ ದೇವಿನ
 ಷಾಡಿನೊ ಕೊಡಿ ಪ್ರೋಗ
 ಕೇಳೊ ಕೇಳೊ ಚಂಚಾದಿ,
 ಪಂಡ್ರ ಪಂಡ್ರ ಕಾಲತ್ರ
 ಕೃತಯುಗ ನಲ್ಲಾಲ್
 ಕಶ್ಯಪ ಮಾಮುನಿಕ್
 ದಂಡಾಳಿಂಜ ದೇವಿಯ -
 ನೀಲ ಕೊಡಿ ದಿತಿಯ
 ದೇವಕನ್ನಿ ಅದಿತಿ
 ಅಕ್ಕ ತಂಗೆ ದಂಡಾಳು
 ತಣ್ಣನ ಪ್ರೋಲುವಕ್ಕ
 ಕಾಲ ಮೂವಾಂಡಾಪಕ್ಕ
 ಕನ್ನ ಪ್ರೋಲೆ ಕಂಡತ್ರ
 ಅ ಪ್ರೋಲೆ ಕುಳಿಚಿತ್ರ
 ಮಕ್ಕ ಪ್ರೋಲೆ ಕಂಡತ್ರ
 ಅ ಪ್ರೋಲೆಯೊ ನಿಂದಿತ್ರ
 ಅಕ್ಕ ತಂಗೆ ದಂಡಾಕು
 ತಾಂಗಾನ ಕುಳಿಯಮೆ
 ಅರೂ ನಾಲೂ ಕೂಡಣ
 ತಿಂಗ ಪತ್ತ್ರ ತೋಂದತ್ರ
 ಅನ್ನನಿಷ್ಟ ಕಾಲತ್ರ

ನಲ್ಲೋರಾಚೆ ನಾಳಾಯಿ
 ದೇವಕನ್ನಿ ಅದಿತಿ
 ದೇಖುವಳ ಪತ್ತತ್ರ
 ಅಕ್ಕಂಗೊತ್ತ ತಂಗಮೈ
 ನೀಲ ಕೊಡಿ ದಿತಿಯೊ
 ರಾಕ್ರಸ್ಯಳ ಪತ್ತತ್ರ
 ರಾಕ್ರಸ್ಯಳು ದೇಖುವ
 ಆಳಾ ಕಾಳ ತೇಂದಿತ್ರ
 ತಣ್ಣನ ಪ್ರೋಲುವಕ್ಕ
 ತಂಗನ್ನ ನೆನತ್ತತ್ರ -
 “ಚಾವದೂ ಪರ್ರಾಪದೂ
 ಎಂಗಕ್ ತರವಲ್ಲ
 ಈಂಗನ್ನ ಕೊಯಲೆನ್ನ?”
 ಎಂದೆಣ್ಣ ಪರ್ರಾಂದಿತ್ರ
 ಬೇರಂಗೊಂಡಳಾತ್ತತ್ರ
 ನಾರಾಯಣ ದೇವ್ಯಯ್ಯ
 ತಾನರಿಂಜಿ ಕೊಂಡಿತ್ರ
 ದೇಖುವಳ ಕಾರಿತ್ರ
 ರಾಕ್ರಸ್ಯಳ ಕೂಟತ್ರ
 ಈ ಬಾಕ್ ಪರ್ರಾಂದತ್ರ
 “ಜಬ್ಲಾಮಿರ ಮೀದಲ್ಲ
 ಭೂಮಿಕೆಲ್ಲೋಯಂದದ್
 ಮಹಮೇರು ಪರುವತ್ರ
 ಆಕುಂದ್ರ ಪ್ರಾರಿಚಿತ್ರ
 ಏಳ್ ಕಡ ಕಾಬರ
 ಏಳ್ ಕಡ ಕೀಬರ
 ನೆತ್ತುಕಡ ಪಾಕಡ

ಪಾಕಡತ್ ತಾತಿತ್
 ಪಾಕಡ ಕಡ್‌ಂದಿನೊ
 ಅಮೃತ ಪ್ರೋರದುವ
 ಅಮೃತ ಕುಡಿಚಕ್
 ಚಾವಂಡ ಪರಕಂಡ
 ತಣ್ಣನೆ ಪ್ರೇಲವಲು”
 ಎಂದೆಣ್ಣ ಪರ್‌ಂದಿತ್
 ಮುತ್ತುಫ್ರಣ ಮಾಡನೆ
 ರಾಕೃಸಿಯ ದೇಖುವ
 ಚಂದೋಳ ಪರ್‌ಜಾಯಿ
 ಪಾಕಡ ಕಡ್‌ಂದತ್
 ಅಕ್ಕಣೆಕ್ ಮಮ್ಮಾಯ
 ಧನ್ನಂತರಿ ಪ್ರಷ್ಟಿತ್
 ಪಾಕಡತಿಂಚೆದ್ದಿತ್
 ಅಮೃತೋಡ ಬಂದಿತ್
 ಪ್ರೋಂಗಲಶ ಪಾತ್ರನ
 ಅಲ್ಲಿ ಕೋಂದ್ ಬೆಕ್ಕಣೆ
 ರಾಕೃಸಿಯ ದೇಖುವ
 “ನಾಕ್ ನಾಕ್”ಂದೆಣ್ಣತ್
 ಕೂರ್ ಪಡೆ ಪ್ರೋತ್ತಿತ್
 ರಾಕೃಸಿಯ ಗೆದ್ದಿತ್
 ರಾಕೃಸಿಯ ಗೆದ್ದಿತ್
 ಪ್ರೋಂಗಲಶ ಕೋಂಡಿತ್
 ಅಲ್ಲಿಂಜಿ ಪ್ರೋಡನೆ
 ನಾರಾಯಣ ದೇವ್ಯೈಯ್
 ತಾನೆನ್ ಪಣ ಕೆಜ್ಜ್

ಅಲ್ಲುತೊಂದು ಅಲ್ಲುಲ
 ಆಣ್ ರೂಪ ಬುಟ್ಟಿತ್
 ಮೋಹಿನಿರ ರೂಪಾಯಿ
 ಪೂಣ್ಯಾಯಿತ್ ನಿಂದತ್
 ಅಕ್ಕಣೆಕ್ ಚಂಬಾದಿ
 ಲಕ್ಷ್ಮಿ ದೇವಿ ಮಾತಾಯಿ
 ಪಾರ್ವತ್ಯಮೈ ದೇವಿರ
 ಮಮ್ಮಾಯತವತಾರ -
 ಲೋಪಾಮುದ್ರ ದೇವಿನ
 ಕೂಟ್ ತೋಣೆಯಾಯಿ
 ಅಲ್ಲಿಕ್ ಅಯ್ಚಿತ್
 ದೇವಿಯಳು ದಂಡಾಳು
 ಜೋಡೊತ್ತಿತ್ ಪ್ರೋಕಣೆ
 ರಾಕೃಸಿಯ ಕಂಡಿತ್
 ಚಾಯಿಕ್ ಮರ್ಖಾಯಿ
 “ನಾಕ್ ನಾಕ್”ಂದೆಣ್ಣತ್
 ಅಮೃತೋಡ ಪಾತ್ರನ
 ಮೋಹಿನಿಕ್ಕೊಡ್ತಾತ್ತತ್
 ಅದ್ ಕಂಡ ಮೋಹಿನಿ
 ಪ್ರೋಂಗಲಶ ಪಾತ್ರನ
 ದೇಖುವಕ್ಕೊಡ್ತಾತ್ತತ್
 ದೇಖುವಕ್ಕೊಡ್ತಾತ್ತತ್
 ಅಲ್ಲಿಂಜಿ ಪ್ರೋಟಿತ್
 ಸಹ್ಯಮಲಕ ಉರ್ಭಾಲ್
 ಕಲ್ಲಾಯಿ ಮರಿಂಜತ್
 ಕೇಳೋ ಕೇಳೋ ಬೆಂದುವೆ

ದೇಶ ಕೆಟ್‌ಪಾಟ್

ಬಾಳೋ ಬಾಳೋ ನಂಗಡ
 ದೇವ ಬಾಳೋ ಮಾದೇವ
 ಪಟ್ಟಿ ಬಾಳೋ ಸೂರಿಯ
 ಕೂಡ ಬಾಳೋ ಚಣ್ಣೂರ
 ಭೂಮಿ ಬಾಳೋ ಜಬ್ಬೂಮಿ
 ಜಬ್ಬೂರಂಡ ಭೂಮಿಲಾ
 ಈ ಭೂಮಿರ ಮೀದಲಾ
 ಏದ್ ದೇಶ ಹೊಲ್ಲುಳ್ಳೋ?
 ಪಾಡಿ ನೋಟಿ ಕಾಂಬಕ್ಕ
 ಪ್ರೋಮ್ಮಾಲೆ ಕೊಡವಾಪ
 ಪ್ರೋಮ್ಮಾಲೆ ಕೊಡವನ
 ಎನ್ನನ ಪವತದೋ?
 ಅಲ್ಲುತ್ತೊಂದು ಅಲ್ಲಲ್ಲ
 ಪನ್ನೆರಂಡ್ ಕೊಂಬಾಯಿ
 ಈ ದೇಶ ಪವತತ್ತೋ
 ಎನ್ನತಾಂಡ ಕೊಂಬಾಪ?
 ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ಬೆಂದುವೆ
 ಕೈ ಬೈಯಿರಿ ಕೊಂಬಲ್ಲ
 ಬೊವ್ವಾಯಿರಿ ಕೊಂಬಲ್ಲ
 ಪಾಪಲಚಿ ಕೊಂಬಲ್ಲ
 ಚಿತ್ತಾಲೋಡ ಕೊಂಬಲ್ಲ
 ಕೆಂಗಡ್‌ಮ ಕೊಂಬಲ್ಲ
 ಪೆಗ್ಗಾಟಿರ ಕೊಂಬಲ್ಲ
 ಬೊಳ್ಳಾನೆರ ಕೊಂಬಲ್ಲ

ಇಂದ್ ಬಾಪ್ಪಾಡವೋಂಡ
 ಪಲ್ಲಕ್ಕಿರ ಕೊಂಬಲ್ಲ
 ಪಾಲೇರಿ ಒಡವೋಂಡ
 ಕಟ್ಟಿಕೊಂಬ್ ನಲ್ಲಾಲ್
 ಕೊಡುಮಲೆಕೊರ್ತೊರ
 ಜಾಮ ಕೊಂಬುರ್ಪಾನ
 ಜಾಮ ಕೊಂಬುರ್ಪಣೆ
 ಪನ್ನೆರಂಡ್ ಕೊಂಬಾನ
 ಎನ್ನನೇಂದರಿವರ?
 ಪಾಲೇರಿ ಒಡವೋಂಡ
 ಪ್ರಾಂದೇವಡಿ ಪಟ್ಟಿಲ್
 ಜಾಮ ಕೊಂಬುರ್ಪಾಚಿ
 ಅಂಡ ಧನಿ ನಿಂದಲ್ಲಿ
 ಕೊಂಬ್‌ಡೆಣ್ಣ ಒಂದಾಚಿ
 ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಯಿ ನಿಂದಿತ್ತೋ
 ಜಾಮ ಕೊಂಬುರ್ಪಾಚಿ
 ಅಂಡ ಧನಿ ನಿಂದಲ್ಲಿ
 ಕೊಂಬ್‌ಡೆಣ್ಣ ದಂಡಾಚಿ
 ಇನ್ನನಾಚಿ ಕೊಂಬೆಲ್ಲ
 ಪ್ರೋಮ್ಮಾಲೆ ಕೊಡವಾಲ್
 ಪನ್ನೆರಂಡ್ ಕೊಂಬಾಚಿ
 ಪನ್ನೆರಂಡ್ ಕೊಂಬ್‌ಲ್
 ಎಚ್ಚುಕುಳ್ಳ ನಾಡಾಪ?
 ಅಲ್ಲುತ್ತೊಂದು ಅಲ್ಲಲ್ಲ

ನುಪ್ಪತಂಬಿ ನಾಡಾಪ
 ಎನ್ನನೇಂದರಿವರ?
 ಮೂಲ ಕನ್ನ ಕಾವೇರಿ
 ಕಾವೇರ್ಯಮೈ ತಾಯಿರ
 ನೀಲಕೊಡಿ ತೀರ್ತ
 ಮರ್ಮಾಯತೆ ಪುಟ್ಟಿತ್ರ
 ಚಾಯಿ ಬುದ್ದಿ ತೊಕ್ಕಿತ್ರ
 ಕೊಡುವನ ಪವುತ್ತ
 ಜೋರಂಗೆ ಮುರಿಚಿತ್ರ
 ಕೀತ್ರ ದಂಡ್ರ ಬೆಚ್ಚ್ಲ್ಯೂಲೆ
 ಬೊಳ್ಳ ತಂಗೆ ಪ್ರೋಜ್ಝಿತ್ರ
 ಭಾಗ ದಂಡ್ರ ಬೆಚ್ಚ್ಲ್ಯೂಲೆ
 ಸೀಮೆನ ಪವುತ್ತ
 ಈನಗುಂಡ್ರ ಪ್ರೋರಾಂಡ್ರ
 ಕಾವೇರಿ ಕೊಂಡಾಕರೆ
 ಕಾರೋಟೆ ನೆಡಿ ಪ್ರೋಲೆ
 ಗುದ್ದನ ಕಲ ಪ್ರೋಲೆ
 ಗುದ್ದ ಗುದ್ದ ನಾಡೋನ್
 ಕೆಂಗಳಮೆ ಕಾಗ್ಗಟ್ಟ್ಯೈ
 ಕಾಗ್ಗಟ್ಟ್ಯೈ ಪದಿನಾಲ್ರ
 ಕಾವೇರಿ ಕೊಂಡಿಕರೆ
 ಬೊಳ್ಳ್ಯೈಟೆ ನೆಡಿ ಪ್ರೋಲೆ
 ಪಾಬೋಳಿಯ ಮೇಂದಲೆ
 ಮೇಂದಲೆ ಪದಿನಾಲ್ರ
 ದಂಡ್ರ ನಾಡೂ ಕೊಡಣೆ
 ನಾಡಿರುವತ್ತೊನ್

ನುಪ್ಪತಂಬಿ ನಾಡೋಕ್
 ನಾಡ್ರ ಪ್ರೋರಾಂದೆಣ್ಣಿತ್ರ
 ಪಟ್ಟಿ ಪ್ರೋಕೆಬಿರ
 ಎನ್ನೈ ಪ್ರೋಕೆಬಿರ
 ಏಳ್ರ ನಾಡ್ರ ಸೂರ್ಯಾಬ್ಜ್ಞ
 ಮೂರಂದ್ರ ನಾಡೂ ಕೊಡಣೆ
 ನುಪ್ಪತಂಬಿ ನಾಡೋನ
 ಸೀಮೆ ತಕ್ಕಂಗೆಂಜ್ಞಕ್
 ತಕ್ಕಂಡ ಪೆದಲೆನ್ನ್
 ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ಬೆಂದುವೆ
 ನೇರ ಬಂದುದಿಪಲ್ಲಿ
 ತಾಳೆ ಪ್ರೂರ್ ತಾಳೇರಿ
 ಆ ನಾಡ್ರ ನಡುವ್ಯಲ್
 ಕಾಬುಮಾಲೆ ಕಳ್ಳಿಯು,
 ಬೀರಪಟ್ಟ ಬೊಳ್ಳಿಯು
 ಜೋಡೆರಂಡ್ರ ತಕ್ಕಂಗ;
 ನೇರ ಮಜ್ಜಾಪಲ್ಲಿ
 ಆನೆ ಬೆಪ್ಪ್ ನಾಡೋಲ್
 ಕುಡುವನು, ಬುಡುವನು
 ಜೋಡೆರಂಡ್ರ ತಕ್ಕಂಗ,
 ನೇರೋಯಿಪತಾಪಲ್ಲಿ
 ನಾಲಾಯಿರ ನಾಡೋಲ್
 ಜೋಡೆರಂಡ್ರ ತಕ್ಕಂಗ
 ಪಾಂಡಿಯು ಪರದನು
 ನೇರ ಪ್ರೋಯಿ ತಾವಲ್ಲಿ

ಉದ್ದ ಕೊಡೆ ತಾವುಲ್
 ಪೂರೀಯ ಪರುವನು
 ಜೋಡೆರಂಡ್ ತಕ್ಕಂಗ
 ಸೀಮೆ ತಕ್ಕಂಗೆಣ್ಣಾನ.
 ನುಪ್ಪತಂಜಿ ನಾಡ್ಲಾ
 ಹೊಟ್ ನ್ಯಾಯ ತೋಪಕ್
 ಎಚ್ಚೆ ಕುಳ್ಳ ಪಟ್ಟಾಪ
 ಚಂಡೋಲೆ ಕಡಿಯೋಂಡ
 ಪೊಂಬಾವಲಿ ಪಟ್ಟೋಂಡ್
 ಹುಯ್ಯಂಗೇರಿ ನಾಡೋಂಡ
 ಕಟ್ಟುರ್ಹ್ ಹ್ ಕಾರುಂದ
 ಕಾರುಂದತ್ ಪಟ್ಟೋಂಡ್
 ಉದ್ದ ಕೊಡೆ ತಾವುಲ್
 ಅಲ್ಲಿಂಜು ತಿರುವಳ್ಳು
 ಪಟ್ಟೆ ಕೊಡೆ ಪಾಂಡತ್
 ಪಾಂಡ ತುಳ್ಳ ಪಟ್ಟೋಂಡ್
 ಈನಗುಂಡ್ ಪೂರಾಂಡ್
 ಪಾಂಬ್ ರಣ್ ಪಾಲೇರಿ
 ಇಂಡ್ ಬಾಪ್ಪಾಡೆಪ್ಪೋಂಡ
 ಪೊಂಡೇವಡಿ ಪಟ್ಟೋಂಡ್

ನುಪ್ಪತಂಜಿ ನಾಡ್ಕ್
 ನಾಲ್ ಪಟ್ಟೆಡಾಚಿಲ.
 ನುಪ್ಪತಂಜಿ ನಾಡ್ಲಾ
 ತಕ್ಕ ಪೂರೀಯ್ಲಾಪಕ್
 ನುಪ್ಪತಂಜಿ ಅಂಬ್ಲ
 ದೇಬುವ ಕುಳಿಪಕ್
 ನುಪ್ಪತಂಜಿ ಪಾಕೆರೆ
 ಚಿಕ್ಕಿ ಬಂದ ಚೋಮಂಗ್
 ನೀಕುಡಿ ಕುಡಿಪಕ್
 ನುಪ್ಪತಂಜಿ ನೀಕೆರೆ
 ನಾಡ್ಕೊರ್ಹಾ ಮಾದೇವ
 ಉರ್ಹಾಕೊರ್ಹಾ ಪೂಷ್ಟಿದಿ
 ಕೇರಿಕೊರ್ಹಾ ಅಯ್ಯಪ್ಪ
 ಓಣೆಕೊರ್ಹಾ ನಾತನ್
 ಒಕ್ಕೆಕೊರ್ಹಾ ಪೂದನ್
 ಅನ್ನತ ನೆಲೆಯಾಪ
 ಎಂದೆನ್ನಿ ತ್ ಪಾಡುವ
 ಈ ಪಾಟ್ನ ಬೆಟ್ಟಿನೊ
 ಬೆಷ್ಟೆಮೊಮ್ಮೆಡ್ಪಕ್
 ಅದಿ ಮೂಲ ಲೆಲ್ಲೆಲೊ! □

ಮಂಗಲ ಪಾಠ

ಬೊಳ್ಳೋ ಬೊಳ್ಳೋ ಚಂಡಾದಿ
 ಪಾಡುವ ಮೋಳಿಯೇದ್‌
 ಅಲ್ಲತ್ತೇರು ಅಲ್ಲಲ್ಲ
 ಜಬ್ಬಾಮಿರ ಮೀದಲ್‌
 ಏದ್ ದೇಶ ಚೊಲ್ಲುಳ್ಳೋ?
 ನೋಟಿ ನೋಟಿ ಕಾಂಬಕ್ಕು
 ಈ ಭೂಮಿರ ಮೀದಲ್‌
 ಪ್ರೋಮಾ೜ಲೆ ಕೊಡವಾಪ
 ಪ್ರೋಮಾ೜ಲೆ ಕೊಡವ್ವಲ್‌
 ಏದ್ ನಾಡ್ ಚೊಲ್ಲುಳ್ಳೋ?
 ಅಲ್ಲತ್ತೇರು ಅಲ್ಲಲ್ಲ
 ಪ್ರೋಮಾ೜ಲೆ ಕೊಡಿಯೋಂಡ
 ಈ ನಾಡ್ ನಡುವ್ವಲ್‌
 ನಾಡಾಪಾದಿ ಉರಾಪ
 ಕನ್ನಡಿ ಕರಿಡೋಂಡ
 ಈ ಉರ್ಬ್ ನಡುವ್ವಲ್‌
 ಉರಾಪಾದಿ ಒಕ್ಕಳ್ಳೋ
 ಪಾಲೇರಿ ಒಡೆಯೋಂಡ
 ಪಟ್ಟತಾನೇ ನಿಂದೋಲೆ
 ಈ ಒಕ್ಕಮನೆಯಿಲ್‌
 ಇಂದ್ ನಾನೆಂದೆಣ್ಣುವ
 ದೇವ್ಯೇಯ್ ಬಯಿಂಬನು
 ದೇವ್ಯೇಯ್ ಒಡ ಕೊಂಡೋಳು
 ಭೂಮಿ ದೇವಿ ನಂಜವ್ವ
 ತಾಂದೇವನೂ ದೇವಿಯೂ

ತಣ್ಣನೆ ಪ್ರೋಲುವಕ್ಕು
 ಮೂಲಕನ್ನಿ ನಂಜವ್ವ
 ಮಕ್ಕ ಪ್ರೋಲೆ ಕಂಡತ್‌
 ಕೆಟ್‌ನ ಕರೆ ಪ್ರೋಲೆ
 ಕೋತಿ ಬೆಚ್ಚೆ ನೀಪ್ರೋಲೆ
 ಆ ಪ್ರೋಲೆಯೋ ನಿಂದಿತ್‌
 ಆರು ನಾಲು ಕೂಡಣೆ
 ತಿಂಗ ಪತ್ತ್‌ ತೋಂದತ್‌
 ತಿಂಗ ಪತ್ತ್‌ ತೋಂದಲ್ಲಿ
 ದುಂಬಾನ ಕುಳಿಯಮೆ
 ಅನ್ನನಿಷ್ಟ ಕಾಲತ್‌
 ನಲ್ಲೋರಾಚೆ ನಾಳಾಯಿ
 ಅಯ್ಯಾವ್ ಚನಿಯಾಚೆ
 ಸೂರಿಯಂಡುದಯಕ್‌
 ಪ್ರೋನ್‌ ಒಂಗೊಡ್‌ಂದತ್‌
 ಆಣಾ ಪ್ರೋಣ್‌ ನೋಟಣೆ
 ಮಾಣಿಕ ಪರಂಬೋಲೆ
 ತಿತ್ತ್‌ಡ ಚೆಡಿ ಪ್ರೋಲೆ
 ಆಣಾಯಿ ಪರ್‌ಂದತ್‌
 ಬೀರಿಯ ಪರ್‌ಕಣೆ
 ದೇವ್ಯೇಯ್ ಬಯಿಂಬನ್‌
 ಚಂದೋಳ ಪೆರಾಚಾಯಿ
 ನೆಯಿತೋಕ್‌ ಕಯಿಕೊಂಡ್‌
 ತಿತ್ತ್‌ ಬೊಡಿ ಬೆಚ್ಚೆತ್‌
 ಈನಗುಂಡ್ ಪ್ರೋರಾಂದ್

ಬೀರಿಯತ್ ಕುಂಜೀರ
ಕೆಂದಾವರೆ ಕೈಯಿಕ್
ಅಂಬ್ ಬಿಲ್ಲೊಟ್ಟ್ತತ್
ನೀಲಕೊಡಿ ನಂಜವ್ವ್
ಅಂಬೆತ್ತಿ ತೆಳ್ಳತ್ತತ್
ಕೆನಗುಂಡ್ ಪೋರಾಂದ್
ಪನ್ನೆರಂಡ್ ನಾಳ್ಲಾ
ಕುಂಜೀಕ್ ಪೆದಲೊಟ್ಟ್
ಎನ್ನೆಣ್ಣೆ ತರಿವಿರ
ಅಲ್ಲತೊಂದು ಅಲ್ಲಲ್ಲ
ಕೆಂಗುದರೆ ಅಯ್ಯಣ್ಣ್
ಚೀಲ ನಲ್ಲ ಅಯ್ಯಣ್ಣ್
ಅಪ್ಪಂಡ ಕಳಿ ಕುಂಜೀ
ಅವ್ವಂಡ ಕೊದಿ ಕುಂಜೀ
ಕುಂಜೀ ಕುಂಜೀಂದೆಣ್ಣೆತ್
ಕುಂಜೀ ಕಾಳ ತೇಂದತ್
ಹುವ್ವೆಲ್ ಕರಿ ಕೇಂಬ್
ಆತಾತ್ ಚೊಳ್ಳಂದೊಲೆ
ಅಯ್ಯಾಂಡಕರೆಯಾಳ್
ಪ್ಯೆತಾಂಡಕ್ ತೇಂದಾಳ್
ಕಾಲನ್ನನೆ ಪೋಪಕ್
ಒಂದಾಂಡೊ ಕೊರುವಿಲ್ಲೆ
ಆನಕಿಕ್ಕೆ ಚಂಡಾದಿ
ನಲ್ಲೋರಾಚೆ ನಾಳಾಯಿ
ಬೇರಕಾರ ಅಯ್ಯಣ್ಣ್
ಉಳ್ಳಬೇರ ಕೊಂಡಲ್ಲಿ
ಚೊಳ್ಳೆ ತೆಂಗೆ ನೀಪೋಲೆ

ಎಳ್ಳಚ್ಚೆ ಕೊರು ಕಂಡ
ಅದೆನ್ನಂದರಿವಿರ
“ಹುಟ್ಟುವತ್ ಚಿಂಗಾರ
ಇಟ್ಟಿವೆಕಾಳಿಲ್ಲೆ
ಪೂಟ್ಟಿಲುಳ್ಳ ಪಟ್ಟೊಳೆ
ಬೀಜುಡ್ ಪಕಾಳಿಲ್ಲೆ
ಪ್ರಾಂಬತ್ತಾಯ ನೆಲ್ಲೊನ
ಉಂಡೋಯಿಪ ಕಾಳಿಲ್ಲೆ
ತನ್ನ ಪೋಲೆ ಬಾಲಂಗ
ಪ್ರಾಂಗಟ್ಟಿ ನಲಿವಕ
ನಾನಿನ್ನನೆ ಬದ್ದಿನೊ
ಒಕ್ಕಕ್ ಮೋಡಾಗ
ಪ್ರಾಣ್ಣೆಲ್ಲತ ಮಂಬಾಚೆ
ಬದ್ದಿನೊ ಫಲವಿಲ್ಲೆ
ಪಾಲಿಲ್ಲತ ಕೊಕ್ಕಬೆ
ಕೊಂಡಿನೊ ಫಲವಿಲ್ಲೆ
ಮೋರಿಲ್ಲತ ತಂಗೊಳ್ಳ್
ಉಂಡಿನೊ ಫಲವಿಲ್ಲೆ
ಪ್ರಾವಿಲ್ಲತ ಚಪ್ಪೆಯ
ನಟ್ಟಿನೊ ಫಲವಿಲ್ಲೆ
ನೀರಿಲ್ಲತ ನೀಕೆರೆ
ತೋಡಿನೊ ಫಲವಿಲ್ಲೆ
ಚಂಡಿಲ್ಲತ ಚೀಲೆನ
ಕೆಟ್ಟಿನೊ ಫಲವಿಲ್ಲೆ
ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲೆ ತೊಕ್ಕಾಮೆ
ಕೆಚ್ಚಿನೊ ಫಲವಿಲ್ಲೆ”
ಎಂದೆಣ್ಣೆ ಸನತಿತ್

ಬುದ್ಧಿಕಾರ ಅಯ್ಯಣ್ಣ
 ತನ್ನ ಪೆತ್ತೆ ಅವ್ವಂಗ್
 ಈ ಸುದ್ದಿನರಿಟಿತ್
 ಈ ಬಾಕ್ ಪರ್ರಂದತ್
 "ಕೇಳ್ರ ಕೇಳ್ರ ಪೆತ್ತೆವ್ವ
 ಪ್ರೊಂದೇಡಿ ನಡ್ಡಾಫಿನೊ"
 ಎಂದೆಣ್ಣ ಪರ್ರಂದತ್
 ಅದ್ ಕೇಟ್ಟ ಪೆತ್ತೆವ್ವ
 ಪ್ರೊಂದೆಳಿ ತೆಳಿಚಿತ್
 ಚೆಂಡ್ ಪ್ರೋಲೆ ಕೊಪ್ಪೊದಿ
 ಕಾಸ್ ಪ್ರೋಲೆ ಒಟ್ಟಿಯು
 ಕುಂಜೀಕ್ ಕೊಡೊತೆತ್
 ಅದ್ ಕಂಡ ಅಯ್ಯಣ್ಣ
 ಮಣ್ಣ ರುವ ಬಾಲನ
 ಬಟ್ಟೆಕೊತ್ತೂರಾಳಾಯಿ
 ಗೆಜ್ಜೆ ತಂಡ್ ಕೈಲಾಯಿ
 ನಲ್ಲೊರಾಚೆ ನಾಳಾಯಿ
 ಪ್ರೊಂದೇಡಿ ಪ್ರೊಟಿತ್
 ವ್ಯಯನೆ ಪ್ರೊಡಣೆ
 ಬೊಳ್ಳಿಮಾಡ ಪಟ್ಟಿಲ್
 ಏಳಾಳಿಂಜಪ್ಪಜ್ಜಯ
 ಚಾಂಡಾಳ ಪ್ರೋಲೆ ಮಕ್ಕು
 ಬೊಳ್ಳೊಳೆರ ಕೊಟೆಲ್
 ಚಾಣಂಗೊಂಡ್ ನಿಂದಿಂಜ
 ಕೆಳ್ಮೊಡನೆ ಕಂಡತ್
 ಅಲ್ಲಿಂಜಿ ಪ್ರೊಟಿತ್
 ಮುಮ್ಮುಡ ಕುಂಡೋಣೆಲ್

ಏಳಾಳುಳ್ಳ ಕನ್ನಿಯ
 ದುಂಬಾನ ಕಲತ್ತೊಲ್
 ನೀಲಕೋಡಿ ನೀರಾಯಿ
 ಸಾಲ್ ಕೆಟ್ಟಿ ಬಬ್ಬಾನ
 ಕೆಳ್ಮೊಡನೆ ಕಂಡಿತ್
 ಚಂದೋಳ ಪರ್ರಾಜಾಯಿ
 ಅಲ್ಲಿಂಜಿ ಪ್ರೊಟಿತ್
 ಪ್ರೊಂದೇಡಿ ನಡ್ಡಾಂದತ್
 ಕುಟ್ಟಿತ್ ಮಲೆಯಿಂಜಿ
 ಬೊಟ್ಟಿತ್ ಮಲೆಯೋಳ
 ಬೊಟ್ಟಿತ್ ಮಲೆಯಿಂಜಿ
 ಕಾನಕಂಡಿ ಬಕ್ಕೊಳ್ಳ
 ಕಾನಕಂಡಿ ಬಕ್ಕಂಜಿ
 ಬೊಳ್ಳೆಮಾನಿ ಕಟ್ಟೊಳ್ಳ
 ಕೆಂಬಕ್ಕೆ ಕಿರ್ರಾಕೊಟ್ಟಿ
 ಬಾನ ಸುತ್ತಿ ಬಂದೋಲೆ
 ಜೀಲನಲ್ಲ ಅಯ್ಯಣ್ಣ
 ಕೊಡುಮಲೆ ಕೊರ್ರಾತೊರ
 ಪ್ರೊಂದೇಡಿ ನಡ್ಡಾಂದತ್
 ಪ್ರೊಂದೇಡಿ ನಡ್ಡಾಂದಿತ್
 ಅಯ್ಯಣ್ಣ ಬಯಿಂಬಂಡ
 ಅಂಗಾಲಡಿ ತೋಪ್ರೋಚಿ
 ಕುಳ್ಳಿ ಬೆದ್ರ ಪಟ್ಟಿತ್
 ಉಟ್ಟಿ ಮಂಡೊಣಂಗ್ಚಿ
 ಇಟ್ಟಿ ಕುತ್ತಿ ನಿಂದಿತ್
 ಇಟ್ಟಿರ ಮೊನ ತೇಂಜ
 ಅಂಬ್ರಾಲತೆಳೆತಿತ್

ಹುಪ್ಪಿಯತಡಿ ತೇಂಡ
 ತನ್ನ ಪೋಲೆ ಬಾಲಂಗ್
 ಉತ್ತರ ಪರ್ಯಾಂದಿತ್
 ಕೋಳಿ ಕೊರ ತಗ್ಗನ
 ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರೋನ ಬಾಲನ್
 ನೂತನತ್ ನೂಟನೆ
 ಒಕ್ಕಸೆರಿ ಬಂದವಂಡ
 ಅಳ್ಳಾ ಸೆರಿ ಬಂದ್ದಾಲೆ
 ಅಳ್ಳಾ ಸೆರಿ ಬಂದವಂಡ
 ಕೊಟ್ಟೊ ಸೆರಿ ಬಂದ್ದಾಲೆ
 ಕೊಟ್ಟೊ ಸೆರಿ ಬಂದವಂಡ
 ಚೋಮ ಸೆರಿ ಬಂದ್ದಾಲೆ
 ಚೋಮ ಸೆರಿ ಬಂದವಂಡ
 ಮಾಂವ ಸೆರಿ ಬಂದ್ದಾಲೆ
 ಮಾಂವ ಸೆರಿ ಬಂದವಂಡ
 ಮಾಂವಿ ಸೆರಿ ಬಂದ್ದಾಲೆ
 ಮಾಂವಿ ಸೆರಿ ಬಂದವಂಡ
 ಬಾವ ಸೆರಿ ಬಂದ್ದಾಲೆ
 ಬಾವ ಸೆರಿ ಬಂದವಂಡ
 ಭೂಮಿ ಸೆರಿ ಬಂದ್ದಾಲೆ
 ಎಲ್ಲಾ ಸೆರಿ ಬಂದವಂಡ
 ಪ್ರೋಂಗ ಸೆರಿ ಬಂದ್ದಾಲೆ
 ಇನ್ನನ್ನೆ ಕೊರುವಾಚಿ
 ಬಾಲಂಗೊತ್ತ ಪ್ರೋಂಗಳೆ
 ಎಲ್ಲಿಂಜೊ ದೊರಕತೆ
 ಉರ್ಬ ಕೇರಿ ಸುತ್ತಿತ್
 ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಚೋತಿತ್

ಚೋತ್ ಚೋತ್ ಚುಣ್ಯಾಯಿ
 ಬೇಂಗ್ ನಾಡ್ ಕೆತ್ತುಚಿ
 ಆ ನಾಡ್ ನಡುವೊಲ್
 ಉರ್ಬ ಪೆದ ಚೋಲ್ಲಳ್
 ಚೋಲ್ ಕೊಡೆ ಬೇಂಗೂರ್
 ಆ ಉರ್ಬ ನಡುವೊಲ್
 ಅಂಬೊಲ ಕರೆಯಿಲ್
 ಚಿತ್ತುಲ್ ಮದುವಡಿ
 ಬೇರಂಗೊಂಡಳ್ಳತ್ತ್
 ಅಕ್ಕಣೆಕ್ ಚಂಜಾದಿ
 ಶ್ರೀಯೆರಪ ಮಾಚೋಗಿ
 ಅಂಗಯಿ ಚರೆಣ್ಯಾಯಿ
 ಮುಂಗಯಿ ಚೋಳಿಗ್ಯಾಯಿ
 ಮೊಳಕ್ಕೆ ದೇವರಾಯಿ
 ನಾಡೆರಂದ್ ಬಂದಿತ್
 ಅಯ್ಯಣ್ಣನ ಕಾಂಬಕ
 ಈ ಬಾಕ್ ಪರ್ಯಾಂದತ್
 “ಆರ್ ನೀನ್ ಬಾಲನೆ
 ಏದ್ ದಿಕ್ಕು ಬಂದಿಯ
 ಎನ್ನಾಂಡ ಮೊಳಿಗೊಂಡ್
 ಕಂಡೆ ಕೊಜ್ಜ್ ಕೇಂಬೊಡ್
 ಸುಳಿ ಬಾಡಿ ಪ್ರೋನೋಲೆ
 ನಾಗ ಮೋಗ ಬಾಡಿಯ
 ಬೇಚಾರ ತೆಳತಿಯ?”
 ಎಂದೆನ್ನೆತ್ ಕೇಕಣೆ
 ಬುದ್ದಿ ಕಾರ ಅಯ್ಯಣ್ಣ
 ಈ ಬಾಕ್ ಪರ್ಯಾಂದತ್.

□

ಒಟ್ಟೆ ಪಾಠ್ಯ

ಲೇಲಾ ಲೇ ಲಾಲೇಲ ಲೇಲೇಲ ಲೇಲೋ
 ಲೇಲೇಲೋ ಪಾಡಿತರಕೊವ್ವು ಎಂಗ
 ತಪ್ಪತ್ತೆ ನಾವ್ ತರತೋದೆ ಬಾರೋ
 ಎಂಗಂಡು ತೋಂಡೆ, ಕೊರ್ಕಂಡು ನಾವು
 ಎಂಗಿನೋ ನಿನ್ನ ಪಲರು ತುದಿಹು
 ಅಲ್ಲೇಂಗಿ ನಿನ್ನ ಪಲರು ಹಳಿಯು
 ನೀರ್ಕೋ ಕೈ ಕೂಲಿ ನಾ ತಪ್ಪ ತೋಂಡೇ
 ಏಳ್ಳಾ ಮೋದಾರತೆ ಕೂತಪ್ಪ ತೋಂಡೇ
 ಕೂಲ್ಲಿ ತೇನು ಕೂಟಿ ಕೋತೇನೋ ಕೂಟಿ
 ಕಬ್ಬಿಡ ಮೋರೆಲ್ಲಾ ಮೂಲಿ ತೇಂಗೂಟಿ
 ಕಚ್ಚಿ ಪುಳಿಪ್ಪೋರ್ ಮೂಲಿ ತೇಂಗೂಟಿ
 ಕಾಡ್ಲಾ ಬಲ್ಲಿಯ ಪ್ಪೋದೇನುಂಗೂಟಿ
 ನಂದಮೋದಾಪ್ಪ ಕಲತೇನುಂಗೂಟಿ
 ಕುಪ್ಪೆಲ್ಲಾ ನಟ್ಟಿ ಕೈಬೋಡ ನೀರ್ರೋ
 ಚತ್ತೆ ಬಡುವಂಡ ಚರ್ರೋ ಬೆಲ್ಲು ಕೂಟಿ
 ಎಮ್ಮೆ ಪರೆ ಮೋರ್ ಪಯ್ಯಿಡ ಪಾಲ್
 ಇಂಡಿ ಪುಳಿ ಮೋರ್ ಸಾಮೆಡ ಕೂಳ್ಳಾ
 ಏಳ್ಳಾ ಮೋದಾರತೆ ಕೂತಂಡ ತೋಂಡೆ
 ಕೂಳುಂಡ ಬಾಯಿಕೆಲೆ ಬೋಗ ತಪ್ಪಿ
 ಉದ್ದ ತೋಡಿಯತ್ತೊ ಉದ್ದಿಯ ಮಾವು
 ಉದ್ದಿಯ ಮಾವುಲ್ಲಾ ಕರೆ ಕೊಡಿಯೋ
 ಕೇರೆ ಕೊಡಿ ತಿಂದ ನಾವ್ ತರಿಪ
 ಕುಂಬ್ ಲೆಲೆ ತಿಂದ ಕೈಪ ಪುಳಿಪ
 ಕಟ್ಟೆಲ್ಲೇಳಿ ಕಂಡಿಲ್ಲಾ ಪೂಳಿ ಮುರ್ಕೊ
 ಪೂಳಿ ಮುರ್ಕೊಲ್ಲಾ ಸೆನ್ನ್ ಕೊಡಿಯೋ

ಸಣ್ಣ ಕೊಡಿಯಿಲ್ಲ ಕೊಡಿಯೀಲೆ ತಪ್ಪ
 ಮಾನೆ ಮಲೆನಾಡ್ ಕಲ್ಲು ಕೆರೆಯೋ
 ಕಲ್ಲು ಕೆರೆಡೇರಿ ನೀಲ ಕವುಂಗ್
 ನೀ ಬೂಕಿ ಭಾಕ್ ನ ನೀಲ ಕವುಂಗ್
 ನೀಲ ಕವುಂಗ್ ಮುರುವನಡಕೆ
 ಮುರುವನಡಕೆ ಕೊಲೆಯೋಡೆ ತಪ್ಪ
 ಕಪ್ಪ ಲೋಡಿ ಬಂದ ಚಪ್ಪಲೆ ತೊಪ್ಪ್
 ಚತ್ತೆಬಿಡುವಂಡ ಚಣ್ಣಾರ್ ಕೂಟಿ
 ನಾಲು ಕೂಟಿ ತಿಂದ ಅಯೋರ್ ಬಾಯಿ
 ಅಕ್ಕಲೆ ಕಾಣೆ ಧನಿ ಬಂದ ತೊಂಡೆ
 ಏಂಗಂಡು ತೊಂಡೆ ಕೊರ್ ತಂಡು ನಾವು.

ಇನ್ನನೇ ಪಾಡಿಯಂಡ್ ಪ್ರೋಪಕ, ಬಿಣೀಕ್ ಎತ್ತಾನಲ್ಲಿ, ಈ ತರ ಪಾಡಂಡು :

ಅಯ್ಯೋರ್ ಒಕ್ಕಡ ಬಿಣಿ ಪಣಿಯೋ
 ಪಾಂಡವ ಹಾರೆಲ್ ಬಿಣಿ ಪಡತ
 ಅಯ್ಯೋರ್ ಒಕ್ಕಡ ಕಕ್ಕಟ್ ಬೋಜ
 ಕಾಡ್ ಕಲ್ಲುಂಗುಂಡ್ ಕಕ್ಕಟ್ ಕೆಜ್ಜ್
 ಅಯ್ಯೋರ್ ಒಕ್ಕಡ ಒಕ್ಕ ಪ್ರೋರೆಯೋ
 ಕೆತ್ತಾನ ಕಲ್ಲೊಂಡ್ ಒಕ್ಕ ಪಣಿಯೋ
 ಒಕ್ಕ ಕಡ್ ಕಡ್ ಕಣೆ ಚೋಮ್ಮೆಯ್ಯ ಪಟ್ಟಿ
 ಕಲ್ಲೊಂಡ್ ಪಟ್ಟಿ ಪಡತ
 ಅಯ್ಯೋರ್ ಒಕ್ಕಡ ಮೋಟ್ ಪಣಿಯೋ
 ಮಾನೀಕ ಕಲ್ಲೊಂಡ್ ಮೋಟ್ ಪಡತ
 ಮೋಟ್ ಮರಿಯಣ ಕೈಯಾಲೆ ಕಂಡ
 ಮಾಂಜೋರಿ ಕೈಯಾಲೆ ಜಾಟಿ ಕಡ್ ಅದ
 ಕೈಯಾಲೆ ಜಾಟಣ ಕಟ್ಟೊಳ್ಳೆ ಕಂಡ
 ಜಾಲೀಯ ಕೊಟ್ಟೊಳ್ಳೆ ಜಾಟಿ ಕಡ್ ಅದ

ಅಯ್ಯೋರ್ ಒಕ್ಕಡ ಮನೆಡ ಬೋಜ
 ಅಂಜಾರ್ ತಚ್ಚುಯಿರಿ ಅಯ್ಯಾಂಡ್ ಕೆಜ್ಜ್
 ಪೊನ್ನಾಂಗೊಂಡುತ್ತರ ಬೋಳ್ಳಿರ ಬುಟ್ಟು
 ಸಾಲ್ ಕೆಟ್ಟೆಮರ ಚಿತ್ತರ ಕಂಬ್
 ಚಿತ್ತರ ಕಂಬ್‌ಲ್ ಎನ್ನೆಲ್ಲ್‌ಭ್‌ತ್ರ್
 ಪಕ್ಕೆ ಎಳ್ಳಾತುಂಡ್ ವಾಂಬೆಳ್ಳಾತುಂಡ್
 ವಾಮನ ದೇವಂಡ ರೂಪ ಬರಂದ
 ಕಲ್ಲುಳ ದೇವಂಡ ರೂಪ ಬರಂದ
 ಕಾಡ್‌ಲ್ ಪೆಗ್ಲಾಟಿ ರೂಪ ಬರಂದ
 ಉಂಕಾಡ್ ಕೇಮಂಡ ರೂಪ ಬರಂದ
 ಕೂವಲ ಕೋಳಿರ ರೂಪ ಬರಂದ
 ಕಾವಲ ಪ್ರಾಂಜ್ಞಿರ ರೂಪ ಬರಂದ
 ನಾದತ್ತ ದೇವಂಡ ರೂಪ ಬರಂದ
 ಪಿಲ್ಲಾಟ್ಟೆ ಪಿಪ್ಪೊಪ್ರೆ ಪಟ್ಟೆ ಪ್ರೊರೆಯ್ಲೊ
 ನಾತರ ಮಣ್ಣ್‌ಲ್ ತೇಕ ಪಣೆಯ್ಲೊ
 ಪಾಪ್ರೋಲೆ ಬೋಳ್ಳೋರ್ ಬೋಳ್ಳೆ ಮಣ್ಣ್‌ಂಡ್
 ಮಂಜ ನರತ್‌ಲ್ ಮಂಜ ಮಣ್ಣ್‌ಂಡ್
 ಅಳಣ ಪ್ರೋಲೆ ಕರತ ಮಣ್ಣ್‌ಂಡ್
 ಚೋರೆ ತುಳಿಪ್ರೋಲೆ ಚೋಂದ ಮಣ್ಣ್‌ಂಡ್
 ನಾಲ್ ತರ ಮಣ್ಣ್ ಕೂಟಿತ್ ತೇಚೆ
 ನೆಲ್ಲುಕ್ಕೆ ತೇಚಿತ್ ಕೈಯ್ಯಾಲೆ ತೇಚೆ
 ಕೈಯ್ಯಾಲೆ ತೇಚಿತ್ ಮುಂಬರ ತೇಚೆ
 ಸೂರಿಯ ದೇವಂಡ ರೂಪ ಬರಂದ
 ನೀರ್‌ಲ್ ತಾವರೆ ರೂಪ ಬರಂದ
 ಕೆತ್ತುವ ಕತ್ತಿರ ರೂಪ ಬರಂದ
 ಕೆಂಬತ್ತಿ ಪ್ರಾವಾರ ರೂಪ ಬರಂದ
 ನೀರ್‌ಲ್ ಬೋಳ್ಳುಮೆ ರೂಪ ಬರಂದ

ಒಗ್ಗುವ ವಾಂಬೋಡ ರೂಪ ಬರಂದ
 ಕೆಂಗಲ ತೇನೊಡ ರೂಪ ಬರಂದ
 ನಂದಿಯ ಕಾಳಿರ ರೂಪ ಬರಂದ
 ತನ್ನಡ ದೇವಂಡ ರೂಪ ಬರಂದ
 ಕೂಡನ್ನ ತಾಂಡೋರ್ ರೂಪ ಬರಂದ
 ಅಯ್ಯೋರ್ ಒಕ್ಕಡ ಮನೆಡ ಚೋಜ
 ನಾ ಬಷ್ಟಕೆಕೊಳ್ಳಲು ನಲ್ಲಿದೆ ಕಂಡ
 ಚೋಳೋಡ್ ಮುಕ್ಕಾಲಿ ಚೋಳಿ ತಳಿಯ
 ಚೋಳಿ ತಳಿಯತ್ತಾ ಸಣ್ಣಕ್ಕಿ ಚೋಜ
 ಸಣ್ಣಕ್ಕಿ ಮೀದಲ್ಲಾ ಪೊನ್ನಾ ಚೋಳಕ್ಕೊ
 ಪೊನ್ನಾ ಚೋಳಕ್ಕೊಲ್ಲಾ ಪಯ್ಯಿಡ ನೆಯ್ಯಾ
 ಪಯ್ಯಿಡ ನೆಯ್ಯಾ ಪರತಿ ತಿರಿಯು
 ಪರತಿ ತಿರಿಗುಂಡ್ ಕತ್ತುವ ತಿತ್ತ್
 ತೆಕ್ಕಾ ಬಡಕೂ ತೆಡ್ ಪೊಜ್ಜ ಪೋಲೆ
 ಕೇಕೂ ಪಡಿಜ್ಜಾರೂ ಮೀಂಬಾಂಜ ಪೋಲೆ
 ಒಕ್ಕಕೊತ್ತಾಜರ ವಾಡ್ಚಿ ಎಂಗ
 ಆಜಾರ ಪಾಡಿತ್ತಾ ಒಕ್ಕನ ಎಂಗ
 ಲೆಲಾಲೇ ಲಾಲೇಲ ಲೇಲೇಲೊ ಲೇಲೊ! □

ಚಾವ್ ಪಾಟ್

ಕೆಟ್ಟಿರೋ ಅಜ್ಞಯ್ಯ ನಿಂಗ
 ಕೆಟ್ಟಿನ್ನಕೆ ಕೆಟ್ಟಲೇ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ಕೆಟ್ಟಪೋನ ಕೇಡೇ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ನಿಂಗ ಕೆಟ್ಟ ಕೇಡೇ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ಚೋತಿರೋ ಅಜ್ಞಯ್ಯ ನಿಂಗ
 ಚೋತನ್ನಕೆ ಚೋತಾಲೇ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ಬದ್ದಿರೋ ಅಜ್ಞಯ್ಯ ನಿಂಗ
 ಬಾವ ಕಾಲ ಬದ್ದಿರೋ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ಬಾವಕ್ ಕೊದಿಚಿರೋ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ಚಾವಕ್ ಮಡಿಚಿರೋ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ಬಾವಕೊದಿ ಎತ್ತಾಲೇ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ಚಾವಕೇಡ್ ಎತ್ತಾಚೋ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ಕಾಲ ಪೋಯಿ ಬಪ್ಪದೋ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ಕಾಲತೋಡೆ ಬಾತಾಲಾ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ನಾರಾಯಣ ದೇವಂಡೋ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ಇಟ್ಟಿ ಪಡಿ ತೇಂಗಿಚೋ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ಮೇಲೆ ಪಡಿ ಇಟ್ಟಲೇ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ನಾರಾಯಣ ದೇವಂಡೋ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ಏಳ್ಳಾ ತೋರೆ ಪೋಮ್ಮಾಲೇ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ಮಾಲೆ ಚೊರೆ ಬುದ್ದೋಲೇ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ನಿಂಗ ಚೊರೆ ಬುದ್ದಿರೋ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ನಾರಾಯಣ ದೇವಂಡೋ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ನೋಟುವಳ ಕನ್ನಡಿ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ಕೈ ತಪ್ಪಿ ನೆಲ ತಾಂದ್ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ಬುದ್ದೋಡಂದ್ ಪೋನೋಲೇ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ನಿಂಗೋಡಂದ್ ಪೋಯಿರೋ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ನಾರಾಯಣ ದೇವಂಡೋ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ಪೋಲ್ಲುವಳ ಪೋಂಜೂದ್ ಅಜ್ಞಯ್ಯ

ಪಾದ ತುಂಡಿ ಪೋನೋಲೇ ಅಜ್ಞಯ್
 ನಿಂಗ ತುಂಡಿ ಪೋಯಿರೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ನಾರಾಯಣ ದೇವಂದೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ತಿತ್ರು ಮಳಿ ಪೋಜ್ಞದೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ನಾನರಿಂಜಿ ಕೊಂಡಾಲೇ ಅಜ್ಞಯ್
 ನಾನರಿಂಜಿ ಕೊಂಡಿನೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ನೀ ಬೂಕಿ ಕೆಕ್ಕೋತಿಪ್ಪೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ನಾರಾಯಣ ದೇವಂದೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ಕಳ್ಳ ಪಡೆ ಬಂದದೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ನಾನರಿಂಜಿ ಕೊಂಡಾಲೇ ಅಜ್ಞಯ್
 ನಾನರಿಂಜಿ ಕೊಂಡಿನೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ಕೆತ್ತಿ ಸೂರೆ ಇಟ್ಟಿನೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ಕೆಟ್ಟಿರೋ ಅಜ್ಞಯ್ ನಿಂಗ
 ನಿಂಗ ಕೆಟ್ಟು ಕೇಡೇ ಅಜ್ಞಯ್
 ಕಾಲಲ್ಲತ ಕಾಲತ್ತೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ಕುಂಬಿಯಾರ್ ತಿಂಗತೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ತುಂಬೆ ಮಲೆ ಮೋಳಾಲ್ ಅಜ್ಞಯ್
 ತಿತ್ರು ಬೋದ್ ಕಾಂಜಿತ್ರು ಅಜ್ಞಯ್
 ನೆಲ್ಲಿಕೆ ಚೆಡಿಂಜಿತ್ರು ಅಜ್ಞಯ್
 ನೆಯಿ ಪಿಲ್ಲ್ ಕ್ರ್ ತಿತ್ರಾಯಿ ಅಜ್ಞಯ್
 ಈ ಒಕ್ಕೆಡ ಕುಂದಾಲ್ ಅಜ್ಞಯ್;
 ನಿಂಗ ಚೂರೆ ಬುದ್ದಿರೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ಕಾಲಲ್ಲತ ಕಾಲತ್ರ ಅಜ್ಞಯ್
 ತಿಂಗಲ್ಲತ ತಿಂಗಲ್ ಅಜ್ಞಯ್
 ಪೋನ್ನಾದರೆ ತಿಂಗತ್ರ ಅಜ್ಞಯ್
 ಪಿಲ್ಲ್ ಚೂರೆ ಬುದ್ದೋಲೇ ಅಜ್ಞಯ್
 ಕಾಳಿಕಮ್ಮೆ ದೇವಿರೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ಕಾಳಿಕ ಮಲೆಯಿಂಜಿ ಅಜ್ಞಯ್
 ವಾಯು ಕಾತೆದ್ರಾಚಿತ್ರ ಅಜ್ಞಯ್
 ಮೇಕಿಯ ತೋಡಿಯತ್ರ ಅಜ್ಞಯ್

ಬಾಳೆ ಚೊರೆ ಬುದ್ದೋಲೇ ಅಜ್ಞಯ್
 ನಿಂಗ ಚೊರೆ ಬುದ್ದಿರೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ಕೆಟ್ಟಿರೋ ಅಜ್ಞಯ್ ನಿಂಗ
 ನಿಂಗ ಕೆಟ್ಟೆ ಕೇಡೇ ಅಜ್ಞಯ್
 ಬಾಂಗಾಡ್ ಬನತ್‌ಲ್ ಅಜ್ಞಯ್
 ಪಂಗೋಳಿ ಪಳುಮರೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ಕತ್ತಿ ಮತ್ತೊ ಕೂಡತೇ ಅಜ್ಞಯ್
 ಬೇರೋಡೆ ಪೋರಿಂಜತೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ಅದ್ ಪೋಲೆ ನಿಂಗಳೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ಕಾಲಳಿತ್ ಪೋಯಿರೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ಉಕಾಡ್ ಕೊಯಂದದೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ಮಾಂಜಪ್ಪಯ ಪೂಮರೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ಪೂಮರತ್ ಕೊಂಬ್‌ಲ್ ಅಜ್ಞಯ್
 ಪತ್ತೆಲೆಕ್ಕ ಕಣ್ಣೆಲೇ ಅಜ್ಞಯ್
 ಕೊತ್ತೊ ತುಂಡಿ ಪೋನೋಲೇ ಅಜ್ಞಯ್
 ನಿಂಗ ತುಂಡಿ ಪೋಯಿರೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ಜಾತಿನಲ್ಲ ಜಾತಿನೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ಕೈ ಬೀಜಿ ಕೆಡೋತ್‌ಚಿ ಅಜ್ಞಯ್
 ಅದ್ ಪೋಲೆ ನಿಂಗಳ ಅಜ್ಞಯ್
 ನಾರಾಯಣ ದೇವನೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ಕೈ ಬೀಜಿ ಕೆಡೋತ್‌ಚೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ಅಂಬ್‌ಲತರಿಂಜತೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ಉರಾಡ ಶನಿ ಪೋಲೇ ಅಜ್ಞಯ್
 ಪುಳಿ ಕೊಟ್‌ಡಿಂಜತೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ಒಕ್ಕಡ ಶನಿ ಪೋಲೇ ಅಜ್ಞಯ್
 ನಿಂಗ ಬುದ್ದಾ ಕೊವ್ವಣೆ ಅಜ್ಞಯ್
 ಅಳ್ಳಣ್ಣ ಶನಿ ಬಾತೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ಕೆಟ್ಟಿರೋ ಅಜ್ಞಯ್ ನಿಂಗ
 ಕೆಟ್ಟನ್ನ ಕೆಟ್‌ಲೇ ಅಜ್ಞಯ್
 ಜಬ್ಬಾಮಿರ ಮೀದಲ್ ಅಜ್ಞಯ್

ನಿಂಗ ಪುಟ್ಟಿತಾಕಣೇ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ಭಾಗಿಯ ಪರ್ಯಾದತ್ತ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ಕಾಡೋಲಿಂಜ ಪಟ್ಟತಿ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ಪಟ್ಟಿಕೊಡಿ ಬಂದಿತ್ತೊ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ಮಂಡುಕನ ಪೆತ್ತತ್ತೊ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ಕುಂಜೀಕುಳ್ಳ ಪಾಲಾಚಿ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ಓಡೆಲಿಂಜ ಕೇಚಮ್ಮೈ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ಕೊಳ್ಳಿಕೊಡಿ ಬಂದಿತ್ತೊ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ಕುಂಜೀಕೊ ಪರೆಯಾಚಿ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ಅವ್ವಂಗುಳ್ಳ ಸ್ಯಯಾಚಿ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ನಿಂಗ ಪುಟ್ಟಿ ತಾಕಣೇ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ಕೊಳಿ ಪಂದಿಪತ್ತಿತ್ತೊ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ಅತ್ತ ಕಡ್ಡಚಿ ಪೆತ್ತತ್ತೊ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ಶತ್ತರು ಕೊರ್ಯಾದತ್ತೊ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ಮಿತ್ತರು ಪರ್ಯಾತತ್ತೊ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ಓಡಿ ಪ್ರೋನ ಚಾಂಡಾಳ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ತಾನೆ ಬಂದ್ರ ಸೇರ್ಯಾಚಿ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ಕಾಲನ್ನನೆ ಪ್ರೋಪಕೊ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ಆಳ್ ಕಾಳೇ ತೇಂದಿತ್ತೊ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ಪಟ್ಟ್ ಪ್ರೋನ ಜಬ್ಲ್ವಮಿ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ಕೆಜ್ಜಿ ಸಾಗ್ರೀ ಮಾಡಿರೊ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ಕೆತ್ತಿತ್ತೊ ಕಳ್ಳಾತಿತ್ತೊ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ಆಕಡೇರಿ ತಿದ್ದಿರೊ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ಯಾಕಡೇರಿ ಚಾಚಿರೊ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ಆಯಿರಂಡ ಜಬ್ಲ್ವಮಿ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ಉನ್ನತ್ತೊ ಚೆಚ್ಚಿದೊ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ಆಳುದ್ದ ಬೊಳಿಯಾಚಿ ಅಜ್ಞಯ್ಯ
 ಕೈಯುದ್ದ ಕದ್ರ ಆಚಿ ಅಜ್ಞಯ್ಯ

ಪೋಂಚೊಳೆನ ನೀಕಿತ್ ಅಜ್ಞಯ್
 ಚಿತ್ತಲ್ ದುಂಬಿತೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ಮಂಬತ್ತಾಯ್ತೋಟ್ಯಿರೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ಮಾಣಿಕ ಮಲೆನಾಡ್ ಅಜ್ಞಯ್
 ಮೂಮ ಚೋಮ ಪೋರಿತೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ಮಾರಿ ಹಣ ಮಾಡಿರೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ಉಪ್ಪ್ ಮೀನೂ ಕೊಂಡಿರೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ತಂಗ ಬೆಲ್ಲ ಕೊಂಡಿರೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ಮಂಡಕೆಣ್ಣ ಕೋಂದಿರೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ಮೇಲ್ಕೋ ಮುರಿಯಾಚಿ ಅಜ್ಞಯ್
 ಬಾಕಿನ ಕರಕಿರೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ಈನಗುಂಡ್ ಪೋರಾಂದ್ ಅಜ್ಞಯ್
 ಇಂಜಿ ಮಂಜ ನಟ್ಯಿತೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ಮಾರಿ ಹಣ ಮಾಡಿರೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ಯಾಲ ಕಾಪಿ ಮಾಡಿತೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ಮೂಪಾನಿಕ್ ಪೋನ್ನೆಲ್ಲ ಅಜ್ಞಯ್
 ಚೆಪ್ಪೋಟ್ಯಿ ಬೆಚ್ಚಿರೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ಈನಗುಂಡ್ ಪೋರಾಂದ್ ಅಜ್ಞಯ್
 ಮುಂಡಕಾಡ್ ಕೆತ್ತಿತ್ ಅಜ್ಞಯ್
 ಚೀಂಗ ಕಾಡ್ ನೀಕಿತ್ ಅಜ್ಞಯ್
 ತೋಡ್ ತೋರ ತಿದ್ದಿತ್ ಅಜ್ಞಯ್
 ಬುಟ್ಟ್ ಪೋನ ಭೂಮಿನ ಅಜ್ಞಯ್
 ಕೂಟ್ಕೋ ಪಡ್ಂದಿರೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ತಭ್ಯಾಸ್ತೇನ ತಕ್ಕಾಮೆ ಅಜ್ಞಯ್
 ತಪ್ಪತೆ ಪಡ್ಂದಿರೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ತಾಂಗದ್ರಾ ಬಂದವನ ಅಜ್ಞಯ್
 ಕೈಲಡಕಿಕೊಂಡಿರೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ಬೆನ್ನ್ ಮರೆ ಬುದ್ದವನ
 ಹಾಕಿತ್ ಪೋಲತಿರೋ ಅಜ್ಞಯ್
 ಕೆಟ್ಟಿರೋ ಅಜ್ಞಯ್ ನಿಂಗ
 ಕೆಟ್ಟನ್ನೆ ಕೆಟ್ಟೋಲೇ ಅಜ್ಞಯ್...

ಪ್ರೋಚಿ ಪಾಟ್

ಚೆಲ್ಲ ಪೋಲೆ ಚೇರೋಡೆ
 ಚೆಕೊತ್ತು ಸರಂಬೋಲೆ
 ಒಪ್ಪೋಡೆ ಪೋರೋಲೋಡೆ
 ಒಪ್ಪೋಕ್ಕಣ್ಣೆ ಪೋಲೆ
 ಚಾಲಿಯಂಡ ನೊಪೋಲೆ
 ಮಾಲಟ್ಟೆ ನರ ಪೋಲೆ
 ಕೆಂಬಟ್ಟೆ ಮಡಿ ಪೋಲೆ
 ಹಚ್ಚೆ ಪಟ್ಟೆ ಮೈ ಪೋಲೆ
 ಬೀರಾಳಿ ಕುರಿ ಪೋಲೆ
 ಕನ್ನಡಿ ನೆಳ ಪೋಲೆ
 ಒಜ್ಜು ರ ಪರ ಪೋಲೆ
 ಮುತ್ತೋರ ನುರಿ ಪೋಲೆ
 ಬಾನ ದುಂಬ ಮೀಂಬೋಲೆ
 ತೋಟ ದುಂಬ ಪೂಪೋಲೆ
 ಒಕ್ಕ ದುಂಬ ಮಕ್ಕಳೋ
 ಈ ಮಕ್ಕೆಡ ಕೂಟೋಲ್
 ನಾವೆರುಳ್ಳ ಎಂಗಳೋ
 ಪಾಡಿ ನೋಟಿ ಕೊಡಲ್ಲಿ
 ಜಬ್ಬುಮಿರ ಮೀದಲ್
 ಏದ್ ದೇಶ ಚೊಲ್ಲುಳ್ಳು?
 ಪಾಡಿ ನೋಟಿ ಕಾಂಬಕ್ಕು
 ಪೂಮಾಲ್ ಕೊಡವಾಪ
 ಪೂಮಾಲ್ ಕೊಡವುಲ್
 ಏದ್ ನಾಡ್ ಚೊಲ್ಲುಳ್ಳು?
 ಪಾಡಿ ನೋಟಿ ಕಾಂಬಕ್ಕು

ಈ ನಾಡ್ ನಡುವುಲ್
 ನಾಡಾಪಾದಿ ಉರಾಪ
 ಈ ಉರ್ಗ ನಡುವುಲ್
 ಉರಾಪಾದಿ ಒಕ್ಕಳೋ

 ಈ ಒಕ್ಕ ಮನೆಯಿಲ್
 ಅಂದಿಯ ದಿನತೋಲ್
 ಎನ್ನಾಂಡ ಮೊಳಿಗೊಂಡ್
 ಜೆಂಬ ದುಡಿ ಕೇವದೋ
 ನಮ್ಮೆಯಲ್ಲ ನಾಳಲ್ಲ
 ಅರಾಟ್ ಬೋಳಕಲ್ಲ
 ಕೇಳಿನ್ನಡ ಚಂಬಾದಿ
 ಪೂಮಾಲ್ ಕೊಡವುಲ್
 ಅಮ್ಮಂಡೋ ಕೊಡವಂಡೋ
 ಪಂಡಿಯ ಮರಿಯಾದಿ
 ಈ ಒಕ್ಕ ಮನೆಯಿಲ್
 ಅಂದಿಯ ದಿನತೋಲ್
 ಜತ್ತ್ ಸ್ಪೃಗ್ ಪೋನೋರ್
 ಕೆಂಗುದರೆ ಅಯ್ಯಣ್ಣು
 ಅಯ್ಯಣ್ಣು ಬಯಿಂಬಂಡ
 ಮಾದತ್ತೋರ ಚೊಲ್ಲಾಲ್
 ಉರೋನೂ
 ಇಲ್ಲವನೂ ಬೆಂದುವೂ
 ಈ ಒಕ್ಕ ಮನೆಯಿಲ್
 ಕಾಡ್ ಪೋಲೆ ಕೊಡಿತ್
 ಜತ್ತ್ ಸ್ಪೃಗ್ ಸೇರ್ನನ

ಅಯ್ಯಣ್ಣ ಬಯಿಂಬನ
ಎಂಗ ನಾಲ್ಕು ಕುಂಜ್ಞಿಯ
ನಾಲವ್ವುಂಡ ಮಕ್ಕಳೊ
ನಾಕೆಮೈ ಮೊಲೆ ಪೂರ್ಲೆ
ಒತ್ತೊರ್ನಾಮೆ ಕೊಂಡಿತ್ತಾ
ಪಾಡಿ ಸ್ವರ್ಗ ಕೊಟನ
ಕೇಳೊ ಕೇಳೊ ಚಂಜಾದಿ
ಪಟ್ಟಿತಾನೆ ಅಯ್ಯಣ್ಣ
ಚತ್ತು ನಾಲ್ಕು ತೊಟ್ಟುಂಬಿ
ಕೂ ಒಕ್ಕ ಮನೆಯಿಲ್ಲಾ
ಮಕ್ಕಳೂ ಮೈಮಕ್ಕಳೂ
ತ್ರೋಕೆ ನೋಂಬ್ರೋ ನಿಂದಿತ್ತಾ
ಇಂದಿಯ ದಿನತ್ವಾಲ್ಲಾ

*

ತ್ರೋಕೆನ ಕಯಿಚಿತ್ತಾ
ಅಯ್ಯಣ್ಣ ಪದಲಾಲೆ
ಇಲ್ಲವಂಗೂ ಬೆಂದುಕೂ
ತನ್ನಡೋರ್ ಉರೋಂಗೂ
ಪಟ್ಟಮಾಕೂ ಪಾರ್ವತ್ತಕೂ
ಚೋಯಮೈಕೂ ದೊಂಬಕೂ
ಪರದೇಶಿಕೂ ಬಾತಿ
ಪಾಪಿ ನುಪ್ಪತ್ತಂಜಕಾಂಗೂ
ಅನ್ನದಾನ ಕೆಯ್ಯುವ
ಕೇಳಿನ್ನಡ ಚಂಜಾದಿ
ಅಯ್ಯಣ್ಣ ಪುಲಿಪುತ್ರ
ಭೂಮಿಲ್ಲ ಪರೋಕಣೆ
ಭಾಗಿಯು ಪರೋಂದತ್ತಾ...

*

ಪೂರ್ವ ಜೀವಡಂಗ್ರಾಚಿ
ಆನೆ ಜೀವ ಪಾರ್ ಚಿ
ತಂಗದ್ವಾನ ಕಾಂಬಕ್ಕು
ಉಯಿ ತನ್ನಡ ದೇವಿಯೂ
ಕುಂಜ್ಞಿಯಳೂ ಮಕ್ಕಳೂ
ಮಂಡ ಮಂಡ ಪೂಜ್ಞಿತ್ತಾ
ಶಿವ ಶೋಕ ಮಾಡಿತ್ತಾ
ಬುದ್ಧತ್ವ ತರೋಂದತ್ತಾ
ಅಕ್ಕಣೆಕ್ಕೆ ಬೆಂದುವೆ
ಇಲ್ಲವನೂ ಬೆಂದುವೂ
ಪರ ದುಃಖ ಮಾಡಾನ
ಅಕ್ಕಣೆಕ್ಕೆ ಚಂಜಾದಿ
ಒಕ್ಕಡ ಪೆರಿಯವನ್ನಾ

ಬೇರ ನಲ್ಲಿ ಬಾಲನ್
ಕೂ ಬಾಕ್ ಪರೋಂದತ್ತಾ
“ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ಕುಂಜ್ಞಿಳೆ
ಪರ ದುಃಖ ಮಾಡಂಡ
ಅವಿಜ ಜಳ್ಳಂದಕ
ಅಂಗಿಯ ತಡ್ರೋಪಾಲೆ
ಕ್ಷಾಬ್ಲ್ಯಾಮಿ ಕುಡ್ರಂದಕ
ಅಂಗಾಲ್ಲ ತಡ್ರೋಪಾಲೆ
ದೇವ ಪಾಪ ಕೆಜ್ಜುಕೆ
ಆವದಿಲ್ಲ ನಂಗಕ್
ಹಾವದೂ ಪರೋಪದೂ
ಕೂ ಭೂಮಿಲ್ಲ ಉಳ್ಳದ್ರಾ
ಎಂಗಕ್ಕೂರದಿಯಲ್ಲು

ಒಪತ್ತು ಮನೆಯಿಲ್ಲೆ
ಬೇವತ್ತು ಒಲೆಯಿಲ್ಲೆ
ಬೆಳ್ಳೆವನೆಡ್ವಾಪಕ್ಕ
ಮೋಂಡಾಂದೆಣ್ಣರಾಳಿಲ್ಲೆ
ದೇವಯ್ಯನ್ನಾ ಕಾಪ್ಕಕ
ಕೈಯ್ಯಂಡೆಣ್ಣರಾಳಿಲ್ಲೆ
ಎಂದೆಣ್ಣೆ ಪರ್ರಂದಿತ್ತಾ
ಕಣ್ಣ್ಣಿನೀರ್ ತೋಽಟ್ಚಾಚಿ
ಅನಗುಂಡ್ ಪ್ರೋರಾಂದ್
ಅಮ್ಮಂಡೊ ಕೊಡವಂಡೊ
ಹಂಡಿಯ ಮರಿಯಾದಿ
ಜೋಡ್ ಬೊಡಿ ಬೆಳ್ಳಿತ್ತಾ
ಜೋಡ್ ಬೊಡಿ ಬೆಳ್ಳಿತ್ತಾ
ತಾಂಗ್ಂಬಿ ಎಳಿಯವು
ಮುಜೀತ್ ಕುಳಿಚಿತ್
ಆಣಾಯಿ ಪರ್ರಂದವು
ದಂಡ್ ಮುಂಡ್ ಸುತ್ತಿತ್
ಪ್ರೋಣ್ಣಿಯಿ ಪರ್ರಂದವು
ಓಲೆ ಚೆಂಡಯಿಂಜಿತ್
ಜೀವ ಪ್ರೋನ ಬಟ್ಟೆಕ್
ಮುಮ್ಮಂಡಕಂಡೋಣೆಲ್
ಓಣೆ ಕೊಳ್ಳೆ ಬೆಳ್ಳಿತ್ತಾ
ಮಾಲೆ ಪ್ರೋಯಿತ್ ಪ್ರೋಜ್ಞಂಡ್
ಕಾಕಿತ್ ಮೋರ್ಣಂಡ್
ನೀಲಕೊಡಿ ಚಾವುಕ್
ಆರಿಜ ಕೊಡ್ವಾತ್ತತ್
ಅನಗುಂಡ್ ಪ್ರೋರಾಂದ್
ಚಂಬಾದಿಕೊ ಬೆಂದುಕೊ

ಮನಿಯತಾಳಯೆಚತ್
ಓರಂದೀರಂಡೆಣ್ಣಣೆ
ತನ್ನಡೋರ್ ಉರೋನ್
ಅಣ್ಣಾ ಪ್ರೋಣ್ಣೆ ಮೇಂಗಿ
ಕಾಡ್ ಪ್ರೋಲೆ ಕೂಡ್ಚಿ
ಓರಂದೀರಂಡೆಣ್ಣಣೆ
ನೇರ ಪ್ರೋಯಿ ತಾಂದತ್
ಕೇಳಣ್ಣೆ ಚಂಬಾದಿ
ಚೀಯೋದಿರ ಮೋಂದಿಕ್
ನೀಲ ಕೊಡಿ ಚಾವುನ
ತೆಕ್ಕೋರ ತಲೆ ಬೆಳ್ಳಿ
ನಾಗ ಮೋಗ ನಲ್ಲಾಂಗ್
ಚೊಳ್ಳಿರ ತಳಿಯನ
ಪಾಂಗರಿಂಜಿ ಬೆಳ್ಳಿತ್
ನೀಲಕೊಡಿ ಚಾವುಕ್
ಚೊಳ್ಳಿ ಪ್ರೋಲೆ ಬಟ್ಟೆನ
ಪಾಂಗರಿಂಜಿ ಬೆಳ್ಳಿತ್
ಚಾವುನಲ್ಲಿ ಕೂಟತ್
ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ನಡುವುಲ್
ಕಾಕಿತ್ ಮೋರ್ಣಂಡ್
ನೇರ ಇರ್ ಪ್ರೋಲತ್ನಾನ
ಓರಂದೀರಂಡೆಣ್ಣಣೆ
ಚೊಳ್ಳಿಪ್ರೋಲೆ ಚೊಪ್ಪಾನ
ಕಾನಗುಂಡ್ ಪ್ರೋರಾಂದ್
ಕುಟ್ಟುವತ್ ನೀಕಾಚಿ
ಪ್ರೋಂಗುಳಿ ಕುಳಿಪಕ್
ನೀಲ ಕೊಡಿ ಚಾವುನ
ಕೈ ಕೈ ಪ್ರುಡಿಚಿತ್

ಬೊಳ್ಳಿ ಮಾಡ ಪಟ್ಟಿಲ್
 ಅಲ್ಲಿ ಕೋಂದ್ರ್ ಬೆಚ್ಚಿತ್
 ಎಣ್ಣೆ ಮಂಡ ತೇಚಿತ್
 ಬೋಜಿ ಮೇಲ್ ಕತ್ತಿತ್
 ಮಾಜುತ್ತಿ ಮದಿ ಪಾಂದ್
 ಚಿಂಗಾರಲ್ಲಿನೆಂದಿತ್
 ನೀಲ ಕೋಡಿ ಚಾವುನ
 ನೆಲ್ಲಿಕ್ಕೆ ನಡುಬಾಡೆ
 ಮೇಕೆಟ್ ರೋಫ್ ವುಲ್
 ಕೂಟ್ ಕೆಟ್ ಮೀದಲ್
 ಬೊಟ್ ಲ್ ಕುರ್ ಬಂಡ
 ತೂರ ಪ್ರಾಟ್ ನಲ್ಲಿಂಗ್
 ಬೆಂದಾಂಗಿ ತೆಳ್ಕೋಲೆ
 ಚಾವು ಕೂಟಿ ಕೊಂಡತ್
 ಅಕ್ಕಣೆಕ್ ಚಂಬಾದಿ
 ಇಲ್ಲವನೂ ಬೆಂದುವೂ
 ಮುಡಿತ್ ಕುಳಿತ್ತಿತ್
 ನೀಲ ಕೋಡಿ ಚಾವುಕ್
 ಅರಿಜ ಕೊಡ್ ತೆತ್
 ಅಕ್ಕಣೆಕ್ ಚಂಬಾದಿ
 ಕೂಡ್ ನ ಜನವೆಲ್ಲಾ
 ಅರಿಜ ಕೊಡ್ ತೆತ್
 ಓರಂದೀರಂಡೆಣ್ಣಣೆ
 ಕೊಂಡೊನೊ ಕೊಡ್ ತಮನೂ
 ಕೆಂದನೊಲ್ಲಿ ಕೆಲ್ಲಿಟೆ

ಕೆಂಬ್ರ ಕೆಂಟ್ ಜೋಡಾಯಿ
 ಸ್ವೇತೋಕ್ ಕೈಲಾಯಿ
 ಚಾವು ಕೊಂಬುರಿಪಿತ್
 ಚಾವು ಪರೆ ಪ್ರಾಜ್ಞಂಡ್
 ಜೋಡ್ ಬೋಡಿ ಬೆಚ್ಚಂಡ್
 ಪ್ರಾಣ್ಯಾಯಿ ಪರ್ಬಂದವ್
 ಮಾಲೆ ಪ್ರಾಯ್ ಪ್ರಾಜ್ಞಂಡ್
 ಮಚ್ಚಿ ಮನೆ ಕೇರಿತ್
 ನೀಲಕೋಡಿ ಚಾವುಕ್
 ಅರಿಜ ಕೊಡ್ ತೆತ್
 ಅಕ್ಕಣೆಕ್ ಚಂಬಾದಿ
 ಭಾಂಡಾಳ ಪ್ರಾಲೆ ಮಕ್ಕೆ
 ನೀಲಕೋಡಿ ಚಾವುಕ್
 ಬೊಳ್ಳಿ ಮಾಡ ಪಟ್ಟಿಲ್
 ಅಂಗಲಾಡಿ ಕೊಂಡತ್
 ಓರಂದೀರಂಡೆಣ್ಣಣೆ
 ನೇರ ಮಜ್ಜಣಾಚಿಲ
 ಅಕ್ಕಣೆಕ್ ಚಂಬಾದಿ
ಲೂರೋಂಡ
 ಒಕ್ಕಲಣ್ಣ ಬಾಲಂಗ
 ಕತ್ತಿ ಮತ್ತ್ ಕೈಲಾಯಿ
 ತೂಟ್ ಕಳೆ ತೂಪೆಲ್
 ಮಾವು ಪ್ರಳ್ಳಿ ಕತ್ತಿತ್
 ಕಂಬೆ ಪ್ರಳ್ಳಿದಕ್ಕಾಚಿ... □

ಪ್ರತ್ಯು ಪಾಟ್

ಬಾಳೊ ಬಾಳೊ ಚಂಡಾದಿ
 ಪ್ರತ್ಯು ರಿ ಚೋಲ್ಲಾಲೆ
 ನಾಲ್ ಮೂಂದ್ ಪಾಡನ
 ಅಲ್ಲ ತೊಂದು ಅಲ್ಲಲ
 ಮಿನಿಯಾರ್ ಪ್ರೋಕ್ಲಾ
 ಎಡಮೀಯಾರ್ದ್ವಾರ್ಲಾ
 ಚಂಗ್ರಾಂದಿ ನಾಳಾಯಿ
 ಪ್ರೋಂಚೋಲೆ ಪ್ರೋಲುವಕ್ಕೆ
 ಕ್ಕೆ ಮರುವೆಳೆ ಬಾಲ
 ಮ್ಮೆ ನೆಟ್ಟೆ ತೊರಕ್ದ್ವಾ
 ಪ್ರೋಂಬಡಿ ತೊರ್ಹಂದಿತ್
 ಸೂರಿಯನ ತೊತ್ತಿತ್
 ಕಾಲೂ ಮೂಡೂ ಕತ್ತಿತ್
 ಹಂಡಾಳ ಪ್ರೋಲೆಮಕ್ಕೆ
 ಆಳಯಚಿ ಕಾಕ್ತೆ
 ಹಂಡಾಳ ಪ್ರೋಲೆಮಕ್ಕೆ
 ಚೋಮೆ ನಿಪ್ಪಕ್ಕೋಟ್ವೆಂಜಿ
 ನುಪ್ಪತ್ತಾರ್ ಚೋಮನ
 ಕೇರ್ಹಾಟ್ವೆ ತಳ್ಳಿತ್
 ಬೆಂದಟ್ಟೆ ತುಳಿಪಿತ್
 ಚೋಳ್ಮಾಡ ಪಟ್ಟೆಲ್
 ಅಲ್ಲಿ ಬಂದ್ ನಿಕ್ಕಣೆ
 ಚೋಮಂಗೋತ್ ಮುಟ್ಟುಂದು
 ಎಂದೆಣ್ಣೆ ನೆನತಿತ್

ಕ್ಕೆಮರ ಕಳಿನೋಗ
 ಮಾಂಜಪ್ಪೆಯ್ ನೇಂಗುಟ್ವೆ
 ಪ್ರೋಲಿರ ಪ್ರದಿಯಾಯಿ
 ಬಟ್ಟಿ ಪನೆ ಪಾರಾಯಿ
 ಪಾಶೂರ ತೊಡಕೆಟ್ವೆ
 ಚೇರಿರ ತಮಿಯಾಯಿ
 ಎಲ್ಲ ಚೋಡ್ ಕೋಟಿತ್
 ಚೋಳ್ಮಾಡ ಪಟ್ಟೆಂಜಿ
 ಚೋಳ್ ದುಬ್ಬ ನೀಕಿತ್
 ಚೋಮ ನಾಟಿ ಪ್ರೋಯಿತ್
 ಆಯಿರಾಂಡ ಜಬ್ಬ್ವಮಿ
 ಕನ್ನಡಿಯ ನೇಕತ್
 ಕೇಕ್ಲಾಕ್ ಮೋಗವಾಯಿ
 ಸ್ವಾಕ್ಷ ಕ್ಕೆಲಾಯಿ
 ಸೂರಿಯನ ತೊತ್ತಿತ್
 ಚೋಮ್ಮೆಯ್ ನಂಡ ಮಂಡಕ್
 ಸ್ವಾಕ್ಷ ಕನಿಚಿತ್
 ಚೋಮ್ಮೆಯ್ ನಂಡ ಚೋಳೆಕ್
 ಚೋಳ್ಮೋಗ ಬೆಟ್ಟಿತ್
 ನೇಂಗ್ನನ ಕೋಯತಿತ್
 ಸಾಲ್ಬಟ್ತಿತ್ ಉಕ್ಕಣೆ
 ಮೇಲ್ ಲೋಗ ದೇಶತ್
 ಕಾಳೆ ತೆಡ್ ಪ್ರೋಜ್ಞತ್
 ಕಾಳೆ ತೆಡ್ ಪ್ರೋಯ್ಣಣೆ

ಕೋಳ್ ಲೋಗ ದೇಶತ್ರ್
 ಆಲಿ ಮಳೆ ಪೂಜ್ಞತ್ರ್
 ಆಲಿ ಮಳೆ ಪೂರ್ಯನೆ
 ಬೆಲ್ಲ ಪೋಲೆ ಭಾಮಿಯೊ
 ವಾ ಪೋಲೆ ಪದಬುದ್ದ
 ಪದ ಬುದ್ದ ಭಾಮಿನ
 ಆರ್ ಸಾಲ್ ಉತ್ತಿತ್ರ್
 ಮಾರ್ಚ್ಚ್ ತಯಿತ್ತಿತ್ರ್
 ವಾ ಬಿತ್ರ್ ತಳಿಪಕ್
 ನಲ್ಲಿರ್ವಾ ಕೇಟಿತ್ರ್
 ನಲ್ಲೋರಾಚೆ ನಾಳಾಯಿ
 ವಾ ಬಿತ್ರ್ ಕನಿಚತ್ರ್
 ಈನಗುಂಡ್ ಪೋರಾಂದ್
 ಪೊನ್ನಗೆ ಪ್ರತಿಕಣೆ
 ಆಯಿರಂಡ ಜಬ್ಬ್ವಾಮಿ
 ಉತ್ತೋಳಮೆ ಮಾಡ್ಚಿ
 ಕೇಳೋ ಕೇಳೋ ಚಂಜಾದಿ
 ಪೊನ್ನಗೆ ಪೋರಿಪಕ್
 ನಾಳ್ ಮೂರ್ತೆ ಕೇಟಿತ್ರ್
 ನಲ್ಲೋರಾಚೆ ನಾಳಾಯಿ
 ಪೊಂಚೋಲೆ ಪೊಲುವಕ್ಕ
 ಮುಲ್ಲೆ ಪೊವಳೆ ಪೊಂಗ
 ಪೊಂಗುಳಿ ಕುಳಿಚಿತ್ರ್
 ಮಾಜುತ್ತಿ ಮಡಿ ಪಾಂದ್
 ನೆಲ್ಲುಕ್ಕಿ ನಡು ಬಾಡೆ
 ನಂದ ದೀಪ ಮಿಂಜಾಲ್

ಸಣ್ಣಕ್ಕೆ ಕೈಲಾಯಿ
 ಕಾರಣವರ ತೊತ್ತಿತ್ರ್
 ಸಣ್ಣಕ್ಕೆ ಕನಿಚಿತ್ರ್
 ಅಲ್ಲಿಂಜಿ ಪೊರ್ಚಿತ್ರ್
 ಅಂಗಿ ಜಾಂಗಿ ಪೋಯಿತ್ರ್
 ಕನ್ನಡಿಯ ನೇಕತ್ರ್
 ಮೆಪ್ಪುನೀಲ್ ಪೋಯಿತ್ರ್
 ಕೌಪ್ಪಣಿ ಕೊಳಿಂಜಿತ್ರ್
 ಕೇಕ್ಕೊ ಮೋಗವಾಯಿ
 ತೋರ ಕೊಡಿ ನಲ್ಲಾಂಗ್
 ಸಣ್ಣಕ್ಕೆನ ಇಟ್ಟಿತ್ರ್
 ಸೂರಿಯನ ತೊತ್ತಿತ್ರ್
 ಪೊನ್ನಗೆ ಪೊರಿಚಿತ್ರ್
 ನೇರ್ ಪ್ರತಿ ಕೆಂಪ್ಪಿಚಿ
 ಅಕ್ಕಣೆಕ್ ಒಂಜಾದಿ
 ಹಾಂಡಾಳ ಪೊಲೆಮಕ್ಕ
 ಎಳ್ ಮೂಲೆ ಆಕನ
 ಎಳ್ ಸಾಲ್ ಉತ್ತಿತ್ರ್
 ಉತ್ತೋಳಮೆ ಮಾಡಿತ್ರ್
 ಮಾರ್ಚ್ಚ್ ತಯಿತ್ತಿತ್ರ್
 ಕೆಂಪ್ಪೆ ನೇರ್ ಬಿತ್ರ್ ಚಿ
 ಆಂದಲ್ಲ ಟಿನಿಯಾಂದ್
 ಪೊನ್ನಗೆ ನಯಿಚಿತ್ರ್
 ಎಳ್ ಮೂಲೆ ಆಕತ್ರ್
 ಕಳಿ ಕಳಿ ನಟ್ಟಿತ್ರ್
 ಓರಂದೀರಂಚೆಣ್ಣನೆ

ಆಯಿರಂಡ ಜಬ್ಬಾಮಿ
ನಟ್ಟಿ ನಟ್ಟೊ ಕೊಟ್ಟೆಚಿ
ಓರಂದೀರಂಡೆಣ್ಣಾಕೆ
ನಟ್ಟು ನಾಟಿ ನಲ್ಲುದ್ದಾ
ಹುಂಜ್ಞಿ ತಾಂಗಿ ನೇಂದತ್ತಾ
ಚಿಂಬೆಯಾರ್ ತಿಂಗತ್ತಾ
ಪ್ರೋಗೆಯಿಲ್ಲಾ ಕಂಡತ್ತಾ
ಪ್ರೋಗೆಯಿಲ್ಲಾ ಕಂಡತ್ತಾ
ಚಂದ್ರೋಳ ಪರೋಚಾಯಿ
ಕ್ಯೂಲ್ರ್ ಪ್ರೋವ್ಡ್ರ್ ಕೇಂಂಡತ್ತಾ
ಕನಗುಂಡ್ರ್ ಪ್ರೋರಾಂದ್ರ್
ಪ್ರೋಗೆಯಿಲ್ಲಾ ಮೂಪಕ್ಕೆ
ಕೇಂಯ್ಯುವಕ್ಕೆ ಮೂತಾಂಡು
ಎಂದೆಣ್ಣೆ ನೆನೆತಿತ್ತಾ
ಇಗ್ಗ್ ತಪ್ಪ ದೇವಯ್ಯು
ನಲ್ಲೊಂದ್ರ್ ರಾಚೆ ನಾಲಾಯಿ

ಪ್ರೋಂಚೋಲೆ ಪ್ರೋಲೆವಕ್
ಮೀಸೆಂಗುಂಡರೆಕೆಟ್ಟಿ
ತಾಂಡಿಂಗುಂಡ್ರ್ ತಂಡೂರಿ
ಪಾಡಿ ತೋರ ಇಳಿಂಜಿತ್ತಾ
ಮಾಣಿಕ ಮಲೆನಾಡ್ರ್
ತಳಿ ಪರಂಬೂರ್ಲ್ರ್
ಅಲ್ಲಿಂಜು ತಿರುಪ್ಪಳ್ಟ್
ಬೆಂದ್ರು ಕೋಲ್ರ್ ಉರ್ಲ್ರ್ಲ್ರ್
ತನ್ನಡಣ್ಣು ದೇವಯ್ಯು
ಬೆಂದ್ರು ಕೋಲ್ರ್ ಅಪ್ಪಾಯ್ಯು
ಆ ದೇವ ನಡೆಯಿಲ್ಲಾ
ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಯಿ ನಿಕ್ಕಣೆ
ಬೆಂದ್ರು ಕೋಲ್ರ್ ಅಪ್ಪಾಯ್ಯು
ಇಗ್ಗ್ ತಪ್ಪ ದೇವನ
ಕನ್ನೊಂದನೆ ಕಾಂಬದು
ಕು ತಕ್ಕು ಪರ್ರಂದತ್ತಾ.

ದೇವತೆಯದ ಪಾಠ್

ಬಾಳೋ ಬಾಳೋ ಚಂಜಾದಿ
 ಎನ್ನಂಗೋಂಡ್ ಪಾಡನ
 ಏದ್ ದಿಕ್ಕು ಪೋಕನ
 ಅರ ಕೊಂಡ್ ಪಾಡನ
 ಅಲ್ಲುತೊಂದೂ ಅಲ್ಲುಲ
 ಎವ್ವ ಮಕ್ಕ ದೇಖುವ
 ಪುಟ್ಟೊನ ಕಥ ಕೇಳ್
 ಎವ್ವ ಮಕ್ಕ ದೇಖುವ
 ಎಲ್ಲಿ ಪೋಲೋ ಪುಟ್ಟಿಯೀ
 ಅಲ್ಲು ತೆಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲುಲ್ಲ
 ಜಬ್ಲುಮಿರ ಮೀದಲ್
 ಏದ್ ದೇಶ ಚೊಲ್ಲುಳ್ಳು
 ಅಲ್ಲುತೇದೂ ಅಲ್ಲುಲ
 ನೋಟ ನೋಟ ಕಾಂಬಕ್ಕ
 ಪೂಮ್ಮಾಲೆ ಕೊಡವಾಪ
 ಈ ದೇಶಕೆಣ ದೇಶ
 ಚೆಂಬುವ ತುಳ್ ನಾಡ್
 ತೊಂಗೊನ ತುಳ್ ನಾಡ್
 ಅಲ್ಲಿಂಜೂ ತಿರುವೆಳ್ಳು
 ಉರ್ ಪೆದ ಚೊಲ್ಲುಳ್ಳು
 ಬಾಳೆ ಬರ ಪೋಲೆ,
 ಯೋಳ್ಳಿ ಕಣ್ಣಿಂಡಾದೂರ್
 ಆ ಉರ್ ನಡುವುಲ್
 ಬಾಂಗಾಡ್ ಬನ್ತೊಲ್
 ಮಮ್ಮಾಯತೆ ಪುಟ್ಟೊಚಿ

ಏಳ್ ಕೊಂಬ್ ಪೂರ್ಕಳ್ಳು
 ಮಮ್ಮಾಯತೆ ಪುಟ್ಟೊತ್
 ಮಾಯತೆ ಬೋಳ್ಂದತ್
 ಪಲ್ಲಿಲ್ಲತೆ ಕೊಂಬಾಚಿ
 ಕೊಂಬಿಲ್ಲತೆ ಕೊತ್ತಾಚಿ
 ಕೊತ್ತಿಲ್ಲತೆ ಮೋಡಾಚಿ
 ಮೋಡಿಲ್ಲತೆ ಪೂವಾಚಿ
 ಎಲ್ಲು ಪೂವ್ ಬೀಂದತ್
 ಕೂಟೊಲ್ ತಲೆ ಪೂವ್
 ಮೋಡ್ ಪೂವ್ ಬೀಂದೊಲ್
 ಇನ್ನುನಿಪ್ಪ ಕಾಲತ್
 ಕಾಳಿಕ ಮಲೆಯಿಲ್
 ಕಾಳಿಕಮ್ಮೆ ಮಾದೇವಿ
 ನಲ್ಲೊರಾಚೆ ನಾಳಾಯಿ
 ಅಯ್ಯಿಪ್ಪ ಶನಿಯಾಯಿ
 ಶಂಭು ಶಿವ ದೇವಂಡ
 ನೆತ್ತಿ ಕಣ್ಣಿ ಸೂರಿಯ
 ಕೇಹುದೊಚಿ ಬಪ್ಪಕ
 ಕುಪ್ಪೆ ನಾಟೆಳಂಗೋಳಿ
 ಪೂಂದರಕೆ ತಟ್ಟಿತ್
 ಮೂಮ ಏಗಿ ಕೂವಣೆ
 ಕಾಳಿಕಮ್ಮೆ ದೇವಿಯೋ
 ಪೂಪ್ರಾರಕ್ ನೆಟ್ಟಿತ್
 ಮೃಜಳಂದಿ ತದ್ದುತ್
 ಅಕ್ಕಣೆಕ್ ಚಂಜಾದಿ

ಕೆತ್ತು ಕಲ್ಲು ಗುಡ್ಡತ್ತ
 ಪನ್ನರಂಡೆಳೆ ಪ್ರೋಗ್
 ಬೊಳ್ಳಾಟತ್ತ ಮಚ್ಚಿಯ
 ಶುಟ್ಟುವತ್ತ ನೀಕಾಚಿ
 ಪಾತ್ರರ ತಳುವಾಯಿ
 ಅಚ್ಚುತಾಳಿ ಮೇಲಾಯಿ
 ಎಲ್ಲಾ ಜೋಡೊ ಕೊಟಿತ್ತ
 ಕಾಳಿಕಮ್ಮೆ ದೇವಿಕ್
 ಪ್ರೋನ್ನರಿಕೆ ಮಾಡ್ಚಿ
 ಅದ್ದ ಕೇಟ ದೇವಿಯೊ
 ಅಲ್ಲಿಂಡೆದ್ದ ಬಂದಿತ್ತ
 ಪ್ರೋಂಗುಳಿ ಕುಳಿಚಿತ್ತ
 ಮಾಡುತ್ತಿ ಮಡಿಪಾಂಡ್
 ಕೇರ್ಕಾಕ್ ಮೋಗವಾಯಿ
 ಸೂರಿಯನ ತೋತ್ತಿತ್ತ
 ಅಲ್ಲಿಂಜಿ ಪ್ರೋಟಿತ್ತ
 ಮಾಂಜಪ್ಪೆಯ್ಯ ಪ್ರಾಮರ
 ಪ್ರಾಮರತ್ತ ಕೊಂಬ್ರೊಲ್
 ಕೇರ್ಕಾ ಪ್ರೋನ ಕೊಂಬ್ರೊಕ್
 ಗಾಳಿ ಪಟ ಕೆಟ್ಟ್ಯಾಚಿ
 ಕೇಳೊ ಕೇಳೊ ಚಂಜಾದಿ
 ಗಾಳಿ ಪಟ ಕೆಟ್ಟ್ಯಾನ್
 ಗಾಳಿ ಕಂಬೊಡ್ರೊಂದತ್ತ
 ದೇಶ ದೇಶಕೆಲ್ಲಾಂಗೂ
 ವಾಯು ಕಾತಡಿಚತ್ತ
 ಆವಿಜ ಜಳ್ಳಾಂದತ್ತ
 ಕೌಬ್ಳುಮಿ ಕುಡ್ರೊಂದತ್ತ

ಬೊಮ್ಮೆರ ಕುಲ್ರಾಂಗ್ಚಿ
 ತೋಮರ ಜಳ್ಳಾಂದತ್ತ
 ದೇಶ ದೇಶಕೆಲ್ಲಾಂಗೂ
 ವಾಯು ಕಾತಡಿಪಕ
 ಏಳ್ ಕೊಂಬ್ರೊ ಪ್ರೂಕೆಲ್
 ಕೊಂಬ್ರೊ ಕೊಂಬಲೆ ಪ್ರೋಜ್
 ಕೊಂಬಲೆಯೊ ಪ್ರೋಯ್ಸೆನ್
 ಮೋಡ್ ಪ್ರಾಪ್ರೋಲಿಂಜತ್ತ
 ಮೋಡ್ ಪ್ರಾವ್ ಬುದ್ದಲ್ಲಿ
 ಏಳ್ ಕೊಂಬ್ರೊ ಕೆಂಬುತ್ತ್
 ಮಮಾತ್ಯತೆ ಪ್ರುತ್ತ್ಯಾಚಿ
 ಮಮಾತ್ಯತೆ ಪ್ರುತ್ತ್ಯಾತ್ತ
 ಮಾಯತೆ ಬೊಳ್ಳಾಂದತ್ತ
 ಅಯ್ಯಾಂಡಕರೆ ಪ್ರತ್ತ್
 ಪ್ರೆತಾಂಡಕ್ ತೇಪ್ರತ್ತ್
 ಕಾಲನ್ನನೆ ಪ್ರೋಪಕ
 ಪ್ರತ್ತ್ ಕಾಳಿ ತೋಂದತ್ತ
 ಪ್ರತ್ತ್ ಕಾಳಿ ತೋರಣೆ
 ಕೆಂಬುತ್ತ್ ಒಡ್ರೊಂದತ್ತ
 ಕೆಂಬುತ್ತ್ ಒಡೆಯಣೆ
 ಇದ್ದನ್ನ ಕಥೆ ಮಾಯ
 ಕೊಂಬ್ರೊ ಮೇಲೆ ಕೊಂಬಾಯಿ
 ಚುಳ್ಳೊ ಮೇಲೆ ಚುಳ್ಳಾಯಿ
 ಹೋಡಂ ಬೊಲೆ ಮಂಡ್ಯಾಯಿ
 ಮೋರ ಪ್ರೋಲೆ ಕೆಮಿಯಾಯಿ
 ತಾಳಿ ಪ್ರೋಲೆ ಕಣ್ಣಾಯಿ
 ಅಡಪ ಪ್ರೋಲೆ ಬಾಯಾಯಿ

ಮತ್ತೊ ಪೂಲೆ ಪಲ್ಲ್ಯಾಯಿ
 ಬಾಳ್ ಪೂಲೆ ನಾವಾಯಿ
 ತೋಣ್ ಪೂಲೆ ಕೈಯಾಯಿ
 ಕಂಬ್ ಪೂಲೆ ಕಾಲಾಯಿ
 ಅಟ್ಟು ಪೂಲೆ ಬನ್ನಾಯಿ
 ಬುಟ್ಟು ಪೂಲೆ ಬರಿಯಾಯಿ
 ತೋಕ್ ಪೂಲೆ ಬಾಲಾಯಿ
 ಮಮ್ಮಾಯತೆ ಪುಟ್ಟುಚಿ
 ಬಾಯಿಲ್ಲತ ಮಾನ್ ಕುಂಜ್!
 ಮಮ್ಮಾಯತೆ ಪುಟ್ಟಿತ್
 ಮಾಯತೆ ಚೋಳ್ಳಂದಿತ್
 ಮಾಯತೆ ಚೋಳ್ಳಂದಿತ್
 ನಾಲ್ ದಿಕ್ಕ್ಷಾನೋಟಿತ್
 ಮೇಚಿ ಫಲ ತೇದಿತ್
 ಅಲ್ಲಿಂಜಿ ಪೂರ್ಣಿತ್
 ಅಲ್ಲಿಂಜಿ ಪೂರ್ಣಿತ್
 ಪೂಮ್ಮಾಲೆ ಕೊಡಪುಲ್
 ಈರುಳ್ಳಿ ಬನತ್ತಾಲ್
 ಮೇಚಿ ಫಲ ಕಂಡತ್
 ಮೇಚಿ ಫಲ ಕಂಡಿತ್
 ಪಚ್ಚೆ ಕಂಡೆ ಪಿಲ್ಲಾನ್
 ಮೇಂಜಿತ್ ಪೂರ್ಣಿತ್
 ಚೋಳ್ಳೋಟೆ ನೆಡಿಯಿಲ್
 ಕಾರೋಟೆ ಪಡತ್ತಾಲ್
 ಸೀತೆಕೊಲ್ಲಿ ನೀರೊನ
 ನೀತಳ ಕುಡಿಚಿತ್
 ಬಾಯಿಲ್ಲತ ಮಾನ್ ಕುಂಜ್!
 ಉಟ್ಟಣ ಮರ್ಕಾಯಿ

ತೊಂಗ್ನ ಮರತಡಿ
 ಮಕ್ಕಿ ಬುದ್ದೊರವಾಂಜ
 ಕೇಳೊ ಕೇಳೊ ಬೆಂದುವೆ
 ಪೂಮ್ಮಾಲೆ ಕೊಡಪುಲ್
 ಕಾರುಳ್ಳಿ ಕರಿಂಬ್ಯೆಯ್
 ಮಟ್ಟಿ ಮನೆ ಕೆಟ್ಟಂಡು
 ಎಂದೆಣ್ಣೆ ನೆನತಿತ್
 ಚಾಂಡಾಳ ಪೂಲೆಯನ
 ಆಳಯಚಿ ಕಾರಿತ್
 ಬೀಬಿ ಕೆತ್ತ್ಯೆ ಮತ್ತೊನ
 ಕೈ ನೋಟಿ ಕೊಡೊತ್ತಾ
 ಮತ್ತೊ ಕೊಂಡ ಚಾಂಡಾಳ
 ಚೋಂಗೆ ಪೂಡಿ ಮಾಡಿತ್
 ಪಾಂಗರಿಂಜಿ ಕೂಟಿತ್
 ಜಾಟಿ ಮೆಲ್ಲೆ ಪೂಯಿತ್
 ಈರುಳ್ಳಿ ಬನತ್ತಾಲ್
 ಚೋಮ್ಮರ ಕರ್ರಾದೊಚಿ
 ಚೋಮ್ಮರ ಕರ್ರಾದಣೆ
 ತೋಮರ ಪೂಳಿಂಜತ್
 ದಂಡ್ ಕೂಡಿ ಬೂವಣೆ
 ಓಟೆ ನಡಿ ಡಾಂಜತ್
 ಪಚ್ಚೆ ಕಂಡೊಣಾಂಗ್ಚಿ
 ಚೋಂಗೆ ಪಾರ್ ಕಾಂಜತ್
 ಸೀತೆ ಕೊಲ್ಲಿ ನೀರೆಲ್ಲ
 ನೀರಾರಿತ್ ಬತ್ತುಚಿ
 ಬಾಯಿಲ್ಲತ ಮಾನ್ ಕುಂಜ್!
 ಉಟ್ಟಣ ಮರ್ಕಾಯಿ

ಅವದಿಲ್ಲ ತಾಚಿಂದ್
ಅಲ್ಲಿಂಜಿ ಪೋರ್ಚಿತ್
ನೇರ ಪೋಯಿ ತಾವಲ್ಲಿ
ಮಾರೆಕೆ ಮಲೆನಾಡ್
ಉರ್ ಹೆದ ಚೊಲ್ಲುಳ್ಳ
ಬಾಳಿ ವಣ್ಣ್ ಕೇಳೊರ್
ಅಲ್ಲಿ ಪೋಯಿ ಕೂಡಿತ್
ಬಾಗಾಡ್ ಬನ್ತಾಲ್
ನೀತಳ ಕುಡಿಚಿತ್
ಮಕ್ಕಿ ಬುದ್ಲೊರವಕ
ಕಾಳಿಕೆ ಮಲೆಯಿಂಜಿ
ವಾಯು ಕಾತಡಿಚತ್
ವಾಯು ಕಾತಡಿಪಕ
ಕೋಲೆಯಂಡ ಕೇರಿಲ್
ಮಣ್ಣೆಲ್ಲತ ಮಾನಿಲ್
ಮಮ್ಮಾಯತೆ ಪ್ರಟ್ಟೊನ
ತೇನಾಂಡಿ ಪುಳಿ ಮಾಂಗೆ
ಪ್ರಾಕಾತ್ ಕೊಲಿಂಜತ್ಲೊ
ಮಾಂಗೆ ಬುದ್ದ ಸದ್ದ್ ಕ್
ಬಾಯಿಲ್ಲತ ಮಾನ್ ಕುಂಜ್
ಪ್ರಾಪ್ಯೋರ್ಕ್ ನೆಟ್ಟಿತ್
ಮೈ ಜಳಂದಿ ತದ್ದಿತ್
ನಾಲ್ ದಿಕ್ಕು ನೋಟಣೆ
ಕಣ್ಣ್ ಕೊಂದೂ ಕಂಡೊಲ್
“ಇದೆನ್ನ ಕಥೆ ಮಾಯ!”

ಎಂದೆಣ್ಣೆ ನೆನತಿತ್
ಬೇರಂಗುಂಡಳ್ಳೊಕಣೆ
ವಾಯು ಕಾತಡಿಚತ್
ಅಕ್ಕಣೆಕ್ ಚಂಬಾದಿ
ಮಾಂಬಣ್ಣ್ ಮಣಪಾಂಜ
ಅದರಿಂಜ ಮಾನ್ ಕುಂಜ್
ನನ್ನ ಬಯ್ಯ ಪೋಕಣೆ
ತೇಮಾವು ಮರ ಕಂಡ
ತೇಮಾವು ಮರ ತಡಿ
ತೇ ಮಾಂಗೆ ಪೋರ್ಕಣೆ
ನಾಯಮ್ಮುಡ ತಿರುತಿಲ್
ಪನ್ನೆರಂಡೆಳೆ ಪ್ರೋಂಗೆ
ಮಾ ಪಟ್ಟ್ ತರೆಯಾಯಿ
ಪೀಲಿಯಂಡ ತೊಂಬೊಡ
ಜೋಗ ತಲೆ ಬೆಚ್ಚಿತ್
ಗುದ್ದ್ ಕಲ ಕೊಂಡಿತ್
ನೀಲ ಕೆರೆ ನೀರೋಕ್
ಆಂಗಿ ಜಾಂಗಿ ಬಂದಲ್ಲಿ
ತೇ ಮಾವು ಮರ ತಡಿ
ಮಾನ್ ಕುಂಜ್ ನ ಕಂಡಿತ್
ಬೊತ್ತಿತ್ ಬೊರ್ಹಂಡಿತ್
ಕೆಂಗಲ ಕವ್ಯಂಚಿತ್
ಒಡಿ ಪಾರಿ ಪೋಯಿತ್
ನಾಯಮ್ಮುಡ ಕೇರಿಲ್
ಈ ಬಾಕ್ ಪರ್ಹಂಡತ್

ಕಲಿಯಾಟಂಡ ಪೊನ್ನಪ್ಪಂಡ ಪಾಟ್

ಬೊಳೋ ಕೇಳಾ ಚಂಜಾದಿ
 ಪೊಮ್ಮಾಲೆ ಕೊಡವುಲ್ಲಾ
 ಗದ್ದ ಗೆದ್ದ ನಾಡೊಲ್ಲಾ
 ಬ್ಯಂಬಕೇಳಿ ಕೇಟದ್ರ್
 ಕಂಡ್ ನೋಟಿತ್ಲೀಂಗಿ
 ಕೇಳಿ ಕೇಟಿ ತಿಕ್ಕುಲ
 ಕೇಳಿ ಕೇಟ ಬಂಬನ
 ಆರ ಕೊಂಡ್ ಪಾಡನ
 ಅಲ್ಲತಾರೊ ಅಲ್ಲಲ
 ಕಲಿಯಾಟಂಡ ಪೊನ್ನಪ್ಪ
 ಪೊನ್ನಪ್ಪ ಬಯಿಂಬನ್
 ಬಂಬ ಕೇಳಿ ಕೇಟದ್ರ್
 ಪಾಡಿ ನೋಟಿ ಕೊವ್ವನ
 ಕೆಂಗುದರೆ ಪೊನ್ನಪ್ಪ
 ಪುಟ್ಟಾನ ಕಢೆ ಕೇಳಾ
 ಕೆಂಗುದರೆ ಪೊನ್ನಪ್ಪ
 ಎಲ್ಲಿ ಪೊಲೋ ಪುಟ್ಟೀಯ
 ಅಲ್ಲತ್ತೀಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ
 ನೇರೊಯಿಪತ್ತಾಪಲ್ಲಿ
 ನಾಲ್ ನಾಡ್ ಕೆಂದೋಂಡ
 ಬೊಳ್ಳಿ ತಂಡ್ ಕುಂಜಿಲ
 ಇರುವದೊಕ್ಕೆಡೆಯಿಲ್
 ಕಲಿಯಾಟಂಡ ಒಕ್ಕೊಳೋ
 ಅನೆ ಪೊಲೆ ತೊಕ್ಕೊಳೋ
 ಆ ಒಕ್ಕ ಮನಯಿಲ್

ಅಳೊಬ್ಬು ಪೆದಲಿಂಜ
 ಬುದ್ದಿನಲ್ಲ ಕುಟ್ಟೀಯ್
 ತಣ್ಣನೆ ಪೊಲುವಕ
 ಬಂದಾಂಡೋ ಕೊರುವಿಲ್ಲ್
 ಅನ್ನನಿಪ್ಪ ಕಾಲತ್
 ಬೇರಕಾರ ಬಾಲನ್
 ಉಳ್ಳಾ ಬೇರ ಕೊಂಡಲ್ಲಿ
 ಎಳ್ಳಿಚ್ಚ ಕೊರು ಕಂಡ
 ಅದೆನ್ನಂದರಿವಿರ
 ತನ್ನ ಪೋಲೆ ಬಾಲಂಗ
 ಪೊಂಗೆಟ್ಟಿ ನಲಿವಕ
 ತಾನಿನ್ನನೆ ಬದ್ದಿನೊ
 ಬದ್ದೋರ್ ಫಲವಿಲ್ಲ್
 ಎಂದೆನ್ನ್ ನನತಿತ್
 ನೀಲಕೊಡಿ ಕುಟ್ಟೀಯ್
 ಪೊಂದೇಡಿ ನಡ್ಣಂದತ್
 ಪೊಂದೇಡಿ ನಡ್ಣಂದಿತ್
 ಚಿಪ್ಪಾಕೊತ್ತೆ ಮುಚ್ಚೋಲೆ
 ಮಾಲೆಕೊತ್ತೆ ಕೀಲೋಲೆ
 ಮುಲ್ಲೆ ಪೂರ್ ಪೊಂಗಳ
 ತೇಡಿ ನೋಟಿ ಕೊಂಡತ್
 ಎಲ್ಲಿಂಜಿಂದರಿವಿರ
 ಈ ನಾಡ್ ನಡುವುಲ್
 ಬಾಳೆ ನೂರಂಬಡತ್
 ಅಲ್ಲಿಂಜೂ ತಿರುವ್ವಳ್ಳೆ

ಬೋಳಿ ಕಾಳಿ ಬೇತ್ತಾಲ್
ಹುಟ್ಟುಂಜೆಟ್ಟಿರೊಕ್ಕಳೂ
ಆ ಒಕ್ಕು ಮನೆಯಿಂಜಿ
ನೀಲಕೊಡಿ ಚೀಯಮ್ಮು
ಮೈ ನೆರಂದ ಪ್ರೋನ್ಸ್‌ಂಜ
ಕೇಳೂ ಕೇಳೂ ಚಂಜಾದಿ
ನೀಲಕೊಡಿ ಚೀಯಮ್ಮು
ಹುಟ್ಟಿಯ್ಯ ಮೊರಡಾಲೆ
ಸಾಲ್‌ಬಾಕೆ ಕೂಡಿತ್ತಾ
ತಾಂದೇವನೂ ದೇವಿಯೂ
ತ್ವಾನೆ ಪ್ರೋಲುವಕ
ಕಾಲ ಪ್ಯೆತಾಂಡಾಚಿಲ
ಕಾಲ ಪ್ಯೆತಾಂಡಾಯಿತೂ
ಮಕ್ಕ ಫಲ ಕಂಡ್ಲಾಲೆ
ಆನಗುಂಡ್ಲ ಚಂಜಾದಿ
ಬುದ್ದಿ ನಲ್ಲ ಹುಟ್ಟಿಯ್ಯ
ನಲ್ಲೊರಾಚ ನಾಳಾಯಿ
ಅಯ್ಯಪ್ಪ ಚನಿಯಾಯಿ
ಕಾಳಿ ಪಯ್ಯ ಪಾಲಾಯಿ
ಚಿಂಗ ಬಾಳಿ ಪಣ್ಣಾಯಿ
ಸಣ್ಣಕ್ಕಿಂತ ಬ್ಯಾವಾಡ್
ಎಲ್ಲಾಜೋಡೂ ಕೂಟಿತ್ತಾ
ಹುಟ್ಟಿಯ್ಯ ಬಿಯಿಂಬನೂ
ಹುಟ್ಟಿಯ್ಯಂಡ ಕೊಂಡೊಳೂ
ಭೂಮಿ ದೇವಿ ಚೀಯವ್ವು
ಇಗ್ಗೊ ತಪ್ಪ ದೇವಂಡ

ಮುತ್ತಿನ ತೀರಿಕೆತ್ತಾ
ಚಾಚಿ ಮೆಲ್ಲೆ ಪ್ರೋಯಿತ್ತಾ
ತಾಂದೇವನೂ ದೇವಿಯೂ
ನೀಲಕೆರೆ ನಲ್ಲಾಲ್
ಕಾಲೂ ಮೂಡೂ ಕತ್ತಿತ್ತಾ
ಕೇಕಿಯ ನಡೆಯತ್ತಾ
ಕಾಜೋಡ್‌ಚಿ ನಿಂದಿತ್ತಾ
ದೇವ್ಯಯ್ಯನ ಬೋಡ್‌ಚಿ
“ಎಂಗ ದಂಡ್ ಕುಂಜ್‌ಕ್
ಮಂಗ್‌ಲ ಕಯಿಂಜಿತ್ತಾ
ಪತ್ತ್ ಕಾಲ ತೇಂದತ್ತಾ
ಆಚೆಂಗಿಯೂ ದೇವ್ಯಯ್ಯ
ಮುಕ್ಕ ಫಲ ಕಂಡ್ಲಾಲೆ
ಆನಗುಂಡ್ ದೇವ್ಯಯ್ಯ
ಈ ಎನ್ನಡ ಪ್ರೋಗ್‌ಳೂ
ನಾಪತ್ತೆಟ್‌ಪ್ರ್ಯಾ ನಾಳೋಳೆ
ಬಾನ ತೊತ್ತ್ ಕೊಪ್ಪುಲ
ಮುಕ್ಕ ಫಲ ತಕ್ಕಂಡ್”
ಎಂದೆನ್ನ್‌ತ್ತಾ ಬೋಡ್‌ನ
ಅಂಡ್ ತೊಟ್‌ಪ್ರ್ಯಾ ಚೀಯವ್ವು
ಪ್ರೋಗುಳಿ ಕುಳಿಚಿತ್ತಾ
ಹೆಚ್ಚಿ ತುಂಡ್ ಸುತ್ತಿತ್ತಾ
ಒನ್ನಾಂದೆಕೊರೊಣಾಯಿ
ನಾಪತ್ತೆಟ್‌ಪ್ರ್ಯಾ ನಾಳೋಳೆ
ಬಾನತೊತ್ತ್ ಕೊಂಡತ್ತಾ.
ಕೇಳೂ ಕೇಳೂ ಚಂಜಾದಿ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮದೀಕೇರಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿ

ಶ್ರೀಮತಿ ಉಲ್ಲಿಂಯದ ಡಾಟಿ ಪೂರ್ವಯ್ಯ

ಪೋನ್‌ : 08272 : 229074 (ಕ), 229178 (ಮ), 9845097500 (ಮೋ)

ರಿಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಯೂರ್

ಶ್ರೀ ಕ. ದಾಮೋದರ

ಪೋನ್‌ : 08272 : 228490 (ಕ)

ಸದಸ್ಯಂಗ :

ಶ್ರೀ ಮುದ್ದಿಯಡ ಕುಶ ಪೋನ್‌ಪ್ಪೆ	- 08274 : 255893 (ಮ)
ಶ್ರೀಮತಿ ಕೂಪದೀರ ಸುಂದರಿ ಮಾಚಯ್ಯ	- 08272 : 229580 (ಮ)
ಶ್ರೀಮತಿ ತೀತಿರ ರೇಖಾ ವಸಂತ	- 08274 : 244406 (ಮ)
ಶ್ರೀ ಕಾಲಿಮಾಡ ಎಂ. ಮೋಟಯ್ಯ	- 08274 : 249387 (ಮ)
ಶ್ರೀ ನಾಗೇಶ್ ಕಾಲೂರ್	- 08272 : 265658 (ಮ)
ಶ್ರೀ ಬೊಟ್ಟೇಳಂಡ ಕಾಶಿ ಅಚ್ಚಯ್ಯ	- 08272 : 224240 (ಮ)
ಶ್ರೀ ನಾಣಮಂಡ ವೇಣು ಮಾಚಯ್ಯ	- 08274 : 234276 (ಮ)
ಶ್ರೀಮತಿ ಪಾಲೇರ ರಾಣಿ ಅಪ್ಪಣ್ಣ್	- 08272 : 230728
ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಮಂಜು	
ಶ್ರೀ ನಾಲಿಯಮ್ಮಂಡ ಉಮೇಶ್ ಕೇಚಮ್ಮಯ್ಯ	08274 : 231721
ಶ್ರೀ ಕಲಿಯಂಡ ಪಿ. ಅಯ್ಯಣ್ಣ	- 08272 : 237708
ಶ್ರೀ ಬಡ್ಡೀರ ಎ. ಸುಭ್ರಯ್ಯ	- 08276 : 274207
ಶ್ರೀಮತಿ ಮುಕ್ಕಾಟಿರ ತಂಗಮ್ಮ ಉತ್ತಪ್ಪ	- 08276 : 275401(p.p.)

ಕೆಂಜಿ 1994 ಲಿಂಜಿ ಇಲ್ಲಿಕೆತ್ತನೆ ಕನಾಟಿಕ
ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಬೋಳಿಪಡ್‌ತಾನ,
ಪಲತರತಾರ ಕಧೆ, ಕವನ, ಕಾದಂಬರಿ, ಚುಟುಕ,
ತಮಾಸಿ, ನಾಟಕ, ವೃಚಾರಿಕ.... ಇನ್ನು ತ ಪುಸ್ತಕ;
“ತೆಳ್ಳಾನೀರ್” ಎಣ್ಣುವ ಕೊಡವ ಕಾಗೆಟ್ಟ
ನಂಗಡಲ್ಲಿ ವಾರಾಟಿಕ್ ಉಂಡ್.
ಬೋಂಡಿಯಾನವು ಅಕಾಡೆಮಿ ಕಚೇರಿಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರ
ಮಾಡಲು.

ಕನಾಟಿಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಸೌರ್ಯಾ ಭವನ
ಮ್ಯಾನ್ ಕಾಂಪೌಂಡ್, ಮಡಕೇರಿ - 571 201
(ಫೋನ್ : 08272 - 229074)

